gemeente ALKMAAR

Programmabegroting 2027

B. Verplichte onderdelen

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Alkmaar
Foto omslag: gemeente Alkmaar, Leefbare & Vitale Dorpen
Informatie gemeente Alkmaar:
Financiën
Telefoon: 14 072
2 november 2026
www.alkmaar.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**

Leeswijzer **5**

Financieel kader **6**

I. Beleidsbegroting **7**

Programma 1 Inwoner en Bestuur **8**

Thema 1.1 Algemeen bestuur 9

Thema 1.2 Dienstverlening 10

Thema 1.3 Regionale samenwerking 14

Programma 2 Vitaliteit **16**

Thema 2.1 Onderwijs 17

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed 21

Thema 2.3 Sport 25

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning 29

Thema 2.5 Jeugd 35

Thema 2.6 Iedereen doet mee 40

Thema 2.7 Diversiteit 47

Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie 49

Programma 3 Bedrijvigheid **53**

Thema 3.1 Economie en toerisme 54

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen 61

Programma 4 Leefbaarheid **64**

Thema 4.1 Veiligheid 65

Thema 4.2 Bereikbaarheid 68

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling 73

Thema 4.4 Wonen 78

Thema 4.5 Parkeren 80

Thema 4.6 Alkmaars kanaal 82

Programma 5 Duurzaamheid **84**

Thema 5.1 Leefomgeving 85

Thema 5.2 Energietransitie en klimaatadaptie 87

Programma 6 Financiën **96**

Thema 6.1 Overzicht Overhead 98

Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen 99

Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien 100
Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting 100

Paragrafen 101
Paragraaf Lokale heffingen 102
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 106
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 113
Paragraaf Financiering 120
Paragraaf Bedrijfsvoering 125
Paragraaf Verbonden Partijen 128
Paragraaf Grondbeleid 143
Paragraaf Openbaarheid 148

II. Financiële begroting 149
II.1 Financiële beleidskaders 150
II.2 Diverse overzichten 152
II.2.1 Begroting 2027 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren 153
II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht 154
II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma 182
II.2.4 Incidentele baten en lasten 183
II.2.5 EMU-saldo 189
II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves 190
II.2.7 Geprognosticeerde balans 2027-2030 191

III. Bijlagen 192
III.1 Investeringsplan 2027-2030 193
III.2 Overzicht reserves en overzicht voorzieningen 195
III.3 Transponeertabel taakvelden 198
III.4 Begrotingssubsidies 201
III.5 Subsidieplafonds 203
III.6 Overzicht stelposten 204
III.7 BBV verplichte indicatoren 205
III.8 Lijst met afkortingen 208

Leeswijzer

In het eerste deel van de begroting hebben wij u meegenomen in de bestuurlijke hoofdlijn en focuspunten voor 2027 binnen alle programma's.

In Beleidsbegroting van het voorliggende tweede deel van de begroting nemen wij u per programma verder mee in de gewenste effecten, doelstellingen, acties en benodigde middelen. Daarnaast leest u in dit hoofdstuk de algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, heffing vennootschapsbelasting en paragrafen.

Wanneer de voorgenomen acties niet binnen de bestaande budgetten van de begroting gerealiseerd kunnen worden, wordt aangegeven welke extra middelen nodig zijn.
Er zijn verschillende onderwerpen opgenomen die samenhangen met andere programma's. Hierdoor komt het voor dat onderwerpen op meerdere plaatsen worden toegelicht, maar dan wel vanuit de invalshoek van het betreffende programma. Als uitgangspunt hanteren wij: daar waar het budget is ondergebracht worden de doelstellingen, resultaten en acties opgenomen. Tevens wordt de samenhang aangegeven als: "crossover".

Ook is een financieel meerjarenoverzicht per programma opgenomen. De meer gedetailleerde toelichting vindt plaats in de Financiële begroting. Het onderdeel Paragrafen geeft een dwarsdoorsnede van de begroting op onderdelen zoals bedrijfsvoering, onderhoud kapitaalgoederen en het weerstandsvermogen. Deze paragrafen zijn verplicht vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording. Op grond van de Wet Open Overheid is de paragraaf Openbaarheid toegevoegd.

Het financiële deel van de begroting bestaat uit het overzicht van baten en lasten, de uiteenzetting van de financiële positie en het overzicht per taakveld:

- Het overzicht van baten en lasten bevat de begrotingscijfers per programma. Op programmaniveau wordt het budgetrecht van uw raad ingevuld. Hier wordt in beeld gebracht of de begroting 2027, respectievelijk de meerjarenraming 2028-2030, structureel en reëel in evenwicht is.
- Per thema wordt toegelicht wat de wijzigingen zijn van de programmabegroting 2027 ten opzichte van de programmabegroting 2026.
- De uiteenzetting van de financiële positie geeft inzicht in de ontwikkeling van de balans, het investeringsplan en het overzicht van reserves en voorzieningen.
- In het overzicht per taakveld zijn de baten en lasten ingedeeld naar de taakvelden uit het BBV.

Financieel kader

	2027			2028			2029			2030		
Bedragen x € 1.000	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo	Totaal kosten	Totaal opbrengsten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	46.667	35.353	**-11.314**	17.127	6.103	**-11.024**	22.734	11.735	**-10.999**	25.977	14.878	**-11.099**
2 Vitaliteit	305.738	67.581	**-238.157**	307.918	68.500	**-239.418**	301.926	68.500	**-233.426**	301.435	68.500	**-232.935**
3 Bedrijvigheid	9.948	1.363	**-8.585**	9.827	957	**-8.869**	9.829	687	**-9.142**	9.833	687	**-9.146**
4 Leefbaarheid	130.014	62.661	**-67.353**	111.727	43.496	**-68.231**	110.351	40.427	**-69.924**	128.281	55.596	**-72.685**
5 Duurzaamheid	59.169	37.000	**-22.169**	60.074	37.392	**-22.682**	60.561	37.518	**-23.043**	61.251	37.794	**-23.457**
Programma's	**551.536**	**203.957**	**-347.579**	**506.672**	**156.448**	**-350.224**	**505.402**	**158.867**	**-346.534**	**526.777**	**177.456**	**-349.321**
Overhead	34.143	1.900	**-32.243**	33.982	1.886	**-32.096**	34.004	1.886	**-32.118**	34.045	1.886	**-32.159**
Algemene dekkingsmiddelen	1.971	378.601	**376.630**	3.571	369.314	**365.743**	4.307	364.006	**359.699**	2.824	368.509	**365.685**
Onvoorzien	1	0	**-1**	1	0	**-1**	1	0	**-1**	1	0	**-1**
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Saldo van baten en lasten totaal	**587.650**	**584.458**	**-3.193**	**544.226**	**527.648**	**-16.578**	**543.713**	**524.759**	**-18.954**	**563.647**	**547.850**	**-15.796**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	6.579	9.772	**3.194**	8.353	6.121	**-2.232**	8.349	6.278	**-2.071**	8.349	5.591	**-2.758**
Gerealiseerd resultaat	**594.229**	**594.230**	**1**	**552.579**	**533.769**	**-18.810**	**552.062**	**531.037**	**-21.025**	**571.995**	**553.442**	**-18.554**

I. Beleidsbegroting

1. Inwoner en bestuur
1.1 Algemeen bestuur
1.2 Dienstverlening
1.3 Regionale samenwerking

2. Vitaliteit
2.1 Onderwijs
2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed
2.3 Sport
2.4 Maatschappelijke ondersteuning
2.5 Jeugd
2.6 Iedereen doet mee
2.7 Diversiteit
2.8 Vluchtelingen en migratie

3. Bedrijvigheid
3.1 Economie en toerisme
3.2 Citymarketing en evenementen

4. Leefbaarheid
4.1 Veiligheid
4.2 Bereikbaarheid
4.3 Ruimtelijke ontwikkeling
4.4 Wonen
4.5 Parkeren
4.6 Alkmaars Kanaal

5. Duurzaamheid
5.1 Leefomgeving
5.2 Energietransitie en klimaatadaptie

6. Financiën
6.1 Overzicht Overhead
6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen
6.3 Onvoorzien
6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Paragrafen
1. Lokale heffingen
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Financiering
5. Bedrijfsvoering
6. Verbonden partijen
7. Grondbeleid
8. Openbaarheid

Programma 1 Inwoner en Bestuur

Maatschappelijk effect (algemeen)

Onze gemeente is een moderne en toegankelijke gemeente die dicht bij de inwoners en bedrijven staat en van meerwaarde is voor regionale partners.

Doelstellingen

1. De wensen en behoeften van inwoners, ondernemers, en instellingen staan centraal. Wij vergroten zeggenschap over de eigen omgeving.
2. De dienstverlening is oplossingsgericht en klantvriendelijker.
3. Wij halen initiatieven op en bieden ruimte aan initiatieven van inwoners.
4. Samenwerking in de regio wordt versterkt.

Wat mag het kosten?

Programma 1 Inwoner en bestuur (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Algemeen bestuur	7.007	38.406	38.134	8.664	14.296	17.439
Dienstverlening	7.573	7.284	7.613	7.542	7.517	7.617
Regionale samenwerking	1.177	944	920	920	920	920
Totaal lasten	*15.756*	*46.634*	*46.667*	*17.127*	*22.734*	*25.977*
Algemeen bestuur	609	32.500	32.500	3.257	8.889	12.032
Dienstverlening	3.185	2.277	2.297	2.291	2.291	2.291
Regionale samenwerking	850	537	556	556	556	556
Totaal baten	*4.644*	*35.314*	*35.353*	*6.103*	*11.735*	*14.878*
Totaal saldo voor bestemming	**-11.112**	**-11.321**	**-11.314**	**-11.024**	**-10.999**	**-11.099**
Algemeen bestuur	0	0	3.691	8.000	8.000	8.000
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*3.691*	*8.000*	*8.000*	*8.000*
Algemeen bestuur	1.601	1.224	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*1.601*	*1.224*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**1.601**	**1.224**	**-3.691**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
Totaal saldo na bestemming	**-9.511**	**-10.097**	**-15.005**	**-19.024**	**-18.999**	**-19.099**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 1.1 Algemeen bestuur

Onder het thema Algemeen bestuur worden de lasten en baten van de bestuursorganen (raad, raadscommissies en college) en ondersteuning (o.a. griffie) geraamd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Inspraakverordening, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Beleidsplan public affairs, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-6-2016.
- Verordening bezwaarschriften, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Participatiebeleidsnota, vastgesteld in de raadsvergadering op 10-11-2016.
- Strategische Verkenning en Oplegnotitie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 31-10-2017.
- Gedragscode bestuurlijke integriteit Alkmaar 2018, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.
- Visie op Participatie 'Alkmaar maken we samen', vastgesteld in de raadsvergadering van 2-12-2024.
- Klachtenregeling gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-6-2026.

Thema 1.2 Dienstverlening

Submaatschappelijk effect (algemeen)

De gemeentelijke dienstverlening is betrouwbaar, transparant, behulpzaam, oplossingsgericht en toegankelijk, voor iedereen. We zijn zowel digitaal als persoonlijk bereikbaar.

Subdoelstellingen

1. **De wensen en behoeften van inwoners staan centraal. Zowel persoonlijk als digitaal helpen wij inwoners op weg**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

De paspoortpiek is efficiënt opgevangen
Actie:
Het efficiënt afhandelen van aanvragen reisdocumenten met extra flexibele capaciteit

Vernieuwd digitaal toegankelijk klantportaal voor inwoners, bedrijven en instellingen
Actie:
Het vernieuwen van het klantportaal, waarbij de inwoner in één oogopslag eenvoudig diensten kan afnemen van Alkmaar, informatie kan delen en een overzicht heeft van de afgenomen diensten. Door het portaal ontstaat een actueel klantbeeld wat bijdraagt aan een betere dienstverlening.

Subdoelstellingen

2. **De dienstverlening is toegankelijk, transparant, behulpzaam, oplossingsgericht en klantvriendelijk**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Het nieuwe klantvolgsysteem draagt bij aan een transparante en klantvriendelijke dienstverlening.
Coalitieakkoord Vol vertrouwen vooruit Laagdrempelig digitaal en persoonlijk contact
Actie:

- 2027: Implementatiekosten opgenomen voor een nieuw klantgeleiding-systeem en de ondersteuning van de vernieuwde omgeving Mijn Overheid.
- 2028: implementeren van chatbot en IVR-telefoonmenu.

Benodigde middelen:

- 2027: € 100.000;
- 2028: € 75.000.

Transparante en begrijpelijke informatie en diensten via de websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is
Actie:
De website van de gemeente Alkmaar en de externe websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is, digitoegankelijk maken.

Structurele borging digitale tweeling
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Digitalisering.
Missie: Het toegankelijk maken van innovatieve middelen voor en door de samenleving.

Resultaat: Tot en met 2026 werd Smart City Alkmaar gedekt uit incidentele middelen. Hiermee is een veelvoud aan subsidies binnen gehaald voor diverse beleidsdoelstellingen. De komende jaren zetten we deze inzet voort en borgen die structureel.

Huidige doelen:

- In 2027 bedrijfsvoeringsprocessen van de organisatie verder automatiseren doormiddel van AI-ondersteuning en informatie optimalisaties zoals de Digitale Tweeling.
- In 2027 is er een centraal Stadslab operationeel om de verbinding te leggen tussen innovatieve oplossingen en de vraagstukken uit de samenleving.
- In 2027 is de traditionele structuur van Alkmaar.nl met alle subdomeinen samengevat in één dienstverleningsapplicatie (Onlineplein)
- Wordt de woningbouwopgaven en samenlevingsvraagstukken versneld door nieuwe digitale tweeling toepassingen beschikbaar te maken in het fysiek domein.
- Het burgernetwerk wordt uitgebreid met drukte sensoren en ecologische sensoren en de burgerstichting (JuniorIOT) wordt verder ondersteund.

Benodigde middelen:

Digitale tweeling:

- 2027: € 300.000;
- 2028: € 310.000;
- 2029: € 320.000;
- 2030: € 330.000 structureel.

Digitale autonomie:

2027: € 50.000, dekking uit bij Kaderbrief 2027-2030 beschikbaar gestelde budgetten.

Subdoelstellingen

3. **Wij peilen de mening van inwoners en bieden ze waar mogelijk zeggenschap over hun fysieke en sociale leefomgeving**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inwonersparticipatie is vergroot. Inwoners zijn actief betrokken bij de inrichting van hun (fysieke) leefomgeving.

Coalitieakkoord Vol Vertrouwen vooruit: Manieren van meedoen.

Actie:

Uitvoeren van de participatieverordening. We zetten in op alternatieve en innovatieve inspraakmethoden zoals placemaking en swipocratie.

Benodigde middelen:

€ 90.000 structureel per jaar.

Het vertrouwen in de gemeente is verhoogd.

Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Verhogen en meten van vertrouwen inwoners.

Actie:

In 2027 en 2030 wordt een meting uitgevoerd om te onderzoeken wat er nodig is om het vertrouwen in de gemeente te laten groeien.

Door inwoners aangedragen verbeterpunten vanuit Wijk aan zet! zijn uitgevoerd.

Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: De Wijk aan Zet aanpak

Actie:

In 2028 start een nieuwe campagne Wij(k) aan zet! om nieuwe verbeterpunten op te halen.

Leefbaarheidsplannen per wijk.

Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Wijk aan Zet.

Actie:

In 2028 starten we gefaseerd om samen met de inwoners verbeterpunten op te halen en het opstellen van leefbaarheidsplannen per wijk.

Benodigde middelen:

- 2028: € 175.000;
- 2029: € 175.000;

- 2030: € 275.000 structureel.

Vergroten van de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken
Actie:
- Inwoners hebben invloed op het vergroten van de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken door bewonersinitiatieven.
- In Koedijk en de 13 dorpen van landelijk Alkmaar worden jaarlijks dorpsgesprekken gevoerd.

In ieder dorp worden de onderwerpen van de dorpsagenda uitgevoerd
Actie:
Uitvoeren van de dorpsagenda's.

Transparante verkiezingen
Actie:
Het organiseren van transparante verkiezingen Provinciale Staten en Waterschappen.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/ streef-waarde	Toelichting/opmerking
1.	Klanttevredenheid aanvraag digitale producten/ diensten van Burgerzaken.	7,5	Dit meten we continu, direct na afloop van het digitale aanvraagproces
2.	Klanttevredenheid informatieverstrekking over de klantcontactkanalen: • Telefonie Klantcontactcentrum (KCC) • Publiekshal/servicepunten	7,5	De klanttevredenheid over het Klant ContactCentrum (KCC) en de balies van Burgerzaken meten we continu. Klanten ontvangen na ieder telefoongesprek of baliebezoek een digitale enquête via het bel- of afsprakensysteem.
3.	Digi-toegankelijkheidsverklaring websites	100%	Alle (externe) websites en apps waar de gemeente verantwoordelijk voor is hebben een geldige toegankelijkheidsverklaring. Hieruit komen verbetervoorstellen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Cocensus
Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor 14 gemeenten, waaronder Alkmaar. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling. Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Vragen over gemeentelijke belastingen die bij bet KCC van de gemeente Alkmaar binnenkomen, worden doorgezet naar Cocensus.

Stadswerk072 NV
De organisatie is als ketenpartner verantwoordelijk voor de gemeentelijke taken voor de inrichting, het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072 NV projecten in de buitenruimte en levert hiermee een bijdrage aan het versterken van de leefbaarheid van alle wijken en gebieden. Ook zijn zij uitvoerder van initiatieven die betrekking hebben op het onderhoud of plaatsen van voorzieningen in de openbare buitenruimte.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)
Via de VVI oefent Alkmaar invloed uit op HVC in de aandeelhoudersvergadering.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Gebiedsgericht samenwerken 'Samen maken we Alkmaar', vastgesteld in de raadsvergadering op 28-10-2021.

- Visie op participatie 'Alkmaar maken we samen', vastgesteld in de raadsvergadering van 02-12-2024
- Verordening Participatie gemeente Alkmaar 2025, vastgesteld in de raadsvergadering van 23-1-2025
- Startnotitie Open Overheid, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-9-2023.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Klachtenregeling gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-6-2026.

Thema 1.3 Regionale samenwerking

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar en de regio versterken elkaar ten behoeve van een dynamische en vitale regio met een hoog voorzieningenniveau, sterke sociale samenhang en een toekomstbestendige economie.

Subdoelstellingen

1. **Door effectieve samenwerking binnen Regio Alkmaar, Noord-Holland Noord en de Metropoolregio Amsterdam realiseren we gezamenlijke maatschappelijke, economische en ruimtelijke opgaven.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Regionale opgaven worden gezamenlijk en effectief uitgevoerd.
Actie:

- Wij voeren de Focusagenda Regio Alkmaar 2024-2028 uit.
- Wij werken samen aan opgaven op het gebied van wonen, zorg, welzijn, arbeidsmarkt, onderwijs, economie, bereikbaarheid en energie.
- Wij geven uitvoering aan de Regio Deal Noord-Holland Noord samen met gemeenten, onderwijsinstellingen, maatschappelijke organisaties, ondernemers, provincie en Rijk.

Noord-Holland Noord ontwikkelt zich als een sterke regio voor inwoners, ondernemers en instellingen.
Actie:

- Wij versterken de samenwerking tussen gemeenten, het Rijk, de provincie Noord-Holland en regionale partners om gezamenlijke opgaven te realiseren.
- Wij werken samen aan opgaven op het gebied van wonen, bereikbaarheid, economie, energie, zorg, welzijn en brede welvaart.
- Wij dragen bij aan het opstellen van het ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord als gezamenlijke koers voor de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkeling van de regio.

Alkmaar en de Metropoolregio Amsterdam versterken elkaar
Actie:

- Wij versterken de samenwerking met de MRA op de thema's woningbouw, bereikbaarheid en economie.
- Wij zetten ons in voor betere verbindingen tussen Alkmaar en de Randstad.
- Wij benutten kansen voor kennisontwikkeling, innovatie en arbeidsmarktontwikkeling.

Subdoelstellingen

2. **Door gezamenlijk op te trekken binnen Regio Alkmaar en Noord-Holland Noord zijn wij een krachtige gesprekspartner voor Europa, het Rijk, de provincie, de MRA en andere regio's.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Noord-Holland Noord opereert als een krachtige en zichtbare regio.
Actie:

- Wij vergroten de zichtbaarheid en slagkracht van Noord-Holland Noord richting provincie, Rijk en Europa.
- Wij versterken de positie van Alkmaar als centrumgemeente en verbindende schakel tussen Noord-Holland Noord en de MRA.
- Wij dragen bij aan de doorontwikkeling van een toekomstbestendige regionale samenwerking in Noord-Holland Noord.

De belangen van Alkmaar en de regio worden effectief behartigd.
Actie:

- Wij geven uitvoering aan de Public Affairs Agenda en herijken deze waar nodig.
- Wij werken vanuit een gezamenlijke lobbyagenda met regionale partners.
- Wij zetten lobby en belangenbehartiging gericht in voor regionale opgaven en strategische dossiers.

De regio benut kansen voor invloed, investeringen en externe financiering optimaal.
Actie:

- Wij beïnvloeden wet- en regelgeving via onder andere de VNG, G40 en regionale samenwerkingsverbanden.
- Wij benutten nationale en Europese subsidie- en financieringsmogelijkheden voor regionale opgaven.
- Wij werken samen met provincie en Rijk aan de randvoorwaarden en investeringen die nodig zijn voor de ontwikkeling van de regio, waaronder de verdere uitwerking van Alkmaar als grootschalige woningbouwlocatie.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Regionale samenwerking is faciliterend aan andere beleidsterreinen. Op die beleidsterreinen zijn prestatie-indicatoren geformuleerd.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Omgevingsbeeld Regio Alkmaar 'Diversiteit als troef', vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-8-2017.
- 'Alkmaar zelfbewust en adaptief' (onderzoeksrapport Seinstra Van der Laar), vastgesteld in de B&W-vergadering op 13-3-2018.
- Focusagenda Regio Alkmaar 2024 - 2028, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-5-2024.
- Regio Deal Noord-Holland Noord, vastgesteld in raadsvergadering op 5-6-2025.
- Public Affairs Agenda, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-11-2025.

Programma 2 Vitaliteit

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een vitale samenleving, waarin iedereen meedoet.

Wat mag het kosten?

Programma 2 Vitaliteit (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onderwijs	12.122	11.981	11.883	11.478	11.330	11.330
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	24.065	24.457	24.737	25.561	25.562	25.464
Sport	15.314	14.814	15.038	15.289	16.473	16.323
Maatschappelijke ondersteuning	81.525	86.895	89.333	91.910	86.239	86.149
Jeugd	70.850	66.524	64.771	64.341	64.341	64.341
Iedereen doet mee	108.147	93.530	96.946	96.379	95.021	94.867
Diversiteit	807	736	1.050	1.031	1.031	1.031
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.980	1.929	1.930	1.931
Totaal lasten	*312.828*	*298.938*	*305.738*	*307.918*	*301.926*	*301.435*
Onderwijs	8.403	7.642	7.645	7.645	7.645	7.645
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	898	36	27	27	27	27
Sport	2.563	659	28	26	26	26
Maatschappelijke ondersteuning	4.089	4.584	1.899	2.838	2.838	2.838
Jeugd	2.406	2.323	52	42	42	42
Iedereen doet mee	66.586	53.872	56.400	56.397	56.397	56.397
Diversiteit	55	0	2	0	0	0
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.528	1.525	1.525	1.525
Totaal baten	*85.000*	*69.116*	*67.581*	*68.500*	*68.500*	*68.500*
Totaal saldo voor bestemming	**-227.828**	**-229.822**	**-238.157**	**-239.418**	**-233.426**	**-232.935**
Onderwijs	246	0	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	223	0	0	0	0	0
Jeugd	1.719	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	6.433	0	2.600	0	0	0
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*8.641*	*20*	*2.600*	*0*	*0*	*0*
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	225	63	63	63	63	63
Sport	199	6	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	807	1.240	860	263	0	0
Jeugd	6.044	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	8.128	2.751	2.600	0	0	0
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Vluchtelingen en migratie	0	0	896	888	888	888
Totaal onttrekkingen reserves	*15.423*	*4.080*	*4.419*	*1.214*	*951*	*951*
Totaal mutaties reserves	**6.782**	**4.060**	**1.819**	**1.214**	**951**	**951**
Totaal saldo na bestemming	**-221.046**	**-225.762**	**-236.338**	**-238.204**	**-232.476**	**-231.984**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 2.1 Onderwijs

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle inwoners hebben recht op optimale kansen om zich te ontwikkelen, te ontdekken en te leren.

Subdoelstellingen

1. **Een goede start voor ieder kind (0-4 jaar)**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Alle peuters nemen deel aan een voorschoolse voorziening.
Actie:

- Het uitvoeren van het beleidskader Peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie.
- Peuters met een risico op een onderwijsachterstand worden toegeleid en nemen vier dagdelen deel aan peuteropvang met voorschoolse educatie.
- Peuters met een extra ondersteuningsvraag nemen deel aan een voorschoolse educatie plus (VE+) voorziening.

Het stimuleren van de taalontwikkeling en het leesplezier van jonge kinderen en hun ouders.
Actie:
In samenwerking met de bibliotheek aanbieden van BoekStart op het consultatiebureau en in de kinderopvang op alle locaties peuteropvang met voorschoolse educatie.

Subdoelstellingen

2. **Gelijke kansen en ontwikkelmogelijkheden voor kinderen en jongeren (4-18 jaar).**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Met de Alkmaarse Werkagenda Onderwijs- Kinderopvang 'Samen vooruit' pakken gemeente, onderwijs en kinderopvang vraagstukken domeinoverstijgend aan.
Actie:
Het opzetten en uitvoeren van werkplaatsen in samenwerking tussen gemeente, onderwijs, kinderopvang en andere relevante partijen.

We investeren in gezonde scholen.
Actie:

- We subsidiëren basisscholen om brede schoolactiviteiten aan te bieden (www.stadkidsalkmaar.nl).
- Op middelbare scholen wordt groente en fruit aangeboden.

De samenwerking met de Gelijke Kansen Alliantie van het ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt voortgezet in de Gelijke Kansen Agenda 2025-2027.
Actie:
De interventie 'Werk-Klaargroep' wordt uitgevoerd door het Talland College (in samenwerking met PCC Oosterhout) voor leerlingen van 16-18 jaar met onvoldoende taalniveau om door te stromen naar vervolgonderwijs.

We stimuleren de taal- en rekenvaardigheden van kinderen en hun ouders met een risico op (onderwijs)achterstand.
Actie:

- We subsidiëren Humanitas om Voorleesexpress en Schoolwijs aan te bieden aan kinderen en hun ouders.

- Via Schakelklassen in het primair onderwijs krijgen kinderen een extra aanbod die in potentie meer zouden kunnen dan ze nu op school laten zien vanwege een taalachterstand.
- We stimuleren Bibliotheek op school op basisscholen in samenwerking met de bibliotheek.
- We organiseren taallessen voor ouders in en om de school.

Alle kinderen zijn zwemvaardig.
Actie:
- Het aanbieden van de bezemklas zwemmen voor bovenbouwleerlingen van de basisschool zonder A-diploma.
- Schoolzwemmen voor kinderen in het taalonderwijs op De Waaier en op de Internationale schakelklassen (ISK) van het voortgezet onderwijs.
- Het aanbieden van zwemprogramma's (swim is cool) waar basisscholen onder schooltijd gebruik van maken.

Er is een passende (onderwijs)plek voor ieder kind.
Actie:
- Het uitvoeren van de uitvoeringsagenda aansluiting onderwijs en jeugdhulp 2025-2029 'Samen voor inclusief opgroeien en ontwikkelen'.
- Uitvoering leerlingenvervoer op basis van de verordening en via het regionaal contract.
- Uitvoering leerplichtwet.

Subdoelstellingen

3. **Een leven lang ontwikkelen (18 jaar en ouder).**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Er is een gratis en toegankelijk educatief aanbod basisvaardigheden voor volwassenen die moeite hebben met de Nederlandse taal, digitale vaardigheden en rekenvaardigheden.
Het aanbod is gericht op meedoen in de samenleving, werk, ouderbetrokkenheid, financiële zelfredzaamheid en gezondheid.

Actie:
- Opstellen en uitvoeren jaarlijks Regionaal Uitvoeringsprogramma Volwasseneneducatie.
- Op 1 augustus 2027 is er een nieuw contract afgesloten met een taalaanbieder voor het verzorgen van Basisvaardigheden in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord.

Jongeren van 18-27 in een kwetsbare positie krijgen ondersteuning in de overgang van school naar duurzaam werk.
Actie:
Uitvoeren regionaal programma samen sterk naar school en werk.

Subdoelstellingen

4. **Een toekomstbestendige onderwijshuisvesting.**

Cross-over met thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen primair onderwijs, die de komende 15 jaar niet in aanmerking komen voor (ver)nieuwbouw.
Actie:
Opstellen Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 4e fase.

Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen.
Actie:
Uitvoeren Uitvoeringsregeling nieuwe groene schoolpleinen.

Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen voortgezet onderwijs.
Actie:
Opstellen Integraal Huisvestingsplan voortgezet onderwijs.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/ streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Percentage peuters met risico op een onderwijsachterstand, dat deelneemt aan voorschoolse educatie.	85%	In 2026 is het bereik van voorschoolse educatie 83% (bron: Peutermonitor Alkmaar). Het landelijk bereik ligt gemiddeld op 77%. Dit is een wettelijke taak, waar wij permanent aan werken.
2.	Aantal uitgevoerde naschoolse cursussen op de brede scholen.	190	Aantal activiteiten staat in de subsidieaanvraag en verantwoording van de brede scholen (Bron Easyfunders). Een naschoolse activiteit is voor 90% een cursus van max 8 bijeenkomsten.
4.	Drie projecten uit de 2e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	3 projecten uitgevoerd	2 projecten afgerond en 1 project in bouwfase
4.	Zeven projecten uit de 3e fase integraal huisvestingsplan Primair Onderwijs zijn uitgevoerd.	7 projecten uitgevoerd	2 projecten ontwerpfase 1 project bouwfase 2 projecten voorbereiding 2 project gepland.
4.	Het extra groen uitvoeren van nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	5 van de 6 schoolpleinen	Gerelateerd aan de (ver)nieuwbouw van de scholen

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV
Alkmaar Sport NV is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook renovaties van de sportvelden, zwembaden en ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van Alkmaar Sport.

Relevante beleidsnota's

- Beleidskader Peuteropvang vanaf 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 3-10-2019.
- Nadere regels Subsidie Peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie 2023, vastgesteld in de B&W vergadering op 20-9-2022.
- Uitvoeringsagenda aansluiting onderwijs en jeugdhulp 2025-2029, 'Samen voor inclusief opgroeien en ontwikkelen', vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-9-2025.
- Beleidsregels bekostiging leerlingenvervoer 2023, vastgesteld in de B&W vergadering op 11-10-2022.

- Verordening bekostiging leerlingenvervoer, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-11-2022.
- Regionaal programma 'Samen sterk naar school en werk' aanpak Voortijdig schoolverlaten/Wet van school naar duurzaam werk 2026-2029 (arbeidsmarkt)regio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-11-2025.
- Regionaal Uitvoeringsprogramma Basisvaardigheden 2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 27-1-2026.
- Samenwerkingsconvenant arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord "Samen sterker voor werk en ontwikkeling in NHN", vastgesteld in de B&W-vergadering op 21-10-2025.
- Integraal Huisvestingsplan Primair Onderwijs:
    - Fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
    - Fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
    - Fase 3 (2021-2023) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Uitvoeringsbesluit aanvullende bekostiging nieuwe groene schoolpleinen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022.
- Nota Verbonden Partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bloeiende, culturele en levendige gemeente met een zichtbare en beleefbare historie en toekomst voor nieuwe makers.

Subdoelstellingen

1. **De culturele basisinfrastructuur blijft overeind en groeit mee met gemeente Alkmaar**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Reservering voor de jaarlijkse kosten van de investering, zoals rente en afschrijving.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Cultuuragenda.
Actie:
Voor de uitvoering van de cultuuragenda (groeiagenda) is jaarlijks maximaal € 250.000 beschikbaar. Op basis van dit financiële kader wordt een concreet plan voor de cultuuragenda uitgewerkt.
Benodigde middelen:
€ 250.000 structureel met ingang van 2027.

De Cultuur Groeiagenda wordt uitgevoerd.
Actie:
Wij begeleiden het proces om de uitbreiding van Bibliotheek Alkmaar, Artiance, Stedelijk Museum Alkmaar, Theater de Vest en Podium Victorie te realiseren.

De Cultuurvisie Alkmaar 2040 wordt uitgevoerd.
Actie:

- We ondersteunen de Kunstuitleen Alkmaar, Filmhuis Alkmaar, Karavaan en museum 't Houten Huis bij hun uitbreidingsplannen.
- We versterken de creatieve ruimtes in de gemeente, door onderzoek naar behoefte en samenwerking met het fysiek domein.

Samenwerking in de regio; de regio groeit en Alkmaar groeit mee als aantrekkelijke centrumgemeente.
Actie:
We stellen een cultuurmakelaar aan vanuit de Cultuurregio NHN.

Broedplaatsen en creatieve werkruimten zijn kwalitatief goed, toekomstbestendig en passend bij de behoefte van makers.
Actie:
Ontwikkelen en toepassen van kwaliteitscriteria voor broedplaatsen en creatieve werkruimten.

Subdoelstellingen

2. **Cultuur als middel dat bijdraagt aan welzijn van inwoners.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Een serie muurschilderingen door de stad heen.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Alkmaarse kunstroute.
Actie:
Commissie samenstellen, open calls uitzetten, uitvoering organiseren.
Benodigde middelen:

- 2028: € 100.000

- 2029: € 100.000

Ondersteuning en subsidiëring zijn beter afgestemd op de behoefte in de samenleving.
Actie:
We investeren in jongerencultuur en in nachtcultuur.

De bibliotheek vervult een maatschappelijke rol op het gebied van lezen, leren, ontmoeten en participeren.
Actie:
Uitvoering geven aan het bibliotheekbeleid in samenwerking met Bibliotheek Kennemerwaard.

Kunst in de openbare ruimte draagt bij aan de aantrekkelijkheid en identiteit van Alkmaar.
Actie:
Uitvoering geven aan kunstprojecten in de openbare ruimte, gekoppeld aan gebiedsontwikkeling en de Alkmaarse kunstroute.

Subdoelstellingen

3. **Bevordering talentontwikkeling bij inwoners en stimuleren makers.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Een subsidieloket voor initiatieven van en voor jongeren.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Jongerencultuur.
Actie:
Communicatie om dit loket onder de aandacht te brengen, afhandeling van aanvragen.

Een subsidieloket voor uiteenlopende initiatieven van derden die aansluiten bij de ambities uit het coalitieakkoord rondom nachtcultuur.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Nachtleven.
Actie:
Communicatie om dit loket onder de aandacht te brengen, afhandeling van aanvragen.

Cultuureducatie is geborgd in lokaal beleid en structureel gefinancierd.
Actie:
We voeren de het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK) uit.

Subdoelstellingen

4. **De kwaliteit van het erfgoed en het aanzicht blijven op hoog niveau, waar mogelijk wordt de cultuurhistorie in het straatbeeld versterkt**

Door stimuleren met onderhoudssubsidie en maatwerkadvies houden we het aanzicht van het gebouwde erfgoed op hoog niveau.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Erfgoed heeft een publiek karakter waarbij de verhalen van Alkmaar (immaterieel erfgoed) zowel bovengronds als in onze archeologisch waardevolle ondergrond worden uitgedragen.
Actie:
Beschermen, behouden en de bijzondere verhalen uitdragen van het erfgoed zodat dit voor iedereen beleefbaar is via allerlei erfgoedkanalen en de samenwerkingspartners. Denk hierbij aan lezingen, schoolbezoeken, exposities, Open Monumentendag, publicaties etc.

Historisch geografische elementen binnen het gemeentelijke grondgebied worden gedigitaliseerd.
Actie:
Een uitbesteed meerjarenproject waarbij de reeds geïnventariseerde historische geografische kennis op een toegankelijke manier wordt gedigitaliseerd en wordt opgenomen in de gebiedsbiografie.

Behoud van historische stolpen.
Actie:
Advisering aan eigenaren en subsidiëring van de onderhoudswerkzaamheden. Bescherming als monument stimuleren, op vrijwillige basis.

Subdoelstellingen

5. **Goede promotie van cultureel erfgoed en de verbinding daarvan met cultuur en toerisme**

Actief de samenwerking opzoeken met de cultuur- en erfgoedpartners en de promotionele partijen (VVV, Hart van Noord-Holland). Door het inzetten van de subsidie voor erfgoedinitiatieven voor activiteiten.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Cultuurhistorie breder zichtbaar laten zijn in straatbeeld.
Actie:
Daar waar mogelijk wordt de cultuurhistorie in beeld gebracht bij herinrichtingen van de openbare ruimte.

Cultuurhistorie onder de aandacht brengen bij de citymarketing.
Actie:
Regelmatig overleg met onder meer Hart van Noord-Holland en het VVV. Vanuit de vakgroep wordt inhoudelijke input geleverd voor het verhaal van Alkmaar. Daarnaast wordt er actief de samenwerking opgezocht met de erfgoedpartners om het erfgoed breed voor het voetlicht te brengen.

Subdoelstellingen

6. **We zetten in op het digitaal toegankelijk maken van het erfgoed**

We ontsluiten de collectie archeologische vondsten in een beheerssysteem. Daarnaast krijgen diverse monumenten een eigen webpagina, die in het straatbeeld wordt aangeboden via een gevelbord op het pand.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Ontwikkelen digitale gebiedsbiografie, voor kennisverrijking van inwoners, onderzoek, planvorming en toetsing.
Actie:
Er wordt gestart met het ontwikkelen van een gemeentebrede digitale gebiedsbiografie in een verhalende toegankelijke opzet. Dit is een meerjarenproject in samenwerking met onder meer het Regionaal Archief.

Vernieuwen gevelborden met onderliggende website met koppeling aan de Open Monumentendag.
Actie:
Dit is een meerjarig uitbesteed project waarbij een groot aantal monumenten in de binnenstad en de dorpskernen extra uitgelicht worden. De monumentale highlights worden gekoppeld aan verhalen van de inwoners door middel van gevelborden met een QR-code. Op deze manier worden diverse lagen met informatie beschikbaar voor de geïnteresseerden. Deze informatielaag wordt uiteindelijk ook gekoppeld aan de gebiedsbiografie.

Implementeren nieuw digitaal collectiebeheerssysteem archeologie en bouwhistorie en online raadplegen van de collectie archeologie.
Actie:
Voor het behoud en beheer van de archeologiecollectie wordt een nieuw collectiebeheersysteem geïmplementeerd waarbij het mogelijk wordt om via de website de collectie te raadplegen. Hiermee worden op termijn de vele duizenden voorwerpen uit het archeologiedepot voor het publiek raadpleegbaar en daarmee zichtbaar. Dit is een meerjarenproject.

Betrokkenheid verbonden partijen

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
Het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA) is een samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Doelstellingen van het Regionaal Archief Alkmaar zijn:

- verwerven van nieuwe archieven, audiovisuele documenten en andere historische collecties;
- veilig beheren en toegankelijk maken van de collecties;
- publiek in staat stellen om de collecties te raadplegen.

Relevante beleidsnota's

- Erfgoedbeleid Alkmaar 2016-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Groeien met Cultuur, Cultuurvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Ontwikkelagenda Cultuur 2040 en Uitvoeringsplan Cultuurvisie, vastgesteld in de raadsvergadering op op 15-5-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.

Thema 2.3 Sport

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Sport en bewegen geeft mensen plezier, uitdaging, voldoening en beleving en draagt bij aan een samenleving waarin mensen zich verbonden voelen en waarbij zij werken aan hun fysieke en mentale vitaliteit. Hierdoor heeft sport en bewegen een gunstig effect op gezondheid, fitheid en weerbaarheid.

Subdoelstellingen

1. **Realisatie van de nieuwbouw Hoornse Vaart**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Definitief ontwerp en start bouw van de nieuwe Hoornse Vaart.
Actie:
Begeleiden van de partij die de nieuwe Hoornse Vaart ontwerpt en bouwt.

Subdoelstellingen

2. **Realisatie nieuwbouw Sportpaleis**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Ontwerp voor een nieuw Sportpaleis en start van de bouw.
Actie:
Het begeleiden van de partij die het nieuwe Sportpaleis ontwerpt en bouwt.

Subdoelstellingen

3. **Voldoende sportvoorzieningen (binnen, buiten en in openbare ruimte) van kwalitatief voldoende niveau.**

Hierbij wordt rekening gehouden met de verdere ontwikkelingen van het Alkmaars Kanaal, het KanaalPark en de groei van de gemeente.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Kwaliteit van de sportaccommodaties is gegarandeerd.
Dit betreft 17 sportparken, 67 sportvelden, zes sporthallen, een atletiekbaan, twee zwembaden, een ijsbaan en ijshal.
Actie:
We subsidiëren Alkmaar Sport voor het beheer en onderhoud van de accommodaties.

Gebruikers betalen een maatschappelijk tarief voor sportaccommodaties.
Actie:
We verhogen de tarieven met maximaal de generieke stijging van 4,1% voor 2027.

Laagdrempelige sportvoorzieningen
Actie:
Een integraal huisvestingsplan Sport opstellen en inventariseren waar mogelijkheden voor laagdrempelige sportvoorzieningen zijn.

Subdoelstellingen

4. **Toekomstbestendige sportorganisaties**

Sportorganisaties met een kwalitatief goed activiteitenaanbod, goed vrijwilligersnetwerk en duurzame en toekomstbestendige accommodaties om meer Alkmaarders en mensen uit de regio structureel te laten sporten en bewegen.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Sportverenigingen kunnen gebruikmaken van een centraal loket voor ondersteuning bij onder andere administratie, subsidieaanvragen, vrijwilligersbeleid, trainingsbeleid en verenigingsontwikkeling.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Ondersteuning sportverenigingen.
Actie:
Ontwikkelen en implementeren van een digitaal en/of fysiek verenigingsloket in samenwerking met Alkmaar Sport en sportverenigingen.
Benodigde middelen:
€ 50.000 in 2027.

De accommodaties van de buitensportverenigingen zijn duurzaam en toekomstbestendig.
Actie:
We stellen subsidie beschikbaar voor buitensportaccommodaties en faciliteren de verenigingen.

Subdoelstellingen

5. **Aantrekkelijk en toegankelijk sportaanbod**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Een afgerond haalbaarheidsonderzoek met uitvoeringsscenario's en een collegevoorstel voor een proeflidmaatschap sport.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Proeflidmaatschap sport voor jongeren tot en met 21 jaar.
Actie:
Onderzoek uitvoeren, sportverenigingen, Alkmaar Sport NV en jongeren betrekken, scenario's uitwerken en besluitvorming voorbereiden.
Benodigde middelen:
€ 30.000 in 2028.

Jaarlijks is minimaal één (inter)nationaal sportevenement in Alkmaar gerealiseerd.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Jaarlijks sportevenement. Voor het NK Wielrennen 2029 is een bid ingediend en, bij toewijzing, wordt het evenement in 2029 georganiseerd als onderdeel van 775 jaar Alkmaar.
Actie:
Acquireren van (inter)nationale sportevenementen, samenwerken met sportbonden, verenigingen en organisatoren, opstellen en indienen van het bid voor het NK Wielrennen 2029 en voorbereiden van de bestuurlijke besluitvorming. Indien toekenning, de organisatie van het wielerevenement in 2029.
Benodigde middelen:

- 2029: € 200.000
- 2030: € 50.000

Iedereen heeft de mogelijkheid heeft om met plezier te bewegen en te sporten.
Actie:

- Wij faciliteren de sportaanbieders bij een divers sportaanbod voor 0-100 jarigen.
- Wij zetten in op een divers aanbod van activiteiten in de wijken, specifiek voor jeugd en ouderen voor de doelgroepen die niet terecht kunnen bij de reguliere sportaanbieders.

Sportevenementen met regionale uitstraling
Sportevenementen zorgen dat inwoners actief en passief deelnemen aan sport.
Actie:
We stellen subsidie beschikbaar voor evenementen met een (boven) regionale uitstraling (topsport en breedtesport).

Gezondere inwoners
Cross-over met thema's 2.4 Maatschappelijke Ondersteuning en 2.5 Jeugd. Ook vanuit sport haken we in op de doelstellingen AZWA.
Actie:
- Aanbieden van valpreventietrainingen en als vervolg structureel beweegaanbod als onderdeel van ketenaanpak.
- Organisatie van sport & beweegactiviteiten die gericht zijn op mensen met mentale problemen.
- Aanbieden van Sport & beweeg activiteiten die bijdrage aan de versterking van de sociale basis.
- Inzetten van de coördinator Sport&Preventie.

Meer mensen maken gebruik van de fiets en weten er veilig mee om te gaan
Cross-over met thema 4.2 Bereikbaarheid.
Actie:
- Wij maken gebruik van de Provinciale subsidie voor het programma Doortrappen;
- Wij organiseren activiteiten in het kader van langer en veilig op de fiets voor de oudere doelgroep.

Talentenontwikkelingsprogramma's.
Actie:
- Inzetten van coördinator Talentenontwikkeling.
- Faciliteren van de maximaal 12 talentenontwikkelingsprogramma's.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streef-waarde	Toelichting/opmerking
1.	% inwoners dat voldoet aan de be-weegnorm: Jeugd 4-12 jaar Volwassenen 65 jaar en ouder	 34,2% 44,4%	 Bron: Kindermonitor GGD, 2024 Bron: Gezondheidsmonitor GGD, 2022
2.	Klanttevredenheid sportvoorzienin-gen: IJsbaan Zwembaden	 7,5 7,5	Meest recente cijfers (onderzoek 2024): 8,1 7,8 (Hoornse Vaart) / 7,9 (De Hout)

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Sport NV
Alkmaar Sport NV (ASNV) is de verbonden partij die voor de gemeente het sportstimuleringsbeleid en het beheer en de exploitatie van de sportaccommodaties uitvoert. Hieronder vallen ook het afgesproken deel van de onderhoudswerkzaamheden ten behoeve van sportvelden, zwembaden en de ijsbaan. De meeste functionarissen vanuit de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn in dienst van ASNV. Het accent voor het komende jaar ligt op het uitwerken van de plannen voor nieuwbouw van het Sportpaleis en nieuwbouw van de Hoornse Vaart.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar Startsignaal; Toekomstvisie Sport Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
- Verklaring deelname Brede Regeling Combinatiefuncties 2019-2022, vastgesteld in de B&W-ver-gadering op 2-10-2018.
- Masterplan Voetbal, Klaar voor de Toekomst, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-2-2019.

- Nadere regels subsidie sportevenementen 2019, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-5-2019.
- Masterplan Sport en bewegen, Inclusief en Vitaal!, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-11-2019.
- Nadere regels subsidie sportstimulering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-5-2020.
- Alkmaar Fietst 2021 – 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Beleidsplan investeringen sportvelden 2021-2035, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Sport- en beweegakkoord 2023 – 2026, sport verenigt Alkmaar 2023. Plan van aanpak gezond en actief Leven, GA!, vastgesteld in de B&W-vergadering op 26-9-2023.
- Nadere regels omtrent de subsidie voor verenigingsaccommodaties buitensport, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Inwoners kunnen meedoen, zo zelfstandig mogelijk leven en gezond en veilig wonen. Wie ondersteuning of opvang nodig heeft, kan rekenen op passende en kwalitatief goede hulp.

Subdoelstellingen

1. **Inwoners leven gezond, voelen zich goed en doen mee in de samenleving.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inwoners hebben een goede gezondheid, voelen zich verbonden met anderen en kunnen zo lang mogelijk deelnemen aan de samenleving. Ouderen kunnen zo lang mogelijk vitaal en zelfstandig blijven.
Actie:

- We geven uitvoering aan het geactualiseerde gezondheidsbeleid via het GA! (Gezond Alkmaar), met daarbinnen het programma NHN Gezond en de AZWA-werkagenda. Daarbij zetten we in op mentale gezondheid, kansrijk opgroeien, vitaal ouder worden, een gezonde leefstijl en het verkleinen van gezondheidsverschillen.
- We zetten sport, bewegen, kunst en cultuur in om het welzijn, de gezondheid en de maatschappelijke participatie van inwoners te versterken.
- We voeren de lokale aanpak tegen eenzaamheid en suïcidepreventie uit en versterken de samenwerking tussen betrokken partners.
- We actualiseren de Seniorenagenda en werken verder aan valpreventie, mantelzorgondersteuning, dementievriendelijke buurten, ontmoetingsplekken en langer zelfstandig wonen.

Verbeterpunten op de dorpsagenda's voor de 13 dorpen van landelijk Alkmaar en Koedijk zijn uitgevoerd.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Dorpsagenda's. Cross-over met thema's 1.2 Dienstverlening en 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling.
Actie:
Uitvoeren van de dorpsagenda's.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2028 € 500.000 structureel per jaar.

Subdoelstellingen

2. **Inwoners vinden dichtbij huis informatie, ontmoeting en ondersteuning.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inwoners weten waar zij terechtkunnen voor vragen en ondersteuning. Algemene voorzieningen zijn toegankelijk, herkenbaar en sluiten aan op vragen uit wijken en dorpen.
Actie:

- We herijking de visie op wijk- en buurtcentra, zodat deze beter aansluit de maatschappelijke opgaven van de stad. Daarbij wordt ingezet op het versterken van de sociale basis, waarvan wijkgericht werken een belangrijk onderdeel vormt.
- We maken met partners duidelijke afspraken over samenwerking, verwijzing, bereik, resultaten, monitoring en het voorkomen van overlap.
- We gebruiken gebiedsanalyses om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen.
- Vanuit het programma Grip op Wmo zetten we in op het versterken van algemene voorzieningen en de sociale basis. Door inwoners eerder passende ondersteuning, ontmoeting en activiteiten in de wijk te bieden, voorkomen we waar mogelijk de inzet van zwaardere maatwerkvoorzieningen en dragen we bij aan een houdbaar Wmo-stelsel.

- We geven uitvoering aan de agenda voor toegankelijkheid.

Digitaal platform
Coalitieakkoord Vol vertrouwen vooruit: Digitaal platform.
Actie:
We ontwikkelen of sluiten aan bij een digitaal platform waar inwoners zich kunnen aanmelden als vrijwilliger en inwoners en organisaties eenvoudig hulp kunnen vinden. Hierdoor wordt informele hulp beter georganiseerd en wordt hulp uit de samenleving beter ingezet. Tegelijk zorgen we er ook voor dat hulp bereikbaar blijft voor mensen die niet digitaal vaardig zijn, en moeten mensen die digitaal vaardiger (en veiliger) willen worden daarbij ondersteuning kunnen krijgen.

Evaluatie visie buurt- en dorpshuizen
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Evaluatie en visie.
Actie:
We evalueren de huidige praktijk van buurt- en dorpshuizen en gebruiken deze evaluatie voor een herijkte visie op wijk- en buurcentra, zodat deze voorzieningen ook in de toekomst voor wijkbewoners op peil kunnen blijven. Hierbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor het combineren van functies in deze centra, zoals praktijkruimten voor huisartsen, fysiotherapeuten of anderen.
Benodigde middelen:
€ 70.000 in 2027, dekking uit het innovatiebudget Wmo.

Subdoelstellingen

3. **Inwoners die dit nodig hebben, ontvangen passende Wmo maatwerk ondersteuning.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inwoners ontvangen tijdig passende en kwalitatief passende maatwerkondersteuning. De uitvoering is doelmatig, rechtmatig en financieel beter beheersbaar.
Actie:
- We implementeren de nieuwe contracten voor begeleiding, Beschermd Wonen, trapliften en hulpmiddelen per 1 januari 2027 en bereiden de aanbesteding hulp bij het huishouden voor 2028 voor.
- We voeren het programma Grip op Wmo uit. In 2027 ligt de nadruk op professionele toegang, passend en kostenbewust indiceren, afbakening tussen Wmo, Zvw en Wlz en actualisatie van verordening en beleidsregels.
- We onderzoeken en werken maatregelen uit voor hulp bij het huishouden, begeleiding en dagbesteding, waaronder normenkaders, groepsbegeleiding, doorstroom en passende financieringsvormen.
- We professionaliseren lokaal en regionaal contractmanagement en sturen op kwaliteit, volume, rechtmatigheid en tijdige op- en afschaling.
- We versterken toezicht en handhaving en richten monitoring en governance in om effecten en risico's tijdig te volgen en bij te sturen.
- We continueren de ondersteuning van mantelzorgers en het regiepunt voor respijtzorg, waaronder logeerzorg.

Subdoelstellingen

4. **Inwoners ontvangen passende opvang, huisvesting en ondersteuning, in samenhang met (bemoei)zorg, veiligheid en wonen.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Kwetsbare inwoners krijgen passende opvang, woonruimte en ondersteuning. Overlast en veiligheidsrisico's worden begrensd, terwijl inwoners perspectief houden op herstel en wonen.
Actie:

- We ontwikkelen de woonzorgagenda en werken hiermee aan passende woningen en ondersteuning.
- We zetten in op het versterken van de aanpak voor complexe problematiek doormiddel van het gebiedsteam sociaal, de pilot bemoeizorg en het borgen van de pilot WLZ-GGZ (wlz = wet langdurige zorg).
- We ontwikkelen bijzondere en kleinschalige woonvormen voor inwoners met psychische kwetsbaarheid, waaronder de verplaatsing van Huis en Haard en de ontwikkeling van Skaeve Huse.
- We verkennen passende opvang en begeleiding voor dakloze jongeren (18-27 jaar)
- We bieden huisvesting en ondersteuning aan jongeren uit jeugdzorg met verblijf. Hierin zetten we in op het beschikbaar stellen van huisvesting voor jongeren rond 18 die niet kunnen terugvallen op een sociaal netwerk en maken gebruik van de mogelijkheden voor tijdelijke huurcontracten. We werken hierop integraal samen tussen de domeinen Wmo, Jeugd en Wonen (zie ook KPI 9: aantal woningen via Transferpunt voor volwassenen (23+) en jongeren (18–23)
- We borgen en ontwikkelen de aanpak voor complexe problematiek, waaronder bemoeizorg en passende woonzorgplekken voor inwoners met een Wlz-GGZ-indicatie.
- We versterken de regionale samenwerking, met als doel een beter gespreid aanbod zodat ondersteuning waar mogelijk in de eigen gemeente of nabij het sociale netwerk beschikbaar is.
- We werken aan de veiligheid van inwoners, thuis én in de samenleving. Daarom versterken we samen met regiogemeenten de opvang en ondersteuning van slachtoffers van huiselijk geweld en intieme terreur, actualiseren we de regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling en voeren we het lokale plan van aanpak uit.

Woonzorgagenda.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Woonzorgagenda.
Actie:
We ontwikkelen de woonzorgagenda en werken hiermee aan passende woningen en ondersteuning.
Benodigde middelen:
- 2027: € 100.000
- 2028 t/m 2030: PM

Fetura Extra.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Fetura Extra.
Actie:
Fetura Extra bij de Omval wordt gerealiseerd.
Benodigde middelen:
€ 100.000 in 2027.

Skaeve Huse.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Skeave Huse.
Actie:
Er worden 6 Skaeve Huse gerealiseerd waarbij het huidige afstandscriterium verminderd zal worden tot ca. 300 meter van woningen in de gemeente Alkmaar.
Benodigde middelen:
- 2027 en 2028: € 100.000 per jaar;
- 2029 en 2030: € 400.000 per jaar.

Combineren van zorg en veiligheid.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Combineren van zorg en veiligheid.
Actie:
We pakken overlast aan én bieden perspectief. In situaties van overlast wordt gekozen voor een evenwichtige aanpak waarin zowel stevig optreden als het bieden van perspectief centraal staan. Dit betekent dat er waar nodig direct wordt ingegrepen met maatregelen als gebieds-verboden of handhaving, maar dat dit samen gaat met aanpak voor het onderliggende probleem en het bieden van hulp, begeleiding, crisisopvang of bemoeizorg. Bemoeizorg, crisisopvang, politie en hulpdiensten werken hierin samen.
Benodigde middelen:
€ 100.000 structureel per jaar met ingang van 2027.

Aanpak dakloosheid.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Aanpak dakloosheid.
Actie:
Dakloosheid wordt structureel aangepakt door te sturen op voldoende en duurzame opvangplekken, begeleiding en doorstroming naar zelfstandig wonen. Specifiek voor jongeren wordt verkend of aparte opvang en begeleiding mogelijk is.
Benodigde middelen:

- 2027: € 30.000;
- Met ingang van 2028 structureel € 200.000 per jaar.

Risico's

- Door vergrijzing, complexere ondersteuningsvragen en arbeidsmarktkrapte blijft de vraag naar Wmo-ondersteuning en daarmee de financiële druk toenemen.
- Het financiële effect van de maatregelen binnen Grip op Wmo is deels afhankelijk van nadere uitwerking, landelijke wet- en regelgeving, beschikbare data en medewerking van uitvoeringspartners.
- Het aantal inwoners met psychische kwetsbaarheid, onbegrepen gedrag en (dreigende) dakloosheid neemt toe. Passend aanbod vraagt structurele samenwerking tussen zorg, veiligheid en wonen.
- Een tekort aan geschikte locaties en woningen kan de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen en de doorstroom uit opvang en woonzorgvoorzieningen vertragen.
- Tijdelijke middelen vanuit IZA, GALA en AZWA ondersteunen de beweging naar preventie en een sterke sociale basis. Voor duurzame voortzetting is tijdige borging nodig.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	% inwoners dat rookt, lijdt aan overgewicht, alcohol en/of drugs gebruikt.	Afname van 1% voor de inwoners tussen de 19 en 75 jaar.	
2.	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van Mantelzorgondersteuning.	2.100	Deze KPI is gebaseerd op het aantal inwoners dat ingeschreven staat bij het Mantelzorgcentrum, de nieuwsbrief ontvangt en gebruikmaakt van diverse vormen van ondersteuning.
3.	Aantal verstrekte mantelzorgercomplimenten.	1.500	Ieder jaar kunnen inwoners het mantelzorgcompliment aanvragen. De streefwaarde is gebaseerd op het aantal complimenten dat in voorgaande jaren is verstrekt met daarbovenop een lichte groei. In 2025 was het aantal verstrekte complimenten 1465.
4.	Praktische hulp aan huis door WonenPlus Alkmaar en de WelzijnWonenPlus (in het buitengebied).	Aantal deelnemers (abonnees): 2.150.	
5.	Aantal mensen dat gebruik maakt van de individuele cliëntondersteuning, wijkcontactpunten en welzijn op recept.	Clientondersteuning: 700 Wijkcontactpunt: 500 Welzijn op recept: 200	
6.	Cliëntervaring: § Kwaliteit van de ondersteuning. § Samen naar oplossingen gezocht.	87% van de respondenten ervaart de kwaliteit als goed.	

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
	§ Ondersteuning past bij de hulpvraag.	87% ervaart dat er samen naar oplossingen wordt gezocht. 89% vindt de ondersteuning passen bij de hulpvraag. Inwoners waarderen de ingezette Wmo ondersteuning met minimaal een 7,5.	
7.	Bezetting maatschappelijke opvang op jaarbasis (uitgesplitst in nachtopvang en overige daklozenopvang op locatie elders): • Hoeveel unieke cliënten melden zich aan? • Hoeveel komen in aanmerking voor daklozenopvang? • Gemiddelde duur van verblijf in de opvang.	n.v.t.	Geen streefwaarde, jaarlijkse verslagging via jaarverslag aanbieder Maatschappelijke opvang. Op basis huidige informatie: 47 unieke cliënten, maar kan oplopen tot 50. Gemiddelde duur 5 dagen nachtopvang, Gemiddelde dag-inloop 7 dagen
8.	Aantal woningen via Transferpunt voor volwassenen (23+) en jongeren (18-23).	Volwassenen: 50-60 op jaarbasis. Jongeren: 30 – 40 op jaarbasis.	

Jaarmonitor Wmo

Voor Wmo maatwerkvoorzieningen zijn geen KPI's opgesteld. Daarvoor in de plaats vindt er jaarlijks een terugkoppeling plaats aan de raad over de volgende onderwerpen: aantal nieuwe meldingen en besluiten gemiddeld per jaar, overzicht aantal en type maatwerkvoorziening uit veld 2, in- en uitstroom beschermd wonen, gemiddelde wachttijden boven wettelijke termijn, aantal klachten en bezwaarschriften.

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Nota Woonzorgopgave 2018-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-1-2018. Een nieuwe Uitvoeringsagenda Woonzorg is in ontwikkeling.
- Alkmaar groeit, zorgt en doet mee, Visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-09-2019.
- Nadere regels Maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-05-2020.
- Uitvoeringsprogramma maatschappelijke opvang, vastgesteld in de B&W-vergadering op 23-6-2020.
- Hoofdlijnen decentralisatie beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-7-2021.
- Uitvoeringsagenda 'Samen zorgen voor veiligheid' 2021-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 30-11-2021.
- Regionale samenwerking Beschermd wonen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 8-3-2022.
- Raamafspraken Pact 'Wonen met ondersteuning, commitment op leefbaarheid' 2023-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-07-2023.
- Regenboogmeerjarenplan 2023-2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2023
- GA! Plan van aanpak GALA, vastgesteld in de collegevergadering op 26-09-2023.

- Seniorenagenda 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-01-2024.
- Verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Alkmaar 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-04-2024.
- Wijziging Nadere regels Sociaal Domein, vastgesteld in de B&W vergadering op 23-4-2024.
- Wijziging Nadere regels subsidie bewonersondernemingen, wijk- en buurtcentra, vastgesteld in de B&W vergadering op 23-4-2024.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 – 2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-10-2024.
- Beleidskader toezicht en handhaving van de Wmo en de jeugdwet. Raad geïnformeerd via raadsinformatiebrief op 17-12-2024
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 2.5 Jeugd

Versterkte focus op bewezen maatregelen die in een vroeg stadium de kans op zware vormen van jeugdzorg verminderen. Contact leggen met jeugd en jongeren gericht op het resultaat van de hulp, het zoveel mogelijk herstellen van eigen kracht en samenkracht, meer hulp in en door de eigen omgeving en wanneer het nodig is wordt specialistische hulp in de vorm van een maatwerkvoorziening of een instelling ingezet. Nadrukkelijker kijken we naar wat het gezin en de omgeving zelf kan betekenen in de hulpvraag. We zetten in op vermindering van de instroom door maatregelen die zorgen dat de kans dat een beroep wordt gedaan op jeugdhulp wordt verkleind. We verminderen de instroom door effectieve inzet van preventie. Waar hulp wordt ingezet geldt: 1 aanspreekpunt rondom het gezin.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Jeugdigen groeien veilig en gezond op. Kwetsbare jeugdigen met opvoed- en opgroeiproblemen doen volwaardig mee in de samenleving.

Subdoelstellingen

1. **Een sterke basis in het gewone leven: opvoeders en jeugdigen hebben regie en veerkracht bij opvoeden en opgroeien in een gezonde omgeving met voldoende basisvoorzieningen, basisvoorzieningen zijn dichtbij en voor iedereen toegankelijk**

Uitvoering lokale plan GA! en activiteiten op basis van (sub)regionale plan NHN Gezond en Aanvullend- Zorg en Welzijnsakkoord AZWA). Hieronder het versterken van samenhang tussen activiteiten voor mentale gezondheid, (vitaal) ouder worden, leefstijl, kansrijk opgroeien en gezondheidsachterstanden.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Kinderen, jongeren en ouders kunnen laagdrempelig ondersteuning krijgen via school, waardoor signalen eerder worden opgepakt en passende hulp sneller beschikbaar is.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Brugfunctionaris
Actie:
Versterken van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp en inzetten van brugfunctionarissen als laagdrempelig aanspreekpunt voor ouders en jeugdigen op scholen.
Benodigde middelen:
€ 200.000 structureel per jaar met ingang van 2028.

Jeugdigen groeien gezonder en veiliger op.
Cross-over met thema 2.4 Wmo Betere volksgezondheid en terugdringen gezondheidsverschillen en met thema 2.3 Sport. Jeugdigen en hun ouders hebben meer eigen regie over hun gezondheid en welbevinden.
Actie:

- Uitvoering lokale plan GA! en activiteiten op basis van (sub)regionale plan NHN Gezond en Aanvullend- Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Hieronder het versterken van samenhang tussen activiteiten voor mentale gezondheid, leefstijl, kansrijk opgroeien en gezondheidsachterstanden.
- Outreachend jongerenwerk opnieuw aanbesteden.
- Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een makkelijk vindbare plek waar ouders terecht kunnen voor alle vragen over opvoeden en opgroeien, inclusief de afweging of de inzet van jeugdhulp wenselijk is.
- Uitvoering geven aan de acties van het plan Grip op Jeugdhulp.

Meer jeugdigen hebben een toekomstperspectief en leveren een bijdrage aan de samenleving.
Actie:

- Opleiden van professionals tot positieve rolmodellen werkzaam voor jongeren, met uitbreiding naar jongeren die als vrijwilliger de functie van rolmodel kunnen vervullen, bijvoorbeeld Future leading player (specifiek meidenwerk).

- Uitvoering ‘Plan van aanpak beleidsvisie Jeugd *Een gezonde basis voor de toekomst*’. In dit plan van aanpak zijn concrete maatregelen opgenomen. De regionale beleidskaders voor jeugdhulp blijven onverminderd van kracht.
- Jongerenpunt (samengaan van doorstroompunt en check in) wordt ingezet voor vragen over werk en opleiding.

Problemen van jeugdigen worden sneller gesignaleerd en zij worden sneller geholpen.
Cross-over met thema 2.1 Onderwijs.
Actie:
- Uitvoering buitenschoolse opvang plus voor kinderen die vanwege extra ondersteuningsbehoeften niet (meer) naar de reguliere kinderopvang kunnen.
- Uitvoeren kinderwerk (vanuit huiskamers jongerenwerk).

Subdoelstellingen

2. **Opvoeders en jeugdigen kunnen met hulpvragen terecht bij een stevig lokaal team: hulp is toegankelijk, vraaggericht en samenhangend; zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig**

- De toegangsfunctie en lokale teams zijn laagdrempelig en (waar mogelijk fysiek) dicht bij de inwoners georganiseerd. De professionals kennen het gebied waar zij werken en de vragen die er spelen. Het perspectief van de inwoner wordt centraal gesteld.
- Uitvoering meerjarenprogramma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in NHN, subregionaal en lokaal.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Hulp is toegankelijk, vraaggericht en samenhangend.
Cross-over met thema 2.4 Wmo.
Actie:
Inrichting stevig lokaal team m.b.v. landelijk richtinggevend kader; waaronder het doorontwikkelen en versterken van de toegang.

Burgervoogdij staat op de kaart.
Actie:
- In samenwerking met de gecertificeerde instellingen stimuleren we de inzet van burgervoogden.
- We bieden een mogelijkheid aan de burgervoogd om extra kosten voor de opgroeiende jeugdige te declareren.

Subdoelstellingen

3. **Voor de meest kwetsbare kinderen is voldoende en kwalitatief goede specialistische hulp beschikbaar: zo thuis mogelijk en wanneer verblijf nodig is, bij voorkeur in een gezinsvervangend verband**

- Voorbereiden inrichting inkoop ambulant en verblijf vanaf 2029.
- Aandacht voor pleegzorg en burgervoogdij.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Het bieden van passende jeugdhulp, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Jeugdhulp toegankelijk en betaalbaar houden.
Cross-over met thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.
Actie:
- Doorontwikkeling datagedreven werken i.r.t. ombuigingen.
- Uitvoering afspraken vanuit de Hervormingsagenda jeugd.
- Uitvoeren regionaal programmaplan 2027.

- Doorontwikkeling regionale samenwerking op toezicht en handhaving jeugd en Wmo.
- Eén regisseur voor gezinnen met multi-problematiek.
- We onderzoeken bij kostbare jeugdhulp afzonderlijk welke alternatieven van kwalitatief gelijkwaardige maar goedkopere hulp mogelijk zijn.
- Intensief sturen op de kosten van jeugdhulp met de maatregelen GRIP, als onderdeel van het plan van aanpak Jeugd.

Subdoelstellingen

4. **Jeugdigen in een kwetsbare situatie groeien duurzaam en veilig op: hulp bij crisis en onveiligheid is tijdig, zo dichtbij mogelijk en samenhangend beschikbaar**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Hulp bij onveilige situaties is effectiever en efficiënter.
Cross-over met thema 2.4 Wmo en thema 4.1 Veiligheid.
Actie:

- Uitvoering lokaal beleid huiselijk geweld, intieme terreur en femicide.
- Uitvoering meerjarenprogramma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming in NHN, subregionaal en lokaal.
- Actualiseren regiovisie huiselijk geweld en kindermishandeling (NHN).

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr.	Prestatie-indicator/ KPI	Norm/ streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Jeugdhulp aandeel Aandeel jeugdigen met jeugdhulp ten op zicht van het totaal aantal jongeren (0-17 jaar) Aandeel jeugdigen met jeugdhulp ten op zicht van het totaal aantal jongeren (18-23 jaar)	maximaal 13% maximaal 2,4%	Het aandeel jeugdigen met jeugdhulp geeft inzicht in het gebruik van jeugdhulp ten opzichte van het totale aantal jeugdigen in de betreffende leeftijdsgroep. Voor 0-17 jaar streven we naar maximaal 13% voor 18-23 jaar gaat het om (verlengde) jeugdhulp. Hiervoor geldt een streefwaarde van maximaal 2,4%
2.	In-/uitstroom aantal jeugdigen in jeugdhulp: Instroom Uitstroom	 -2% +2%	De in- en uitstroom geeft inzicht in aantal wat instroomt in de jeugdhulp en het aantal jeugdigen wat afneemt.
3.	Aantal jeugdigen per leeftijdscategorie 0-3 4-11 12-17 18-24	 0-3 blijft gelijk -5% -5% -10%	De meeste jeugdigen met een jeugdhulp voorziening bevinden zich in de leeftijdscategorie 4 11 en 12 17 jaar. In deze groepen is het streven een verschuiving naar de vrij toegankelijke voorzieningen in de sociale basis te realiseren. In de groep 18 24 jaar gaat het om relatief weinig jongvolwassenen die enkel op basis van wettelijke uitzonderingsgronden aanspraak maken op verlengde jeugdhulp.
4.	Kosten per leeftijdscategorie 0-3 4-11 12-17 18-24	 0-3 blijft gelijk	Met de verschuiving van inzet jeugdhulp naar het vrij toegankelijke aanbod in de sociale basis streven we ook naar een afname van de kosten.

Nr.	Prestatie-indicator/ KPI	Norm/ streefwaarde	Toelichting/opmerking
5.	Kosten per perceel Ambulant - kosten Aantal jeugdigen met ambulante ondersteuning % van totale kosten Verblijf - kosten Aantal jeugdigen in verblijf % van totale kosten Jeugdzorg Plus - kosten Aantal jeugdigen in Jeugdzorg Plus % van totale kosten Gedwongen kader- kosten Aantal jeugdigen met een gerechtelijke opgelegde maatregel % van totale kosten	nul jeugdigen maximaal 268	Er wordt gestuurd op ambulante trajecten en de effectiviteit van deze trajecten. Dit sluit aan bij de beleidslijn waarbij zo min mogelijk jeugdigen in verblijf ondergebracht worden. Hierdoor kunnen de kosten ambulant stijgen, hoewel ook daar het doel blijft de uitgaven omlaag te brengen. Binnen de percelen is het streven een verschuiving te realiseren van zwaar naar lichtere vormen van ondersteuning. De ingezette beweging naar nul jeugdigen ingesloten plaatsing bij de Jeugdzorg Plus zetten we voort. Preventie, middels bijvoorbeeld de gezinsadvocaat, wordt ingezet om te voorkomen dat jeugdigen een maatregel opgelegd krijgen.
6.	% cliënttevredenheid: De hulp helpt mij om beter om te gaan met moeilijke situaties	Ouders 75% of meer Jongeren 75% of meer	Onderzoek ZorgfocuZ: Respons ouders is 19% en bij jongeren 14%. Erg laag om conclusies aan te kunnen verbinden. Voorstel om op een andere manier de clienttevredenheid te meten en hem hier in de programmabegroting te verwijderen.
7.	Het aantal intake huisbezoeken na geboorte door de jeugdgezondheidszorg en % t.o.v. totaal aantal geboorten.	>95%	Inzet op zo groot mogelijk bereik van de jeugdgezondheidszorg na de geboorte vanuit GGD Noord Hollands Noorden.

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden

GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD)

GISD is de regionale inkooporganisatie sociaal domein en voert de inkoop en het contractmanagement uit van jeugdhulp, jeugdbescherming &jeugdreclassering, wmo, beschermd wonen, (leerlingen)vervoer en hulpmiddelen.

Relevante beleidsnota's

- Alkmaar groeit, zorgt en doet mee', visies Jeugdhulp, Wmo en Participatie, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-9-2019.
- Collectieve visie op de transformatie van jeugdhulp met verblijf, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-8-2020.
- Beleidskader Jongerenwerk 2021-2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 29-10-2020.
- Regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid, vastgesteld in de raadsvergadering op 22-10-2020.
- Uitvoeringsprogramma behorend bij de regiovisie aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling Noord-Holland Noord 2020-2023. Samen zorgen voor veiligheid is vastgesteld in de B&W vergadering op 30-11-2021.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.

- Agenda ‘Alkmaar Gezond 2021-2024', vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Overkoepelend kader jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Visie op ambulante jeugdhulp, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Transformatievisie Jeugdzorg plus vanaf 2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-10-2021.
- GA! Plan van aanpak GALA, vastgesteld in de B&W-vergadering op 26-9-2023.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 2025-2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-10- 2024.
- Regionaal beleidskader Toezicht en handhaving Wmo en Jeugdwet, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-12-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Beleidsvisie Jeugd 'Een gezonde basis voor de toekomst', vastgesteld in de raadsvergadering van 19-5-2025.

Thema 2.6 Iedereen doet mee

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alle Alkmaarders participeren in de samenleving. Het liefst door middel van werk.

Subdoelstellingen

1. **Meer mensen stromen de bijstand uit**

Door een goede inrichting van de poort en inzet van Zaffier, worden vraag en aanbod met elkaar verbonden. Hiermee sluiten we aan bij regionaal ontwikkeld beleid. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking in het regionaal werkcentrum en in regionaal verband te ontwikkelen loopbaan paden.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Minder instroom en meer uitstroom in de bijstand.
Actie:
Door een zorgvuldige werkwijze aan balie en bij de aanvraag om uitkering, worden vraag en aanbod met elkaar verbonden. Hiermee sluiten we aan bij regionaal ontwikkeld beleid. Inzet van Zaffier vertaalt zich dan in goede ondersteuning met toeleiding naar de arbeidsmarkt door middel van juiste match met vacature of traject.

Binnen de gemeente en regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein wordt bestendigd.
Cross-over tussen thema 2.1 Onderwijs en 3.1 Economie en toerisme
Actie:

- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Deze inzet sluit aan bij de ambities uit het Actieprogramma Economie Alkmaar 2024.
- Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende taken en projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAnhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Denk hierbij aan het organiseren van het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord
- Versterken van de samenwerking met en tussen RPAnhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.

Iedereen doet mee naar vermogen.
Actie:
We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar werk. We ontwikkelen onder andere vanuit het Werkcentrum en Zaffier loopbaantrajecten en ondersteunen werknemers en werkgevers met het behouden van werk het bevorderen van mobiliteit. Wanneer betaald werk niet mogelijk is, ondersteunen en begeleiden we inwoners naar andere vormen van participatie.

Statushouders die inburgeren onder de nieuwe wet participeren zo snel als mogelijk, in principe met betaald werk.
Actie:
Zaffier spant zich vanaf dag één in om statushouders, conform de wet, verplichte scholing aan te bieden in de Nederlandse taal, onze normen en omgangsvormen; iedere nieuwkomer krijgt een inburgeringsplan en begeleiding op maat.

Huidige groep statushouders (de 'ondertussengroep') is in beeld gebracht en er is aanvullend aanbod gedaan om met succes in te burgeren en te participeren.
Actie:
Voor statushouders die na 2021 nog onder de oude wet vallen, bieden wij een passend aanvullend taal- en participatietraject aan.

Statushouders doen zo snel mogelijk mee in de samenleving en op de arbeidsmarkt.
Actie:
Inzet van gespecialiseerde klantmanagers bij Zaffier en een speciaal aanbod gericht op het stimuleren van statushouders om te participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Daarnaast worden re-integratie instrumenten ingezet die voor reguliere werkzoekenden beschikbaar zijn, waaronder directe bemiddeling vanuit Zaffier.

Subdoelstellingen

2. **Meer mensen die niet op de arbeidsmarkt participeren, doen op een andere manier mee in de samenleving**

Alle Alkmaarders participeren in de samenleving. Het liefst door middel van betaald werk. Als dat niet aan de orde is dan wordt er maatwerk geleverd en zijn andere vormen van "meedoen" zoals vrijwilligerswerk, mantel zorg of anderszins aan de orde.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Iedereen doet mee naar vermogen.
Actie:
We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar werk. We ontwikkelen onder andere vanuit het Werkcentrum en Zaffier loopbaantrajecten en ondersteunen werknemers en werkgevers met het behouden van werk het bevorderen van mobiliteit. Wanneer betaald werk niet mogelijk is, ondersteunen en begeleiden we inwoners naar andere vormen van participatie.

Statushouders die inburgeren onder de nieuwe wet participeren zo snel als mogelijk, in principe met betaald werk.
Actie:
Zaffier spant zich vanaf dag één in om statushouders, conform de wet, verplichte scholing aan te bieden in de Nederlandse taal, onze normen en omgangsvormen; iedere nieuwkomer krijgt een inburgeringsplan en begeleiding op maat.

Alkmaarse werkgevers en maatschappelijk middenveld gaan op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen.
Cross-over met thema 2.7 Diversiteit.
Actie:
Inhoudelijk sluiten we aan bij diversiteit en inclusie. Discriminatie.nl zet zich in om discriminatie op de werkvloer te voorkomen en te bestrijden. Zaffier zet zich in onze regio in voor maatwerk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Subdoelstellingen

3. **Verhogen van deelname aan het maatschappelijk verkeer, onder andere op het gebied van sport- en cultuuractiviteiten**

We zetten in op het versterken van de mogelijkheden van inwoners om duurzaam mee te doen in de samenleving. Dit doen we door in te zetten op preventie en vroegsignalering, passende ondersteuning bij financiele problemen en het borgen van minimamaatregelen, waarbij een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum als uitgangspunt wordt gehanteerd. De verdere uitwerking hiervan wordt opgenomen in een beleidskader Bestaanszekerheid, dat in 2027 ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd.

In het coalitieakkoord hebben we de ambitie opgenomen dat niemand onder de armoedegrens mag zakken. Daarvoor zijn diverse maatregelen beschreven zowel in de vorm van geldelijke ondersteuning als maatwerk. We streven daarbij naar maatregelen die voor onze inwoners echt het verschil maken. In de loop van 2027 maken we daarom de start met een pilot van ons vernieuwde armoedebeleid waarbij we nagaan welke vormen van ondersteuning effectief zijn. Met de uitkomsten van deze pilot kan de raad het armoedebeleid voor de komende jaren verder invullen.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Er is een toename van het gebruik van de Alkmaar-Pas.
Actie:
Zaffier voert voor de gemeente Alkmaar de Alkmaar Pas uit in samenwerking met st Hart van Noord-Holland Noord. Elke aan Zaffier deelnemende gemeente heeft een vergelijkbare eigen variant van de minimapas met een herkenbare lokale identiteit. De AlkmaarPas is nu een regionale werking, waardoor inwoners in de regio ook in Alkmaar hun bestedingen kunnen doen en vice versa. Dit draagt tevens bij aan de stimulering van de lokale economie.

Subdoelstellingen

4. **We helpen schulden voorkomen door preventie en vroegsignalering**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Huishoudens met betaalachterstanden wordt proactief hulp geboden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.
Actie:
Zaffier heeft een solide basis voor integrale schuldhulpverlening volledig geïmplementeerd is. Inwoners met financiële problemen kunnen rekenen op passende ondersteuning en begeleiding. Dit omvat onder andere saneringskrediet, persoonlijke begeleiding en nazorg. Vanaf 2027 gaat Zaffier meer in te zetten, vroegtijdig signaleren en het versterken van financiële weerbaarheid willen we voorkomen dat inwoners problematische schulden opbouwen en een beroep moeten doen op de schuldhulpverlening. Hiermee verschuift de nadruk van curatie naar preventie, met als doel minder instroom, minder maatschappelijke kosten en vooral: meer financiële rust en perspectief voor de Alkmaarse inwoners.

Subdoelstellingen

5. **We ondersteunen en ontzorgen inwoners met problematische schulden**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Schulden worden eerder en meer integraal aangepakt (beter bereik van de beschikbare middelen).
Actie:
Het kabinet pakt de schuldenproblematiek fundamenteel aan met een intensivering op preventie en Zaffier zet hier extra op in door onder meer onder meer aan te sluiten in de samenwerkingsstructuur "Gebiedsteam Sociaal" Alkmaar. Daarnaast wordt de dienstverlening binnen het meldpunt vroegsignalering doorontwikkeld en verder geïntensiveerd.

Subdoelstellingen

6. **Verbetering van de gezamenlijke dienstverlening voor werk en scholing aan werkzoekenden, werkenden en werkgevers**

Het Werkcentrum Noord-Holland Noord (NHN) is als een centraal voorportaal voor gecombineerde publieke en private arbeidsmarktdienstverlening. Het Werkcentrum heeft als doel een laagdrempelige, toegankelijke en samenhangende dienstverlening te bieden, waarbij de vraag en ondersteuningsbehoefte van zowel inwoners als werkgevers centraal staan.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Duurzame versterking van samenwerking binnen de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio Noord-Holland Noord.
Actie:
Binnen het Werkcentrum Noord-Holland-Noord bundelen verschillende maatschappelijk organisaties, onderwijs en sociale partners hun krachten om de regionale arbeidsmarkt te versterken. Via één centraal punt biedt het Werkcentrum mensen en bedrijven toegang tot relevante kennis en dienstverlening van partners in ons netwerk.

Jongeren (16-27 jaar) binnen de eigen mogelijkheden laten meedoen in de maatschappij.
Actie:
Er wordt gewerkt met methode "Route naar Succes". Dit is een werkwijze voor het toeleiden van jongeren in een kwetsbare positie naar werk, vervolgonderwijs en dagbesteding. Het doel van deze aanpak is om een sluitende aanpak te creëren voor kwetsbare jongeren, die uitstromen vanuit onderwijs, zodat zij naar vermogen een zelfstandig bestaan op kunnen opbouwen.

Binnen de gemeente en regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein wordt bestendigd.
Cross-over tussen thema 2.1 Onderwijs en 3.1 Economie en toerisme
Actie:

- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Deze inzet sluit aan bij de ambities uit het Actieprogramma Economie Alkmaar 2024.
- Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende taken en projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAnhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Denk hierbij aan het organiseren van het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord
- Versterken van de samenwerking met en tussen RPAnhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.

Iedereen doet mee naar vermogen.
Actie:
We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar werk. We ontwikkelen onder andere vanuit het Werkcentrum en Zaffier loopbaantrajecten en ondersteunen werknemers en werkgevers met het behouden van werk het bevorderen van mobiliteit. Wanneer betaald werk niet mogelijk is, ondersteunen en begeleiden we inwoners naar andere vormen van participatie.

Er komt intensievere begeleiding voor jongeren.
Actie:
De Wet van school naar duurzaam werk is een samenwerking tussen de Doorstroompunten, scholen en Zaffier. De inrichting en positionering van jongerenpunt check-in wordt doorontwikkeld waarbij er nadrukkelijk gekeken wordt om de kansen van jongeren op de arbeidsmarkt te vergroten. De gemeente zet in op het versterken van de gezamenlijke toegang aan de voorkant. Daarnaast investeert de gemeente in het versterken van de verbindingen en werkafspraken aan de achterkant. Om de verbinding met de Arbeidsmarkt verder vorm te geven is er een linking pin naar de arbeidsmarkt door het RPA nhn aangesteld.

Minimaliseren en herbestemmen uitvoeringskosten
Actie:
We minimaliseren de uitvoeringskosten van de Alkmaarpas in het kader van het armoedebeleid, bijvoorbeeld door het integraal meedoenbudget anders dan via de Alkmaarpas bij de inwoners te krijgen. De uitvoeringskosten die we daarmee besparen gebruiken we om flexibel in te kunnen spelen op onvoorziene ontwikkelingen in het armoedebeleid, voor gericht doelgroepenbeleid zoals via het kindpakket. Daarnaast kan het geld worden aangewend voor een pilot om de armoedeval te verkleinen.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Deze zijn geactualiseerd naar aanleiding van de vaststelling Doelenkaders 'Jeugd', 'Wmo' en 'Iedereen doet mee'. Er zijn KPI's opgenomen met een streefwaarde en KPI's die feitelijk informatie bevatten over de stand van zaken.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/ streefwaarde	Toelichting/opmerking
1	Instroompercentage in de bijstand.	-2,4%	Het percentage wordt bepaald door het aantal bijstandsgerechtigden dat in het afgelopen jaar is ingestroomd in de bijstand, af te zetten ten opzichte van het totaal aantal bijstandsgerechtigden uit het afgelopen jaar.
2	Uitstroompercentage uit de bijstand.	+1%	Het percentage wordt bepaald door het aantal bijstandsgerechtigden dat in het afgelopen jaar is uitgestroomd uit de bijstand, af te zetten ten opzichte van het totaal aantal bijstandsgerechtigden uit het afgelopen jaar.
2	Aantal werknemers dat dit jaar met loonkostensubsidie naar werk is begeleid.	20	In de normwaarde wordt het aantal werknemers dat dit jaar met loonkostensubsidie naar werk is begeleid, geteld. Loonkostensubsidie is een bijdrage van de gemeente aan een werkgever om het loon van iemand met een arbeidsbeperking (gedeeltelijk) te vergoeden. LKS wordt ingezet om iemand met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen. De werkgever krijgt een vergoeding voor het verschil tussen de loonwaarde van de werknemer en het normale loon.
2	Aantal werknemers dat via Zaffier naar werk is begeleid.	60	In de normwaarde worden alle werknemers meegeteld die door Zaffier in het lopende jaar naar een baan zijn geleid of bij het WNK aan de slag zijn gegaan. Dit kunnen ook parttime contract zijn en inwoners die het hoogst haalbare aantal uren werken.
2	Het percentage inburgeraars dat binnen de wettelijke termijn van tien weken een PIP heeft en daardoor ondersteund wordt in meedoen, het liefst naar werk.	100%	Een PIP (Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie) is een plan waarin staat welke inburgeringsroute en activiteiten een inburgeraar moet volgen. Zaffier maakt dit plan samen met de inburgeraar. Hier wordt het percentage inburgeraars berekend die binnen de wettelijk termijn van 10 weken een PIP heeft en daardoor ondersteunt wordt in meedoen, het liefst naar werk.
3	Percentage van de inwoners dat een uitkering ontvangt uit de participatiewet, de Ioaw, de Ioaz en hiervoor een participatieplicht heeft.	70%	Op basis van de verordening tegenprestatie, dienen uitkeringsgerechtigden die een uitkering ontvangen op grond van de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) of de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) een re-integratieverplichting te leveren. Dit kan zijn: een re-integratietraject volgen, mantelzorg leveren, vrijwilligerswerk doen of actief aan persoonlijke ontwikkeling werken. Het percentage wordt bepaald door het aantal uitgerechtigden dat een tegenprestatie verricht af te zetten tegen het totaal aantal uitkeringsgerechtigden uit het afgelopen jaar.

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/ streefwaarde	Toelichting/opmerking
4	Minder inwoners ervaren financiële belemmeringen om mee te doen.	+0,5%	Hier wordt de jaarlijkse procentuele verandering van het aantal aanvragen van bijzonder bijstand berekend. Tegengaan van niet-gebruik kan een bijdrage leveren aan het voorkomen van leven in financiële armoede en het laten participeren van mensen. Het percentage wordt bepaald door het aantal bijzondere bijstand aanvragen van het afgelopen jaar (t-1) af te zetten tegen het totaal aantal bijzondere bijstand aanvragen in het jaar daar voorafgaand (t-2).
4	Meer inwoners maken gebruik van het aanbod op de AlkmaarPas ten opzichte van het voorgaande jaar.	+0,5%	Hier wordt de jaarlijkse procentuele verandering van het gebruik van de AlkmaarPas berekend. De AlkmaarPas is gratis pas voor inwoners van de gemeente Alkmaar met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm en een laag vermogen. Op de pas staat een tegoed dat inwoners kunnen gebruiken voor activiteiten op het gebied van maatschappelijke participatie zoals bijvoorbeeld sport, cultuur, of het lidmaatschap van een vereniging.
5	Zaffier heeft contact met huishoudens met betaalachterstanden om hen hulp te bieden om (dreigende) problematische schulden te voorkomen.	25%	Het percentage huishoudens met mogelijke schulden dat door de ketenpartners is aangemeld en waar Zaffier contact mee heeft gehad. Het aanmelden van (een vermoeden van) financiële problemen bij een huishouden is door vaste lasten partners is een wettelijke taak. Zaffier heeft de verantwoordelijkheid om proactief huishoudens met betaalachterstanden te benaderen om hen hulp te bieden.
6	Het maximale aantal bij Zaffier gemelde financiële crisissituaties.	5	De normwaarde is bepaald op het maximale aantal crisissituaties in de schuldhulpverlening dat jaarlijks wordt geteld. Binnen de schuldhulpverlening is een crisissituatie een situatie waarin een inwoner door schulden direct in ernstige problemen komt, zoals bijvoorbeeld dreigende huisuitzetting.

Betrokkenheid verbonden partijen

Zaffier - Regionale uitvoeringsorganisatie – lokaal toegankelijk

Zaffier biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richt zich op het bieden van ondersteuning en op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en deze niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij wordt de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zet in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving en geeft inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en biedt zekerheid -als het nodig is- om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: ‘Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.’

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, medewerkers luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid, geven kaders, maar deze zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken vanuit vertrouwen. Zaffier zet zich in voor behoud en herstel van arbeidsbekwaamheid, uitstroom naar werk, financiële inkomensondersteuning, schuldhulpverlening, armoedebestrijding en maatschappelijke participatie.

Zaffier is bereikbaar, laagdrempelig en toegankelijk en sluit aan bij de lokale toegang van elke gemeente. Ze werkt samen met de inwoners, werkgevers, maatschappelijke partners en het sociaal domein. Zaffier heeft een wendbare sociale infrastructuur, die meebeweegt met de leefwereld van de inwoner en de veranderingen in de maatschappelijke en politieke omgeving. Zaffier treedt op als werkgever voor zowel inwoners met een indicatie Wsw of Beschut Werk alsook voor inwoners van wie eveneens is vastgesteld dat er duurzaam sprake is van verminderde loonwaarde. De inzet van deze medewerkers is de basis van de door Zaffier geleverde personeelsdiensten op de regionale arbeidsmarkt. Medewerkers voeren werkprocessen uit door middel van detachering of op contractbasis.

Relevante beleidsnota's

Relevante beleidsnota's

- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering van 12-12-2017 en verlengd in de B&W-vergadering op 25-5-2021.
- Actieplan Onderwijs en Arbeidsmarkt, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-4-2020.
- Leidende uitgangspunten veranderopgave inburgering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-11-2020.
- Beleidskader Diversiteit en Inclusie 2025-2029 "Victorie danken wij aan mensen", vastgesteld in raadsvergadering op 17-10-2024.
- Ambitie en inrichting Regionaal Werkcentrum Noord-Holland-Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Beleidsvisie Jeugd 'Een gezonde basis voor de toekomst', vastgesteld in de raadsvergadering van 19-5-2025.

Verordeningen

- Verordening tegenprestatie Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-1-2015.
- Verordening beslistermijn schuldhulpverlening gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Verordening AlkmaarPas voor minima en lage middeninkomens, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-1-2023.
- Afstemmingsverordening Participatiewet, Ioaw en Ioaz gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Nalevingsverordening gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening Individuele inkomenstoeslag gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening cliëntenparticipatie Participatiewet gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Verordening cliëntenparticipatie Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.

Beleidskaders

- Beleidskader Handhaving Sociaal Domein 2014-2018 gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-6-2014.
- Beleidskader Armoedebeleid en Schuldhulpverlening, vastgesteld in de raadsvergadering op 28-09-2023.

Thema 2.7 Diversiteit

Submaatschappelijk effect (algemeen)

In Alkmaar mag je zijn wie je bent en doen we allemaal volwaardig mee.

Subdoelstellingen

We werken aan bestrijden én voorkomen van discriminatie

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Toegankelijkheid
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Toegankelijkheid.
Actie:
Wij blijven investeren in een seniorvriendelijke gemeente waarin toegankelijkheid, inclusie en ontmoeting centraal staan. Bij nieuw beleid en ruimtelijke ontwikkelingen wordt rekening gehouden met de behoeften van senioren.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 60.000 structureel per jaar, dekking uit innovatiebudget Wmo.

Focusagenda
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Focusagenda.
Actie:
We ontwikkelen een gerichte aanpak tegen antisemitisme en moslimdiscriminatie, uitgewerkt in een focusagenda.

Vergroten van kennis, bewustwording en verbinding rondom het koloniale en slavernijverleden van Alkmaar.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: We stellen een focusagenda koloniaal verleden op met ruimte voor initiatieven vanuit de samenleving.
Actie:
Uitvoering geven aan de vervolgaanpak koloniale en slavernijgeschiedenis, waaronder educatie, dialoog en zichtbaarheid van de lokale geschiedenis.

Partnerschappen LHBTI+ gemeenschap
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Partnerschappen.
Actie:
We investeren in de lhbti+ gemeenschap, met focus op welzijn, weerbaarheid, veiligheid en acceptatie, in nauwe samenwerking met het COC, Queer Alkmaar, Safe Space, Pride Alkmaar en andere lokale belangenorganisaties. Met deze partners vernieuwen we het Regenboog meerjarenbeleid.

De Alkmaarse samenleving gaat op inclusieve wijze om met onderlinge verschillen tussen mensen.
Cross-over met thema's 2.1 Onderwijs, 2.3 Sport, 2.4 Maatschappelijke ondersteuning en 2.6 Iedereen doet mee.
Actie:
We werken toe naar een programma voor diversiteit en inclusie.

Meer scholen bieden voor hen passende kwalitatieve voorlichting aan ter voorkoming van racisme, discriminatie en uitsluiting, en scholen werken beter samen met elkaar en met ketenpartners.
Actie:
Alle VO scholen zijn twee keer per jaar bezocht door discriminatie.nl.

Meer sportverenigingen maken nog meer zichtbaar dat iedereen welkom is.
Actie:
We onderzoeken de behoefte, belemmeringen en helpende factoren van lhbti+ personen om deel te nemen aan sport.

Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen.
Cross over met 2.4 Maatschappelijke ondersteuning, 2.7 diversiteit en inclusie en 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling - vastgoed.
Actie:
Uitvoering geven aan toegankelijkheidsagenda (ontwikkellijn uit het Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 – 2029). Het betreft zowel fysieke, digitale als sociale toegankelijkheid. Jaarlijks worden specifieke speerpunten gerealiseerd.

Partners

GGZ, Politie (Roze in Blauw), RCO de Hoofdzaak, MEE & de Wering, Centrum Jeugd en Gezin, Alkmaar Pride, COC NHN, Stichting Safe Space Alkmaar, Queer Alkmaar, Pink Society, Café Hoezo Anders en Club Kudt
Bij de uitvoering van het Regenboogmeerjarenplan zijn dit de verbonden partijen als het gaat om het monitoren van de doelstellingen van het Regenboogmeerjarenplan.

Discriminatie.nl
Onze antidiscriminatievoorziening die inwoners helpt bij ervaren discriminatie en bemiddelt bij oplossingen hiervoor. Daarnaast is het de expertisepartner binnen het onderwijs en het bedrijfsleven als het aankomt op voorkomen van discriminatie.

Betrokkenheid verbonden partijen

GGD Hollands Noorden
GGD Hollands Noorden is de gemeenschappelijke gezondheidsdienst in Noord-Holland Noord, die de gezondheid en veiligheid bevordert van de Alkmaarse inwoners.

Relevante beleidsnota's

- Regenboogmeerjarenplan Alkmaar 2023-2026 ‘Samen Sterk’, vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2023.
- Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 - 2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-10-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Antidiscriminatieagenda 2026-2029, vastgesteld in de B&W vergadering op 13-1-2026.
- Uitvoeringsagenda toegankelijkheid 2025 - 2029, vastgesteld in de B&W vergadering op 2-6-2026.

Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie

De maatschappelijke opgave om vluchtelingen op te vangen en te voorzien van (tijdelijke) huisvesting is op dit moment vormgegeven in een programma. Het programma ASON (Asielzoekers, Statushouders, Oekraiense Ontheemden en Crisis Noodopvang) is in 2021 gestart door de gemeente Alkmaar, als reactie op de groeiende en veranderende opgaven rondom opvang en integratie van vluchtelingen.
Het thema Asiel en migratie is als apart onderdeel opgenomen in de programmabegroting, omdat de opgaven rond opvang, wonen en integratie van vluchtelingendoelgroepen een integrale, samenhangende en toekomstbestendige aanpak vereisen.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Geeft - volgens Alkmaars perspectief (coalitieakkoord 'Verschil mag er zijn') - uitvoering aan de vluchtelingenopgave.

Subdoelstellingen

1. **Beheer en exploitatie van opvang- en (tijdelijke) huisvestingslocaties**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Tijdelijke opvang- en huisvestingslocaties worden veilig, doelmatig en kwalitatief beheerd.
Actie:
Wij beheren en exploiteren tijdelijke opvang- en huisvestingslocaties

Subdoelstellingen

2. **Uitvoeren van de taakstelling huisvesting statushouders, de Spreidingswet en de inspanningsverplichting opvang Oekraïense ontheemden.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Alkmaar voldoet aan de wettelijke taakstelling voor huisvesting van statushouders.
Actie:
Wij maken afspraken met woningcorporaties en verkennen alternatieve woonvormen.

Alkmaar voldoet aan de wettelijke taken uit de Spreidingswet.
Actie:
Wij voeren de Spreidingswet uit volgens het Nieuw Alkmaars Perspectief.

Nieuwe locatiebepaling voor asielopvang vindt plaats na een uitgebreid informatie-, consultatie- en participatietraject met inwoners, bedrijven en verenigingen.
Actie:
Voor iedere kansrijke locatie wordt een locatiegebonden participatieaanpak opgesteld.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 25.000 structureel per jaar.

Meer ontmoetingen tussen inwoners en asielzoekers en asielzoekers nemen actief deel aan de Alkmaarse samenleving
Actie:
We organiseren, in samenwerking met maatschappelijke organisaties, ontmoetingen die begrip kweken. Dit wordt ook teruggegeven aan de wijk of het dorp. Bekend maakt namelijk bemind. Denk bijvoorbeeld aan Plan Einstein in Utrecht. En we richten ons op asielopvang waarin deelname aan de Alkmaarse samenleving mogelijk is.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 152.000 structureel per jaar.

Oekraïense ontheemden worden volgens de inspanningsverplichting opgevangen.
Actie:
Wij zorgen voor tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden volgens de inspanningsplicht en bereiden scenario's voor m.b.t. huisvesting en participatie uitgaande van de nieuwe te verwachten verblijfstatus en gelet op de omvang van Oekraïners die niet terug zullen keren naar hun land van herkomst.

Subdoelstellingen

3. **Realiseren van aanvullende tijdelijke woonplekken voor Alkmaarse spoedzoekers en jongeren.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Tijdelijke woonplekken voor Alkmaarse spoedzoekers en jongeren gelijk aan het aantal asielopvangplekken.
Actie:
Wij dragen zorg voor de verdere uitvoering van het project ‘realisatie flexbouw Robonsbosweg’ waarmee woningen voor 150 Alkmaarse spoedzoekers worden gerealiseerd en realiseren aanvullende woonplekken voor Alkmaarse spoedzoekers en jongeren, gelijk aan het aantal asielplekken.

Voldoende tijdelijke woon- en opvangplekken zonder dat de bestaande woningvoorraad wordt verminderd
Actie:
Wij onderzoeken structurele flexwoonoplossingen binnen reguliere woningbouwontwikkelingen.
Benodigde middelen:
€ 40.000 in 2027 voor onderzoeks- en adviescapaciteit.

Subdoelstellingen

4. **Inburgering en participatie van statushouders om hen zo snel mogelijk te laten meedoen in de maatschappij en op de arbeidsmarkt.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Statushouders die inburgeren onder de nieuwe Wet inburgering participeren zo snel mogelijk.
Actie:
Zaffier biedt vanaf dag één taalonderwijs, begeleiding en een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP).

Statushouders doen zo snel mogelijk mee in de samenleving en op de arbeidsmarkt.
Actie:
Inzet van gespecialiseerde klantmanagers bij Zaffier en een speciaal aanbod gericht op het stimuleren van statushouders om te participeren in de samenleving en op de arbeidsmarkt. Daarnaast worden re-integratie instrumenten ingezet die voor reguliere werkzoekenden beschikbaar zijn, waaronder directe bemiddeling vanuit Zaffier.

Risico's

- Het thema Asiel & Migratie bevindt zich in een dynamisch en politiek gevoelig speelveld waarbij landelijke wet- en regelgeving regelmatig wijzigt.
- Het betreft een complexe opgave die inzet vraagt van meerdere beleidsterreinen, waaronder Vastgoed, Wonen, Vitaliteit en Maatschappelijke Ondersteuning.
- De uitstroom van statushouders op doorstroomlocatie Plan Robijn blijft door de druk op de woningmarkt een uitdaging.

- Realisatie van nieuwe locaties (opvang en wonen) is afhankelijk van planologische procedures, draagvlak in de omgeving en beschikbaarheid van financiële middelen.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit de BBV)

Nr. doelst.	Prestatie indicator / KPI	Norm / streefwaarde	Toelichting / opmerking
2.	Inspanningsverplichting voor Oekraïense ontheemden	Voldoen aan de inspanningsplicht: 717 plekken	De inspanningsplicht wordt periodiek door het Rijk aangepast op basis van actuele prognoses van instroom, uitstroom en benodigde opvangcapaciteit.
2.	Taakstelling voor huisvesting statushouders	Voldoen aan de wettelijke norm Taakstelling 2026 tweede helft: 102 statushouders	Dit wordt halfjaarlijks bepaald.
	Wettelijke taak Spreidingswet	Indiciatieve opgave: 553 plekken Gerealiseerd: 150 Nog te realiseren: 403	Op 31 december 2026 wordt het verdeelbesluit genomen, daarin staat het definitieve aantal voor de komende twee jaar.
3.	Tijdelijke flex- en woonoplossingen	- Realisatie flexwoningen voor 150 Alkmaarse spoedzoekers vanuit het project Robonsbosweg - 403 woonplekken voor spoedzoekers en jongeren	- Verdere uitvoering van het bestaande raadsbesluit voor ingebruikname Robonsbosweg - Invulling van het Nieuw Alkmaars Perspectief; het aantal woonplekken is gebaseerd op de resterende indicatieve opgave Spreidingswet.
4.	Het percentage inburgeraars dat binnen de wettelijke termijn van tien weken een PIP heeft en daardoor ondersteund wordt in meedoen, het liefst naar werk.	100%	Het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) is de wettelijke basis voor de begeleiding van een inburgeraar en beschrijft welke route wordt gevolgd richting taalverwerving, participatie, opleiding en – het liefst– betaald werk.

Betrokkenheid verbonden partijen

Zaffier - Regionale uitvoeringsorganisatie – lokaal toegankelijk
Uitvoering wet Inburgering en leefgeldregeling en inning eigen bijdrage Oekraïense ontheemden.

Partners

- COA – beheer, exploitatie en begeleiding asielopvang
- Woningcorporaties – beschikbaarheid woningen voor statushouders
- Diverse maatschappelijke organisaties voor (aanvullend) aanbod voor taal, participatie en ondersteuning van vluchtelingen
- Diverse partijen voor realisatie en ontwikkeling van opvang- en woonplekken

Relevante beleidsnota's

- Convenant Voor een werkende arbeidsmarkt (Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord) 2019-2025, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-10-2018.
- De Alkmaarse Diversiteitsagenda 2018-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering van 12-12-2017 en verlengd in de B&W-vergadering op 25-5-2021.
- Actieplan Onderwijs en Arbeidsmarkt, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-4-2020.
- Leidende uitgangspunten veranderopgave inburgering, vastgesteld in de B&W-vergadering op 3-11-2020.
- Ingebruikname Robonsbosweg, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-4-2024.
- Beleidskader Diversiteit en Inclusie 2025-2029 "Victorie danken wij aan mensen", vastgesteld in raadsvergadering op 17-10-2024.

- Ambitie en inrichting Regionaal Werkcentrum Noord-Holland-Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 7-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Aanvullend krediet uitvoering Alkmaars Perspectief, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-4-2025.
- Beleidsvisie Jeugd 'Een gezonde basis voor de toekomst', vastgesteld in de raadsvergadering van 19-5-2025.

Programma 3 Bedrijvigheid

Maatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk, ondernemend en innovatief vestigingsklimaat.

Wat mag het kosten?

Programma 3 Bedrijvigheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Economie en toerisme	8.036	8.749	9.856	9.735	9.737	9.741
Citymarketing en Evenementen	203	249	92	92	92	92
Totaal lasten	*8.239*	*8.998*	*9.948*	*9.827*	*9.829*	*9.833*
Economie en toerisme	865	1.358	1.363	957	687	687
Citymarketing en Evenementen	1	0	0	0	0	0
Totaal baten	*866*	*1.358*	*1.363*	*957*	*687*	*687*
Totaal saldo voor bestemming	**-7.373**	**-7.640**	**-8.585**	**-8.869**	**-9.142**	**-9.146**
Economie en toerisme	83	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*83*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Economie en toerisme	48	51	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*48*	*51*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-35**	**51**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-7.407**	**-7.589**	**-8.585**	**-8.869**	**-9.142**	**-9.146**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 3.1 Economie en toerisme

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een gastvrije gemeente en het economisch hart van de regio met een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Subdoelstellingen

1. **Het bieden van een gunstig vestigingsklimaat met voldoende ruimte om te kunnen ondernemen**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Alkmaar biedt maximale dienstverlening aan ondernemers.
Actie:
Alkmaar heeft een goed bereikbaar Ondernemersloket. Ook wordt regionaal samengewerkt aan het verder optimaliseren van werkgeversdienstverlening, zowel binnen de gemeente als in het Regionale Werkcentrum als onderdeel van de arbeidsmarktdienstverlening.

Uitvoeringsprogramma Economie.
Actie:
Vaststellen van een integraal uitvoeringsprogramma op basis van diverse economische beleidsuitgangspunten.

Ondernemersfonds Alkmaar
Actie:
Voortzetting van het Ondernemersfonds.

Voor Overstad komt een goede invulling van het Bazaargebied, waar de kringloopboulevard zijn plek kan houden.
Actie:
Beleidsmatige inzet op behouden van het Bazaargebied conform Ontwikkelkader Overstad.

Beschikbaarheid van de ROM MRA/NHN waarbij innovatieve bedrijven een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit een gezamenlijk revolverend ROM-fonds, alsmede business development.
Actie:
De ROM faciliteren en ondernemers wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden van businessdevelopment en de twee fondsen ter ondersteuning van startende en snelgroeiende mkb ondernemingen (Transitiefonds en het MKB-fonds).

Vitale verblijfsrecreatieve sector.
Actie:
In relatie tot het omgevingsplan wordt een nota verblijfsrecreatie opgesteld (2026/2027). Ook starten we in 2027 met monitoring van het verblijfsrecreatieve aanbod.

De agrarische agenda geeft inzicht in de opgaven voor de sector en vertaalt deze naar activiteiten en resultaten, waar overheden, sector en belangenorganisaties aan werken.
Actie:
De agrarische agenda wordt verder uitgewerkt door ruimte te bieden voor agrarische ondernemers en door duurzame innovatieve landbouw en lokale afzet te ondersteunen.

Regionale visie op de te verwachten behoefte aan bedrijventerreinen in Alkmaar.
Actie:
Samen met de regio en de provincie werkt Alkmaar aan het opstellen en uitvoeren van acties gericht op het behouden, beter benutten en uitbreiden van bedrijventerreinen in de regio.

Regio Alkmaar is een aantrekkelijke regio om te wonen, bezoeken, ondernemen en recreëren.
Actie:
Samen met andere gemeenten in regio Alkmaar voeren we de Visie Toerisme en Recreatie 2025 -2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 uit. In 2027 wordt de Uitvoeringsagenda 2025-2027 geactualiseerd en wordt een actualisatieplan fietsknooppuntennetwerk opgeleverd.

Versterking van de toeristische samenwerking met Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam.
Actie:
Samen met betrokken stakeholders de samenwerking concreter vormgeven door periodiek overleg.

Actueel detailhandelsbeleid
Actie:
Actualiseren van de Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025.

Subdoelstellingen

2. **Een evenwichtige woonwerkbalans**

We streven naar een woon-werkbalans van minimaal 1 op basis van de actielijnen die in het Actieprogramma Economie Alkmaar 2040 zijn benoemd.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Voor Overstad komt een goede invulling van het Bazaargebied, waar de kringloopboulevard zijn plek kan houden.
Actie:
Beleidsmatige inzet op behouden van het Bazaargebied conform Ontwikkelkader Overstad.

De werkgelegenheid in Alkmaar houdt minimaal gelijke tred met de groei van Alkmaar en de toename van woningbouw, om te voorzien in voldoende arbeidsplaatsen. Een woon-werkbalans die passend is bij een stad met regiofunctie.
Actie:
Beleidsmatige inzet op realisatie van voldoende werkgelegenheid in de ontwikkelgebieden van het Alkmaars Kanaal. Tevens inzet op het bieden van voldoende ruimte voor economie door behoud van de bestaande ruimte voor bedrijvigheid en zo mogelijk toevoegen van nieuwe ruimte. Een en ander conform het Actieprogramma Economie Alkmaar 2040.

Subdoelstellingen

3. **De innovatiekracht en creativiteit van Alkmaar zijn vergroot, de concurrentiekracht van Alkmaar is versterkt en de clusters ICT en Energie-innovatie leveren hoogwaardige en duurzame werkgelegenheid.**

- Het inzetten op vernieuwing en kwalitatieve verbetering kantoren.
- Het stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen.
- We investeren in ruimte, innovatie en talent, zodat de stad aantrekkelijk blijft voor bedrijven én bewoners.
- Het creëren van ruimte voor bedrijven en het versterken van ecosystemen die talent aantrekken en behouden.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Beschikbaarheid van de ROM MRA/NHN waarbij innovatieve bedrijven een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit een gezamenlijk revolverend ROM-fonds, alsmede business development.
Actie:
De ROM faciliteren en ondernemers wijzen op de ondersteuningsmogelijkheden van businessdevelopment

en de twee fondsen ter ondersteuning van startende en snelgroeiende mkb ondernemingen (Transitiefonds en het MKB-fonds).

Vitale verblijfsrecreatieve sector.
Actie:
In relatie tot het omgevingsplan wordt een nota verblijfsrecreatie opgesteld (2026/2027). Ook starten we in 2027 met monitoring van het verblijfsrecreatieve aanbod.

De agrarische agenda geeft inzicht in de opgaven voor de sector en vertaalt deze naar activiteiten en resultaten, waar overheden, sector en belangenorganisaties aan werken.
Actie:
De agrarische agenda wordt verder uitgewerkt door ruimte te bieden voor agrarische ondernemers en door duurzame innovatieve landbouw en lokale afzet te ondersteunen.

Faciliteren van Alkmaar als vestigingslocatie voor ICT-ondernemers en het uitdragen van de mogelijkheden van data science om daarmee werkgelegenheid te vergroten.
Actie:
Stimuleren van vestiging ICT-ondernemers in Alkmaar en faciliteren van activiteiten. Samenwerking met Alkmaar.Digital (voorheen IT=Alkmaar) en andere stakeholders. Het stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen).

Goed vestigingsklimaat voor innovatieve en duurzame bedrijvigheid.
Actie:
We stimuleren innovatieve duurzame bedrijvigheid en initiatieven (zoals New Energy Coalition en Investa). Stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen.

Binnen de gemeente en regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein wordt bestendigd.
Cross-over tussen thema 2.1 Onderwijs en 3.1 Economie en toerisme
Actie:

- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Deze inzet sluit aan bij de ambities uit het Actieprogramma Economie Alkmaar 2024.
- Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende taken en projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAnhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Denk hierbij aan het organiseren van het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord
- Versterken van de samenwerking met en tussen RPAnhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.

Subdoelstellingen

4. **Er is een goede koppeling tussen onderwijs en arbeidsmarkt.**

Het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, in lijn met het Actieprogramma Economie 2040, door in te zetten op een betere match tussen vraag en aanbod en voldoende passende werkgelegenheid in stad en regio. Dit gebeurt in samenwerking met regionale (triple helix) partners via RPAnhn, het Werkcentrum NHN, ONHN, de RegioDeal NHN en de Human Capital Agenda NHN. Tevens wordt bijgedragen aan regionale en landelijke projecten, waaronder de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

De agrarische agenda geeft inzicht in de opgaven voor de sector en vertaalt deze naar activiteiten en resultaten, waar overheden, sector en belangenorganisaties aan werken.
Actie:
De agrarische agenda wordt verder uitgewerkt door ruimte te bieden voor agrarische ondernemers en door duurzame innovatieve landbouw en lokale afzet te ondersteunen.

Goed vestigingsklimaat voor innovatieve en duurzame bedrijvigheid.
Actie:
We stimuleren innovatieve duurzame bedrijvigheid en initiatieven (zoals New Energy Coalition en Investa). Stimuleren van initiatieven die onderwijs en bedrijfsleven op innovatieve manieren aan elkaar koppelen.

Binnen de gemeente en regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein wordt bestendigd.
Cross-over tussen thema 2.1 Onderwijs en 3.1 Economie en toerisme
Actie:

- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Deze inzet sluit aan bij de ambities uit het Actieprogramma Economie Alkmaar 2024.
- Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende taken en projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAnhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Denk hierbij aan het organiseren van het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord
- Versterken van de samenwerking met en tussen RPAnhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.

Subdoelstellingen

5. **De binnenstad is toekomstbestendig.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Behoud kernwinkelgebied binnenstad (detailhandels-structuur).
Actie:
De voorbereidingen worden getroffen voor de wijziging van het Omgevingsplan, deelgebied Centrum, ter voorkoming van vestiging detailhandel buiten het kernwinkelgebied.

De route vanaf het station naar binnenstad en de winkels in de Oude Stad is beter vindbaar.
Actie:
In 2027 wordt er gewerkt aan de Bergerhoutrotonde waarmee ook direct de verbinding tussen het station en de binnenstad wordt verbeterd.

Verbeteren kwaliteit openbare ruimte kernwinkelgebied.
Actie:
Herinrichting Breedstraat, Gedempte Nieuwesloot-noord en Hofplein, inclusief oversteekbaarheid van de Kanaalkade, conform detailhandelsstructuur (raadsbesluit 8-6- 2020). Vergroening Langestraat wordt verder uitgewerkt in 2027.

Versterking van de binnenstad.
Actie:
Met de uitvoering van het Convenant Binnenstadsmanagement Alkmaar en het programma vitale en bruisende binnenstad, wordt ingezet op het versterken van de binnenstad van Alkmaar.

Versterken kwaliteit gevels in het kernwinkelgebied.
Actie:
Stimuleren van het verhogen van de kwaliteit van de gevels in het kernwinkelgebied. Hiervoor is in 2027 nog de gevelrenovatiesubsidie beschikbaar.

Actueel detailhandelsbeleid
Actie:
Actualiseren van de Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025.

Subdoelstellingen

6. **Versterken regionale economische samenwerking.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Regionale visie op de te verwachten behoefte aan bedrijventerreinen in Alkmaar.
Actie:
Samen met de regio en de provincie werkt Alkmaar aan het opstellen en uitvoeren van acties gericht op het behouden, beter benutten en uitbreiden van bedrijventerreinen in de regio.

Regio Alkmaar is een aantrekkelijke regio om te wonen, bezoeken, ondernemen en recreëren.
Actie:
Samen met andere gemeenten in regio Alkmaar voeren we de Visie Toerisme en Recreatie 2025 -2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 uit. In 2027 wordt de Uitvoeringsagenda 2025-2027 geactualiseerd en wordt een actualisatieplan fietsknooppuntennetwerk opgeleverd.

Versterking van de toeristische samenwerking met Amsterdam en de Metropoolregio Amsterdam.
Actie:
Samen met betrokken stakeholders de samenwerking concreter vormgeven door periodiek overleg.

Binnen de gemeente en regionaal wordt samengewerkt aan een betere aansluiting tussen arbeidsmarkt en onderwijs. Een goede verbinding tussen het sociaal domein en het economisch domein wordt bestendigd.
Cross-over tussen thema 2.1 Onderwijs en 3.1 Economie en toerisme
Actie:

- Stimuleren van onderwijsaanbod dat aansluit op sterke sectoren in Noord-Holland Noord, met aandacht voor de gehele onderwijswaaier (vo-mbo-hbo-wo) en Leven Lang Ontwikkelen. Stimuleren van samenwerkingen tussen bedrijfsleven en onderwijs gericht op opleiden naar werk en op innovatieve onderwijsvormen samen met het bedrijfsleven. Deze inzet sluit aan bij de ambities uit het Actieprogramma Economie Alkmaar 2024.
- Daarnaast bijdragen aan de uitvoering van verschillende taken en projecten gericht op versterking van de aansluiting van arbeidsmarkt en onderwijs, o.a. via Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid (RPAnhn) en de Hervorming van de Arbeidsmarktinfrastructuur (landelijke opgave). Denk hierbij aan het organiseren van het Regionaal Werkcentrum Noord-Holland Noord
- Versterken van de samenwerking met en tussen RPAnhn en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN) om projecten te realiseren die zowel het sociale als economische domein omvatten. Dit betreft onder andere de uitvoering van de Human Capital Agenda.

Actueel detailhandelsbeleid
Actie:
Actualiseren van de Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1, 2 en 3	Groei aantal vestigingen per 10.000 inwoners	12 per jaar	11,2 in 2025

Betrokkenheid verbonden partijen

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving en mogelijk uitbreiding van werkgelegenheid. Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is een economische uitvoeringsorganisatie voor de regio met als doel het bevorderen van de economische ontwikkeling van Noord-Holland Noord vanuit het perspectief van brede welvaart. Gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder. Het Ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en op 1 januari 2007 van start gegaan. In 2023 is de samenwerking geëvalueerd, waarna voor de jaren 2025-2031 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst is aangegaan.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen 2027

Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:

- Het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat
- Het ondersteunen van MKB-bedrijven.
- Het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven.
- Het betrekken van bedrijven uit de regio bij regionale en provinciale opgaven.
- Het faciliteren van de Stichting Administratiekantoor Aandelen ROM InWest.

Binnen de kaders van de dienstverleningsovereenkomst en het meerjarenplan wordt driejaarlijks een activiteitenplan opgesteld welke leidend is voor de uitvoering. Dit activiteitenplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij ROM InWest

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting worden gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,-. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens 2027

Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB en versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal van circa € 160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de EU, het Rijk en Invest NL.

Relevante beleidsnota's

- Regionaal economische visie, vastgesteld in de B&W-vergadering op 14-6-2016.
- Detailhandelsvisie Regio Alkmaar 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-11-2017.

- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Regionale Visie verblijfsrecreatie NHN 2030, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-9-2018.
- Onderzoek detailhandelsstructuur binnenstad en Overstad, vastgesteld in de raadsvergadering op 8-6-2020.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024-2028, vastgesteld in de raadsvergadering van 27-6-2024.
- Economische agenda NHN, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-7-2024.
- Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 – 2035 en bijbehorende Alkmaarse Uitgangspuntennotitie, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-12-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 -2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 4-3-2025.
- Actieprogramma Economie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-11-2025.
- Horecanota+ 2025-2035, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2025.

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een aantrekkelijke, gastvrije en uitnodigende gemeente om te wonen, werken, bezoeken en voor talentontwikkeling.

Subdoelstellingen

1. **Het positieve beeld van Alkmaar blijft behouden en wordt waar mogelijk verhoogd bij bewoners, bezoekers en bedrijven**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Sterk gemeenschappelijk gevoel (beeld) over Alkmaar via het Verhaal van Alkmaar.
Actie:
Het versterken, borgen en activeren van het *Verhaal van Alkmaar* samen met betrokken stakeholders via een veelzijdige mix van activiteiten, productontwikkeling, communicatie en marketing.

De informatie voor (internationale) bezoekers is breed en meertalig beschikbaar.
Actie:
Doorlopende actie; (nieuwe) toeristische informatie wordt vertaald en is ook digitaal beschikbaar.

Alkmaar profileert zich als een succesvolle en aantrekkelijke gemeente om te wonen, ondernemen, bezoeken en voor talentontwikkeling.
Actie:
We zetten deze beleidsperiode stappen om van bezoekersmarketing door te ontwikkelen naar integrale citymarketing gericht op bewoners, bezoekers, ondernemers en talenten. Dit doen we samen met andere gemeentelijke vakafdelingen en stakeholders.

Regionale marketing en promotie gericht op een groei van meerdaagse bezoekers in Regio Alkmaar, jaarrond en door de gehele Regio Alkmaar.
Actie:
De Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 - 2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 wordt uitgevoerd. In 2027 wordt de Uitvoeringsagenda 2025 – 2027 geactualiseerd. Alkmaar werkt voor de regionale bezoekersmarketing samen met gemeenten in Regio Alkmaar. Met omliggende regio's wordt flexibel en slim samengewerkt vanuit de marketingexpertise.

Het volgende groots te vieren jubileum is 775 jaar Stadsrechten in 2029.
Een zorgvuldige voorbereiding is essentieel om een jubileum te organiseren voor en door Alkmaarders, wat bijdraagt aan trots, verbondenheid en zichtbaarheid, en waarin historie, identiteit en toekomst samenkomen.
Actie:
Voorbereiding op de organisatie van het jubileum met een plan van aanpak inclusief meerjarenbegroting richting 2029.

Subdoelstellingen

2. **De toegenomen aantallen bezoekers, met name in de rustige maanden van het jaar, verblijven langer in Alkmaar en zorgen voor meer bestedingen. Evenementen dragen hier ook aan bij**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Regionale marketing en promotie gericht op een groei van meerdaagse bezoekers in Regio Alkmaar, jaarrond en door de gehele Regio Alkmaar.
Actie:
De Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 - 2035 met bijbehorende Uitgangspuntennotitie en Uitvoeringsagenda 2025 - 2027 wordt uitgevoerd. In 2027 wordt de Uitvoeringsagenda 2025 – 2027 geactualiseerd. Alkmaar werkt voor de regionale bezoekersmarketing samen met gemeenten in Regio Alkmaar. Met omliggende regio's wordt flexibel en slim samengewerkt vanuit de marketingexpertise.

Alkmaar is een gastvrije en aantrekkelijke gemeente voor evenementenorganisatoren, onder andere via duidelijke en handige informatie voor organisatoren.
Actie:
In samenwerking met de Evenementendesk informeren en stimuleren we organisatoren op verschillende gebieden. We gebruiken (bestaande) handreikingen en tools en ontsluiten die via de Evenementendesk.

Op Bevrijdingsdag vindt elk jaar een aantrekkelijke activiteit plaats waar het gedachtegoed van de vrijheid centraal staat met herkenbare elementen, en die aansluit bij de regionale functie van Alkmaar als centrum van Noord-Holland Noord.
Actie:
Het is en blijft belangrijk om de boodschap van vrijheid over te brengen in Alkmaar. Op basis van de eerdere geslaagde edities ondersteunt de gemeente het 5 Mei Comité financieel om de viering van Bevrijdingsdag te organiseren opdat dit evenement een blijvende waarde en plek heeft binnen de gemeente en op de Alkmaarse evenementenkalender.

Een evenement in de kerstperiode in de Alkmaarse binnenstad met regionale uitstraling, dat de potentie heeft om terugkerend te zijn en waarbij het Verhaal van Alkmaar wordt verteld.
Actie:
Als gemeente organiseren we geen evenementen zelf, behalve de kaasmarkt en de kermis. De gemeente vervult een aanjagende rol.

Toekomstbestendige en evenwichtige jaarrond evenementenkalender en bijbehorende randvoorwaarden die bijdragen aan een bruisende en gezellige uitgaansgemeente.
Actie:
Inspelen op landelijke en regionale trends en ontwikkelingen om evenementenorganisatoren te faciliteren. Het signaleren, initiëren en borgen van de randvoorwaarden vanuit de gemeente om een toekomstbestendige en evenwichtige evenementenkalender te kunnen bieden aan bewoners en bezoekers. Samen met cultuur, sport, diversiteit & inclusie en de Evenementendesk van Hart van Noord-Holland (Alkmaar Marketing) wordt hier op ingezet.

Het volgende groots te vieren jubileum is 775 jaar Stadsrechten in 2029.
Een zorgvuldige voorbereiding is essentieel om een jubileum te organiseren voor en door Alkmaarders, wat bijdraagt aan trots, verbondenheid en zichtbaarheid, en waarin historie, identiteit en toekomst samenkomen.
Actie:
Voorbereiding op de organisatie van het jubileum met een plan van aanpak inclusief meerjarenbegroting richting 2029.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streef-waarde	Toelichting/opmerking
2.	Aantal bezoeken bij de drie grootste toeristische locaties* in het buitenge-bied.	45.000	

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Ambitiedocument NHN 2040 (Holland Boven Amsterdam), vastgesteld in de B&W-vergadering op 11-7-2017.
- Uitvoeringsregels Evenementen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 18-12-2018.
- Raadsbesluit aanwijzing Dienst van Algemeen Economisch Belang aan Stichting Hart van Noord-Holland, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-3-2021.
- Strategienota Citymarketing en Evenementen 2024 – 2028, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-6-2024.
- Visie Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 – 2035 en bijbehorende Alkmaarse Uitgangspun-tennotitie, vastgesteld in de raadsvergadering op 2-12-2024.
- Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie Regio Alkmaar 2025 -2027, vastgesteld in de B&W ver-gadering op 4-3-2025.

Programma 4 Leefbaarheid

Wat mag het kosten?

Programma 4 Leefbaarheid Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Veiligheid	19.045	19.233	20.510	20.146	20.109	19.994
Bereikbaarheid	24.026	24.789	26.704	27.210	28.173	29.712
Ruimtelijke ontwikkeling	52.427	53.161	68.894	50.903	48.379	64.670
Wonen	2.299	2.603	1.054	1.054	1.054	1.054
Parkeren	8.276	9.151	8.706	8.801	9.000	9.212
Alkmaars Kanaal	3.399	5.807	4.146	3.612	3.635	3.638
Totaal lasten	*109.472*	*114.746*	*130.014*	*111.727*	*110.351*	*128.281*
Veiligheid	617	397	404	394	394	394
Bereikbaarheid	811	668	520	511	513	513
Ruimtelijke ontwikkeling	33.344	32.914	47.470	28.501	25.430	40.599
Wonen	150	94	83	83	83	83
Parkeren	11.444	12.195	13.148	13.665	13.665	13.665
Alkmaars Kanaal	1.059	2.181	1.036	343	343	343
Totaal baten	*47.425*	*48.448*	*62.661*	*43.496*	*40.427*	*55.596*
Totaal saldo voor bestemming	**-62.047**	**-66.298**	**-67.353**	**-68.231**	**-69.924**	**-72.685**
Veiligheid	90	30	0	0	0	0
Bereikbaarheid	13	13	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	5.103	329	228	302	302	302
Wonen	288	85	47	38	34	34
Alkmaars Kanaal	683	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.177*	*457*	*288*	*353*	*349*	*349*
Veiligheid	33	30	0	0	0	0
Bereikbaarheid	642	613	611	322	124	118
Ruimtelijke ontwikkeling	7.269	5.531	4.079	4.181	4.841	4.211
Wonen	190	130	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	214	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*8.347*	*6.305*	*4.820*	*4.632*	*5.095*	*4.459*
Totaal mutaties reserves	**2.170**	**5.848**	**4.532**	**4.279**	**4.747**	**4.110**
Totaal saldo na bestemming	**-59.877**	**-60.450**	**-62.821**	**-63.951**	**-65.177**	**-68.575**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 4.1 Veiligheid

Iedereen moet zich in Alkmaar veilig voelen — op straat, in de horeca en thuis. Wij zoeken de balans tussen preventief en repressief optreden. Voorkomen is beter dan genezen. Een schone, fijne en veilige leefomgeving draagt direct bij aan gezondheid, welzijn en verbondenheid in buurten en dorpen. Alkmaar moet een plek zijn waar iedereen gelijke kansen heeft en zich gezien, gehoord en veilig voelt. Veiligheid is er niet vanzelf. Het vraagt inspanning van onze inwoners, ondernemers, het Openbaar Ministerie, de Politie, de Veiligheidsregio, partners uit de zorg en de gemeente zelf. Om Alkmaar veilig te houden is het van belang dat we bij de uitvoering dicht bij onze inwoners en ondernemers staan. We werken op basis van signalen, meldingen én informatie uit onze gebiedsteams en zetten actief in op het voorkomen van overlast.

In het vierde kwartaal van 2026 wordt een nieuw veiligheidsplan aan de raad aangeboden. Met dit plan stelt de raad de raad de kaders voor het veiligheidsbeleid voor de periode 2027-2030 vast. In het veiligheidsplan staan drie focusgebieden centraal: veilig wonen, veilig op straat en veilig samen. Ieder focusgebied is opgebouwd uit een aantal actielijnen die de richting geven aan de uitvoering van het veiligheidsbeleid. Hierbij bouwen we verder op de ingezette koers van de Kadernota Veiligheid 2023-2026 en gaan we uit van het coalitieakkoord “Vol Vertrouwen Vooruit’. De burgemeester en het college rapporteren jaarlijks over de uitvoering van de verschillende actielijnen.

In de uitvoering van het plan is het van belang om over de verschillende focusgebieden en verant-woordelijkheden heen te kijken en ruimte te houden om in te kunnen spelen op actualiteit. Onze focus ligt op de leefbaarheid, veiligheid én weerbaarheid van gemeente Alkmaar. Binnen ieder focusgebied staan de gebiedsteams centraal voor het verbinden van de veiligheidsbeleving van onze inwoners met de informatie afkomstig van meldingen, signalen en de jaarlijkse veiligheidsmonitor. Op deze wijze spelen we gericht in op specifieke (overlast) situaties in wijken en buurten. In ons optreden zoeken we de balans tussen preventie en repressie; we leveren maatwerk indien mogelijk en treden handhavend op indien nodig.

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

Subdoelstellingen

1. **De veiligheid en leefbaarheid van de Alkmaarse woon- en leefomgeving is verbeterd.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Veilig wonen.
Door vroegtijdige signalering en integrale en intensieve samenwerking met maatschappelijke- en zorgpartners pakken we risicovolle situaties aan. Daarmee zorgen we voor een veilig thuis en een veilige en leefbare woonomgeving voor alle Alkmaarders.
Actie:

- Versterken van de aanpak van femicide, huiselijke geweld en intieme terreur. We verbeteren de doorstroom van slachtoffers naar tijdelijke en flexibele woonvoorzieningen en vergroten ons inzicht in de effectiviteit van meld- en ondersteuningsstructuren. Daarnaast bevorderen we de inzet van praktische veiligheidsmaatregelen en hulpmiddelen, zodat slachtoffers en melders sneller bescherming en ondersteuning ontvangen.
- Vergroten van de leefbaarheid door een daadkrachtige aanpak van woonoverlast. We zetten in op een effectieve uitvoering van de Wet aanpak woonoverlast, waarbij in het Casuïstiek Woonoverlast Overleg signalen van woonoverlast in het gebied worden gedeeld en een gezamenlijke aanpak vastgesteld, uitgevoerd en gemonitord. Daarbij zetten we in op preventie, bemiddeling en hulpverlening waar mogelijk, en bestuursrechtelijke maatregelen waar nodig.

- Maatwerk voor jongeren in risicovolle situaties. We versterken van de (online) weerbaarheid en gezonde ontwikkeling van jongeren. We continueren het programma Veilig Puberen en monitoren de effectiviteit ervan. Daarnaast versterken we de samenwerking tussen partners in het veiligheids-, zorg-, onderwijs- en sociaal domein om signalen vroegtijdig te herkennen en passende ondersteuning te bieden door samenwerkingsafspraken te borgen in een convenant én binnen het gebiedsgericht werken.

Veilig op straat.
We pakken overlast aan en stellen de norm dat straatintimidatie onacceptabel is.
Acties:

- Gebiedsgerichte samenwerking wordt verder ontwikkeld. Er is aandacht voor de zichtbaarheid en herkenbaarheid van onze gebiedsteams in het algemeen en onze wijk- en jeugd BOA's en gebieds OOV'ers in het bijzonder om ervoor te zorgen dat signalen op de juiste plek terecht komen én persoonlijk opgepakt worden.
- We starten de pilot 'buurt-samenwerking veiligheid' waarbij wijkagent, wijk BOA, gebieds OOV'er, jongerenwerker en zorgcoördinator samen met inwoners een wijkgerichte veiligheidsaanpak realiseren.
- Vergroten van de leefbaarheid door een daadkrachtige en menselijke aanpak van dak- en thuislozenproblematiek en voor mensen met onbegrepen gedrag.
- Verbeteren en intensiveren van de aanpak van straatintimidatie door de inzet van laagdrempelige middel om meldingen te doen, hotspots te detecteren én door de actieve inzet van handhaving en politie.
- De inzet van BOA's van team handhaving & toezicht wordt in het handhavingsuitvoerigsprogramma door het college geprioriteerd. Deze prioriteiten maken het mogelijk om gericht op actualiteit en specifieke handhavingsthema's in te zetten.

Veilig samen.
We zorgen samen met inwoners, ondernemers en andere partners dat Alkmaar (online én offline) veilig, leefbaar en weerbaar is.
Acties:

- Maatschappelijke onrust pakken we de juiste (bestuurlijke) interventie aan. Door de inzet van onze gebiedsteams weten we wat er speelt in wijken en buurten en zijn we in staat om snel te handelen en te de-escaleren.
- Het convenant 'veilig uitgaan' biedt een goede basis voor veilige Alkmaarse horeca en evenementen en vergt een blijvende collectieve inspanning van onder meer ondernemers, gemeente en politie. Het laagdrempelig kunnen melden van onveiligheid door bezoeker ('Ask voor Angela' of een vergelijkbaar codewoord) is onderdeel van de geplande actualisatie van het convenant.
- Samen met ondernemers werken we aan leefbare, veilige en weerbare bedrijventerreinen. Op basis van meldingen en (ondermijnings)signalen doen we samen met andere overheidsinstanties integrale controles en treden we zo nodig handhavend op.
- De toepassing van het handboek 'online orde' is geborgd in de gemeentelijke organisatie. Situaties van online onrust worden hiermee voorkomen dan wel effectief en daadkrachtig aangepakt.
- Door uitvoering van het programma 'Weerbaar Alkmaar' versterken we de organisatorische en maatschappelijke weerbaarheid van zowel de gemeentelijke organisatie als de Alkmaarse samenleving.
- We investeren in het verbeteren van de processen rondom het voorbereiden van thuiswedstrijden van AZ en geven verder uitvoering aan de pilot met UEFA, de Europees voetbal spelende gemeenten in Nederland, de politie, het ministerie J&V en de KNVB voor het maken van werkafspraken rondom het organiseren van Europese thuiswedstrijden.
- We stellen samen met de politie een actieplan op om de toename in fietsendiefstal te stoppen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord zet in op preventie en bestrijding van brand, crises en andere fysieke bedreigingen. Zij leveren daarmee een bijdrage aan het te bereiken maatschappelijke effect: Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente. Naast de brandweer en crisisbeheersing is het Veiligheidshuis een belangrijk onderdeel van de veiligheidsregio waar intensief mee samengewerkt wordt. Het Veiligheidshuis is de plek waar gemeenten, zorg en justitie een gezamenlijke aanpak ontwikkelen voor o.a. multiprobleemgezinnen, criminaliteit en ernstige overlast. In deze rol levert het Veiligheidshuis ook een bijdrage aan aan het te bereiken maatschappelijke effect: Alkmaar is een veilige en leefbare gemeente.

GGD Hollands Noorden

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van alle inwoners in de regio Noord-Holland Noord, door:

- gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden;
- te beschermen tegen natuurlijke of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting;
- individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg te bevorderen.

De GGD draagt hiermee bij aan een veilige en leefbare gemeente en is een belangrijke partij bij de verbetering van de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Visie Alkmaarse binnenwateren 2021-2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-2-2021.
- Kadernota veiligheid Alkmaar 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 30-1-2023.
- Beleidsplan 2024-2027 ‘Samen slagvaardiger voor de uitdagingen van de toekomst’ van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 29-2-2024.
- Meerjarenontwikkelplan Brandweerzorg van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 29-2-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.

Thema 4.2 Bereikbaarheid

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar is een bereikbare, verkeersveilige en duurzame stad voor alle verkeersdeelnemers.

Subdoelstellingen

1. **De binnenstad, kernen en woonwijken zijn verkeersveiliger, leefbaarder en duurzamer. Het is er prettiger verblijven**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzicht in nut en noodzaak, haalbaarheid en scope Halvemaensbrug verbreden.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Halvemaensbrug verbreden.
Actie:
Uitvoeren van verkenning.
Benodigde middelen:
€ 50.000 in 2028, dekking uit (W)ijk aan Zet.

De verkeersveiligheid van De Rijp en de dijk en polderweg is verbeterd.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Veilig verkeer.
Actie:
We voeren het verkeersplan De Rijp verder uit en stellen een actieplan Dijk- en Polderweg op met maatregelen die de veiligheid verbetert.
Benodigde middelen:
€ 150.000 in 2027.

Uitvoering Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar
Actie:
De producten die voor de uitvoering van de Mobiliteitsvisie zijn opgesteld worden in 2027 verder uitgewerkt en in uitvoering genomen.

Stadslogistiek in de binnenstad is efficiënt, duurzaam en schoon.
Cross-over met Thema 5 Duurzaamheid.
Actie:
Het vastgestelde routeplan met maatregelen tot 2030 wordt uitgevoerd.

Er rijdt minder ongewenst verkeer in de (afgesloten) binnenstad.
Actie:
De uitbreiding van cameratoezicht wordt in 2027 afgerond.

Parkeergarage Parcade.
Actie:
Met de ontwikkeling van Overstad dient ook extra parkeren gerealiseerd te worden. Met bijdragen van ontwikkelaars wordt een parkeergarage op Parcade voorbereid.

Uitrollen schoolzones.
Actie:
In 2027 ronden we de realisatie van schoolzones af.

Er rijdt waar mogelijk minder landbouwverkeer door de stad en de dorpskernen door openstelling van provinciale wegen.
Actie:
Wij blijven in gesprek met provincie over het afwegingskader en het invoeren van verkeersmaatregelen.

Het onderhoud van wegen, fietspaden, stoepen in de hele gemeente is op orde.
Actie:
Per wijk of dorp wordt, in overleg met de inwoners, een onderhoudsbeeld met een plan van aanpak gemaakt dat de basis vormt voor het onderhoud. Waar mogelijk worden slim maatregelen voor de veiligheid, of comfort meegenomen met de werkzaamheden.

Beheer openbare ruimte op orde houden door goede coördinatie kabels en leidingen (K&L) en voldoen aan gemeentelijke vergunningplicht.
Actie:
Stadswerk072 zorgt voor afstemming met gemeente en nutsbedrijven, is eerste aanspreekpunt en behandelt vergunningaanvragen en ontheffingen van nutsbedrijven.

Intensief onderhoud bestrating centrumgebied.
Actie:
Stadswerk072 voert de werkzaamheden uit.

Herinrichting en/of verkeersmaatregelenplan voor de Nieuwlandersingel (fietsalternatief voor Laat-West).
Actie:
In 2027 worden de maatregelen uitgevoerd.

Een gedragen herinrichtingsvoorstel voor de Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug.
Actie:
Met de kennis van de proef voor de Kennemersingel als 30 km/h weg wordt de Kanaalkade tussen de Friesebrug en Tesselsebrug heringericht. In 2027 starten we met de voorbereiding hiervan.

Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is.
Cross-over met thema 4.6 Alkmaars Kanaal en thema 5 Duurzaamheid.
Actie:
Vanuit het programma Alkmaar Fietst werken we in 2027 verder acties uit voor de verkeersveiligheid en het comfort van de fietsers en voetgangers.

Beleidskaders voor mobiliteit en parkeren in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen Alkmaar (Alkmaars Kanaal).
Actie:
Vanaf 2027 leveren we mobiliteitsprogramma's van eisen op voor de diverse deelgebieden.

Vertegenwoordigd blijven in ons netwerk met de regio en Noord- Holland Noord.
Actie:
Continu.

Veiligheid polderwegen is gewaarborgd.
Actie:
Onderhoud en reconstructie van wegen buiten de bebouwde kom moeten in 2027 leiden tot verdere verbetering van het kwaliteitsniveau.

Subdoelstellingen

2. **Er is meer ruimte en er zijn betere voorzieningen voor fietsers en voetgangers**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzicht in verkeerskundige maatregelen, kosten en planning loopbeleid.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Loopbeleid.
Actie:
In 2028 stellen we een actieplan op met maatregelen die de veiligheid en comfort van de voetgangers verbetert.
Benodigde middelen:
€ 50.000 in 2028, dekking uit (W)ijk aan Zet.

Uitvoering Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar
Actie:
De producten die voor de uitvoering van de Mobiliteitsvisie zijn opgesteld worden in 2027 verder uitgewerkt en in uitvoering genomen.

Herinrichting en/of verkeersmaatregelenplan voor de Nieuwlandersingel (fietsalternatief voor Laat-West).
Actie:
In 2027 worden de maatregelen uitgevoerd.

Een gedragen herinrichtingsvoorstel voor de Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug.
Actie:
Met de kennis van de proef voor de Kennemersingel als 30 km/h weg wordt de Kanaalkade tussen de Friesebrug en Tesselsebrug heringericht. In 2027 starten we met de voorbereiding hiervan.

Een beter toegankelijke stad voor fietsers en voetgangers met een veiligere infrastructuur waarbij de doorstroming van het verkeer in balans is.
Cross-over met thema 4.6 Alkmaars Kanaal en thema 5 Duurzaamheid.
Actie:
Vanuit het programma Alkmaar Fietst werken we in 2027 verder acties uit voor de verkeersveiligheid en het comfort van de fietsers en voetgangers.

Aanpak knelpunten Alkmaarse deel van de doorfiets-route Heerhugowaard - Uitgeest
Actie:
In 2027 wordt de Bergerhoutrotonde heringericht.

Beleidskaders voor mobiliteit en parkeren in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen Alkmaar (Alkmaars Kanaal).
Actie:
Vanaf 2027 leveren we mobiliteitsprogramma's van eisen op voor de diverse deelgebieden.

Vertegenwoordigd blijven in ons netwerk met de regio en Noord- Holland Noord.
Actie:
Continu.

De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen is verbeterd.
Actie:

- We starten in 2027 met het uitvoeren van vervolgonderzoek naar de kruispunten N9 / Kennemerstraatweg en Kooimeerplein.
- In 2027 wordt de Bergerhoutrotonde heringericht.

Subdoelstellingen

3. **De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen tot aan de binnenstad is verbeterd**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzicht in verkeerskundige maatregelen, ruimtelijke inpassing en kosten lobby.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Lobby.
Actie:
In 2027 starten we met het uitvoeren van vervolgonderzoek naar de doorstroming en verkeersveiligheid van de kruispunten N9/Kennemerstraatweg en Kooimeerplein.
Benodigde middelen:

- 2027, 2028, 2029: € 75.000 per jaar;
- 2030: € 60.000 structureel.

Inzicht in verkeerskundige maatregelen, effecten en kosten vrije rechtsaffers.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Vrije rechtsaffers.
Actie:
In 2027 starten we samen met provincie met het uitvoeren van vervolgonderzoek naar de doorstroming van de N508 en N245 en vrije rechtaffers. De resultaten van het onderzoek naar vrije rechtaffers uit 2026 worden hierin meegenomen.
Benodigde middelen:

- 2027: € 50.000, dekking uit bestaande budgetten;
- 2028: € 50.000, dekking uit bestaande budgetten.

Uitvoering Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar
Actie:
De producten die voor de uitvoering van de Mobiliteitsvisie zijn opgesteld worden in 2027 verder uitgewerkt en in uitvoering genomen.

Beleidskaders voor mobiliteit en parkeren in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen binnen Alkmaar (Alkmaars Kanaal).
Actie:
Vanaf 2027 leveren we mobiliteitsprogramma's van eisen op voor de diverse deelgebieden.

Vertegenwoordigd blijven in ons netwerk met de regio en Noord- Holland Noord.
Actie:
Continu.

Inzicht in de mogelijkheden om de verkeersveiligheid, doorstroming en de ruimtelijke inpassing van de ring en de bereikbaarheid van de stad te verbeteren.
Cross-over met thema's 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling en 4.6 Alkmaars Kanaal.
Actie:
We maken met het Rijk vervolgafspraken over het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

Het kruispunt N9/Kogendijk is heringericht.
Actie:
Samen met Stadswerk 072 werken we verder aan het uitwerken van het plan, zodat de realisatie eind 2028 kan plaatsvinden.

De doorstroming van autoverkeer op de ring en de toegangswegen is verbeterd.
Actie:

- We starten in 2027 met het uitvoeren van vervolgonderzoek naar de kruispunten N9 / Kennemmerstraatweg en Kooimeerplein.
- In 2027 wordt de Bergerhoutrotonde heringericht.

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadwerk072 NV
Stadwerk072 NV beheert en onderhoudt de openbare buitenruimte in opdracht van de gemeente. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus
Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Relevante beleidsnota's

- Beleidsplan Civieltechnische Kunstwerken 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 6-10-2016.
- Verkeersvisie 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-7-2017.
- Beleidsplan Wegen 2019-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 14-3-2019.
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2020-2029, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-4-2020.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-7-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Actieplan Verkeersveiligheid Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-6-2025.
- Actieplan “Alkmaar fietst door”, B&W 02-09-2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-10-2025.

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Submaatschappelijk effect (algemeen)

- Alkmaar heeft een goede omgevingskwaliteit.
- Betaalbare, gevarieerde, klimaatbestendige en duurzame woningen.
- Woningen in een aantrekkelijke omgeving met optimale bereikbaarheid via het openbaar vervoer en voldoende werkgelegenheid in de directe nabijheid.
- Duurzaam maatschappelijk gemeentelijk vastgoed draagt bij aan de doelen van de ontwikkeling van de leefbare stad.

Subdoelstellingen

1. **Ruimtelijke kwaliteit en leefklimaat sluiten aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners en ondernemers**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

In 2028 leveren we een rapport op met de uitkomsten van het onderzoek naar woningbouw in de Westrand.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Westrand onderzoek woningbouw.
Actie:
In 2029 starten we met een startopdracht om een onderzoekt te starten naar mogelijke woningbouw in de Westrand.
Benodigde middelen:

- 2029: € 50.000, wordt binnen bestaande budgetten GGO opgepakt;
- 2030: € 50.000, wordt binnen bestaande budgetten GGO opgepakt.

Er is vroegtijdig een stedenbouwkundige beoordeling en goedkeuring op ingediende plannen om de kwaliteit van de nieuwe ontwikkelingen te waarborgen
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Kwaliteit bouwen.
Actie:
Het college besluit om dit mogelijk te maken.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 50.000 structureel per jaar.

Gezamenlijk voorstel met AZ over gebiedsontwikkeling rondom het stadion.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Gebiedsontwikkeling bij het AZ-stadion.
Actie:
Afspraken brief opstellen.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 50.000 structureel per jaar. Hiervoor geldt het wettelijke kostenverhaal.

Uitgewerkte planontwikkeling voor Stompetoren West.
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Stompetoren West.
Actie:
We zetten de planontwikkeling voor Stompetoren West voort.
Benodigde middelen:
Met ingang van 2027 € 130.000 structureel per jaar, hiervoor wordt een grondexploitatie geopend.

Beleid op recreatief vaarwater.
Resultaat:

- Kaart waarop staat waar boten wel en niet mogen parkeren en waarop wordt aangeven waar wel en geen steigers en afmeerconstructies zijn toegestaan.
- Onderzoeken verduurzamen vloot, bootjes voor recreatieve vaart en subsidiemogelijkheden.

Actie:

- Ligplaatscriterialijst voor natuurlijke oever wordt uitgewerkt. Deze loopt nog.
- Het onderzoek naar de verduurzaming vaartuigen zal tijdens de pilot worden opgestart. Deze loopt nog.
- Subsidie aanvraag is mogelijk bij de provincie Noord-Holland (PNH).

Digitale middelen om bouwplannen laagdrempeliger inzichtelijk te maken voor bewoners.
Actie:
We maken gebruik van de digitale tweeling bij geschikte participatietrajecten en bieden inwoners de mogelijkheid om actueel inzicht te krijgen in informatie over hun leefomgeving. Recentelijk lopen de volgende acties:

- Geautomatiseerd gebiedsinzicht doormiddel van satellietdata;
- Nieuwe simulaties volgens bouwstaandaarden (MiniBIM/ MiniGIM) met informatie over het gebied en de plannen;
- Regionale afstemming KPI's binnen de digitale tweeling zodat gebiedseffecten breder meetbaar zijn.

Stimulering van woningbouw en van welstandsvrij bouwen.
Actie:

- De gemeente stimuleert de woningbouw door vooraf de kaders duidelijk te hebben en goede afspraken te maken met (potentiële) initiatiefnemers.
- Welstandsvrij bouwen toe te passen op geschikte locaties binnen ontwikkelgebieden.

Een gezamenlijke koers geeft richting aan ruimtelijke keuzes en ontwikkelingen in Noord-Holland Noord.
Het ontwikkelperspectief NHN biedt een gezamenlijke basis voor ruimtelijke, economische en maatschappelijke opgaven en draagt bij aan brede welvaart in de regio.
Actie:
In samenwerking met de provincie Noord-Holland, de 17 regiogemeenten en het hoogheemraadschap wordt een ontwikkelperspectief voor Noord Holland Noord opgesteld: een gezamenlijk koersdocument van overheden dat samenwerking en richting biedt voor grote ruimtelijke opgaven. Deze koers wordt vervolgens verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda en een regionale investeringsagenda. Het proces loopt door in 2027.

Herontwikkeling Karperton.
Actie:
Conform coalitieakkoord wordt de herontwikkeling gestart.

Herijking beleid paddocks/rijbakken.
Actie:
Bij aanvragen voor paddocks/rijbakken, wordt met inachtneming van de provinciale regels gekeken naar de mogelijkheden.

Toekomstbestendige, leefbare en vitale dorpen.
Actie:

- de bestaande Dorpenagenda's worden uitgevoerd;
- de voorbereidingen voor Dorpsagenda Koedijk worden gestart.

Alkmaar is toegankelijker voor mensen met beperkingen.
Cross over met 2.4 Maatschappelijke ondersteuning, 2.7 diversiteit en inclusie en 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling - vastgoed.
Actie:
Uitvoering geven aan toegankelijkheidsagenda (ontwikkellijn uit het Beleidskader diversiteit en inclusie 2025 – 2029). Het betreft zowel fysieke, digitale als sociale toegankelijkheid. Jaarlijks worden specifieke speerpunten gerealiseerd.

Adequate uitvoering Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) Omgevingswet
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Wonen en ruimtelijke ordening.
Actie:
Tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen. We verwachten in 2027 extra veel aanvragen voor omgevingsvergunningen met name door de blijvende vraag naar woonruimte; voor de benodigde vergunningverlening is tijdelijke extra inzet nodig om deze binnen de wettelijke termijnen te verstrekken en de op peil te houden. Dit is een 'flexibele schil', waar naar behoefte gebruik van wordt gemaakt.
Benodigde middelen:
2027: € 1.200.000, dekking uit de extra inkomsten bouwleges.

Uitvoering van de Omgevingsvisie Alkmaar 2040.
Actie:
In 2027 versterken we de regie en coördinatie op de uitvoering van de Omgevingsvisie Alkmaar 2040.

Subdoelstellingen

2. **De onderwijshuisvesting is duurzamer**

De ambitie is om alle onderwijshuisvesting duurzamer te vernieuwen.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen primair onderwijs, die de komende 15 jaar niet in aanmerking komen voor (ver)nieuwbouw.
Actie:
Opstellen Integraal Huisvestingsplan primair onderwijs 4e fase.

Bij de plannen voor nieuwbouw, renovatie of revitalisering draagt de inrichting van het schoolplein bij aan een groene, duurzame, circulaire en klimaatadaptieve omgeving voor spelende en schoolgaande kinderen.
Actie:
Uitvoeren Uitvoeringsregeling nieuwe groene schoolpleinen.

Inzichtelijke maatregelen voor het verduurzamen en het verbeteren van het binnenklimaat van schoolgebouwen voortgezet onderwijs.
Actie:
Opstellen Integraal Huisvestingsplan voortgezet onderwijs.

Subdoelstellingen

3. **Het gemeentelijk vastgoed is in goede staat en duurzamer**

Het gemeentelijk vastgoed verkeert in goede staat en wordt gefaseerd verduurzaamd.

Subdoelstellingen

4. **Duidelijkheid geven over de plaatsing van voor de energietransitie noodzakelijke objecten**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Afwegingskader transformatorhuisjes
Actie:
Afwegingskader afronden.

Subdoelstellingen

5. **Het vergroten van zeggenschap van inwoners op plannen die invloed hebben op de eigen leefomgeving**

Door middel van passende vormen van participatie, worden inwoners vroegtijdig betrokken bij ontwikkelingen in hun leefomgeving.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Toekomstbestendige, leefbare en vitale dorpen.
Actie:

- de bestaande Dorpenagenda's worden uitgevoerd;
- de voorbereidingen voor Dorpsagenda Koedijk worden gestart.

Hoge mate van participatie door middel van de inzet van ontwerpateliers.
Cross over met Thema 4.6.
Actie:
Als pilot is bij de ontwikkeling van het regionaal wooncentrum (locatie statushouders) aan de Picassolaan en de Elgerweg 101 gewerkt met dit format in samenwerking met een klankbordgroep uit de buurt. Het dossier Elgerweg is in juni 2026 door de raad besproken. Het dossier Picassolaan loopt in 2027 door.

Realisatie van woningbouw op de locatie Picassolaan.
Actie:

- Afronding selectie van een ontwikkelaar voor de nieuwbouw.
- Overdracht grond naar ontwikkelaar.

Behoud volkstuinen, ten behoeve van groot belang voor gezondheid, klimaat, natuurbewustzijn, biodiversiteit en behouden band mensen met natuur.
Actie:
Jaarlijkse ondersteuning van de Federatie Amateurtuinverenigingen Alkmaar e.o. middels subsidie en continuering ambtelijke contacten.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Het toevoegen van groen op nieuwe schoolpleinen voor (speciaal) basis onderwijsscholen die zijn opgenomen in een Integraal huisvestingsplan.	3 van de 6 schoolpleinen	
2.	Op basis van de portefeuilleroutekaart de verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed gefaseerd uitvoeren t/m 2050 (zie ook thema 5.1.).	100%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.
Op 9 december 2020 is Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V. (ADV BV) opgericht met als doel om (een deel van het) vastgoed van de gemeente te beheren en te verduurzamen. De gemeente is 100% aandeelhouder van ADV BV.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (NHN) levert met professionele kwaliteit voor complexe milieu-, duurzaamheids- en natuurtaken op het gebied van het omgevingsrecht een bijdrage aan een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Alkmaar is met 15 gemeenten in Noord-Holland en de provincie Noord-Holland deelnemer van deze gemeenschappelijk regeling en heeft 10 stemmen in het totaal van 100 stemmen in de stemverhouding.

Relevante beleidsnota's

- Integraal Huisvestingsplan Primair en Speciaal Onderwijs:
  - fase 1 (2013-2016) vastgesteld in de raadsvergadering op 28-6-2012.
  - fase 2 (2017-2020) vastgesteld in de raadsvergadering op 12-10-2015.
  - fase 3 (2021-2025) vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Visie Mobiliteit & Bereikbaarheid 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-7-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 4-7-2019:
  - Oudorp
  - Overdie
  - Overstad
  - RWZI
  - Viaanse Molen
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Onderhoud kapitaalgoederen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Woonakkoord regio Alkmaar, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-7-2021.
- Beleidsplan investeringen sportvelden 2021-2035, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-9-2021.
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 25-11-2021.
- Ontwikkelbeelden stations Alkmaar en Alkmaar Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-12-2021.
- Visie Alkmaarse binnenwateren 2021-2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-2-2021.
- Nota Grondbeleid 2022 en nota Vastgoed, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-1-2022.
- Nota Grondprijzen 2022-2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 29-3-2022.
- Uitvoeringsbesluit aanvullende bekostiging nieuwe groene schoolpleinen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-12-2022.
- Beheerplan gemeentelijk vastgoed 2023-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 6-07-2023.
- VTH (Vergunningverlening, toezicht en handhaving) beleidsnota en uitvoeringsnota 2023-2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 1-8-2023
- Uitvoeringsprogramma 2025 en jaarverslag 2024 Vergunningverlening, toezicht en handhaving WABO/Omgevingswet, vastgesteld in de B&W-vergadering op 15-4-2025.
- Beleidskader kleine windturbines, vastgesteld in de raadsvergadering op 18-4-2024.
- Handreiking opstelpunten antenne-installaties, vastgesteld in de B&W-vergadering op 22-4-2025
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Portefeuilleroutekaart Gemeente Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-2-2025.
- Uitvoeringsstrategie Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de B&W-vergadering op 4-11-2025.
- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 22-1-2026.

Thema 4.4 Wonen

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Alkmaar heeft voor iedereen passende woonruimte.

Subdoelstellingen

De woningvoorraad sluit aan bij de wensen en behoeften van huidige en toekomstige inwoners

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

De acties voortkomend uit de Woonvisie zijn uitgevoerd of gestart.
Actie:
We maken een planning en prioriteren de acties.

De Huisvestingsverordening is actueel.
Actie:

- De huidige Huisvestingsverordening wordt waar nodig aangepast op nieuwe wetgeving van het Rijk.
- In regionaal overleg wordt een nieuwe model-Huisvestingsverordening gemaakt omdat de huidige verordeningen in de loop van 2027 vervallen.

Alkmaar biedt volgens geldende wet- en regelgeving huisvesting aan statushouders.
Actie:
De gemeente maakt voor de huisvesting van statushouders afspraken met corporaties (over woningaanbod) en begeleidende instanties.

Er zijn nieuwe prestatieafspraken tussen de gemeente, corporaties en huurdersorganisaties.
Actie:
Het in 2026 gestarte overleg zetten we in 2027 voort.

Op 1 juli 2027 is het volkshuisvestingprogramma vastgesteld.
Actie:
Op grond van de Wet Versterking regie volkshuisvesting stellen wij een volkshuisvestingsprogramma op.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Percentage woningen sociaal segment (koop en huur) t.o.v. het aantal gerealiseerde nieuwbouwwoningen.	30%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

- Verordening Startersleningen Gemeente Alkmaar 2015, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-03-2015.
- Subsidieregeling Duurzame renovatie Huibert Pootlaan (alleen voor al bestaande verplichtingen), vastgesteld in de raadsvergadering op 14-5-2007, aangepast in de raadsvergadering op 4-2-2016.
- Woonakkoord regio Alkmaar, vastgesteld in de B&W-vergadering op 6-7-2021.
- Woondeal 2.0 regio Noord-Holland Noord, vastgesteld in de B&W-vergadering op 21-2-2023.
- Criteria bij realisatie van nieuwe woningen, vastgesteld in de B&W-vergadering op 13-2-2024.

- Huisvestingsverordening Alkmaar 2024 en het rapport Schaarste-onderzoek in Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 8-1-2024. De verordening is aangepast in de raadsvergadering op 5-6-2025.
- Woonvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in raadsvergadering op 20-11-2025.

Thema 4.5 Parkeren

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Betere bereikbaarheid van de stad.

Subdoelstellingen

1. **Er zijn voldoende parkeervoorzieningen voor alle doelgroepen binnen acceptabele loopafstand.**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Inzicht in de parkeerdruk
Actie:

- Eén keer in de vier jaar voeren we een gemeentebrede parkeermonitor uit.
- Jaarlijks kunnen we deelonderzoeken uitvoeren.

Er zijn voldoende parkeerplaatsen in het Centrum van goede kwaliteit
Acties:

- We bouwen een extra dek op parkeergarage Kanaalschiereiland.
- We maken een keuze voor één van de varianten voor parkeergarage Karperton.

De parkeerplaatsen op straat zijn comfortabel te gebruiken.
Actie:
Het onderhoud van parkeerplaatsen op straat nemen we op in het DVO met Stadswerk072 NV en in projecten.

Parkeernorm is accuraat.
Actie:
We stellen nieuwe normen op en laten de raad deze vaststellen.

Subdoelstellingen

2. **Bij parkeerbeleid zijn de tarieven en voorwaarden sociaal acceptabel**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Betalingsgraad verhogen door efficiënte (inzet) handhaving.
Actie:
We werken aan het verder digitaliseren van fiscaal parkeren.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Parkeerdruk (openbaar parkeren).	<90%	
2.	Betalingsbereidheid kortparkeerders	85%	

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Stadswerk072 NV

Stadwerk072 NV heeft de openbare buitenruimte (waaronder de parkeervakken) in opdracht van de gemeente beheerd en onderhouden op basis van de dienstverleningsovereenkomst.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Parkeermonitor 2020-2021, vastgesteld in de B&W-vergadering op 9-6-2020, eind 2021 geactualiseerd.
- Parkeerfondsverordening 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-11-2023.
- Uitvoeringsbeleid Laadpalen ADA 2024-2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-1-2024.
- Stedelijke Mobiliteitsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-7-2024.
- Parkeerverordening 2025, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Parkeernormennota 2025-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 15-5-2025.
- Verordening Parkeerbelastingen 2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 11-12-2025.
- Aanwijzingsbesluit 2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-2-2026.
- Uitwerkingsbesluit Parkeren 2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-2-2026.
- Besluit Parkeergarages 2026, vastgesteld in de B&W-vergadering op 17-2-2026.

Thema 4.6 Alkmaars kanaal

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Door de gebiedsontwikkeling van het Alkmaars kanaal wordt een (versnelde) bijdrage geleverd aan het oplossen van het huidige woningtekort in de gemeente met oog voor een goede woon-werkbalans en het revitaliseren en moderniseren van bestaande gebieden. Hierbij wordt rekening gehouden met groenontwikkeling, ontwikkelen van voorzieningen, klimaatadaptatie en mobiliteit. Om deze gebieden goed te kunnen inrichten wordt ingezet op het verkrijgen van provinciale en landelijke subsidies.

Subdoelstellingen

1. **Realiseren van nieuwe woningen en bijbehorend ruimtelijk programma op basis van een integrale samenhang in gebieden en een vertaling van diverse beleidsambities**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Nieuwe woningen zijn gebouwd en beleidsambities zijn vertaald in concrete projecten.
Actie:
Concrete projecten uit 2026 lopen in 2027 door. In Viaanse Molen gaat het om Pendorp, Buitenvaart en 2 concrete projecten in het kantorenpark. Op Overstad zal Ringerskwartier en Overstaete worden afgerond en wordt het Ringersplein verder ingericht. In Overstad wordt tevens een tender uitgeschreven (Zijperkwartier) om te komen tot verdere ontwikkeling. Met de projecten Staalmeester, Leko, Poort van Oudorp en Dok6 wordt in 2027 met de uitvoering gestart op Oudorp. Ook zijn er diverse nieuwe projecten in de startfase.

Subdoelstellingen

2. **Versnelling woningbouw**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Woningbouw is versneld.
Zie toename aantal woningen (thema 4.4. wonen).

Subdoelstellingen

3. **Gebiedsontwikkeling**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Uitwerking status Alkmaar als grootschalig gebied.
Actie:
Samen met het Rijk wordt de status van Alkmaar als grootschalig gebied verder uitgewerkt en worden subsidies aangevraagd en ingezet om de gebiedsontwikkeling te stimuleren en woningen en infrastructuur te realiseren (LET OP: infragelden wel/niet toegekend door Rijk na de zomer).

Het uitvoeringsplan voor het Alkmaars kanaalpark realiseren.
Actie:
In 2027 wordt verder gewerkt aan het vastgestelde uitvoeringsplan (herinrichting Ringersplein inclusief horecapaviljoen en herinrichting parkzone Huiswaarderbrug en zullen waar mogelijk nieuwe projecten in gang worden gezet.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Nr. doelst.	Prestatie-indicator/KPI	Norm/streefwaarde	Toelichting/opmerking
1.	Aantal woningen.	500	In 2027 zijn ca. 1.800 woningen in de voorbereidende en planvormende fase (oplevering vóór 2030).

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV is betrokken bij de inrichting en aanleg van openbare ruimte in de deelgebieden en bij onderhoud en onderhoudskosten in de toekomst.

Relevante beleidsnota's

- Omgevingsvisie Alkmaar 2040, vastgesteld in de raadsvergadering op 5-10-2017.
- Omgevingsbeeld Kanaalzone en ontwikkelbeelden 5 deelgebieden, vastgesteld in de raadsvergadering op 4-7-2019.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Ontwikkelkader Overstad, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Ontwikkelkader kanaalpark, vastgesteld in de raadsvergadering op 12-12-2024.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Propositie Alkmaar grootschalig, vastgesteld in de raadsvergadering op 16-10-2025
- Ontwikkelkader Nieuw Oudorp, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-10-2025.
- Ontwikkelkader Overdie, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-11-2025.
- Ontwikkelkader Viaanse Molen, vastgesteld in de raadsvergadering op 11-12-2025.

Programma 5 Duurzaamheid

Wat mag het kosten?

Programma 5 Duurzaamheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Leefomgeving	63.040	56.851	52.566	52.921	53.266	53.871
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	6.603	7.152	7.295	7.380
Totaal lasten	*63.040*	*56.851*	*59.169*	*60.074*	*60.561*	*61.251*
Leefomgeving	41.242	40.146	36.818	37.252	37.515	37.791
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	181	140	3	3
Totaal baten	*41.242*	*40.146*	*37.000*	*37.392*	*37.518*	*37.794*
Totaal saldo voor bestemming	**-21.798**	**-16.704**	**-22.169**	**-22.682**	**-23.043**	**-23.457**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Leefomgeving	400	45	292	256	213	163
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	19	19	19	18
Totaal onttrekkingen reserves	*400*	*45*	*310*	*275*	*232*	*182*
Totaal mutaties reserves	**400**	**45**	**310**	**275**	**232**	**182**
Totaal saldo na bestemming	**-21.398**	**-16.660**	**-21.859**	**-22.407**	**-22.812**	**-23.275**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 5.1 Leefomgeving

Subdoelstellingen

Het dierenwelzijn wordt verbeterd en er wordt voldaan aan de wettelijke taken voor dieren.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Wij werken met een actueel beleid dierenwelzijn.
Actie:
Het dierenwelzijnsbeleid is geactualiseerd. Dierenwelzijnsbeleid gemeente Alkmaar 2025-2030 is vastgesteld. Aan dit geactualiseerde beleid wordt nu uitvoering gegeven.

Aansluiting bij het Keurmerk Diervriendelijke Kinderboerderij voor kinderboerderijen.
Actie:
De Stadsboerderij is aangesloten bij het keurmerk. De drie niet-gemeentelijke kinderboerderijen worden gestimuleerd richting het keurmerk Diervriendelijke kinderboerderij.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Prestatie-indicator/KPI	Recent bekend	Streefwaarde 2026	Toelichting/opmerking
Percentage elektrische auto's.	11% (mei 2025, oplaadbare voertuigen)	13% (eind 2026)	
Aantal (gewone) laadpalen in de openbare ruimte.	471 (mei 2025)	550 (eind 2026)	
Percentage (gemeentelijke) voertuigen rijdend op elektriciteit of waterstof.	90 %	100%	
Verminderen van restafval	190 kg in 2024.	180kg	150 kg in 2028

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadswerk072 NV
Stadswerk072 NV werkt in opdracht van en samen met de gemeente aan integraal beheer en gebruik, ontwikkeling en verduurzaming van de fysieke leefomgeving. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Recreatieschappen Geestmerambacht en Alkmaarder- en Uitgeestermeer
Recreatieschappen Geestmerambacht (GAB) en Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM) dragen bij aan groen en gezond woon- en werkklimaat met duurzame en recreatieve ondernemingen en hoge natuurwaarden.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken
De Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). HVC is verantwoordelijk voor de uitbreiding van het tracé van - en het aantal aansluitingen op - het warmtenet. Daarnaast zamelt HVC ons huishoudelijk restafval in en verwerkt het.

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) is verantwoordelijk voor de handhaving van de milieuwetgeving.

Gemeenschappelijke regeling Cocensus
Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van vele gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, reclamebelasting, parkeerbelasting, baatbelasting en precariobelasting.

Relevante beleidsnota's

- Bomenverordening Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Beleidsplan Stedelijk Water 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Groenbeleidsplan 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Nota luchtkwaliteit 2016-2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-4-2017.
- Boomstructuurplan 2017-2027, vastgesteld in het college van B&W op 12-12-2017, ingekomen stuk in commissie Ruimte op 11-1-2018.
- Alkmaarse warmtevisie, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-6-2019.
- Rapporten 'Kansen voor vergroenen' en 'Kansen voor biodiversiteit', vastgesteld in de raadvergadering op 28-11-2019.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota onderhoud kapitaalgoederen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-5-2021.
- Regionale energiestrategie Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-6-2021.
- Nadere Regels subsidie Groene Daken Alkmaar, vastgesteld in het college van B&W op 21-9-2021, in werking getreden op 1-10-2021.
- Agenda Duurzaam Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Uitvoeringsbeleid Laadpalen ADA 2024-2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-1-2024.
- Beleidsplan klimaatadaptatie 2024-2028, vastgesteld in het college van B&W op 12-3-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Dierenwelzijnsbeleid Gemeente Alkmaar 2025-2030, vastgesteld in de raadsvergadering van 23-1-2025

Thema 5.2 Energietransitie en klimaatadaptie

Submaatschappelijk effect (algemeen)

Inwoners nemen energiebesparende maatregelen en verduurzamen hun woning
Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties gebruiken minder energie en stappen over op duurzame energie. Woningen en gebouwen worden stap voor stap verduurzaamd en aardgasvrij gemaakt. Daarbij hebben we extra aandacht voor inwoners die ondersteuning nodig hebben en zorgen we ervoor dat hulp, advies en subsidies toegankelijk zijn. Tegelijkertijd bereiden we Alkmaar voor op de gevolgen van klimaatverandering.

Subdoelstellingen

1. **Energie- en Warmtetransitie: Het aardgasvrij maken van de woningen in de komende 30 jaar vanaf 2023**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Particuliere woningen aardgasvrij maken.
Actie:

- We ontwikkelen een gedragen warmteprogramma 2027-2037 waarin we een strategisch richtinggevend kader scheppen voor de uitvoering in de warmtetransitie. Binnen de kaders van het warmteprogramma 2027-2037 stellen wij stap voor stap buurtuitvoeringsplannen op waarbij de routekaart de leidraad vormt.
- We ontwikkelen een routekaart waarin we een volgorde en een voorkeursoptie voor een alternatieve energiebron om huizen te verwarmen en te voorzien van warm tapwater. In participatietrajecten stellen we inwoners in staat keuzes te maken voor hun buurt.

Energiebesparing en verduurzaming van woningen
We bieden ondersteuning en advies en subsidies Huishoudens worden geholpen bij het verlagen van hun energielasten en het verbeteren van hun wooncomfort.
Actie:

- We bieden inwoners toegang tot informatie, advies en ondersteuning bij energiebesparing en verduurzaming.
- We voeren de Lokale Aanpak Isolatie uit en ondersteunen inwoners met subsidies, advies en energiebesparende diensten.
- We organiseren samen met regionale en lokale partners communicatie, campagnes en activiteiten die inwoners informeren, stimuleren en faciliteren energiebesparende maatregelen te nemen.
- We ondersteunen specifieke doelgroepen, waaronder huishoudens met een laag inkomen, VvE's, particuliere verhuurders en monumenteigenaren.

Huishoudens met energie armoede maken gebruik van de daarvoor beschikbare voorzieningen.
Actie:
We informeren de doelgroep over de mogelijkheden voor energie subsidies en andere mogelijkheden.

Subdoelstellingen

2. **Energie- en Warmtetransitie: Het opwekken van 0,62 TWh duurzame energie in 2030 in regio Alkmaar**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Een toename van duurzame energie in Alkmaar.
Actie:

- Het stimuleren van opwek van zonne-energie op daken en op geschikte restgronden zoals in de berm bij infrastructuur. Onderzoek naar de mogelijkheid om met duurzame energie netcongestie problematiek te mitigeren. Ondersteunen van bottom- up initiatieven.
- We analyseren op basis van gebruiksdata de huidige en verwachte energievraag voor de gebouwde omgeving.

Inzicht in vraag en aanbod van energie voor de stad Alkmaar.
Actie:

- Op basis van vraag en aanbod doen we een voorstel voor mogelijkheden om daarmee de doelstelling te realiseren.
- We analyseren op basis van gebruiksdata de huidige en verwachte energievraag voor de gebouwde omgeving en voor bedrijfsterreinen.
- We geven inzicht in de mogelijkheden voor de inzet van verschillende vormen van duurzame energieontwikkeling.

Optimaliseren gebruik netwerkcapaciteit door bedrijven (in verband met netcongestie).
Actie:
We stimuleren energiehubs bij bedrijventerreinen.

Subdoelstellingen

3. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit: Borging beleidsplan en opstellen van een klimaatadaptatiemonitor**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Borging klimaatadaptatiebeleid.
Actie:
Klimaatadaptatiebeleid is juridisch geborgd in ontwikkelkader, omgevingsplan en anterieure overeenkomst. Eveneens is er een duurzaam bouwadviseurs (1Fte), projectleider duurzaam bouwen (1 Fte) en duurzaam bouwinspecteur (1Fte) aangesteld om ontwikkelaars te adviseren t.a.v. klimaatadaptatie (en duurzaamheid in brede zin).

In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.
Actie:
In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Subdoelstellingen

4. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit: Wateroverlast: hevige neerslag leidt niet tot waterschade aan gebouwen, boven- en ondergrondse infrastructuur en voorzieningen. Kwetsbare en vitale functies en voorzieningen blijven beschikbaar**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Realiseren van waterberging om wateroverlast te voorkomen.
Actie:
Projecten vanuit SW072 worden klimaatadaptief uitgevoerd. Tevens is in de MIP budgettering aangevraagd om de integrale onderhoudsprojecten klimaatadaptief te kunnen uitvoeren.

In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.
Actie:
In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Subdoelstellingen

5. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit: Hitte: tijdens hitte biedt de gebouwde omgeving een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Realiseren van schaduw om hittestress te voorkomen en biodiversiteit te vergroten.
Actie:
Door meerdere projecten wordt dit resultaat bereikt o.a. via

- 5000 bomen;
- Vergroenen schoolpleinen;
- Vergroeningsaanpak openbare ruimte SW072;
- Steenbreek (advies voor inwoners over vergroening van de tuin);
- Inzet subsidies inwoners en organisaties;
- Groen voor elkaar (advies voor inwoners bij groene burgerinitiatieven).

In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.
Actie:
In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Subdoelstellingen

6. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit: Droogte: droogte leidt niet tot structurele schade aan bebouwing, funderingen, wegen, groen, water en vitale of kwetsbare functies**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.
Actie:
In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Subdoelstellingen

7. **Klimaatadaptatie en biodiversiteit: Biodiversiteit: groenblauwe structuren en de gebiedseigen biodiversiteit worden versterkt op alle schaalniveaus**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Versterken biodiversiteit.
Actie:
Door meerdere projecten wordt dit resultaat bereikt o.a. via

- Opstellen soorten managementplan;
- Vergroening (zie projecten schaduw om hittestress);
- Monitoring biodiversiteit;
- Natuurinclusief bouwen;
- Start ontwikkeling basiskwaliteit natuur.

In regionaal verband uitvoeren van projecten die bijdragen aan de klimaatadaptieve inrichting van de fysieke Leefomgeving.
Actie:
In regionaal verband wordt er uitvoering gegeven aan regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. In Q3 vindt een nieuwe ronde van de DPRA stresstest plaats waarna een nieuwe regionale uitvoeringsagenda wordt opgesteld.

Realiseren van schaduw om hittestress te voorkomen en biodiversiteit te vergroten.
Actie:
Door meerdere projecten wordt dit resultaat bereikt o.a. via

- 5000 bomen;
- Vergroenen schoolpleinen;
- Vergroeningsaanpak openbare ruimte SW072;
- Steenbreek (advies voor inwoners over vergroening van de tuin);
- Inzet subsidies inwoners en organisaties;
- Groen voor elkaar (advies voor inwoners bij groene burgerinitiatieven).

Subdoelstellingen

8. **Energiebesparing en verduurzaming van woningen**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Meer inwoners nemen energiebesparende maatregelen, verduurzamen hun woning en maken gebruik van beschikbare ondersteuning, advies en regelingen.
Huishoudens die extra ondersteuning nodig hebben worden bereikt en geholpen bij het verlagen van hun energielasten en het verbeteren van hun wooncomfort.
Actie:

- We bieden inwoners toegang tot informatie, advies en ondersteuning bij energiebesparing en verduurzaming.
- We voeren de Lokale Aanpak Isolatie uit en ondersteunen inwoners met subsidies, advies en energiebesparende diensten.
- We bieden huishoudens die ondersteuning nodig hebben passende ondersteuning, advies en begeleiding bij energiebesparing en verduurzaming van de woning.
- We organiseren communicatie, campagnes en activiteiten die inwoners stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen.
- We ondersteunen specifieke doelgroepen, waaronder huishoudens met een laag inkomen, VvE's, particuliere verhuurders en monumenteigenaren.

- We werken samen met regionale en lokale partners om inwoners te bereiken en ondersteuning toegankelijk te maken.

Subdoelstellingen

9. **Circulaire economie: Kennis en netwerken opbouwen voor circulair ondernemen, met aandacht voor koplopers en circulaire ondernemers in Alkmaar**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Voorbereid op de toekomst door kennis over circulair ondernemen.
Ondersteuning bij de transitie naar een circulaire economie en samenwerking binnen sterke circulaire netwerken in Alkmaar, waarbij koplopers en circulaire ondernemers aandacht krijgen en een podium hebben.
Actie:
We organiseren kennissessies en workshops en bouwen een lokaal netwerk voor circulaire ondernemers. We ondersteunen ondernemers en verbinden partijen om samenwerking, innovatie en uitwisseling van grondstoffenstromen te versterken. Door actieve aandacht, events en een jaarlijkse prijs maken we koplopers zichtbaar en stimuleren we opschaling binnen Alkmaar en de regio.

Subdoelstellingen

10. **Circulaire economie: Circulaire principes integreren en stimuleren in nieuwbouw- en renovatieprojecten, zowel door de gemeente als bij bedrijven en inwoners**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Het integreren en stimuleren van circulaire principes in (nieuw)bouwprojecten en het stimuleren van circulair bouwen, renoveren en onderhoud bij inwoners, bedrijven en organisaties.
Actie:
We passen circulaire principes toe in gemeentelijke projecten en verankeren deze in beleid, aanbestedingen en contracten, inclusief circulair inkopen als vast criterium. We combineren werkzaamheden en onderhoud om grondstoffen te besparen en maken hergebruik de norm. Via de handreiking Circulair Bouwen, pilots en subsidies stimuleren we toepassing bij bedrijven en inwoners, met inzet op biobased bouwen.

Subdoelstellingen

11. **Circulaire economie: Bewuster consumeren en producten hergebruiken om het verbruik van grondstoffen te verminderen**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Zuiniger omgaan met wat we hebben en afgedankte producten een nieuw leven geven, en het stimuleren van keuzes voor producten met een lange levensduur en circulair gebruik.
Actie:
We stimuleren hergebruik via kringloopwinkels, repaircafés en circulaire ambachtscentra waar milieustraat, kringloop en reparatie samenkomen. We maken hergebruik laagdrempelig en werken met partners aan hoogwaardige verwerking van grondstoffen. Tegelijk stimuleren we bewust consumeren en levensduurverlenging, waarbij de gemeente het goede voorbeeld geeft via circulair inkopen.

Subdoelstellingen

12. **Circulaire economie: Verminderen van voedselverspilling, promoten van lokaal voedsel, beperken van de impact op grondstoffen en hoogwaardig verwerken van biomassa**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Duurzamer omgaan met voedsel en bevorderen van lokaal voedsel, en het bevorderen van duurzame biomassa en hoogwaardige verwerking.
Actie:
We verminderen voedselverspilling en stimuleren lokaal geproduceerd voedsel en korte ketens. We ondersteunen initiatieven voor duurzame biomassa, waaronder groen gas, en zorgen voor ruimte en medewerking aan initiatieven. We stimuleren innovatie in kringlooplandbouw en verwerking en zetten in op GFT-reductie, composteerprogramma's en samenwerking met de sector.

Subdoelstellingen

13. **Circulaire economie: Het terugbrengen van restafval en het verhogen van het afvalscheidingspercentage om zo bij te dragen aan de grondstoffentransitie**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Het verminderen van restafval door afvalpreventie te stimuleren en minder afval produceren centraal te stellen boven recycling.
Actie:
We zetten in op afvalpreventie waarbij reductie voorop staat en recycling aanvullend is. We verbeteren afvalscheiding via toegankelijke inzameling en milieustraten en stimuleren hergebruik via samenwerking met partners. We onderzoeken prijsprikkels, pakken afval naast de bak aan en versterken regie op afvalinzameling om effectiever te sturen op vermindering van restafval.

Subdoelstellingen

14. **Duurzame Mobiliteit: Het aandeel duurzame voertuigen in Alkmaar blijft groeien**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Stadslogistiek in de binnenstad is efficiënt, duurzaam en schoon.
Actie:
In 2025 is de routekaart voor Stadsdistributie binnenstad vastgesteld. In 2026 start de uitvoering.

Subdoelstellingen

15. **Duurzame Mobiliteit: Inwoners verleiden om (korte) verplaatsingen duurzamer plaats te laten vinden**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Het vergroten van het aantal fietsritten op korte afstanden.
Actie:
In 2025 is Alkmaar Fietst door vastgesteld. In 2026 start hiervan de uitvoering.

Subdoelstellingen

16. **Eigen organisatie: Gemeentelijk vastgoed: 55% CO2 reductie in 2030 ten opzichte van 1990**

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Portefeuilleroutekaart, energiescans en transitiepaden.
Actie:
Volgens de door de raad vastgestelde portefeuilleroutekaart verduurzamen wij 5 gemeentelijke panden. In 2027 is de verduurzaming van zwembad 't Hout en het Regionaal Archief Alkmaar gereed. Schoolcomplex Kofschipstraat wordt gerenoveerd en de verduurzaaming van de schoolcomplexe Stempelmakerstraat en Slochterwaard wordt voorbereid. In 2027 is het Meerjaaronderhoudsplan (MJOP) verduurzaamd.
Alle kantoren in eigendom van de gemeente voldoen aan de energielabel-C verplichting en panden met grootverbruik hebben slimme meters.
Actie:
Wij hebben bij alle kantoren label C en hebben slimme meters geplaatst.
Onderhoud wordt duurzaam.
Actie:
Wij onderhouden onze panden volgens het Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP.)

Subdoelstellingen

17. **Eigen organisatie: De gemeente meet jaarlijks de CO2 emissie.**

De gemeente meet jaarlijks de CO2 uitstoot, analyseert het resultaat van de meting en selecteert maatregelen ter vermindering van de uitstoot.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Duurzamere gemeentelijke organisatie: De gemeente meet jaarlijks de CO2-emissie.
Actie:
Wij meten jaarlijks de CO2 uitstoot, analyseren de uitkomst en selecteren maatregelen om de uitstoot verder te verminderen. Wij pakken kansen voor de vermindering van CO2 uitstoot op.
Draagvlak in de hele organisatie voor Duurzaamheid.
Actie:
Samen met de MLF actualiseren wij de leerroute Duurzaamheid voor medewerkers van de gemeente.
Sustainable Development Goals (SDG): de duurzaamheidsdoelstellingen van de SDG zijn waar mogelijk geïmplementeerd.
Actie:
Volgende 6 SDG zijn geïntegreerd in de uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen: betaalbare duurzame energie (nr 7), verantwoorde consumptie en productie (nr 12), klimaatactie (nr 13), leven op het land (nr 15) en partnerschap om doelstellingen te bereiken (nr 17).
Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop (MVOI).
Actie:
Het meerjarig actieplan MVOI wordt uitgevoerd. In 2027 wordt altijd overwogen om duurzaamheid mee te nemen in de aanbesteding, hetzij als wens, hetzij als eis.
De bedrijfsprocessen van de gemeente zijn duurzaam.
Actie:
Stuk voor stuk maken wij de bedrijfsprocessen duurzaam. Speerpunt is Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI.) Wij maken duurzame keuzes als opdrachtgever en inkoper.

Subdoelstellingen

18. **Eigen organisatie: In 2030 wordt er 50% minder gebruik gemaakt van primaire grondstoffen (mineralen, fossiel, metalen)**

De gemeente maakt waar mogelijk duurzame keuzes. In 2026 stellen we een actieplan op en starten we met de uitvoering.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Circulaire principes worden geïntegreerd in alle bouwprojecten van gemeentelijke vastgoed en de inrichting en beheer van openbare ruimte.
Actie:
In 2026 ontwikkelen we de handreiking Toekomstgericht Bouwen en passen we deze in 2027 toe in alle aanbestedingen (onderdeel van het MVOI actieplan.)
Circulaire principes zijn geïntegreerd in de inkoop- en aanbestedingsprocessen.
Dit is een actie van het MVOI actieplan.
De gemeente is aangesloten bij Manifest voor Verantwoord Opdrachtgeverschap.
Actie:
De gemeente heeft een actieplan MVOI, dat we in 2026 evalueren en bijstellen en in 2027 uitvoeren.

Prestatie indicatoren/KPI's (niet verplicht vanuit BBV)

Prestatie-indicator/KPI	Recent bekend	Streefwaarde 2026	Toelichting/opmerking
Aanleg extra m^2 groen (m^2 verharding die is vervangen door groen: in de openbare buitenruimte en op schoolpleinen).	50.000 m^2 extra groen en 80.000 m^2 extra natuurvriendelijk en insectvriendelijk beheer in de periode 2019-2027.	50.000 m^2 extra groen 80.000 m^2 extra natuurvriendelijk en insectvriendelijk beheer	
Aanleg m^2 groen dak (met gemeentelijke subsidie).	1.730 m^2	1.730 m^2	
Het aardgasvrij maken van gemiddeld 1.600 woningen per jaar	8.945 woningen zijn aangesloten op warmtenet HVC (periode t/m 2024).	Een toename met 500 woningen	Gemeente werkt samen met HVC en corporaties. De routekaart is richtinggevend.

Betrokkenheid verbonden partijen

Stadswerk072 NV
Stadswerk072 NV werkt in opdracht van en samen met de gemeente aan integraal beheer en gebruik, ontwikkeling en verduurzaming van de fysieke leefomgeving. Hiervoor is een dienstverleningsovereenkomst opgesteld.

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken
De Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). HVC is verantwoordelijk voor de uitbreiding van het tracé van - en het aantal aansluitingen op - het warmtenet. Daarnaast zamelt HVC ons huishoudelijk restafval in en verwerkt het.

Partners

Duurzaam Bouwloket
Duurzaam Bouwloket ondersteunt inwoners met onafhankelijk advies, energiebesparende diensten, het energieloket, de particuliere verhuurdersaanpak en de uitvoering van isolatie- en energiebesparingsregelingen.

WelzijnWonenPlus / Energiebank / WonenPlus
WelzijnWonenPlus, WonenPlus en de Energiebank ondersteunen inwoners met energiehulp aan huis, kleine energiebesparende maatregelen en begeleiding naar verdere verduurzaming van de woning.

Relevante beleidsnota's

- Bomenverordening Alkmaar 2017, vastgesteld in de raadsvergadering op 26-9-2016.
- Beleidsplan Stedelijk Water 2017-2026, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Groenbeleidsplan 2017-2027, vastgesteld in de raadsvergadering op 1-12-2016.
- Nota luchtkwaliteit 2016-2020, vastgesteld in de raadsvergadering op 20-4-2017.
- Boomstructuurplan 2017-2027, vastgesteld in het college van B&W op 12-12-2017, ingekomen stuk in commissie Ruimte op 11-1-2018.
- Alkmaarse warmtevisie, vastgesteld in de raadsvergadering op 13-6-2019.
- Rapporten 'Kansen voor vergroenen' en 'Kansen voor biodiversiteit', vastgesteld in de raadvergadering op 28-11-2019.
- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota onderhoud kapitaalgoederen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Beleidsplan Afval en Grondstoffen 2021-2023, vastgesteld in de raadsvergadering op 21-1-2021.
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda regio Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 27-5-2021.
- Regionale energiestrategie Noord-Holland Noord, vastgesteld in de raadsvergadering op 24-6-2021.
- Nadere Regels subsidie Groene Daken Alkmaar, vastgesteld in de B&W-vergadering op 21-9-2021, in werking getreden op 1-10-2021.
- Agenda Duurzaam Alkmaar, vastgesteld in de raadsvergadering op 19-10-2023.
- Uitvoeringsbeleid Laadpalen ADA 2024-2027, vastgesteld in de B&W-vergadering op 16-1-2024.
- Nadere regels subsidie voor Lokale Aanpak Isolatie Alkmaar, vastgesteld in de B&W-vergadering op 5-3-2024.
- Beleidsplan klimaatadaptatie 2024-2028, vastgesteld in de B&W-vergadering op 12-3-2024.
- Nadere regels Isolatiemaatregelen lage inkomens Alkmaar 2023, vastgesteld in de B&W-vergadering op 2-7-2024.
- Nota Kostprijsberekening en prijzen economische activiteiten2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-1-2025.
- Dierenwelzijnsbeleid Gemeente Alkmaar 2025-2030, vastgesteld in de raadsvergadering van 23-1-2025.

Programma 6 Financiën

Maatschappelijk effect (algemeen)

De gemeente Alkmaar onderhoudt een gezonde, transparante bedrijfsvoering om de bekostiging van bestaande voorzieningen en aanvullende ambities van de gemeente verantwoord te blijven dekken. Uitgangspunt daarbij is dat de gemeente niet meer uitgeeft dan zij binnenkrijgt, dat de begroting structureel in balans komt en dat de lasten voor onze inwoners zo laag mogelijk blijven.

Subdoelstellingen

1. **De begroting is meerjarig sluitend**

Een gezonde mix van nieuwe investeringen, (beperkte) lastenverhogingen, hervormingen, ombuigingen en herijking van investeringen gaat leiden tot een gezonde en sluitende financiële meerjarenbegroting.

- De gemeente geeft niet meer uit dan zij binnenkrijgt. De begroting moet structureel in balans zijn.
- Tekorten moeten zo min mogelijk effect hebben op andere taken van de gemeente. Tegenvallers worden binnen het product, of in elk geval binnen het programma, opgelost.
- De voorgestelde aanpassingen van de gemeentelijke lasten in het coalitieakkoord zijn structureel. Boven op deze aanpassingen worden de lasten niet verhoogd, behalve met de noodzakelijke indexatie. Voor lasten met wettelijk geregelde componenten kiezen we voor kostendekkende tarieven.
- Meevallers vloeien terug naar de algemene middelen.
- Voor nieuw beleid wordt eerst oud beleid geschrapt om dit te bekostigen.
- Elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen. Met het middel bestemmingsreserves wordt spaarzaam omgegaan.
- We houden vast aan de financiële spelregels zoals vastgesteld binnen het Alkmaars Groeikader.
- Structurele uitgaven worden uitsluitend met structurele middelen bekostigd. Alleen incidenteel beleid mag met incidenteel geld worden gedekt.
- We hanteren ten slotte de volgende financiële normen:
    - Weerstandsvermogen minimaal 1,5
    - Solvabiliteit minimaal 20%
    - Netto schuldquote kleiner dan 120%
    - Structureel exploitatiesaldo groter dan 0%
    - Grondexploitatieratio tussen de 10% en 20%

Subdoelstellingen

2. **De lokale lasten zijn laag en dat willen we zo houden.**

We hanteren het uitgangspunt dat de we de lokale lasten in basis jaarlijks alleen verhogen met indexatie van de inflatie. Uitzondering daarop zijn lasten die een wettelijke geregelde component hebben. Daarbij kiezen we voor kostendekkende tarieven.

Lokale lasten
Eenmalig wordt met deze begroting, in lijn met het in juni door de gemeenteraad behandelde coalitieakkoord “Vol vertrouwen vooruit”, de OZB voor niet woningen wel aanvullend verhoogd. Daarnaast is er, ook in lijn met het coalitieakkoord, een correctie opgenomen op de parkeertarieven voor straat- en garageparkeren. Tot slot is ook een verhoging van de belasting op tweede woningen (forensenbelasting) in deze begroting opgenomen.

Gewenst resultaat/Acties/Middelen

Opbrengsten tarieven verhogen conform inflatieverwachting en areaaluitbreiding.
Actie:
Lasten met een wettelijk gereguleerde component

De tarieven worden verhoogd met een generieke stijging van 4,1%. Op basis van het vastgestelde Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% bovenop de beperkte generieke stijging van de tarieven. Het tarief is vervolgens verlaagd met 1,16% om te zorgen dat de kostendekkendheid van het tarief de 100% niet overstijgt.
Het tarief voor de afvalstoffenheffing is bovenop de generieke prijsindexatie verhoogd met 2,61% om de kostendekkendheid te verhogen tot 100%.
De tarieven OZB niet-woningen eigenaarsdeel worden bovenop de generieke prijsindexatie met 12,5% verhoogd. De tarieven voor de forensenbelasting worden bovenop de generieke prijsindexatie verhoogd met 30%.

Wat mag het kosten?

Programma 6 Financiën						
(Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Overhead	34.136	31.739	34.143	33.982	34.004	34.045
Algemene dekkingsmiddelen	2.017	2.440	1.971	3.571	4.307	2.824
Onvoorzien	0	1	1	1	1	1
Heffing voor de vennootschapsbelasting	-293	0	0	0	0	0
Totaal lasten	*35.861*	*34.180*	*36.114*	*37.554*	*38.312*	*36.870*
Overhead	1.790	1.696	1.900	1.886	1.886	1.886
Algemene dekkingsmiddelen	363.444	352.642	378.601	369.314	364.006	368.509
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*365.233*	*354.337*	*380.501*	*371.200*	*365.892*	*370.395*
Totaal saldo voor bestemming	**329.373**	**320.157**	**344.386**	**333.646**	**327.580**	**333.525**
Algemene dekkingsmiddelen	6.551	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.551*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overhead	774	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*774*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-5.777**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**323.595**	**320.157**	**344.386**	**333.646**	**327.580**	**333.525**

De toelichting is te lezen in de financiële begroting (zie “Toelichting per programma en overzicht”).

Thema 6.1 Overzicht Overhead

Voor een inhoudelijke toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Betrokkenheid verbonden partijen

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland

RIJK geeft inkoopadvies zonder winstoogmerk aan gemeenten en uitvoeringsorganisaties van gemeenten in de provincies Zuid- en Noord-Holland en Utrecht. RIJK is in 2008 opgericht door een aantal gemeenten met de ambitie om hun inkoop te professionaliseren. Inmiddels is Stichting Rijk uitgegroeid tot 18 deelnemende organisaties. Op deze manier draagt RIJK als inkooppartner bij aan het selecteren van opdrachtnemers waarmee zij het verschil kunnen maken in de prestaties voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 6.2 Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Belastingen
Voor het genereren van inkomsten worden belastingen geheven. Een nadere toelichting op alle belastingen staat in de paragraaf Lokale Heffingen van deze begroting.

Gemeentefonds (algemene uitkering)
Op grond van de Financiële-verhoudingswet ontvangt de gemeente een uitkering uit het gemeentefonds voor dekking van de algemene uitgaven.

Financiering en treasury
Een belangrijk uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden (Fido) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Beheersinstrumenten hiervoor zijn de renterisiconorm en de kasgeldlimiet. Voor een nadere toelichting hierop wordt verwezen naar de paragraaf Financiering.

Betrokkenheid verbonden partijen

Gemeenschappelijke regeling Cocensus
Cocensus is een gemeenschappelijke regeling die de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen verzorgt, waaronder de OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing, toeristenbelasting, parkeerbelasting, baat-belasting, precariobelasting en forensenbelasting.

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
De gemeente is aandeelhouder van de bank N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. 50% van de aandelen is in bezit van gemeenten en provincies. De andere 50% heeft het Rijk in bezit. Gemeente Alkmaar bezit 189.930 aandelen (0,34% van uitstaande aandelen BNG).

Alliander N.V.
De gemeente is sinds 18 december 2017 weer rechtstreeks aandeelhouder van Alliander N.V.. Gemeente Alkmaar bezit 760.743 aandelen (0,56% van uitstaande aandelen Alliander). Andere grote aandeelhouders zijn de provincies Gelderland, Friesland, Noord-Holland en Gemeente Amsterdam.

Relevante beleidsnota's

- Nota Investeren en afschrijven 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Nota Reserves en voorzieningen 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Treasurystatuut 2021, vastgesteld in de raadsvergadering op 17-12-2020.
- Financiële verordening 212 Gemeente Alkmaar 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.
- Nota Verbonden partijen 2024, vastgesteld in de raadsvergadering op 23-01-2025.

Thema 6.3 Overzicht Onvoorzien

De post ‘onvoorzien’ is bedoeld als dekking voor (een schatting van) uitgaven die niet zijn voorzien in de begroting. Het bedrag hiervoor wordt geraamd per programma of voor de begroting in zijn geheel. Het is wettelijk voorgeschreven dat er een post ‘onvoorzien’ wordt opgenomen in de gemeentebegroting. Het is echter niet verplicht gesteld wat de hoogte van deze post moet zijn. Het gereserveerde bedrag mag ook 0 zijn.
In de begroting wordt een bedrag van € 1.000 aangehouden voor onvoorziene uitgaven. Bij het gebruik van onvoorzien dient een onderscheid gemaakt te worden tussen structurele en incidentele lasten. Gebruik van onvoorzien voor structurele zaken heeft tot gevolg dat in jaar t (het begrotingsjaar) dekking vanuit onvoorzien aanwezig is, maar in jaar t+1 (het volgende begrotingsjaar) deze dekking niet meer aanwezig is. De dekking moet dan worden gevonden in de totale afweging van de begroting. Gesteld kan worden dat de post onvoorzien alleen gebruikt moet worden als dekkingsmiddel voor incidentele zaken, waarbij de te hanteren criteria de ‘drie O’s-scenario’s zijn, te weten: onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar. Bij het opstellen van de begroting wordt de post onvoorzien wel als een structurele last aangemerkt, alsmede onderdeel van het weerstandsvermogen.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota’s vastgesteld.

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting

Sinds 1 januari 2016 is de gemeente vennootschapsbelasting (Vpb) verschuldigd voor die activiteiten waarmee een onderneming wordt uitgeoefend. Om de Vpb-last te berekenen heeft de gemeente haar activiteiten ingedeeld naar clusters en wordt jaarlijks per cluster beoordeeld of sprake is van Vpb-belaste activiteiten. De Vpb-last voor de grondexploitaties wordt bepaald op basis van de werkelijk gerealiseerde opbrengsten en gemaakte kosten binnen de grondexploitatie in enig jaar. Voor periode 2022 – 2026 is er in samenspraak met de belastingdienst een vaststellingsovereenkomst opgesteld. Hierin zijn drie componenten opgenomen: de balanswaarde van het grondbedrijf per 1 januari 2022, de wijze waarop deze balanswaarde het belastbaar resultaat beïnvloedt en de wijze waarop financieringslasten kunnen worden toegekend. Voor 2027 zullen wij met de Belastingdienst in overleg treden over de verlenging van de gemaakte afspraken en hierover nadere overeenstemming bereiken.
De Belastingdienst vindt dat de gemeente Alkmaar voor de reclameopbrengsten ook Vpb moeten afdragen. Een aantal gemeenten in Nederland heeft een juridische procedure gestart om de rechter te vragen zich hier over uit te spreken. Alkmaar heeft verschuldigde Vpb belasting wel betaald, maar is ook in bezwaar gegaan tegen de aanslagen 2016-2024. De Belastingdienst en de gemeenten in Nederland hebben afgesproken om eerst de rechtelijke uitspraak op de landelijke procedure af te wachten.
In de BBV is vastgelegd dat de te betalen belasting centraal wordt verantwoord. Volgens de BBV zijn in de jaarrekening geen latente belastingvorderingen en/of schulden opgenomen. Bij de jaarrekening wordt ingegaan op de lopende dossiers.

Betrokkenheid verbonden partijen

Bij dit thema zijn geen verbonden partijen betrokken.

Relevante beleidsnota's

Bij dit thema zijn geen beleidsnota’s vastgesteld.

Paragrafen

Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Omschrijving (toelichting)
Via lokale heffingen dragen inwoners en ondernemers in Alkmaar bij aan het welzijn, de leefbaarheid en de voorzieningen in onze stad. De gemeentelijke onroerendezaakbelasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing vormen met zaken als huur, hypotheek, gas, licht, water, opstalverzekering en waterschapslasten de woonlasten. Deze drie heffingen zijn financieel verreweg de belangrijkste gemeentelijke heffingen.

Bij lokale heffingen onderscheiden we belastingen, retributies en leges.

- Belastingen zijn verplichte bijdragen aan de gemeente zonder dat hier een directe tegenprestatie tegenover staat;
- Retributies, verplichte betalingen, heffen we als we één van onze bezittingen ter beschikking stellen, of als we een dienst verlenen aan een individu of onderneming;
- Leges zijn vergoedingen voor kosten die wij maken voor administratieve handelingen zoals het geven van informatie en het verstrekken van vergunningen;
- Heffingen zijn belastingen waarvan de opbrengsten zijn bestemd voor specifieke taken of voorzieningen met een duidelijk algemeen belang.

De paragraaf gaat over:

- Het in 2027 te voeren beleid op het gebied van lokale heffingen en kwijtschelding;
- De daarmee gepaard gaande (geraamde) inkomsten;
- Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- De daarbij behorende lokale lastendruk.

Geraamde en gerealiseerde inkomsten:
In onderstaande tabel zijn de geraamde en gerealiseerde inkomsten voor lokale heffingen en belastingen opgenomen.

Bedragen X € 1.000	Gerealiseerde baten 2025	Geraamde baten 2026	Geraamde baten 2027
OZB	32.289	31.861	36.141
Rioolheffing	11.850	12.415	13.040
Afvalstoffenheffing	18.138	20.124	21.479
Toeristenbelasting	916	850	1.085
Havengelden	117	121	125
Parkeerbelasting	11.849	13.386	12.909
Baatbelasting Noordelijke Ontsluiting Beverkoog	90	90	90
Precario overige	728	757	1.035
Leges	7.252	6.312	7.177
Lijkbezorgingsrechten	553	557	587
Forensenbelasting	0	252	338
Totaal belastingen	**83.782**	**86.725**	**94.006**
Af: Kwijtschelding	-751	-765	-824
Totaal belastingen, retributies en leges	**83.031**	**85.960**	**93.182**

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De voorgestelde aanpassingen van de gemeentelijke lasten in het coalitieakkoord zijn structureel. Boven op deze aanpassingen worden de lasten niet verhoogd, behalve met de noodzakelijke indexatie. Voor lasten met wettelijk geregelde componenten kiezen we voor kostendekkende tarieven.
Voor 2027 is een beperkte generieke stijging van de tarieven doorgevoerd van 4,1%, gebaseerd op de inflatie.
Op basis van het vastgestelde Beleidsplan Stedelijk Water stijgt het tarief voor rioolrecht met 2,1% boven op de generieke stijging. Het tarief is vervolgens verlaagd met 1,16% om te zorgen dat de kostendekkendheid van het tarief de 100% niet overstijgt.
Het tarief voor de afvalstoffenheffing is boven op de generieke prijsindexatie verhoogd met 2,61% om de kostendekkendheid te verhogen tot 100%.
De tarieven OZB niet-woningen eigenaarsdeel worden boven op de generieke prijsindexatie met 12,5% verhoogd. De tarieven voor de forensenbelasting worden boven op de generieke prijsindexatie verhoogd met 30%.

Beleidsuitgangspunten berekeningen

Omschrijving (toelichting)
Bij het bepalen van de tarieven die hoogstens kostendekkend mogen zijn, is bepaald dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Bij de berekening van de kostendekkende heffingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de bepaling van de lasten:

- De toerekenbare directe loonkosten zijn op basis van de begrote loonsommen en een tijdsbesteding per product op basis van historische tijdregistratie, dan wel op basis van de begrote loonsommen aan een taakveld toebedeeld.
- De toerekenbare interne indirecte kosten (overhead) zijn gebaseerd op een gemiddeld bedrag per fulltime equivalent (Fte).
- De toerekenbare externe kosten, veelal vanuit Stadswerk voor begraafplaatsen, riool en afval, zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde bedragen.
- De toerekenbare kapitaallasten zijn gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen.
- De toerekenbare BTW is gebaseerd op de in de begroting geraamde investeringen en de geraamde inkoopbedragen.
- De overige toerekenbare lasten, waaronder mutaties voorzieningen, zijn conform de in de begroting opgenomen ramingen.

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten leidt tot het volgende overzicht van de opbouw van de baten en lasten en dekkingspercentages van de kostendekkende heffingen:

X € 1.000	Directe kosten en inkomsten			Toe te rekenen kosten				
Heffingen	Kosten taakveld (en) incl. (omslag) rente	Inkom-sten taakveld (en), excl. heffingen	Netto kosten taakveld	Overhead incl. (omslag) rente	BTW	Totale kosten = 100%	Opbrengst heffingen	Dekkings-percen-tage
Leges:								
Burgerlijke stand	195	0	195	31		226	257	114%
Reisdocumenten	640	0	640	184		824	623	76%
Rijbewijzen	456	0	456	145		601	461	77%
Verstrekkingen uit de basisadministratie personen en basisregistratie niet ingezetenen	232	0	232	191		423	252	60%
Overige publiekzaken	239	0	239	57		296	266	90%
Subtotaal Publiekszaken	**1.762**	**0**	**1.762**	**608**	**0**	**2.370**	**1.859**	**78%**
Leges Verkeer en Vervoer	1.707	0	1.707	66	321	2.094	1.644	79%
Leges Titel 2	4.365	0	4.365	2.112	42	6.519	4.669	72%
Leges Titel 3	391	0	391	278	0	669	92	14%
Totaal leges	**8.225**	**0**	**8.225**	**3.064**	**363**	**11.652**	**8.264**	**71%**
Lijkbezorging/grafrechten	**1.350**	**0**	**1.350**	**1**	**256**	**1.607**	**587**	**37%**
Rioolheffing	**10.089**	**-53**	**10.036**	**-**	**3.004**	**13.040**	**13.040**	**100%**
Afvalstoffenheffing	**19.321**	**-1.658**	**17.663**	**-**	**3.816**	**21.479**	**21.479**	**100%**

Lokale lastendruk

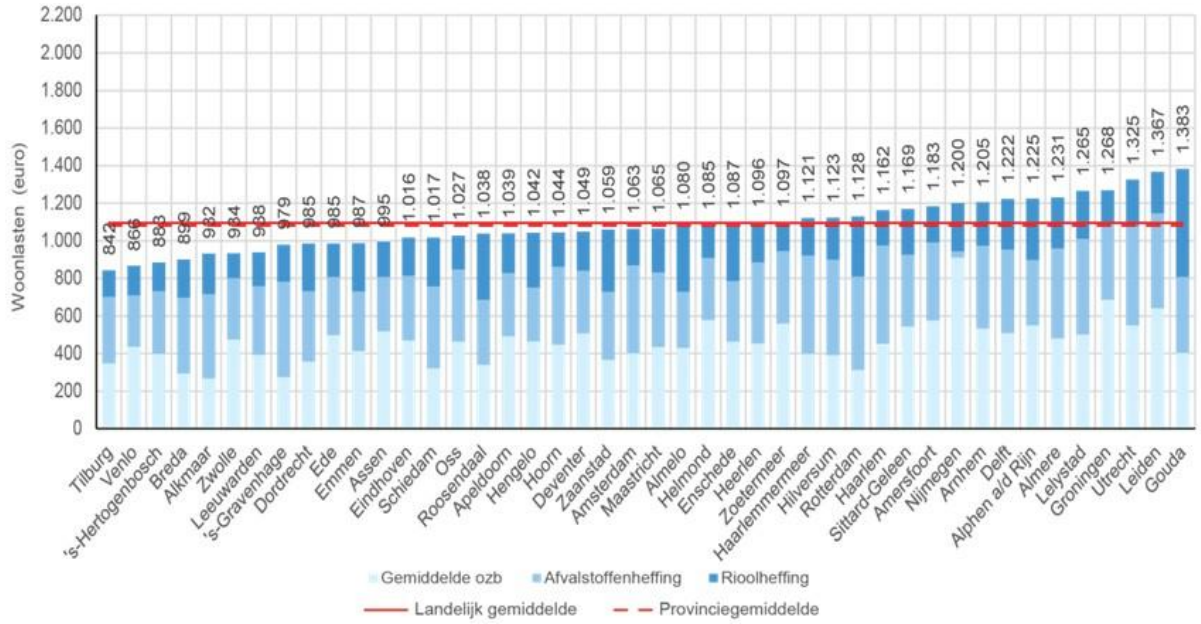
Omschrijving (toelichting)
De uitwerking van de belastingen en heffingen 2027 leidt tot onderstaand overzicht van de lokale lasten met een indicatie van de tarieven. Bij de belastingverordeningen 2027 worden de exacte tarieven van de woonlasten aan de raad voorgelegd. De overzichten geven de lasten aan voor een gezin met een woning met een gemiddelde WOZ-waarde. De gegevens worden landelijk gebruikt voor het vergelijken van de lokale lasten en de lastenontwikkeling ten opzichte van het vorige jaar, zoals bijvoorbeeld door het COELO. Voorts wordt de uitkomst opgenomen in de kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen.

Woonlasten (afgerond)	2025	2026	2027	Toename
OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	263	267	278	4,1%
Rioolheffing voor gezin	205	215	226	5,1%
Afvalstoffenheffing voor een gezin	407	450	480	6,7%
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	875	932	984	5,6%
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	1.053	1095	*)	
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde	83%	85%	*)	

*) Cijfers over 2027 heeft COELO nog niet gepubliceerd.

COELO

In de volgende tabel zijn de resultaten opgenomen van het onderzoek naar gemeentelijke heffingen dat is uitgevoerd door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen. Dit onderzoek is te vinden onder www.coelo.nl. Het overzicht voor wat betreft de woonlasten 2026 grote gemeenten is hierin opgenomen. Hieruit blijkt dat de belastingdruk in Alkmaar al geruime tijd tot de laagste behoort van de grote(re) gemeenten, inclusief de provinciehoofdsteden. De woonlasten bestaan uit de OZB, reinigingsheffingen en rioolheffing, in euro's per meerpersoonshuishouden met een koopwoning. De rode lijn geeft het landelijk gemiddelde van de woonlasten weer.

Bron COELO: Benchmark woonlasten G40 en G4 gemeenten 2026

Daarnaast heeft het COELO de Atlas van de lokale lasten 2026 gepubliceerd waarin alle gemeenten zijn opgenomen. Hierbij komt de gemeente Alkmaar op de 36e plaats goedkoopste gemeenten in Nederland.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de OZB, afvalstoffenheffing en het rioolrecht bestaat de mogelijkheid om een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. Ook is er beperkte kwijtschelding mogelijk voor grafrechten en leges. Aangezien de OZB en rioolrechten alleen van eigenaren geheven worden en voor bedrijfspanden wettelijk praktisch geen kwijtschelding mogelijk is, wordt veelal kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing.
In Alkmaar wordt uitgegaan van de meest ruime, zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de bijstandsnorm ligt.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Inleiding

Deze paragraaf laat zien welke financiële risico's de gemeente Alkmaar loopt en welke ruimte beschikbaar is om onverwachte tegenvallers op te vangen. Ook staan hierin enkele kengetallen die helpen om de financiële positie van de gemeente te beoordelen. De paragraaf behandelt:

- het risicomanagementbeleid, risicoprofiel en de benodigde weerstandscapaciteit (inventarisatie van de risico's);
- de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit (inventarisatie vrije financiële ruimte);
- de bepaling van de ratio van het benodigde weerstandsvermogen versus de beschikbare weerstandscapaciteit;
- de zes kengetallen die de beoordeling van de financiële positie ondersteunen.

2. Risicomanagementbeleid, risicoprofiel en benodigde weerstandscapaciteit

2.1. Risicomanagementbeleid

Net als iedere organisatie heeft de gemeente Alkmaar te maken met risico's. Goed zicht op deze risico's is belangrijk, omdat zij invloed kunnen hebben op de uitvoering van beleid en het behalen van doelen. In de Nota Weerstandsvermogen en risico's 2021 zijn het beleid, de begrippen en de uitgangspunten voor risicomanagement vastgelegd.
Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de gemeente grote financiële tegenvallers kan opvangen. Volgens het BBV is een risico een kans op schade of nadeel met een belangrijk financieel gevolg. De gemeente houdt hiervoor ruimte aan in de algemene reserve. Niet elk risico hoeft echter via deze reserve te worden opgevangen. Er zijn ook andere manieren:

- Veel gebeurtenissen zijn weliswaar onverwacht, maar doen zich zo regelmatig voor dat over meerdere jaren vrij goed te voorspellen is wat de financiële gevolgen daarvan kunnen zijn. Hiervoor reserveert de gemeente bedragen in de exploitatie of in voorzieningen.
- Bij investeringsprojecten en grondexploitaties is het gebruikelijk dat in de kostenraming (en het investeringskrediet) een post voor onvoorziene tegenvallers wordt meegenomen.
- Risico's kunnen beperkt worden door het afsluiten van verzekeringen, bijvoorbeeld tegen brandschade aan gemeentelijke gebouwen en de bestuurdersaansprakelijkheidsverzekering.
- Een aantal risico's kan voor een gedeelte worden opgevangen uit specifieke bestemmingsreserves. Als de omvang van die reserve niet toereikend is, dan komt de algemene reserve in beeld als risicoafdekking.

Voor het weerstandsvermogen zijn vooral de risico's relevant die niet op een andere manier zijn afgedekt. Op basis van een risico-inventarisatie berekent de gemeente hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. Daarbij wordt rekening gehouden met het feit dat risico's niet allemaal tegelijk en niet altijd in maximale omvang optreden. Verbonden partijen, zoals gemeenschappelijke regelingen, zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor hun risicomanagement. Alleen wanneer een risico ook een reëel bestuurlijk of financieel risico voor Alkmaar vormt, wordt dit meegenomen in het risicoprofiel van de gemeente.

2.2. Belangrijkste risico's voor de gemeente Alkmaar

Algemeen

Alkmaar groeit

Alkmaar groeit richting 2040 sterk. Vooral langs het Noord-Hollands Kanaal en rond de stations ontstaan nieuwe stedelijke gebieden. Dat biedt kansen, maar vergroot ook de druk op ruimte, infrastructuur, voorzieningen en leefomgeving.
Voor de deelgebieden zijn ontwikkelkaders vastgesteld. Die geven richting aan woningbouw, openbare ruimte, duurzaamheid en maatschappelijke voorzieningen. De gemeente faciliteert marktpartijen, is verantwoordelijk voor de openbare ruimte en werkt beleidskaders verder uit.
Via het Nationale Programma Grootschalige Woningbouw kan Alkmaar extra investeringsmiddelen ontvangen en sterker richting het Rijk optreden. Tegelijk zijn er risico's: stikstof, netcongestie, strengere regelgeving, krapte aan personeel en onzekerheid op de financiële markten kunnen projecten vertragen of duurder maken.

Veranderende demografie
De samenstelling van de bevolking verandert. Er komen meer ouderen en eenpersoonshuishoudens. Daardoor groeit de vraag naar passende en levensloopbestendige woningen. Als doorstroming uit zorgvoorzieningen stokt, blijven inwoners langer in zwaardere en duurdere zorg dan nodig. Dit vergroot de druk op Wmo, jeugdhulp en huisvesting. De transformatie in het sociaal domein is erop gericht ondersteuning beter, lichter en toekomstbestendig te organiseren. Als dat onvoldoende lukt, nemen de risico's voor toekomstige begrotingen toe. Dit risico is niet goed in geld uit te drukken.

Mobiliteit
Door de groei van Alkmaar en de regio neemt de druk op de ring, de binnenstad en belangrijke routes toe. Zonder tijdige maatregelen verslechtert de bereikbaarheid. Ook de verkeersveiligheid vraagt aandacht, vooral op drukke 50-km-wegen en schoolroutes. Het openbaar vervoer staat onder druk door hogere tarieven en minder aanbod. Nieuwe vormen van mobiliteit, zoals deelmobiliteit, elektrische voertuigen en snellere fietsen, vragen om een andere inrichting van de openbare ruimte. Alkmaar zal daarom moeten blijven investeren in mobiliteit. Deze opgave is nog niet financieel verwerkt in deze paragraaf.

Toenemende sociale vraagstukken
Het aantal inwoners met complexe ondersteunings- en veiligheidsvragen groeit. Denk aan mentale druk bij jongeren, bestaansonzekerheid, psychische kwetsbaarheid, overlast door onbegrepen gedrag en huiselijk geweld. Deze opgaven raken direct aan leefbaarheid en veiligheid en vragen om blijvende samenwerking tussen zorg, veiligheid en woningbouw.

Grote fysieke transities en aanpassingen in de bestaande openbare ruimte
Ook fysieke ontwikkelingen brengen risico's mee. Netcongestie beperkt de ruimte voor woningbouw, bedrijvigheid, mobiliteit en elektrificatie. Stikstof kan de haalbaarheid en het tempo van projecten beïnvloeden. Klimaatverandering leidt tot hittestress, wateroverlast en hogere eisen aan de inrichting van wijken en dorpen. Groen, waterberging en toekomstbestendige infrastructuur worden daardoor steeds belangrijker. Rijk en provincie sturen de komende jaren sterker op ruimtelijke ordening, woningbouw, klimaatadaptatie en energietransitie. In Noord-Holland Noord werken gemeenten, provincie en hoogheemraadschap samen aan het Ontwikkelperspectief NHN en een uitvoerings- en investeringsagenda.

Voorzieningen
Goede voorzieningen zijn belangrijk voor een leefbare en toekomstbestendige gemeente. Groen, kunstwerken, openbare ruimte en maatschappelijke voorzieningen dragen bij aan bereikbaarheid, gezondheid en sociale samenhang. Door groei, vergrijzing, klimaatopgaven en veroudering van infrastructuur neemt de druk op deze voorzieningen toe. De Omgevingsvisie Alkmaar 2040 benadrukt dat de kwaliteit van de leefomgeving bij ruimtelijke keuzes integraal moet worden meegewogen.

Klimaatverandering
De gevolgen van klimaatverandering worden steeds zichtbaarder. De financiële gevolgen voor de gemeentebegroting zijn onzeker. De klimaatopgave, energietransitie en druk op de openbare ruimte komen samen in één grote transitie. De Alkmaar Duurzaam & Aardgasvrij Agenda (ADA) vormt hiervoor het kader. Alkmaar werkt aan warmtetransitie, energiebesparing, verduurzaming van gebouwen en klimaatadaptatie in gebiedsontwikkeling en beheer.

Krapte op de arbeidsmarkt
De gemeente ziet het risico toenemen dat voldoende personeel vinden en behouden moeilijker wordt. Vooral in de ruimtelijke sector kan krapte leiden tot vertraging of uitstel van opdrachten. Ook de groeiende complexiteit van maatschappelijke opgaven, informatieveiligheid en privacy vraagt meer van de organisatie. Alkmaar blijft aantrekkelijk als werkgever in Noord-Holland Noord en voert actief wervingsbeleid, onder meer via traineeships.

Rijksbeleid gemeentefonds
De begrotingen 2028 t/m 2030 van Alkmaar zijn nog niet structureel sluitend. Een belangrijke oorzaak is dat gemeenten voor hun taken onvoldoende middelen van het Rijk ontvangen. Deze spanning bestaat al langer.

Een extra risico is dat het Gemeente- en Provinciefonds worden geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (BBP). Dit sluit niet altijd aan bij de groeiende kosten van gemeenten, bijvoorbeeld door de toenemende zorgvraag. Voor begroting 2027 ligt de gevraagde indexatie rond 7%, terwijl de indexatie van het gemeentefonds volgens de CEP-publicatie van maart 2026 ongeveer 2,5% bedraagt.
In de begrotingen 2025 en 2026 zijn gemeentelijke budgetten, subsidies en bijdragen aan verbonden partijen fors bijgesteld voor prijs- en loonstijgingen. Toch blijft onzeker of compensatie van het Rijk en de gemeente voldoende is. Ook moet de gemeente afwegen of eigen tarieven voldoende meestijgen. Het kan nodig zijn dat de raad in een komende begroting minder inflatiecorrectie toepast. Dit raakt niet direct de berekening van het weerstandsvermogen, maar is wel een belangrijk risico voor toekomstige begrotingen.

Netcongestie
Netcongestie betekent dat de vraag naar elektriciteit groter is dan het netwerk aankan. Daardoor kunnen nieuwe gebruikers soms geen aansluiting krijgen of kan teruglevering beperkt zijn. Dit vormt een risico voor woningbouw, bedrijvigheid en andere opgaven waarvoor nieuwe aansluitingen nodig zijn. Alkmaar werkt daarom aan alternatieven, zoals een energiecoöperatie bij de haven in de Boekelermeer. Bij de start daarvan bestaat een klein risico op negatieve kasstromen die tijdelijk moeten worden gefinancierd.

Grondexploitaties
Vastgestelde actieve grondexploitaties
In de jaarlijkse Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) rapporteert het college over de risico's van grondexploitaties. Het bruto risico is gedaald van € 1,2 miljoen in de MPG 2025 naar nihil in de MPG 2026. Door de verkoop van bouwkavels in 2025 zijn de risico's bij onder meer Boekelermeer en Olympiapark sterk afgenomen. Eventuele tegenvallers kunnen binnen de grondexploitaties zelf worden opgevangen. De actieve grondexploitaties spelen daarom geen rol meer bij de bepaling van het weerstandsvermogen.

Toekomstige grondexploitaties en overeenkomsten
De gemeenteraad van Alkmaar heeft in 2019 ontwikkelbeelden voor de Kanaalzone in Alkmaar vastgesteld. Het Alkmaars Kanaal in het centrumgebied van Alkmaar transformeert van industrieel transportkanaal naar een uitnodigende stadsrivier die verbindt. Het streven is om langs het Noord-Hollands Kanaal een compact, 21ste-eeuws stadsdeel te ontwikkelen met een (hoog)stedelijk woon-, werk- en leefmilieu. Langs het Alkmaars Kanaal ligt een aantal werkgebieden (Overstad, Oudorp, Overdie, Rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), Stationsgebied en Viaanse Molen) die voor een complexe transformatieopgave staan. De gemeente beoogt een organische ontwikkeling van deze gebieden op basis van initiatief van marktpartijen en zelfbouwers. De gemeente ziet voor zichzelf een actieve rol in het wegnemen van barrières, het faciliteren van grondexploitaties en het actief invullen van de deregulerende rol in het kader van de Omgevingswet.

Per deelgebied binnen het Alkmaarse Kanaal wordt een Ontwikkelkader gemaakt. De ontwikkelkaders van Overstad, Viaanse Molen, Oudorp zijn bestuurlijk gedeeld of reeds vastgesteld. In het ontwikkelkader wordt het ruimtelijk raamwerk beschreven met de mogelijke programmatische invulling (hoeveel woningen, werkgelegenheid, voorzieningen e.d.). Ontwikkelkaders zijn een integraal afgewogen voorstel van alle ambities waarin de raad richting geeft aan de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied.

Bij ieder ontwikkelkader zit een financiële paragraaf met een doorrekening van de verhaalsmogelijkheden en de risico's. De gemeente brengt ook eigen bezit in, maar met uitzondering van delen van Overstad, de locatie van Stadswerk in Overdie en de TMG-locatie in Oudorp, is de gemeente hoofdzakelijk afhankelijk van de voorstellen van particuliere grondeigenaren voor herontwikkeling van hun eigendom. Een ontwikkelaar start alleen een plan als de totale kosten lager zijn dan de totale opbrengsten. De belangrijkste kosten in een plan voor een ontwikkelaar zijn de aankoop van de grond, de bijdrage in het kostenverhaal en de bouwkosten. De opbrengsten komen uit het bouwvolume, de verkoopbare vierkante meters en het type woning (bijvoorbeeld: sociaal) dat wordt gebouwd. Indien de ontwikkelende partij tevens belegger is dan spelen (ook) andere overwegingen een rol, zoals de omvang van de vastgoedportefeuille met bijbehorende exploitaties. Ook een corporatie kan andere afwegingen maken in verband met hun taakstelling en prestatieafspraken met de gemeente.

Bij het opstellen van het ontwikkelkader per deelgebied wordt doorrekening van de plannen gemaakt. Deze doorrekeningen worden samen met ontwikkelkaders aan de gemeenteraad overlegd. De gedeelde bedragen voor risico's uit de marco-aftopping of het risico dat meer kosten worden gemaakt dan ingeschat zijn met een kans van 50% onderdeel van de berekeningen van het benodigde weerstandsvermogen hieronder. Voor ontwikkelkader Overdie is een procedure besluit Wet Voorkeursrecht Gemeenten WVG gestart wat in 2026 en volgende jaren de opmaat kan zijn voor het doen van strategische aankopen in dit gebied.

Wegen en kunstwerken
Sinds 1 januari 2019 zijn wegen en enkele civiele kunstwerken in het buitengebied overgedragen van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aan de gemeente Alkmaar. Deze blijken in slechtere staat dan bij de overdracht werd aangenomen. Daardoor zijn eerder groot onderhoud en vervanging nodig. Stadswerk072 verwacht dat in de komende 15 jaar circa 50% van de buitenwegen moet worden vervangen. De kosten lopen op tot vele miljoenen euro's. Omdat het vooral om investeringen gaat, drukken deze niet direct op het weerstandsvermogen. Het overleg met het hoogheemraadschap hierover stagneert.

Sociaal Domein (Jeugd en WMO)
De uitgaven voor Jeugd zijn de afgelopen vijf jaar sterk gestegen. Gemiddeld is jaarlijks meer dan € 5 miljoen aan het budget toegevoegd. Bij de Wmo is een vergelijkbare, maar kleinere ontwikkeling zichtbaar. Gemeenten hebben hierbij beperkte beleidsvrijheid en zijn gebonden aan regionale inkoopcontracten.
Inwoners kunnen via verschillende routes toegang krijgen tot zorg en ondersteuning. Dat waarborgt professionele autonomie, maar maakt het voor gemeenten lastig om grip te houden op de kosten. Zonder extra middelen van het Rijk of aanpassing van kaders en beleid is de verwachting dat de kosten voor Jeugd en Wmo blijven stijgen.

In februari 2025 verscheen het rapport van de commissie Van Ark over jeugdzorg. Daarin wordt erkend dat zonder aanvullende maatregelen de uitgaven blijven stijgen. Rijk en gemeenten hebben alleen incidentele afspraken gemaakt voor 2026 en 2027; structurele afspraken vanaf 2028 ontbreken nog. Dit vormt een belangrijk risico voor toekomstige begrotingen, maar is nu niet goed in een bedrag te vertalen.
Bij de Kadernota 2026-2029 heeft het college afgesproken de kosten van Jeugd te beperken. Doel is om het aantal verstrekkingen richting het landelijk gemiddelde te brengen. Hiervoor is aanvullend budget beschikbaar gesteld voor interventies die de vraag en instroom moeten verlagen. Voor Alkmaar gaat het om een beoogde structurele besparing van netto € 5 miljoen per jaar. Omdat dit naar verwachting twee tot drie jaar duurt, is in de risicoberekening € 10 miljoen meegenomen met een kans van 70%.

BTW en de hoogte van de SPUK vergoeding voor Sport aan gemeenten in Nederland
Sinds 2019 kunnen gemeenten de btw op sportuitgaven niet meer fiscaal verrekenen. Ter compensatie bestaat de SPUK-regeling Sport. Ook voor investeringen, zoals zwembad en Wielerpaleis, kan btw worden gedeclareerd, maar pas na afloop van het investeringsjaar. Als het landelijke budget onvoldoende is, krijgt de gemeente mogelijk niet de volledige aanvullende declaratie vergoed. Voor Alkmaar gaat het om investeringen van in totaal € 15 miljoen. Het risico is dat kredieten moeten worden verhoogd en kapitaallasten stijgen. In de berekening van het weerstandsvermogen is hiervoor € 5 miljoen opgenomen met een kans van 90%.

2.3. Overige gekwantificeerde risico's en benodigde weerstandscapaciteit

In paragraaf 2.2 staan de belangrijkste risico's voor Alkmaar. Veel daarvan zijn strategisch van aard en niet goed te vertalen naar één bedrag of kanspercentage. Deze risico's komen vooral terug in toekomstige bestuurlijke keuzes en begrotingsbesluiten.
De gemeente legt risico's bij bestaand beleid, besluiten en projecten vast in Naris. Op basis daarvan wordt met een Monte Carlo-simulatie berekend hoeveel weerstandscapaciteit nodig is. In het overzicht hieronder staan voorbeelden van gekwantificeerde risico's die van invloed kunnen zijn op het sluitend houden van de meerjarenbegroting.

Risico	Kans	Maximaal financieel gevolg (x 1.000)
Robonsbosweg Alkmaar realiseert opvang voor Alkmaarse doelgroepen en verhuurt de eenheden. Ter dekking van investeringen en exploitatie is onder andere een bestemmingsreserve gevormd en wordt een post onvoorzien aangehouden. Het kan zijn deze bedragen onvoldoende zijn voor alle investeringen en de gehele exploitatieperiode.	30%	Eenmalig € 1.000
GR – RAUM Een duikongeval uit 2019 is een financieel risico binnen de gemeenschappelijke regeling RAUM. De verzekerde som aan schade kan mogelijk worden overschreden en de algemene reserve is ontoereikend om de schade te betalen. Er is thans geen voorziening genomen voor het meerdere. Het is relevant om te blijven monitoren of en wanneer dit risico concreet wordt en wat dit betekent voor de financiële positie van het schap en de deelnemers. Alkmaar participeert met een percentage van 7% in het schap.	70%	Eenmalig € 70
Taakstelling meerjarensubsidies In de lopende begroting staat een stelpost op subsidies opgenomen. Instellingen kunnen kiezen voor een meerjarige subsidiebeschikking met een kleine korting. Er wordt gewerkt aan de invulling van deze stelposten, maar omdat niet alle instellingen meerjarig hebben aangevraagd is nog niet duidelijk of de taakstellingen behaald kunnen worden. (bron bestuursrappportage 2025-1)	50%	€ 300 per jaar
Omgevingsvergunningen / reisdocumenten / rijbewijzen De Omgevingswet, wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB), pilot digitaal aanvragen rijbewijzen en digitaal aanvragen reisdocumenten zijn ontwikkelingen die gevolgen (kunnen) hebben voor de dienstverlening van Alkmaar aan haar burgers en bedrijven. Deze ontwikkelingen kunnen zowel gevolgen hebben voor de inkomsten als uitgaven. Ook zullen deze ontwikkelingen meerdere jaren in beslag nemen voordat de structurele gevolgen geheel duidelijk zullen zijn.	50%	€ 500 per jaar
BUIG Gemeenten ontvangen voor de bijstand een specifieke uitkering van het Rijk (BUIG). Jarenlang houdt Alkmaar op het einde van het jaar gelden over op de BUIG. Dit bedrag is in 2026 deels ingeboekt om de begroting te dekken. Budgettaire druk ontstaat als bijvoorbeeld landelijk de daling van het aantal bijstandsgerechtigden hoger is dan in Alkmaar.	70%	€ 2.500 per jaar
WMO In Alkmaar groeit de laatste jaren het aantal verstrekkingen voor Wmo huishoudelijke hulp. De inkomsten die de gemeente krijgt van het Rijk om deze groei van de uitgaven op te vangen, zijn niet voldoende. Doet het Rijk niets aan het nu lage abonnementstarief en/of compenseert het Rijk niet alle stijgingen van de kosten, dan moet Alkmaar dit uit de algemene middelen dekken. Verwacht wordt dat het Rijk de kaders voor een eigen bijdrage huishoudelijke zorg per 1 januari 2027 of 1 januari 2028 aanpast.	30%	€ 900 per jaar

2.4. Rente

Bij de begroting 2022-2025 heeft Alkmaar de financieringsbehoefte tot en met 2025 afgedekt met termijncontracten. Tot eind 2025 was er voldoende werkkapitaal om investeringen en activiteiten te betalen. De rente is inmiddels structureel hoger dan in 2021. Daardoor wordt Alkmaar de komende jaren gevoeliger voor rentestijgingen.
In de begroting 2026 is een veel hoger investeringsniveau opgenomen. De meerjaren-investeringsbegroting is meer dan verdubbeld. De lasten voor het huidige MIP zijn tot en met 2029 verwerkt. Voor de jaren daarna zijn extra middelen nodig. Voor 2030 gaat het om circa € 3 miljoen. Bij nieuwe investeringen wordt gerekend met 3% rekenrente.

3. Berekening beschikbare weerstandscapaciteit / Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen vergelijkt de beschikbare weerstandscapaciteit met de berekende risico's. Daarbij wordt uitgegaan van 90% zekerheid. De vastgestelde norm is minimaal voldoende: de ratio moet minimaal 1,5 zijn.
De stand van de algemene reserve (beschikbare weerstandscapaciteit) is eind 2026 € 64,4 miljoen. De berekende benodigde weerstandscapaciteit is € 33,7 miljoen.

Ratio weerstandsvermogen

Ratio weerstandsvermogen:	Beschikbare weerstandscapaciteit	€	64,4	miljoen	= 1,9
	Benodigde weerstandscapaciteit	€	33,7	miljoen	

De ratio weerstandscapaciteit in de begroting 2027 is 1,9. Bij de begroting 2026 was de ratio weerstandscapaciteit 2,0. Deze daling in ratio ontstaat, doordat zowel de benodigde weerstandscapaciteit als de omvang van de algemene reserve toenemen, maar niet geheel in dezelfde mate.

4. Kengetallen financiële positie

Gemeenten zijn verplicht een aantal kengetallen op te nemen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing voor de beoordeling van de financiële positie.

Overzicht financiële kengetallen

	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030	Norm
Netto schuldquote	70,9%	81,9%	82,8%	105,7%	118,6%	123,3%	< 100% is voldoende > 130% is onvoldoende
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	67,2%	77,6%	79,0%	101,8%	114,5%	119,1%	Geen VNG norm
De solvabiliteitsratio:	24,5%	18,1%	19,3%	15,8%	12,8%	10,3%	> 30% is voldoende < 20% is onvoldoende
Algemene Reserve ratio	9,8%	8,1%	8,8%	6,8%	4,7%	3,3%	> 5% is voldoende
Kengetal grondexploitatie	4,9%	3,4%	2,6%	2,2%	1,5%	1,0%	Geen VNG norm
Structurele exploitatieruimte	1,6%	0,3%	0,1%	-3,5%	-3,9%	-3,3%	Structurele baten en lasten zijn in evenwicht
Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	83,0%	85,4%	NNB	NNB	NNB	NNB	Geen norm - Ranglijst Coelo

Analyse financiële kengetallen

De kengetallen in de begroting 2027 zijn redelijk vergelijkbaar met die in de begroting 2026. De kengetallen wijken wel af met die in de jaarrekening 2025. Dat komt vooral doordat de totale omvang van de exploitatie in de jaarrekening groter is: veel incidentele inkomsten worden pas tijdens het jaar ontvangen en verwerkt.

De kengetallen geven dus wel een stabiel beeld ten opzichte van 2026. Investeringen laten de activa met € 46 miljoen stijgen; kortlopende vorderingen stijgen met € 14 miljoen. De vaste schuld stijgt met € 48 miljoen en het werkkapitaal neemt met € 19 miljoen toe door kasgeldleningen en vooruit ontvangen rijksmiddelen. De reserves blijven vrijwel gelijk op circa € 141 miljoen. Door het hogere investeringsniveau zal de balans vanaf 2028 nog verder groeien en zullen de kengetallen veranderen. Dat is zichtbaar gemaakt in deze begroting.
Omdat diverse onderdelen van de balans ongeveer gelijk blijven, verandert de netto schuldquote in 2027 nauwelijks t.o.v. 2026. De streefwaarde voor solvabiliteit wordt eind 2027 net niet gehaald. De algemene reserve ratio komt wel ruim boven de gestelde norm uit.
Het kengetal grondexploitatie is in de begroting 2027 2,6%. Dit lage percentage betekent dat Alkmaar weinig grondposities heeft ten opzichte van de totale exploitatie. Dat is financieel gunstig, maar betekent ook dat de gemeente beperkt eigen grond heeft om te ontwikkelen.
Door het beperkte positieve resultaat over 2027 is de structurele exploitatieruimte positief. Dat komt doordat alle baten uit de algemene uitkering meetellen als structurele inkomsten.
Voor de ontwikkeling op woonlasten meerpersoonshuishoudens wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen. De woonlasten zijn lager in Alkmaar dan andere gemeenten in Nederland.

Toelichting kengetallen

Kengetal 1: Netto schuldquote
De netto schuldquote laat zien hoe hoog de schulden zijn ten opzichte van de inkomsten. Dit geeft aan hoeveel druk rente en aflossing op de begroting leggen. Volgens de VNG-norm vraagt een score tussen 100% en 130% om aandacht; boven 130% is ingrijpen gewenst.

Kengetal 2: Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Dit is dezelfde schuldquote, maar dan gecorrigeerd voor leningen die de gemeente aan andere partijen heeft verstrekt. Voor Alkmaar gaat het om een beperkt bedrag.

Kengetal 3: Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio laat zien welk deel van de bezittingen met eigen vermogen is gefinancierd. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de financiële weerbaarheid. Bij een hoger investeringsniveau en gelijkblijvend eigen vermogen daalt de ratio en is het wenselijk om meer te sparen.

Kengetal 4: Algemene reserve ratio
Dit kengetal laat zien hoe groot de algemene reserve is ten opzichte van de totale balans. De streefwaarde is minimaal 5%.

Kengetal 5: Grondexploitatie
Dit kengetal laat zien hoe groot de grondpositie is ten opzichte van de totale baten. Hoe lager het percentage, hoe lager het financiële risico.

Kengetal 6: Structurele exploitatieruimte
Een positief percentage betekent dat structurele inkomsten voldoende zijn om structurele uitgaven te betalen. Een negatief percentage betekent dat structurele uitgaven deels worden gedekt met incidentele inkomsten, zoals verkoop van vastgoed.

Kengetal 7: Belastingcapaciteit:
Alkmaar heeft lage lokale lasten. Het kengetal is kleiner dan 100. Dat wil zeggen dat de woonlasten lager zijn dan het gemiddelde in Nederland. Gemiddeld = 100.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen valt uiteen in twee onderdelen:

1. Woningen en gebouwen;
2. Infrastructuur, riolering, water en openbaar groen.

1. Woningen en gebouwen

Algemeen beleidskader

Het beleidskader van het gemeentelijk vastgoed is vastgelegd in de nota Vastgoed 2022 (raadsbesluit, 27 januari 2022). Het beleid sluit aan bij de huidige ambities van Alkmaar en bij actueel beleid en regelgeving.

Het bezitten van vastgoed is voor de gemeente Alkmaar geen doel op zichzelf. De gemeente verwerft gebouwen en gronden en houdt deze in bezit om maatschappelijke doelstellingen, stedelijke ontwikkelingen, gemeentelijke bedrijfsvoering en andere bestuurlijke doelen te faciliteren. De exploitatie van de gemeentelijke vastgoedportefeuille bestaat onder andere uit het afstemmen van vraag en aanbod, op dusdanige wijze dat de gemeentelijke doelstellingen worden gerealiseerd met een efficiënte inzet van middelen. Door centrale regie op de vastgoedportefeuille kan goede afstemming binnen de vastgoedportefeuille plaatsvinden en kunnen dwarsverbanden tussen diverse soorten gemeentelijke panden en haar (potentiële) gebruikers gelegd worden.

De gemeente Alkmaar gaat in zijn algemeenheid bij verkoop en verhuur van commercieel vastgoed uit van marktconforme tarieven en voor maatschappelijk vastgoed van kostprijs dekkende tarieven.

Indeling en omvang vastgoedportefeuille

De gemeentelijke vastgoedportefeuille heeft een totale boekwaarde van ca. € 174 miljoen (per 1-1-2026). De objecten die in eigendom zijn van de Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV (ADV BV) hebben bij de BV een boekwaarde van ca. € 78 miljoen (per 1-1-2026). Het vastgoed van de gemeente kan onderverdeeld worden in maatschappelijk vastgoed (gebouwen met een functie op het gebied van onderwijs, sport, cultuur, welzijn, veiligheid, maatschappelijke opvang, huisvesting eigen medewerkers), commercieel vastgoed ((bedrijfsverzamel)gebouwen, kinderdagverblijven, parkeergarages en andere gebouwen met potentie om commercieel geëxploiteerd te worden), bijzonder vastgoed (strategisch vastgoed dat in afwachting is van ontwikkeling en vastgoed dat van oudsher in handen is van de gemeente en een belangrijk beeldbepalend karakter en/of functie heeft).

Tabel vastgoedportefeuille

Categorie	Aantal gemeentelijke objecten	Aantal objecten Vastgoed BV
Dienstgebouwen	6	
Monumenten	41	
Onderwijsgebouwen	12	3
Cultuur	3	5
Welzijn	29	
Sport	30	
Overig	19	
Commercieel/strategisch	59	
Fietsenstalling/parkeren	6	3

Onderhoud vastgoed

Het doel van het onderhoud van vastgoed is technisch, functioneel en financieel behoud van waarde (Nota Vastgoed 2022). De uitvoering gebeurt aan de hand van een Meerjarig Onderhoudsplan (MJOP), welke wordt geactualiseerd en aangepast aan de conditie waarin de bouwdelen zich op dat moment bevinden. In het kader van duurzaamheid worden de MJOP's vanaf 2025 gefaseerd geactualiseerd naar Duurzame MJOP's. Met deze werkwijze conform de NEN 2767 wordt onderhoud uitgevoerd wanneer dat nodig is en niet alleen omdat het in de planning staat. Afhankelijk van de conditie wordt een kwaliteitsscore gegeven. Voor panden die permanent in exploitatie zijn is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal redelijk (niveau 3, plaatselijk zichtbare veroudering, functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar) te krijgen en/of te houden.
Voor monumenten is het uitgangspunt om de gewogen conditiescore minimaal op goed (niveau 2, incidenteel beginnende veroudering) te krijgen en/of te houden. Uitzondering hierop zijn de panden die op de nominatie staan om op korte termijn verkocht of gesloopt te worden of waarvan de toekomstige bestemming/functie onduidelijk is. Tot die tijd vindt onderhoud plaats op basis van instandhouding.
In het beheerplan gemeentelijk vastgoed (raadsbesluit juli 2023) zijn de jaarlijkse stortingen en beschikbare onderhoudsuitgaven bepaald.

Het erfpachtcomplex

In 2025 heeft het college besloten over de definitieve uitwerking van de uitgangspunten voor de nieuwe erfpachttijdvakken. Daarmee is duidelijkheid gegeven over de wijze waarop aflopende erfpachttijdvakken worden herzien en onder welke voorwaarden nieuwe erfpachtcontracten kunnen worden aangegaan.
In het tweede kwartaal van 2026 is gestart met het gefaseerd aanbieden van de vervroegde canonherzieningen. Hiermee geven we uitvoering aan het eerder vastgestelde erfpachtbeleid. De vervroegde canonherziening biedt erfpachters de mogelijkheid om al vóór het einde van het lopende tijdvak duidelijkheid te krijgen over de nieuwe canon en de nieuwe erfpachtvoorwaarden.
In 2027 ligt de focus op de verdere uitvoering van deze vervroegde canonherziening. Daarbij krijgen in ieder geval de erfpachters met tijdvakken die in 2028 en de jaren daarna aflopen een aanbieding. Voor deze erfpachtrechten geldt dat het huidige tijdvak eindigt en dat aansluitend een nieuw erfpachtcontract nodig is, tenzij wordt gekozen voor verkoop van het bloot eigendom.
Zowel de canonherziening als de nieuwe erfpachtvoorwaarden moeten notarieel worden vastgelegd. Volgens de algemene erfpachtbepalingen komen deze kosten voor rekening van de gemeente. Hiervoor is eerder budget beschikbaar gesteld via de begroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.
Voor de verdere uitvoering van het erfpachtproject blijft extra capaciteit nodig.

Indexatie grondprijs voor bestaande erfpachtrechten
De grondprijs van € 425 per m^2, prijspeil 2025, wordt geïndexeerd met de generieke begrotingsindex van de gemeente Alkmaar. De geïndexeerde grondprijs voor 2027 wordt bepaald op basis van deze indexatie.
Voor de vervroegde canonherziening van woningen en garages blijft de grondprijs van € 425 per m^2, prijspeil 2025, gelden.

Onderwijshuisvesting

Onze Alkmaarse jeugd verdient goed onderwijs dat gegeven wordt in degelijke, duurzame schoolgebouwen met een gezond leerklimaat. De gemeente is wettelijk verantwoordelijk voor uitbreiding en (ver)nieuwbouw van de schoolgebouwen van alle primaire-, voortgezet en speciaal onderwijsinstellingen binnen haar gemeentegrenzen. Bij het berekenen van de algemene uitkering aan gemeenten houdt het Rijk, naast de bekostiging van vele andere rijkstaken, ook rekening met deze opgave.

De meerjarige programmering en financiering die nodig is voor deze opgave voor onderwijshuisvesting leggen we vast in een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP). Daarbij maken we onderscheid tussen het IHP voor het primair onderwijs en het IHP voor voortgezetonderwijs. Die plannen verwerken we vervolgens ook in het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) van de gemeente Alkmaar. Daar zijn kredieten opgenomen voor meerdere nieuwbouwprojecten uit de verschillende plannen.

IHP primair onderwijs
Lopende kredieten voor bouwprojecten in het primair onderwijs in het MIP zijn projecten opgenomen in de onderwijshuisvestingsplannen van het IHP fase 2 (2017-2020) en het IHP fase 3 (2021-2025). Vanwege stijgende marktprijzen worden deze lopende kredieten, conform de afspraken met de gemeenteraad, jaarlijks geïndexeerd.
In 2027 finaliseren we het werk aan het IHP fase 4 en zullen we deze aanvullende investeringsagenda aan de gemeenteraad voorleggen ter besluitvorming. Deze heeft een scope van 5 jaar (2027-2030) en zal ook een doorkijk bevatten van 15 jaar voor het primair onderwijs.

IHP voortgezet onderwijs
In het eerste kwartaal van 2027 vindt besluitvorming plaats over het IHP voortgezet onderwijs (2027 - 2030) met een doorkijk van maximaal 15 jaar. Daarbij zullen onder andere ook de gevolgen van de voorgenomen fusie van het Dalton College en het Willem Blaeu (SOVON) op de onderwijs huisvestingsopgave worden meegenomen.

Financiën
Voor de benodigde investeringen van het IHP voortgezet onderwijs vanaf 2027 is vooralsnog een PM-post opgenomen in het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP). Voor aanvullende kosten bij uitvoering van alle beoogde investeringen, zoals o.a. verhuiskosten, uitbreidingskosten, saneringen, eerste inrichting en tijdelijke huisvestingskosten, kunnen schoolbesturen bij de gemeente Alkmaar een aanvraag doen. Die aanvragen worden beoordeeld en na goedkeuring opgenomen in het programma voorzieningen huisvesting onderwijs. Die stelt het college jaarlijks vast.

De uitvoering van de projecten, opgenomen in dit programma worden bekostigd uit enerzijds het standaard begrootte budget van 150.000 euro voor exploitatielasten zoals verhuiskosten en eerste inrichting. Aanvragen voor grotere investeringen zoals gebouwaanpassingen, uitbreiding of sloopkosten worden gedekt via het daarvoor jaarlijks beschikbare investeringskrediet van € 714.000.

Duurzaamheid gemeentelijke panden

In het kader van het Klimaatakkoord hebben gemeenten, net als alle grote gebouweigenaren in Nederland, de opgave om de CO_2-uitstoot van hun gebouwen te minimaliseren. Een belangrijke tussenstap daarin is de doelstelling om in 2030 reeds 55% van de CO_2-uitstoot (ten opzichte van 1990) te hebben teruggedrongen. De Agenda Duurzaam Alkmaar sluit aan op deze landelijke opgave: binnen de pijler Eigen organisatie moet de gemeente voor haar maatschappelijk vastgoed in 2030 dezelfde CO_2-reductie realiseren (55%). In het reguliere en groot onderhoud nemen wij binnen bestaande budgetten standaard de verduurzamingsmogelijkheden maximaal mee. Bij eventuele nieuwbouw anticiperen wij uiteraard op toekomstige ontwikkelingen. De verduurzamingsopgave is echter breed en moet sneller dan via natuurlijke momenten van onderhoud. Om deze reden is er een Portefeuilleroutekaart voor de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed opgesteld en vastgesteld in de gemeenteraad (27 februari 2025). In 2026 zijn de eerste projecten opgestart, waarvan de eerste resultaten in 2027 zichtbaar moeten worden. De Portefeuilleroutekaart heeft het doel om enerzijds inzicht te bieden (in energieverbruik, CO_2-uitstoot en besparingsmogelijkheden), anderzijds om richting te geven aan de uitvoering van verduurzaming (in termen van werkzaamheden in bijvoorbeeld een MJOP of verduurzamingsprojecten). Hiermee is dit document een basis voor de verdere uitvoering van de verduurzamingsopgave en een nadere onderbouwing van de investeringsbehoefte.

Financiële consequenties

Voor het gemeentelijk vastgoed geldt dat enerzijds de huuropbrengsten stijgen door een hogere inflatie, maar anderzijds kunnen de ontwikkelingen van invloed zijn op de aan- en verkooptransacties van gemeentelijk vastgoed.
De factoren die zorgen voor de huidige hoge bouwprijzen zijn nog steeds aanwezig. De stijging wordt mede veroorzaakt door hogere materiaalkosten en door schaarste aan grondstoffen. Dit wordt versterkt door dure energie, internationale verstoringen en inflatie. Door aangescherpte regelgeving en hogere ambities rond verduurzaming worden projectkosten hoger. Vanaf 2025 zijn er gefaseerd Duurzame Meerjaren Onderhoudsplannen (DMJOP) opgesteld zoals ook vermeld in de portefeuilleroutekaart gemeente Alkmaar. Een DMJOP is een meerjaren onderhoudsplan waarin naast het onderhoud ook duurzaamheidsmaatregelen worden opgenomen.

Op basis van de eerste resultaten uit de nieuwe DMJOP's is het noodzakelijk de jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud te verhogen, zodat het gewenste (duurzame) conditieniveau van de gebouwen volgens de beleidsnota vastgoed behouden blijft. Daarom is in de Kaderbrief een aanvraag ingediend voor verhoging van de onderhoudsbudgetten van Vastgoed.

Verlenging afschrijvingstermijnen gebouwen van 40 naar 50 jaar

Binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille wordt momenteel voor gebouwen een afschrijvingstermijn van 40 jaar gehanteerd. Op basis van het huidige vastgoedbeheer, het planmatige onderhoud en de feitelijke gebruiksduur van de gebouwen wordt voorgesteld deze termijn te verlengen naar 50 jaar.
Deze wijziging betreft een actualisatie van de gehanteerde uitgangspunten, zodat deze beter aansluiten bij de werkelijke economische levensduur van de gebouwen en de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De gemeente beschikt over een actueel Meerjarenonderhoudsplan (MJOP), waarin het onderhoud van de vastgoedportefeuille planmatig wordt voorbereid en uitgevoerd. Door middel van planmatig onderhoud wordt gestuurd op het duurzaam in stand houden van de gebouwen, zodat deze gedurende een langere periode geschikt blijven voor het beoogde gebruik.
De praktijk laat zien dat gebouwen binnen de gemeentelijke vastgoedportefeuille, mede dankzij dit onderhoudsniveau, doorgaans een gebruiksduur kennen die de huidige afschrijvingstermijn van 40 jaar overstijgt. Een afschrijvingstermijn van 50 jaar sluit daarom beter aan bij de feitelijke economische levensduur van de gebouwen en leidt tot een realistischer verwerking van de kapitaallasten in de gemeentelijke begroting. Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de benodigde onderhoudsuitgaven binnen de vastgoedportefeuille. Het onderhoudsniveau wordt bepaald op basis van de Meerjarenonderhoudsplannen (MJOP's), die voor een periode van ten minste 30 jaar vooruitkijken en periodiek worden geactualiseerd.

2. Infrastructuur, riolering, water en openbaar groen

2.1. Infrastructuur

2.1.1. Wegen

Beleidskader
Het beleidsplan Wegen 2019 - 2026 is het beleidskader. Uitgangspunten voor het beleid zijn het veilig en toegankelijk houden van de openbare ruimte, waarbij meer aandacht wordt besteed aan fietsers, ouderen en weggebruikers met een beperking. Een ander uitgangspunt voor beleid is het toepassen van duurzaam beheer. Dat wil zeggen dat de wegen tegen zo laag mogelijke (exploitatie)kosten op een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau in stand worden gehouden, waar mogelijk met toepassing van duurzame materialen. Er worden tijdig maatregelen getroffen om de wegconstructie zo lang mogelijk in stand te houden, waardoor er geen sprake is van kapitaalvernietiging.
Voor de centra van de gemeente (binnenstad Alkmaar, winkelgebieden en beschermd dorpsgezicht De Rijp) geldt een hoog kwaliteitsniveau en voor de overige gebieden een basiskwaliteitsniveau. In 2025 is besloten om het onderhoudsniveau van wegen tijdelijk terug te brengen van B naar C, met uitzondering van het centrum (A).
In voorbereiding is het ontwerpbeleidsplan Wegen 2027-2036. In dit plan zijn de actuele staat van het wegenareaal, de onderhoudsopgave en de benodigde keuzes voor het toekomstige onderhoudsniveau in beeld gebracht.

Beleidsvoornemens
Uitvoering van het beleidsplan.

Financiële consequenties
De exploitatiebegroting voor onderhoud bedraagt € 9.847.000. Dit is inclusief € 200.000 voor intensief onderhoud bestrating centrumgebied. Voor investeringsplannen is € 9.186.000 opgenomen, waarvan € 4.911.000 reconstructie van wegen volgens het beleidsplan, € 2.275.000 voor herinrichting op maaiveldniveau in de wijk Huiswaard en € 2.000.000 voor herstel van dijk- en polderwegen in het landelijk gebied.

2.1.2. Kunstwerken

Beleidskader

Het beleidsplan Kunstwerken 2017 – 2026 is het beleidskader.
Het onderhoud aan het kunstwerkenareaal gebeurt op basis van duurzaam beheer, met continue aandacht voor veiligheid, toepassing van duurzame materialen en toepassing van de kwaliteitsniveaus 'instandhoudingsniveau' en 'welstandsniveau'. Dit laatste niveau geldt voor de binnenstad van Alkmaar en voor het beschermd dorpsgezicht van De Rijp.
In voorbereiding is het ontwerpbeleidsplan Civieltechnische Kunstwerken 2027–2036. In dit plan is uitgewerkt hoe de komende jaren invulling kan worden gegeven aan het beheer, onderhoud en vervanging van bruggen, tunnels, kademuren en overige civieltechnische kunstwerken, met als doel deze veilig, functioneel en toekomstbestendig te houden.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan.

Financiële consequenties

Het investeringsbudget bedraagt € 6.027.000 voor het vervangen van (onderdelen van) bruggen en walmuren en aanpassingen, waarvan € 3.340.000 voor vervanging van de kadermuur Tuingracht in De Rijp. Voor onderhoud is € 2.332.000 beschikbaar.

2.1.3. Openbare verlichting

Beleidskader

Beleidskader is het Beleidsplan Openbare Verlichting 2020 - 2029.
Het primaire doel van dit plan is om sturing te geven aan het goed functioneren van de openbare verlichting, zodanig dat deze bij duisternis bijdraagt aan de sociale veiligheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van de buitenruimte in de gemeente Alkmaar.
Daarnaast speelt duurzaamheid een prominente rol. Het is de meetlat waaraan het dagelijks beheer en de toekomstige investeringen van de openbare verlichting in de gemeente Alkmaar worden afgemeten. Realiseren van duurzaamheidsdoelstellingen is een belangrijke ambitie van dit plan. Voor intelligente en duurzame openbare verlichting zetten we nu en in de toekomst in op 'Smart Lighting' (onderdeel van Smart City), ketensamenwerking en circulariteit. Als onderdeel van het Smart City concept zal onderzoek worden gedaan naar multifunctioneel gebruik van lichtmasten. De gemeente Alkmaar heeft de afgelopen beleidsperiode al flink bespaard op het energieverbruik van de openbare verlichting en verkeersinstallaties. Hiermee is een aantal doelen uit het door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) in 2013 opgestelde energieakkoord al gehaald. De energiedoelstelling die Alkmaar zich voor de komende periode voor de openbare verlichting stelt is: Minimaal 50% energiebesparing in 2030 ten opzichte van 2013.

Beleidsvoornemens

Uitvoering van het beleidsplan, verdere doorvoering van energiebesparende maatregelen.

Financiële consequenties

De exploitatielasten bedragen € 2.215.000. Voor vervanging en aanpassingen is in 2025 € 1.100.000 beschikbaar.

2.2. Riolering

Beleidskader

Het beleidskader is het Beleidsplan Stedelijk Water 2017 - 2026. De gemeente Alkmaar werkt samen met de gemeenten Bergen, Uitgeest, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en het drinkwaterbedrijf PWN om invulling te geven aan de watertaken.
Het beleidsplan gaat niet alleen over inzameling en transport van afval- en hemelwater, maar besteedt ook aandacht aan de mogelijkheden die water biedt voor bijvoorbeeld natuur en recreatie en de rol van de inwoners op het gebied van water en riolering.

Eén van de belangrijke uitgangspunten van beleid vormt de klimaatbestendigheid van de gemeente. Het veranderende klimaat brengt verschillende effecten met zich mee waar voor de toekomst rekening mee gehouden moet worden. Het gaat om hevige neerslag, aanhoudende droge periodes, overstromingsrisico's en extreem hoge temperaturen (hittestress). Om de kosten in de toekomst beheersbaar te houden, wordt aan een integrale, efficiënte aanpak van riolering, wegen en groen toegepast en risicogestuurd gewerkt.
Ten opzichte van vergelijkbare andere gemeenten is de rioolheffing in de gemeente Alkmaar laag te noemen. Door toepassing van een spaarmethode blijven de kosten binnen de perken en is de gemeente op termijn schuldenvrij voor wat betreft de investeringen in het riool.
In voorbereiding is het ontwerpbeleidsplan Stedelijk Water 2027–2031. Het plan bouwt voort op de vorige planperiode (2017–2026), waarin stappen zijn gezet op het gebied van rioolvervanging, klimaatadaptatie en risicogestuurd beheer. In de nieuwe planperiode wordt ingezet op een klimaatbestendige en waterrobuuste inrichting van Alkmaar in 2050, met aandacht voor het zo veel mogelijk voorkomen van wateroverlast (volgens vastgesteld klimaatadaptatiebeleid), het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater (in kader KRW en Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater) en integraal beheer van de openbare ruimte.

Beleidsvoornemens
Uitvoering van het beleidsplan. Uitvoering van de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie.

Financiële consequenties
Voor sanering van de riolering is € 7.761.000 aan investeringen opgenomen, waarvan € 420.000 om wateroverlast in de binnenstad te bestrijden. Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 5.504.000 beschikbaar.

2.3. Water

Beleidskader
Het Hoogheemraadschap heeft het beheer en onderhoud van het stedelijk water overgenomen van de gemeente. De gemeente blijft verantwoordelijk voor het incidenteel verwijderen van drijfvuil uit deze watergangen en heeft een ontvangstplicht voor het rietmaaisel en vuil dat het hoogheemraadschap aanbiedt.

Beleidsvoornemens
Conform de legger incidenteel verwijderen van drijfvuil uit de watergangen.

Financiële consequenties
Voor het onderhoud van beschoeiingen, het verwijderen van drijfvuil en het afvoeren en storten van rietmaaisel en vuil is een bedrag van € 626.000 in de begroting opgenomen. Voor de beschoeiingen is een investeringsbudget van € 238.000 opgenomen.

2.4. Groen

Beleidskader
Het beleidskader is het Groenbeleidsplan 2017 – 2027. Daarnaast heeft de raad op 28 november 2019 besloten tot een impuls vergroenen en versterken biodiversiteit.
Groen in Alkmaar is essentieel voor een duurzame, gezonde en prettige omgeving. De diversiteit aan groen in het stedelijk gebied, de dorpen en het omliggende landschap vormt een waardevol geheel. Groen draagt bij aan de identiteit van de leefomgeving en is van belang voor de gezondheid van mens en milieu, de biodiversiteit en een klimaatbestendige gemeente. De gemeente speelt met dit Groenbeleidsplan in op actuele trends en behoeften in de samenleving, zoals bewonersparticipatie, duurzaamheid en de aandacht voor de klimaatbestendige stad. De nadruk ligt op het gemeentelijke groen, de parken, het groen in de wijken en dorpen en de bomen. Daarnaast wordt ook de waarde voor Alkmaar van groen dat bij anderen in eigendom en beheer is, erkend. Het Groenbeleidsplan geeft richting aan groenbewust handelen bij ruimtelijke ontwikkelingen en is uitgangspunt voor het gemeentelijk groenbeheer. Tevens wil de gemeente met dit groenbeleid initiatieven vanuit de samenleving stimuleren.

Beleidsvoornemens
Uitvoeren van beleid en acties uit het Groenbeleidsplan. Vergroenen om de effecten van klimaatverandering tegen te gaan zoals hittestress, verdroging en opvang toenemende neerslag. Bij reconstructie van groenvakken wordt rekening gehouden met het onderhoud op langere termijn en de aanwezigheid van natuurwaarden. Het aanleggen van ecologische (verbinding)zones is onderdeel van de groenreconstructies.

Financiële consequenties
In de meerjarenbegroting voor vervanging en reconstructie van openbaar groen is € 911.000 beschikbaar en daarnaast € 500.000 voor reconstructie door het planten van 5000 bomen. Voor het reguliere onderhoud is in de exploitatie € 13.378.000 beschikbaar.

2.5. Afval

Beleidskader
Het beleidskader is het op te stellen beleidsplan afval en grondstoffen 2027.

Beleidsvoornemens
In 2026 wordt het nieuwe beleidsplan afval en grondstoffen opgesteld, met als doel vanaf 2027 tot uitvoering te komen. In lijn met het coalitieakkoord zetten we in op het verminderen van afval, het verbeteren van afvalscheiding en het versterken van hergebruik. We onderzoeken de inzet van positieve prijsprikkels. Daarnaast zetten we in op het tegengaan van afval naast de bak.

Financiële consequenties
De financiële consequenties van het nog op te stellen beleidsplan afval en grondstoffen (2027) zijn op dit moment nog niet bekend (PM).

Paragraaf Financiering

Algemeen

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op het treasurybeleid en de wijze waarop dit in deze begroting is opgenomen. De financieringsparagraaf geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop de rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.
De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie dient plaats te vinden binnen de kaders van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido), de Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden (Ufdo) en het Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden (Bldo). In deze wet- en regelgeving staan vooral risicobeheersing en transparantie centraal. Het eigen gemeentelijke treasurybeleid staat in de Financiële verordening ex artikel 212 gemeentewet, het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury.

Wet Schatkistbankieren

De Regeling schatkistbankieren decentrale overheden verplicht gemeenten eventuele overschotten in liquide middelen die uitkomen boven een grensbedrag, te storten op een speciale rekening van het Ministerie van Financiën. Dit gebeurt via het dagelijks afromen van saldi van bankrekeningen. Als het totale tegoed in rekening-courant bij de BNG hoger is dan het bovengenoemd grensbedrag, dan zorgt de BNG dat het meerdere automatisch wordt gestald op de rekening van het Ministerie van Financiën.

Wet Houdbare Overheidsfinanciën

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof) regelt het maximale verschil tussen inkomsten en uitgaven van decentrale overheden, het zogenaamde EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd (voor alle decentrale overheden samen). De rijksoverheid maakt daarover afspraken met het IPO, de VNG en de UvW.
De berekening van de EMU-norm is opgenomen onder de financiële begroting, overzicht II.2.5.

Renteomslagpercentage

De gemeente hanteert een systeem van integrale financiering. In dit systeem bestaat geen direct verband tussen een bepaalde investering en het aantrekken van financieringsmiddelen.
Een uitzondering hierop zijn de investeringen voor wat betreft de Hoornse Vaart en het Sportpaleis. Voor deze twee investeringen wordt projectfinanciering toegepast. Deze investeringen kennen namelijk een duurzaamheidscomponent waardoor er korting verleend kan worden op de financieringskosten. De verwachting is dat deze leningen eind 2026 worden aangegaan.
De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de integrale financiering worden aan de programma's toegerekend via een renteomslagpercentage, op basis van de verwachte boekwaarde van de activa in het betreffende jaar.
Voorgeschreven is dat als de werkelijke rentelasten die aan de programma's moet worden toegerekend meer dan 25% afwijken van de voorgecalculeerde renteomslag er verplicht correctie aan de taakvelden moet plaats vinden (nacalculatie).

Het berekende renteomslag percentage voor 2027 bedraagt 1,25% en wordt berekend door de rentelasten minus de rentebaten van € 6,5 miljoen (zie overzicht renteresultaat) te delen op het totaal van de in de renteomslag betrokken activa van afgerond € 585 miljoen.

Renteschema (renteresultaat) art. 13 BBV

Renteschema (renteresultaat) art. 13 BBV Renteschema (renteresultaat) art. 13 BBV					
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering				€ 7.123.907
b.	De externe rentebaten (idem)			-/-	€ 645.820
	Saldo rentelasten en rentebaten				€ 6.478.087
c.1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-/-	€ 0		
c.2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		€ 562.025		
c.3	De rentebaat van door verstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend		€ 0		
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente				€ 5.916.062
d.1	Rente over eigen vermogen*				€ 750.583
d.2	Rente over voorzieningen**				€ 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente				€ 6.666.644
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			-/-	€ 6.666.644
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury			-/-	€ 0

Renterisicobeheer

Kasgeldlimiet (kort geld)

De verwachting voor 2027 is dat kort geld nog steeds goedkoper zal zijn dan lang geld. Het moment van consolideren van kort geld naar lang geld hangt onder meer af van de renteontwikkeling op de geld- en kapitaalmarkt.

Het is gemeenten niet toegestaan om aan de financieringsbehoefte te voldoen door het onbeperkt aantrekken van kort geld. De kasgeldlimiet bepaalt de toegestane kortlopende schuld.

De kasgeldlimiet bedraagt 8,5% van het begrotingstotaal (totale uitgaven voor bestemming) 2027 en bedraagt dan € 50 miljoen.

Berekening kasgeldlimiet	Bedragen in miljoenen
Begrotingstotaal 2027	594
Kasgeldlimiet (8,5%)	50
Kortlopende financiering	42
Ruimte (+) / tekort (-)	**8**

De kasgeldlimiet mag niet langer dan twee kwartalen achtereenvolgens overschreden worden. Er zijn geen signalen en er is geen voornemen om deze norm te overschrijden.

Renterisiconorm (lang geld)

De norm geeft een kader voor een evenwichtige opbouw van de leningenportefeuille, waarbij het risico op herfinanciering gespreid is in de jaren. De gemeente Alkmaar heeft geen leningen meer waarbij sprake is van renteherziening. Het renterisico op de vaste schuld bestaat daarom uit de som van het bedrag aan herfinanciering op de vaste schuld. Het renterisico op de vaste schuld mag de renterisiconorm niet overschrijden.

De renterisiconorm begrenst het bedrag aan langlopende schulden dat de gemeente in een gegeven jaar moet aflossen of waarvan de rente moet worden herzien. De limiet hiervoor ligt op maximaal 20% van het begrotingstotaal. Hierdoor moeten de aflossingen gespreid worden over de jaren.

Bedragen in miljoenen €	2027	2028	2029	2030
Totaal van de lasten volgens de begroting, resultaat voor bestemming:	594	553	552	572
Renterisiconorm, percentage van het begrotingstotaal: 20%	119	111	110	114
Aflossingen	27	31	39	48
Ruimte/overschot	92	80	71	66

De komende jaren blijft Alkmaar binnen de renterisiconorm. Dit komt doordat we onze aflossingsverplichtingen in het verleden goed hebben gespreid over de jaren.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico op verstrekte of gegarandeerde gelden

Kredietrisicobeheersing richt zich op het risicoprofiel van de door de gemeente verstrekte of gegarandeerde geldleningen. Er is een onderverdeling te maken in drie categorieën:
A. door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties;
B. door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht;
C. risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR).

A. Door de gemeente zelf verstrekte geldleningen of garanties

Het eigen gemeentelijke beleid staat verwoord in het Treasurystatuut 2021 en de Uitvoeringsregels treasury. De gemeente heeft een beperkt aantal leningen aan derden verstrekt. Ultimo 2026 bedraagt de totale uitstaande hoofdsom van deze leningen € 6,6 miljoen. Naar verwachting zal dit bedrag in de jaren daarna geleidelijk afnemen, tot circa € 3,7 miljoen in 2030. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door reguliere aflossingen op de verstrekte leningen, waarbij geen of slechts in beperkte mate nieuwe leningen worden aangegaan.

Uitgegeven leningen per 31-12 (Bedragen x € 1.000.000)	2027	2028	2029	2030	2031
Verbonden partijen	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3
Sociale kredietverlening	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Cultuur en erfgoed	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Economische ontwikkeling en duurzaamheid	0	0	0	0	0
Totaal	**3,7**	**3,7**	**3,7**	**3,7**	**3,7**

Tevens heeft de gemeente een portefeuille aan afgegeven garanties aan derden. Deze garanties worden uitsluitend verstrekt in het kader van de publieke taak en conform het treasurystatuut.
De omvang van de garantieportefeuille neemt geleidelijk af. In totaal daalt de garantieportefeuille van € 122,6 miljoen in 2026 naar € 110,4 miljoen in 2030. Deze afname wordt voornamelijk veroorzaakt door reguliere aflossingen op de onderliggende leningen.

Uitgegeven garanties per 31-12 (Bedragen x € 1.000.000)	2027	2028	2029	2030	2031
Sport en recreatie	5,8	5	4,3	3,5	2,7
Vastgoed	74,4	72,3	70,2	68,1	66,2
Cultuur en erfgoed	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7
Zorg en maatschappelijke voorzieningen	38,4	38,3	38,2	38,1	38
Totaal	**119,5**	**116,4**	**113,5**	**110,4**	**107,6**

B. Door derden gegarandeerde geldleningen waarbij de gemeente fungeert als achterwacht als het waarborgfonds in gebreke blijft
Het gaat hier om:

- woningcorporaties met garantie Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW);
- Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) - dit zijn de NHG-hypotheken;
- Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO).

De borgstellingen die samenhangen met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) ontwikkelen zich verschillend binnen de meerjarenraming. De geraamde ontwikkeling van de WSW- en WEW-borgstellingen is gebaseerd op een voortschrijdend vijfjaarsgemiddelde.

De WEW-borgstellingen (NHG) hebben uitsluitend betrekking op actieve garanties van vóór 2011. Deze nemen in de komende jaren geleidelijk af, doordat bestaande leningen worden afgelost en er geen nieuwe leningen meer bijkomen waarvoor de gemeente garant staat. Voor garanties vanaf 2011 is sprake van volledige achtervang door het Rijk.
De borgstellingen onder het Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO) laten eveneens een dalende lijn zien, als gevolg van het aflopen van de onderliggende leningen.

Borgstellingen per 31-12 (Bedragen x € 1.000.000)	2027	2028	2029	2030	2031
Woningcorporaties met garantie Waarborgfonds Sociale woni	935	981	1027	1074	1120
Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) = NHG-hypotheken Betreft de actieve garanties van Alkmaar t/m het jaar 2010. Voor de garan-ties 2011 en verder geldt 100% achtervang door het Rijk.	297	268	239	210	181
Hypotheekfonds Overheidspersoneel (HVO)	0,8	0,7	0,7	0,6	0,6

C. Risico door deelname van de gemeente in Gemeenschappelijke Regelingen (GR)
De gemeente participeert in diverse gemeenschappelijke regelingen (GR). Indien zo'n GR een lening aangaat, dan staat, op basis van artikel 28 van de GR, ook de gemeente Alkmaar mede garant voor deze leningen. Zie voor een overzicht van de GR's de paragraaf verbonden partijen.
Het grootste bedrag waarvoor de gemeente Alkmaar garant staat betreft de Huisvuilcentrale. Per 31 december 2025 bedroeg de aan Alkmaar toe te rekenen garantstelling voor de Huisvuilcentrale bij de Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI) circa € 26 miljoen.

Gemeentefinanciering

Financieringsbehoefte
De financieringsbehoefte wordt bepaald door het verloop van verschillende kasstromen:

- het liquiditeitsverloop vanuit de exploitatie;
- het (meerjarig) investeringsplan;
- het liquiditeitsverloop binnen de grondexploitaties;
- mutaties in de leningenportefeuille (herfinanciering en aflossingen).

De gegevens over deze kasstromen zijn verwerkt in een voorlopige planning op basis van de geplande investeringen en de aflossingen op bestaande geldleningen. Voor de komende vier jaren 2027-2030 is de totale financieringsbehoefte € 548 miljoen (netto) voor zowel investeringen als herfinanciering van de bestaande langlopende schulden. Deze behoefte wordt gefinancierd met kortlopende en langlopende leningen
Onderstaande tabel toont het verloop van de kortlopende en langlopende schuld. De totale schuld stijgt van € 393 miljoen eind 2026 naar € 629 miljoen eind 2030. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door investeringen. Een overzicht van deze investeringen staan in het Investeringsplan 2027-2030.

(Bedrag x € 1.000.000)	2027	2028	2029	2030	2031
Kortlopende schuld	42	42	42	42	42
Huidige langlopende schuld	351	380	455	533	587
Aan te trekken	56	106	117	101	101
Aflossingen	27	31	39	47	47
Stand per 31 -12	**422**	**497**	**575**	**629**	**683**
Rentelast	7,1	9,7	12,7	14,8	14,8
Gemiddeld gewogen rentepercentage*	1,7%	2,0%	2,3%	2,5%	2,5%

* Rentelast / (Gemiddeld langlopende schuld + Kortlopende schuld) * 100

Rentelast

Rentelast

Voor de begroting 2027 en volgende jaren gaan we uit van een verwachte rente van 3% voor de nog aan te trekken langlopende schuld. Voor de nog aan te trekken kortlopende schuld bedraagt dit percentage 2,1%.

Per 1 januari 2027 bedraagt het gewogen gemiddelde percentage voor de opgenomen geldleningen 1,7%. Een groot deel van onze externe schuld bestaat uit langlopende leningen die in het verleden tegen een lage rente zijn afgesloten. Daardoor ligt de gemiddelde rente (1,7%) aanzienlijk onder de huidige marktrente van circa 3%. Het gemiddelde percentage zal eind 2030 2,5% bedragen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

Vanuit bedrijfsvoering werken we aan een wendbare en toekomstbestendige organisatie die in staat is maatschappelijke opgaven en bestuurlijke ambities waar te maken. We kijken hierbij naar hoe we sturen op samenhang, kwaliteit en continuïteit in onze processen, met aandacht voor digitalisering, informatievoorziening, veiligheid en organisatieontwikkeling. Zo versterken we onze uitvoeringskracht, blijven we een aantrekkelijke werkgever en dragen we bij aan een solide basis voor dienstverlening en regionale samenwerking.

Slim en veilig werken

In onze snel digitaliserende wereld is het essentieel dat we als gemeente meegaan met de technologische ontwikkelingen. Het is niet langer een keuze, maar een noodzaak om bij te blijven en te anticiperen op de veranderingen die zich voordoen. Ons beleidskader Digitale Gemeente biedt een duidelijke richting voor hoe we als gemeente digitaal willen ontwikkelen, waarbij veiligheid, inclusiviteit en maatschappelijke meerwaarde centraal staan. Door proactief en strategisch te handelen, zorgen we ervoor dat Alkmaar een voorloper blijft in de digitale transformatie en dat we onze gemeenschap optimaal kunnen ondersteunen. Daarnaast zetten wij diverse stappen om onze websites en de websites waar de gemeente verantwoordelijk voor is digitoegankelijk te maken. Dit zal bijdragen aan een meer inclusieve online omgeving voor al onze gebruikers.

Informatie gestuurd werken

Naast veilige systemen als hoogste prioriteit, leveren systemen ook veel data op. Om slimmer en beter onderbouwde beslissingen te nemen, maken we gebruik van deze informatie. De gemeente Alkmaar heeft zich de afgelopen jaren op digitaal vlak ontwikkeld. Met als doel een kwalitatief betere dienstverlening te realiseren voor haar gemeenschap. Hierbij werd de nadruk gelegd dat digitaal werken wordt gestimuleerd maar dat het blijvend belang van een menselijke aanpak niet vergeten mag worden.
Deze aanpak heeft haar vruchten afgeworpen en Alkmaar is landelijk bekend als één van de koplopers op het gebied van digitaal samenwerken met de samenleving, waarbij vooral het sensor burgernetwerk in de fysieke leefomgeving wordt genoemd als een unieke, Alkmaarse, aanpak. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren hard gewerkt aan het bijeenbrengen van alle data over de stad in de openbare digitale tweeling.

Hierbij gebruiken wij de volgende uitgangspunten voor digitalisering:

- We volgen landelijke richtlijnen voor open data, privacy en beveiliging en zorgen ervoor dat informatie ook beschikbaar is voor mensen met een beperking.
- De Digitale Tweeling voldoet aan de standaard. We volgen actief de ontwikkelingen rondom digitale tweelingen en integreren nieuwe landelijke standaarden zo snel mogelijk.
- Openbare data is beschikbaar, tenzij anders bepaald door de bedrijfsvoering. Niet openbare data in de Digitale Tweeling is afgeschermd en informatie is rol gebonden.
- De Digitale Tweeling is de bron van informatie over de publieke ruimte. Alle beschikbare databronnen in de organisatie over de publieke ruimte (bomen, voorzieningen, mobiliteit, etc.) zijn ontsloten via de Digitale Tweeling.
- Wij kiezen voor transparantie in data en werkwijze, bouwen voort op bestaande standaarden en benadrukken toegankelijkheid. We stellen duidelijke grenzen aan het gebruik van gevoelige informatie en betrekken inwoners actief bij de toepassing en ontwikkeling van de Digitale Tweeling.

Informatiebeveiliging

De gemeente is in toenemende mate afhankelijk van digitale systemen voor haar dienstverlening en bedrijfsvoering. Inwoners, ondernemers en medewerkers moeten erop kunnen rekenen dat deze systemen beschikbaar, betrouwbaar en veilig zijn. In een tijd waarin cyberdreigingen toenemen en digitale afhankelijkheden groter worden, investeren wij daarom in de digitale weerbaarheid van onze organisatie, inwoners en ondernemers.

Wij zijn ons bewust van de risico's die samenhangen met digitalisering, cybercriminaliteit en afhankelijkheid van technologie. Daarom werken wij aan een weerbare digitale omgeving waarin veiligheid, keuzevrijheid en continuïteit centraal staan. Wij versterken onze informatiebeveiliging op basis van een risico gebaseerde en planmatige aanpak, stimuleren interoperabiliteit en beperken waar mogelijk ongewenste afhankelijkheden van leveranciers.

Privacy

De gemeente beschikt over veel persoonsgegevens. Deze zijn nodig voor de uitvoering van onze taken en dienstverlening. Inwoners moeten erop kunnen rekenen dat we zorgvuldig, transparant en veilig met persoonsgegevens omgaan. Dit is een grondrecht dat onder meer is uitgewerkt in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Wet politiegegevens (Wpg).
Wij zijn ons bewust van de privacyrisico's van onze inwoners en de maatschappelijke verantwoordelijkheid die wij hierin hebben. Daarom zetten wij ons in om aantoonbaar te voldoen aan de privacywetgeving. Wij doen dit op basis van een risico gebaseerde en planmatige aanpak.

Bewaarstrategie

In 2027 werken we verder aan het verbeteren van de duurzame opslag en toegankelijkheid van gemeentelijke informatie. Daarom stellen we in 2027 een bewaarstrategie op.
In deze strategie maken we afspraken hoe we informatie veilig en goed opslaan, beheren en bewaren. Ook leggen we uit hoe de gemeente zich houdt aan de wetten en regels over informatie. Hierbij voeren we ook een kwaliteitssysteem in, waarbij de kwaliteit van informatie centraal staat. Met als doel een transparante overheid.

Ontwikkelkoers

Alkmaar groeit de komende jaren. Als gemeente met een rijke geschiedenis bouwen we samen, met lef, aan de toekomst. Zo blijft Alkmaar ambitieus, aantrekkelijk en authentiek.
Groei biedt kansen, maar vraagt ook om focus en wendbaarheid van onze organisatie.
In 2022 hebben we een ontwikkelkoers vastgesteld. Daarmee hebben we richting gegeven aan onze kernwaarden, leidende principes, kaders en ontwikkelthema's.
In 2026 kijken we opnieuw naar wat maatschappelijke ontwikkelingen en de ontwikkelingen in de gemeente/regio van ons vragen. Daarbij herijken we onze kernwaarden, leidende principes, kaders en ontwikkelthema's. Op basis daarvan starten we in 2027 een volgende fase van de ontwikkelkoers. Zo blijven we meebewegen met veranderingen en kunnen we goed inspelen op de behoeften van Alkmaar.

Actieve sturing door in- en overzicht: portfoliomanagement

Als Alkmaar erkennen wij de impact van de groei van onze gemeente op het toenemende aantal vraagstukken binnen onze organisatie. Naarmate onze samenleving zich ontwikkelt, is het van essentieel belang dat de organisatie meebeweegt om een gezonde balans te behouden tussen (maatschappelijke) ontwikkelingen en bestuurlijke ambities versus haalbaarheid en uitvoerbaarheid voor en door de organisatie.
In 2027 richten wij ons op het verder opzetten en ontwikkelen van een portfolio. Deze wordt opgebouwd uit projecten, programma's en opgaven. We beginnen klein, en groeien stap voor stap naar een volwaardig portfolio. Om snel te reageren op veranderingen is in- en overzicht essentieel. Zo stellen we de organisatie in staat om in te spelen op veranderingen en nieuwe prioriteitstelling wanneer nodig. Door deze integrale aanpak worden ambities waargemaakt die een positieve impact hebben op onze gemeenschap, bestuur en organisatie.

Een krachtige organisatie in een sterke regio

Als centrumgemeente vervult Alkmaar een sturende rol in de regionale samenwerking. Dat vraagt om een sterke organisatie, solide bedrijfsvoering en een zorgvuldige inrichting van governance, control en ondersteuning. In deze paragraaf wordt zichtbaar hoe Alkmaar deze regionale regie invult in uitvoering en bedrijfsvoering.

Regiodeal NHN
Binnen de Regio Deal NHN geeft Alkmaar als centrumgemeente op concrete wijze invulling aan regionale regie in de rol van regiokassier. Alkmaar is daarmee verantwoordelijk voor het financieel beheer, de subsidieverlening, de verantwoording en de voortgangsmonitoring. Daarmee wordt invulling gegeven aan een beheerste uitvoering, robuuste governance, rechtmatigheid en adequate control, met oog voor een zorgvuldige beheersing van financiële en uitvoeringstechnische risico's. De Regio Deal NHN behoort met een investering van € 65 miljoen en een samenwerkingsverband van 17 gemeenten, 3 ondernemerskoepels, 3 onderwijsorganisaties en de provincie tot de grootste en meest complexe Regio Deals van Nederland. De uitvoeringsorganisatie is ingericht en de tweede tranche subsidieaanvragen is in volle gang.

Regie, samenhang en beheersing van uitbestede taken
Alkmaar heeft taken in regie ondergebracht bij verschillende partijen, maar behoudt nadrukkelijk de regie. We blijven kritisch volgen of het vastgestelde beleid goed wordt uitgevoerd en of beleid en uitvoering in lijn blijven met elkaar. Daarbij toetsen we continu of samenhang, rechtmatigheid en risicobeheersing voldoende zijn geborgd. Waar nodig sturen we bij en beoordelen we of de inrichting zoals eerder gekozen nog passend is.

Trots op Alkmaar - Aantrekkelijk werkgever

Wij werken vanuit een sterke dienstverlening, waarbij we integraal en gebiedsgericht handelen. Dit betekent dat we onze inzet afstemmen op wat in verschillende gebieden nodig is en dat we samenwerken met partners. We versterken de sturing binnen de organisatie en zorgen voor samenhang in de uitvoering van onze opgaven. We gaan, in het licht van de huidige arbeidsmarkt, vaker het gesprek voeren over de balans tussen ambitie en uitvoeringskracht.

Aandacht voor medewerkers blijft onmisbaar. Het behouden van medewerkers is belangrijk; medewerkers zorgen voor continuïteit en kennis in de organisatie. We bieden ruimte voor loopbaanontwikkeling, stimuleren leren in de vorm die bij je past en vragen aandacht voor een goede inwerkperiode. Zo ondersteunen we medewerkers om hun werk goed te doen.

In 2027 besteden we extra aandacht aan de veranderingen in het werk. Zo spelen we in op de verdere digitalisering van onze dienstverlening. Dit vraagt dat medewerkers kunnen werken in een digitale omgeving en zich blijven ontwikkelen in digitale vaardigheden. We zetten in op de ontwikkelingen rond arbeidsomstandigheden (arbo). We zien toenemende aandacht voor werkdruk, mentale gezondheid en veilig werken. Verder blijven we werken aan het versterken van onze organisatiecultuur, onder andere via *het Verhaal van Alkmaar*. Dit helpt om gezamenlijke waarden en richting duidelijk te maken en draagt bij aan betrokkenheid en herkenbaarheid binnen de organisatie. Tot slot blijven we investeren in vakmanschap. We volgen ontwikkelingen in wet- en regelgeving, versterken vakkennis en besteden aandacht aan zorgvuldig en integer handelen in het werk.

Indicatoren vanuit BBV

Eenheid	Jaarrekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Formatie (fte per 1.000 inwoners)	5,19	5,26	5,39
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)	6,12	5,24	5,80
Apparaatskosten (kosten per inwoner)	€ 667	€ 672	€ 672
Inhuur (als % van loonsom + kosten inhuur) *	16,4%	10,6%	10,8%
Overhead (als % van de lasten)	5,8%	5,7%	5,5%

* Uitgaven aan externe inhuur volgens de Personeelsmonitor 2025 van het A&O-fonds voor gemeenten is 16,1%.

Paragraaf Verbonden Partijen

Inleiding

Kaders

Een gemeente kan zelf bepalen hoe een bepaalde gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan ervoor kiezen om de uitvoering zelf ter hand te nemen of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. Indien de gemeente ervoor kiest om de taken in gezamenlijkheid uit te voeren, worden deze taken vaak weggezet in een verbonden partij.

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, middels vertegenwoordiging in het bestuur of middels stemrecht. De gemeente heeft een financieel belang als aan een verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in Noord-Holland Noord volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), die in 2019 zijn vastgesteld. De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen in deze regio.

In deze paragraaf wordt u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen bij de verbonden partijen.

A. Publiekrechtelijke verbonden partijen

Alle gemeenten en gemeenschappelijke regelingen volgen de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR), die in 2019 zijn vastgesteld. De FUGR bevorderen uniformiteit in het proces en in de financiële verwachtingen tussen participanten en gemeenschappelijke regelingen.

Zaffier

Zaffier is de regionale gemeenschappelijke regeling en biedt integrale dienstverlening op het gebied van participatie, werk, inkomen, schuldhulpverlening en inburgering. Ze richten zich op het bieden van ondersteuning, op preventie en vroegsignalering. Zaffier doet wat nodig is voor inwoners die onze ondersteuning nodig hebben en dit niet zelf kunnen regelen of organiseren. Zaffier is een regionale uitvoeringsorganisatie, maar blijft lokaal en laagdrempelig toegankelijk om inwoners zo optimaal mogelijk te ondersteunen. Hierbij worden de zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid van inwoners en medewerkers zoveel mogelijk gestimuleerd.

Zaffier ondersteunt inwoners vanuit vertrouwen met persoonlijke aandacht en maatwerk. Ze zetten in op de ontwikkeling, kansen en talenten van inwoners om naar vermogen mee te doen in de samenleving. En geven inwoners het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en bieden zekerheid - als het nodig is - om een stap terug te doen. De missie van Zaffier is daarom ook als volgt geformuleerd: Zaffier biedt zekerheid en vertrouwen: een vangnet voor (tijdelijke) ondersteuning en een springplank om verder te groeien.

Zaffier is een organisatie die dicht bij de inwoners staat en oog heeft voor de individuele situatie van de inwoner. Maatwerk staat binnen Zaffier centraal. Maatwerk wordt door Zaffier gedefinieerd met de volgende uitgangspunten: de individuele situatie van een inwoner is leidend, ze luisteren en denken mee in mogelijkheden, ze kijken breed naar een hulpvraag, wetten, regels en beleid geven kaders, maar zijn niet allesbepalend. Binnen Zaffier is er gekozen voor een persoonlijke benadering, betrokkenheid en betrouwbaarheid en werken ze vanuit vertrouwen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen voor 2027
Zaffier richt zich op het creëren van kansen voor alle inwoners van de regio Alkmaar, met speciale aandacht voor mensen die door uiteenlopende omstandigheden achterstanden ervaren op de arbeidsmarkt of in de samenleving.

In 2027 zetten Zaffier extra stappen om de route Leren en Werken uit te bouwen tot een stevig fundament om inwoners nog beter te begeleiden, meer kansen te bieden op duurzame participatie en perspectief. Zo wordt ingezet op de doorontwikkeling van praktijkleerlijnen in nauwe samenwerking met werkgevers, scholen en sociale ondernemers. Tegelijkertijd worden het aantal beschutte en sociale werkplekken uitgebreid, waarbij de nadruk ligt op doorstroom naar regulier werk. Daarnaast gaan ze de begeleidingstrajecten voor inwoners met psychische kwetsbaarheid, jongeren, statushouders en multiproblematiek verstreken.

In 2027 treedt de Participatiewet in balans in werking, waarmee het Rijk inzet op een meer integrale en activerende aanpak voor inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Voor Zaffier betekent dit een nog intensievere samenwerking met gemeenten op beleids- en uitvoeringsniveau en met partners. Deze ontwikkeling vraagt om aanpassingen in onze dienstverlening én om personele investeringen in kennis en capaciteit en gedragskundige interventies.

De komende jaren groeit de behoefte aan gerichte ondersteuning van Oekraïners, statushouders en inwoners van het AZC richting werk. Zowel werkgevers als werkzoekenden binnen deze doelgroepen hebben intensieve begeleiding nodig. Door de toenemende instroom van statushouders en de naar verwachting in 2027 wettelijk en structurele opname van Oekraïners binnen de Participatiewet is extra inzet noodzakelijk om duurzame arbeidsdeelname te realiseren.

In 2027 verschuift de focus binnen de schuldhulpverlening nadrukkelijk van het oplossen van schulden naar het voorkomen ervan. Door het instrument vroegsignalering te versterken en inwoners financieel weerbaarder te maken, wil Zaffier problematische schulden voorkomen, de instroom in de schuldhulpverlening verminderen en inwoners meer financiële rust en perspectief bieden.

Gemeentelijke bijdrage 2027
De bijdrage 2027 uit het Participatiebudget ten behoeve van de uitvoering van de Wsw is € 11.119.000 (begroting 2026 € 11.844.000. Alkmaar draagt bij in:

- De uitvoeringskosten € 11.108.000;
- Het tekort werkbedrijf (Wsw) € 111.000.

Welke producten worden geleverd
Programma 2 Vitaliteit:

- Thema 2.6 Iedereen doet mee

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

De gemeenten Zaanstad, Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo en Uitgeest participeren samen met Provincie Noord-Holland in de gemeenschappelijke regeling van recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer. Binnen de gemeenschappelijke regeling RAUM is sprake van twee deelgebieden: Alkmaarder- en Uitgeestermeer (AUM) en IJmond tot Zaanstreek (IJ-Z). De participatie van gemeente Alkmaar is gebaseerd op het deelgebied AUM. Het werkgebied van het AUM bedraagt 648 hectare, waarvan 525 hectare water. Het aantal bezoeken per jaar aan AUM bedraagt ca. 1,5 miljoen (2024).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
De programmabegroting 2027 staat in het teken van de voorgenomen ontbinding van het recreatieschap en de daarbij horende afbouw van activiteiten, het beperken van financiële risico's en het beheersen van de liquiditeitspositie. Programma accenten:

- Er is in 2025 een Governance traject gestart om de samenwerking voor het gebied opnieuw vorm te geven op een manier die beter past bij de opgaven van het gebied. Eind 2026 / begin 2027 wordt een concretisering verwacht.
- Ontwikkeling en inrichting: alle ontwikkelprojecten zijn stopgezet met uitzondering van de gecombineerde projecten Saskerleidam/Vitaal platteland-waterkwaliteit. De nieuwe zwembaai aan het oeverpark Dorregeest zal in april 2027 in gebruik genomen worden.
- De opbrengsten nemen de komende jaren toe door de groei van de activiteiten op de diverse locaties, zoals het Erfgoedpark, Landgoed Rorik en de Woudhaven.

- Het dagelijkse en beheer en het geplande (groot) onderhoud gaat door op basis van het uitgangspunt “schoon, heel en veilig”. (Beheer recreatievoorzieningen op CROW-niveau “B” en voor groenonderhoud op “C.)

Gemeentelijke bijdrage
Gemeente Alkmaar draagt voor 7,1% bij aan de begroting van deelgebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer. De gevraagde participantenbijdrage voor 2027 bedraagt circa € 108.000 structureel en € 49.000 incidenteel (via het BTW-compensatiefonds).

Welke producten worden geleverd
Programma 5 Duurzaamheid:
- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Geestmerambacht (GAB)

Het GAB heeft verschillende deelgebieden in beheer: Geestmerambacht, Groene Loper en Park van Luna. De gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard dragen gezamenlijk zorg voor beheer en ontwikkeling van deze deelgebieden door middel van een gemeenschappelijke regeling. Het werkgebied van het GAB bedraagt 423,5 hectare, waarvan 75 hectare water. Het aantal bezoeken per jaar bedraagt ca. 2,1 miljoen (2024).

Beleidsvoornemens en programma-accenten:
- Governance en toekomstbestendige organisatie

In 2027 wordt uitvoering gegeven aan de opdracht van het algemeen bestuur om te komen tot een toekomstbestendige governance en financieringsstructuur voor het recreatieschap. Hierbij worden onder meer de gezamenlijke opgaven, bestuurlijke inrichting, de rol van de uitvoeringsorganisatie en de financiële systematiek onderzocht.
- Uitvoering investeringsprogramma

Vervolg van de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma (UP), waarbij wordt gestuurd op een realistische fasering van projecten en beschikbare financiële middelen conform het in december 2026 bijgestelde UP van €2,9miljoen. In 2027 wordt gewerkt aan: inrichting omgeving Diepsmeer-Wagenweg (waaronder evenemententerrein Geestmerweide), afronding realisatie De Groene Loper (routeverbindingen en NNN), inrichting omgeving Strand van Luna.
- Actualisatie beheerplan
- Actualisering van het evenementenbeleid / werving en begeleiding van evenementen

Gemeentelijke bijdrage
De concept-programmabegroting 2027 gaat uit van een totale bijdrage van de gemeente Alkmaar van circa € 706.000 (was € 545.000 in 2026). Deze bijdrage bestaat uit drie onderdelen:
- Basisbijdrage:
  De reguliere participantenbijdrage voor beheer, onderhoud, toezicht, recreatieve voorzieningen en de reguliere bedrijfsvoering van het recreatieschap bedraagt circa € 540.000.
- Bijdrage financieringslasten uitvoeringsprogramma:
  Conform eerdere besluitvorming is een aanvullende bijdrage van circa € 62.000 geraamd voor rente- en afschrijvingslasten van de aangegane lening voor het bijgesteld UP van € 2,9 miljoen.
- Aanvullende bijdrage ter dekking van tekorten:
  Daarnaast wordt in de meerjarenbegroting rekening gehouden met een aanvullende bijdrage van circa €103.000 ter voorkoming van een tekort op de exploitatie en het uitputten van de beschikbare reserves. De in het verleden opgebouwde reserve met input vanuit de provincie (afkoopsom) en het voormalig HAL-fonds zijn in 2027 opgedroogd.

Welke producten worden geleverd
Programma 2 Vitaliteit:
- Thema 2.3 Sport

Programma 5 Duurzaamheid:
- Thema 5.1 Leefomgeving

Vuilverbrandingsinstallatie Alkmaar en omstreken (VVI)

De VVI is een gemeenschappelijke regeling van acht gemeenten in de regio Noord-Kennemerland. De VVI is voor 13,2% aandeelhouder van de NV Huisvuilcentrale (HVC). De GR VVI behartigt het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afval- en grondstoffen. Eveneens een taak van de VVI is het gezamenlijk behartigen van het aandeelhouderschap in NV HVC. Hiertoe oefent het lichaam een actief aandeelhouderschap uit, om namens de deelnemende gemeenten een nauwe betrokkenheid bij ontwikkelingen en innovatie in afvalverwerking te borgen. De VVI Alkmaar e.o. heeft geen eigen personeel en geen eigen kantoorruimte met daaraan gekoppelde kosten zoals ICT-voorzieningen. Het secretariaat van de VVI Alkmaar e.o. wordt ingevuld door HVC.

Garantstellingprovisie
De aandeelhouders staan in overeenstemming met artikel 9 van de Ballotageovereenkomst garant voor de leningen van de HVC en de door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) vastgestelde financieringsstructuur. Het pro rata deel van de VVI bedraagt per ultimo 2024 € 68,5 miljoen, waarvan de garantstelling Alkmaar € 23,8 miljoen bedraagt. De VVI ontvangt een garantstellingsprovisie op basis van het aantal aandelen dat de VVI in de HVC bezit.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Er worden voor 2027 geen ontwikkelingen voorzien die leiden tot nieuwe taken c.q. het vervallen van bestaande taken.

Gemeentelijke bijdrage
Gemeentelijke bijdrage: € 54.000.

Welke producten worden geleverd
Programma 5 Duurzaamheid:

- Thema 5.1 Leefomgeving

Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

Het RHCA is een gemeenschappelijke regeling waar de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel aan deelnemen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) doet mee op basis van een convenant tussen het RHCA en HHNK. Het RHCA voert voor de aangesloten gemeenten de wettelijke taken uit zoals beschreven in de Archiefwet 1995. Dat bestaat uit het toezicht op de nog niet overgebrachte archieven (inspectie), de wettelijke adviestaak, het toezien op en begeleiden van het overbrengen van archieven, het behoud en beheer van de in de archiefbewaarplaats bewaarde archieven en het beschikbaar stellen van deze archieven zodat iedereen deze kan raadplegen. Naast deze taken heeft de gemeenschappelijke regeling ook de opdracht de lokale en regionale geschiedbeoefening te stimuleren en het aanleggen van een zo compleet mogelijke collectie bronnenmateriaal.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Conform het vigerende beleidsplan zullen in 2027, naast het voortzetten van de reguliere taken, twee thema's extra aandacht krijgen: het duurzaam bewaren van de digitale overheidsinformatie in het E-depot en het vergroten van de digitale dienstverlening aan burger en aangesloten overheden.
Het project E-depot verloopt volgens planning en het streven is om binnen enkele jaren alle bij de GR aangesloten overheden hierop aan te sluiten. Voor de digitale dienstverlening zullen bestaande producten, zoals 'digitaliseren op verzoek', het geschiedenislokaal en het 'E-loket bouwdossiers', verder ontwikkeld worden. De verbetering van de website zal de digitale bereikbaarheid verder vergroten.
De acquisitie van particuliere archieven zal voortgezet worden zoals verwoord in het beleidsplan. Extra aandacht wordt gegeven aan het inclusiever collectioneren met aandacht voor regionale spreiding, leeftijd, gender, migratieachtergrond en religie.

Visie
Het Regionaal Archief treedt actief naar buiten door via een breed scala aan media te communiceren en laagdrempelige activiteiten te verzorgen voor uiteenlopende doelgroepen. De acties hiervoor zijn in voorgaande jaren al ingezet en dat draagt bij aan een goed maatschappelijk rendement van de wettelijke taken en de collectie van het Regionaal Archief.
Het Regionaal Archief moet de betrouwbaarheid en bruikbaarheid van zijn collectie waarborgen, want dat maakt het uniek als bron van informatie en bewijs. Dit is een uitdagende taak, zeker voor digitale informatie, die veel kennis en geld kost.
De educatie van jonge en oudere gebruikers over wat het archief doet en heeft, moet worden voortgezet op de digitale weg die al is ingeslagen.
Om goed te kunnen functioneren als een modern archief, moet de organisatie up-to-date en efficiënt zijn.

Financiën
Het grootste deel van de kosten van het Regionaal Archief zijn de huisvestings- en personeelskosten (meer dan 80%).
Sinds het depot in gebruik is genomen, is een deel van de ruimte verhuurd aan externe partijen om de lasten te verlagen. Maar door de overbrenging van meer archieven van de aangesloten gemeenten neemt deze mogelijkheid af. Daarom wordt de verwachte instroom goed in de gaten gehouden, ook van particuliere archieven, die actief worden verworven.

E-depot
In 2027 wordt verder gewerkt aan de aansluiting van de gemeenten op het E-depot. De kosten voor de opslagcapaciteit worden doorberekend aan de gemeenten. Zowel het Regionaal Archief als de gemeenten werken samen om meer inzicht te krijgen in de omvang en complexiteit van de digitale bestanden.

Inspectie
De inspectietaak is complexer en uitgebreider geworden door de digitalisering, fusies en samenwerkingen tussen gemeenten en nieuwe regels voor de informatiehuishouding. Het Regionaal Archief is betrokken bij het Strategisch Informatie-overleg (SIO), dat beslissingen voorbereidt en regisseert over de informatiehuishouding. Het SIO bepaalt ook de hotspots: gebeurtenissen en kwesties die veel interactie tussen overheid en burgers of maatschappelijke onrust hebben veroorzaakt, zoals de coronacrisis. Deze kunnen gevolgen hebben voor de selectie en vernietiging van archiefstukken en de verwerving van particuliere archieven.

Informatievoorziening: bezoekers en gebruikers
Het Regionaal archief wil weer hoog scoren op klanttevredenheid. Door meer bronnen online beschikbaar te stellen en social media in te zetten, zijn er weer meer websitebezoekers en raadplegers van de bronnen.

Digitalisering
Om aan de groeiende vraag naar digitale informatie te voldoen worden steeds meer foto's, kranten, historische tijdschriften en genealogische bronnen gedigitaliseerd. Daarnaast is 'digitaliseren op verzoek', een dienst voor de gebruikers die steeds aansluit op de wensen van de 21ste-eeuwse archiefgebruikers.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage voor 2027 bedraagt € 1.416.000.

Welke producten worden geleverd
Programma 2 Vitaliteit:
- Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

GGD Hollands Noorden

De GGD is een gemeenschappelijke regeling (GR) van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit, die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Taken op basis van de Wpg zijn:
- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;

- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

(Aanvullende) taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg, lijkschouwingen, Veilig Thuis en het meldpunt en de hoorplicht o.b.v. de Wet verplichte Ggz. Sinds maart 2021 zijn de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma, de gemeentelijke lijkschouwing en het toezicht op de kinderopvang opgenomen in de gemeenschappelijke regeling. Vanaf 2022 is Veilig Thuis hier ook aan toegevoegd. In 2024 zijn in Control of Alcohol en Drugs en de crisisfunctie jeugd opgenomen in de GR. Verwacht wordt dat de taken o.b.v. de Wet verplichte Ggz overgaan naar de GR.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
De GGD richt zich op de volgende focuslijnen: *(1)* versterken van Veilig Thuis, (2) doorontwikkeling preventieve rol JGZ (kansrijke start en Jongeren op gezond gewicht), (3) centralisatie forensische geneeskunde, (4) versterken keten- en regionale samenwerking. Ook vindt een verkenning plaats naar het onderbrengen van de taken Wet verplichte Ggz binnen de GR (nu nog aanvullende dienst).

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage 2027 bedraagt totaal € 10.631 (x 1,000). De begroting 2026 bedroeg € 9.573 (x 1.000). De bijdrage bestaat uit de gemeentelijke bijdrage algemeen, bijdragen voor jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar en 12-18 jaar, het Rijksvaccinatieprogramma, huisvesting jeugdgezondheidszorg, toezicht kinderopvang, Veilig Thuis, taken binnen de Wet verplichte GGZ, lijkschouwingen en voor aanvullende diensten.

Welke producten worden geleverd
Programma 2 Vitaliteit:
- Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- Thema 2.5 Jeugd

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

VRNHN voert voor de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord (NHN) de taken uit op het gebied van brandweerzorg, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, de rampenbestrijding en crisisbeheersing en het Zorg- en Veiligheidshuis NHN. Daarnaast voert de Veiligheidsregio NHN voor elf gemeenten in NHN de taken uit op het gebied van ambulancezorg (Noordkop en West-Friesland).
Voor de periode 2025-2027 zijn de beleidsvoornemens en ontwikkelingen vastgelegd in het meerjarenontwikkelplan brandweerzorg. Deze is op 29 februari 2024 behandeld in onze raad en vastgesteld tijdens de vergadering van het algemeen bestuur van de VRNHN op 15 maart 2024.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Door de VRNHN zijn een aantal doelstellingen geformuleerd voor 2027. Dit zijn:
- Versterken weerbaarheid en veerkracht van de samenleving
- Versterking brandweerzorg
- Voorbereiding op langdurige crises

<u>Versterken weerbaarheid en veerkracht van de samenleving</u>
Tijdens een ramp of crisis is iedereen in de samenleving nodig om deze staande te houden (weerbaarheid) en weer terug te veren naar de gewenste situatie (veerkracht). De overheid en hulpdiensten kunnen dit niet alleen en daarom is een samenleving die voor zichzelf en voor elkaar kan zorgen cruciaal. De Veiligheidsregio gaat bijdragen aan deze weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. Hiervoor richten zij zich in 2027 op:
- inzet van risico- en crisiscommunicatie;
- versterking van het netwerk, vooral gericht op de samenwerking met gemeenten, inwoners, bedrijven en (maatschappelijke) organisaties;
- aansluiting op lokale initiatieven en partners.

Versterking brandweerzorg

Dit programma is gestoeld op vier strategische pijlers die als leidraad dienen voor de komende jaren:

- Versterken van de vrijwilligheid: Vrijwilligers vormen een essentieel onderdeel van de brandweerorganisatie. Door hen te ondersteunen en te waarderen, wil de veiligheidsregio het aantal vrijwilligers stabiliseren en, waar mogelijk, uitbreiden. Dit houdt in dat zij inspanningen leveren om de vrijwillige inzet zo aantrekkelijk mogelijk te maken en zo goed mogelijk te ondersteunen.
- Versterken van de paraatheid: Paraatheid is cruciaal om snel en effectief op incidenten te kunnen reageren. Door structureel te investeren in personeelscapaciteit en middelen, zoals voertuigen en uitrusting, streven zij naar een hogere beschikbaarheid, vooral in drukke en risicovolle gebieden. Dit betekent ook dat de strategisch gepositioneerde kazernes in Hoorn, Alkmaar en Den Helder, kunnen worden uitgerust met een sterker bezettingsmodel dat aansluit bij de lokale behoeften en de regionale dekking versterken.
- Versterken van de vakbekwaamheid: Vakbekwaamheid is de kern van de inzetbaarheid en veiligheid. Om brandweermedewerkers en -vrijwilligers optimaal op te leiden voor hun uitdagende taken, investeert de veiligheidsregio in geavanceerde trainingen en opleidingen. Het vakbekwaamheidsprogramma wordt aanzienlijk uitgebreid met extra capaciteit en middelen. Dit stelt hen in staat om een hoger niveau van scholing en praktijkoefening aan te bieden, zodat de mensen in staat zijn om complexe situaties efficiënt en veilig het hoofd te bieden.
- Moderniseren voor een effectieve brandweerzorg en veilig optreden: In een tijd waarin technologie en methodieken zich snel ontwikkelen, is modernisering een noodzakelijke stap. Investeringen in innovatieve uitrusting, digitale middelen en betere samenwerking met partners maken het mogelijk om de kwaliteit van de brandweerzorg te verhogen en risico's effectiever te beheersen.

Voorbereiding op langdurige crises

In 2024 heeft de veiligheidsregio een opschalingsproces langdurige crisis ontwikkeld om vroegtijdig in te kunnen schatten wat een langdurige crisis van de veiligheidsregio vraagt en om hiervoor op te kunnen schalen. Dit proces wordt verder geïmplementeerd en er is een vakbekwaamheidsprogramma langdurige crisis ontwikkeld. Hiermee zijn zij voorbereid om op elk moment een structuur op te richten voor een langdurige crisis.

Gemeentelijke bijdrage

Op 13 maart 2026 heeft het algemeen bestuur de kadernota 2027, inclusief het door Alkmaar ingediende amendement voor het verrichten van een efficiencyonderzoek, vastgesteld. De bijdrage van de gemeente Alkmaar voor 2027 bedraagt € 11.965.000. Het efficiencyonderzoek moet nog verricht worden. De mogelijke besparingen die het onderzoek gaan opleveren worden pas verwacht in de begroting van 2028.

Welke producten worden geleverd

Programma 4 Leefbaarheid:

- Thema 4.1 Veiligheid

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

De OD NHN is de Omgevingsdienst voor Noord-Holland Noord en voert voor zestien gemeenten en de provincie Noord-Holland taken uit gericht op een schone, gezonde, veilige en duurzame fysieke leefomgeving. Dit betreft wettelijke taken en aanvullende dienstverlening op het gebied van vergunningverlening, toezicht, handhaving en advisering (VTH).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen

De uitvoering van de taken vindt plaats op basis van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&H-strategie) 2024–2027. In 2027 wordt deze strategie geëvalueerd en geactualiseerd voor de periode 2028–2031. Dit in samenwerking met de deelnemers en de drie andere omgevingsdiensten in Noord-Holland. De strategie wordt als basis gebruikt voor het opstellen van een VTH-Uitvoeringsprogramma waarin de voor 2027 beoogde taakuitvoering is beschreven. Het uitvoeringsprogramma 2027 voor Alkmaar wordt naar verwachting eind 2026 vastgesteld door het college.
Belangrijke inhoudelijke opgaven blijven ongewijzigd en hebben betrekking op onder andere energietransitie, circulaire economie, stikstof, Zeer Zorgwekkende Stoffen, gewasbeschermingsmiddelen, indirecte lozingen, ondermijning en klimaatadaptatie.

Daarnaast zet de OD NHN in 2027 verdere stappen in de implementatie van de Omgevingswet, waarbij integrale afstemming en inzet van specialistische expertise bij ruimtelijke ontwikkelingen centraal staan.

Organisatieontwikkeling en robuustheid
In het kader van landelijke afspraken over versterking van het VTH-stelsel werkt de OD NHN aan het voldoen aan robuustheidscriteria. De begroting 2027 gaat uit van structurele investeringen in de bedrijfsvoering om deze robuustheid te realiseren en te borgen. Tegelijkertijd wordt ingezet op verdere professionalisering, datagedreven werken en versterking van de informatievoorziening (ICT), mede als gevolg van toenemende wettelijke verplichtingen en complexiteit van taken.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage 2027 bedraagt € 2.393.000 (begroting 2026 € 2.033.000).

Welke producten worden geleverd:
Programma 4 Leefbaarheid:
- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Programma 5 Duurzaamheid:
- Thema 5.1 Leefomgeving

Gemeenschappelijke regeling Cocensus

Cocensus is een uitvoeringsorganisatie en werkt voor de gemeenten Haarlem, Haarlemmermeer, Hillegom, Beverwijk, Oostzaan, Wormerland, Alkmaar, Dijk en Waard, Den Helder, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Landsmeer en, onder voorbehoud van afronding besluitvorming, de gemeente Zandvoort. De samenwerking is vormgegeven in een gemeenschappelijke regeling.
Cocensus is belast met de heffing en inning van lokale heffingen en verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet WOZ. Daarnaast voert Cocensus een aantal specifieke taken uit. Deze taken liggen in het verlengde van de basistaken en hierover zijn afzonderlijke afspraken met de deelnemers gemaakt via de dienstverleningsovereenkomst. Met de deelnemers zijn afspraken gemaakt over de wederzijds te leveren prestaties, deze liggen vast in de afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten.
Het stemgewicht wordt vastgesteld aan de hand van de omvang van de jaarlijkse bijdrage aan Cocensus en bedraagt voor Alkmaar vier van de 32 stemmen.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Schaalvergroting
Vanaf 1 januari 2027 zal, na goedkeuring door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten, de gemeente Zandvoort toetreden tot de gemeenschappelijke regeling. Daarmee zal het totaal aantal deelnemers aan de GR uitkomen op vijftien gemeenten. Daarnaast hebben enkele regionale gemeenten interesse getoond om in de toekomst toe te treden; een positief besluit daarover kan leiden tot verdere uitbreiding na 2027.

Uitbreiding dienstverlening
Het takenpakket van Cocensus blijft zich de komende jaren verder ontwikkelen. De dienstverlening wordt stapsgewijs uitgebreid met nieuwe belastingsoorten en aanvullende taken, zoals uitbreiding van de uitvoering van parkeerbelastingen en parkeervergunningen. Ook biedt Cocensus aan om de werkzaamheden rond de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) centraal te beleggen bij Cocensus. Op pagina 19 van de Kadernota vindt u een overzicht van de verschillende belastingen en heffingen die Cocensus momenteel uitvoert voor haar deelnemers.

Kwijtschelding 3.0
Het inlichtingenbureau en de werkgroep kwijtschelding van de LVLB hebben de dienstverlening op het gebied van de kwijtschelding doorontwikkeld. Dit nieuwe product wordt KWS 3.0 genoemd. Er wordt bij KWS 3.0 meer (bron)informatie beschikbaar gesteld ter ondersteuning van het kwijtscheldingsproces. Cocensus maakt onderdeel uit van de werkgroep kwijtschelding van de LVLB en neemt deel aan de pilot.

Doorontwikkeling bestaand beleid
Cocensus heeft in samenwerking met een externe partij een aantal projecten opgestart om de mogelijkheden van de inzet van nieuwe technieken in samenspraak met de specialisten van de afdelingen te onderzoeken. In de eerste fase is met name gekeken naar mogelijkheden ter ondersteuning van het WOZ-proces. Deze ontwikkeling sluit direct aan bij de strategische doelstelling om de kwaliteit en efficiency van de uitvoering te versterken en de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen.
In 2025 is Cocensus gestart met de implementatie van een nieuw systeem voor het beheer van kwaliteits- en risicomanagement. Deze stap is onderdeel van de bredere professionaliseringsslag binnen de organisatie en sluit aan bij de ambitie om processen en rechtmatigheid verder te borgen, verbeteren en transparant te maken. Het uiteindelijke doel is dat Cocensus in 2027 opnieuw wordt gecertificeerd voor ISO 9001. Daarmee beschikt de organisatie over een aantoonbaar geborgd kwaliteitsmanagementsysteem en verbetert het de interne beheersing.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage voor Cocensus bedraagt € 2.154.000 (begroting 2026: € 2.035.000).

Welke producten worden geleverd
Programma 4 Leefbaarheid:
- Thema 4.2 Bereikbaarheid
- Thema 4.5 Parkeren

Programma 5 Duurzaamheid:
- Thema 5.1 Leefomgeving

Programma 6 Financiën:
- Overzicht Algemene dekkingsmiddelen.

Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD)
Sinds 2015 verzorgt de Netwerkorganisatie regio Alkmaar (NORA) namens de gemeenten in de regio Alkmaar de inkoop en het contractmanagement voor jeugdhulp, Wmo-begeleiding, Beschermd wonen, Beschermd thuis, vervoer en hulpmiddelen. Sinds 1 januari 2026 zijn de activiteiten van NORA verder geformaliseerd in de gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein (GISD). De regio Alkmaar bestaat uit de gemeenten Alkmaar, Dijk en Waard, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Voor 2027 staat geen nieuwe zorginkoop in de planning omdat de huidige contracten nog een langere looptijd hebben (2029 en verder). Wel wordt op basis van de evaluatie van de inkoop van ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf (inkoop sinds 2023) een integraal afwegingskader en onderbouwd advies voorbereid over de toekomstige inrichting van deze inkoop. Besluitvorming hierover staat gepland voor het eerste kwartaal van 2027.
Daarnaast blijft de GISD zich richten op de versterking van de regionale samenwerking op het gebied van inkoop, contractmanagement, monitoring en sturing op de effectieve uitvoering van de regionale zorgcontracten. Hiermee draagt de GISD bij aan de beheersbaarheid van de kosten en betaalbaarheid van hulp en ondersteuning binnen het sociaal domein.

Gemeentelijke bijdrage
Bijdrage van de gemeente Alkmaar aan GISD in 2027: 1.096 (x 1000).

Welke producten worden geleverd?
Programma 2 Vitaliteit:
- Thema 2.1 Onderwijs
- Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- Thema 2.5 Jeugd

B. Privaatrechtelijke verbonden partijen

Vennootschappen, coöperaties en stichtingen.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente is aandeelhouder van de BNG en heeft zeggenschap via het stemrecht op de BNG-aandelen van de gemeente. De gemeenten en provincies heeft samen 50% van de aandelen in bezit. De andere helft is in bezit van het Rijk.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Hiervoor wordt verwezen naar de site van de BNG (www.bng.nl).

Winstuitkering
De winst van de BNG wordt deels uitgekeerd aan de aandeelhouders. De winstuitkering kan van jaar op jaar fluctueren. De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2027 is geraamd op € 410.000 op basis van een vier jaarsgemiddelde.

Welke producten worden geleverd
Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Alliander NV

De gemeente Alkmaar is rechtstreeks aandeelhouder van Alliander NV. De provincie Gelderland is met een belang van circa 45% de grootste aandeelhouder. Andere grote aandeelhouders zijn Friesland, Noord-Holland en Amsterdam. Circa 24% van de aandelen is direct of indirect in handen van kleine gemeentelijke aandeelhouders. Alkmaar bezit 760.743 van de 136.794.964 (2019) aandelen (0,56%).

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Hiervoor wordt verwezen naar de site van Alliander (www.alliander.com).

Winstuitkering
De in deze begroting opgenomen dividenduitkering in het jaar 2027 is geraamd op € 557.000 op basis van een meerjarig gemiddelde.

Welke producten worden geleverd
Programma 6 Financiën:

- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Stadswerk072 NV

Stadswerk072 NV is een privaatrechtelijke deelneming in de vorm van een overheidsNV waarbij gemeente Alkmaar voor 100% aandeelhouder is. Op 18 oktober 2013 is Stadswerk072 NV opgericht. De organisatie is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Daarnaast realiseert Stadswerk072 projecten in de buitenruimte en levert een bijdrage aan andere doelstellingen van de gemeente op sociaal gebied en duurzaamheid.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Uitvoering Dienstverleningsovereenkomst 2026 en corresponderende beleidsplannen.

Gemeentelijke bijdrage
Stadswerk072 NV levert op basis van een dienstverleningsovereenkomst structurele diensten aan de gemeente. In de begroting 2027 is hiervoor een bedrag opgenomen van € 41 miljoen. Daarnaast voert de NV investeringsprojecten voor de gemeente uit met een volume van circa € 26,7 miljoen. Dit volume kan varieren. Daarnaast worden incidentele projecten uitgevoerd. Het volume daarvan varieert sterk.

Welke producten worden geleverd
Programma 3 Bedrijvigheid:
- Thema 3.1 Economie en toerisme

Programma 4 Leefbaarheid:
- Thema 4.2 Bereikbaarheid

Programma 5 Duurzaamheid:
- Thema 5.1 Leefomgeving

Alkmaar Sport NV

De NV Alkmaar Sport is op 5 december 2013 opgericht en is voortgekomen uit de verzelfstandiging van het gemeentelijke Sportbedrijf. In 2014 is ook de stichting Sportbureau opgegaan in Alkmaar Sport. De activiteiten van Alkmaar Sport bestaan onder andere uit het realiseren, beheren en op een efficiënte wijze zorgdragen voor het exploiteren van gemeentelijke sportvoorzieningen en -accommodaties. Daarnaast draagt Alkmaar Sport zorg voor de uitvoering van sportstimulering, bewegingsactiviteiten bij en met scholen, verenigingsadvies, coördinatie topsport en de (mede)organisatie van projecten en evenementen. De aandelen van Alkmaar Sport zijn voor 100% in handen van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Als accenten voor het komende jaar zijn aan te geven: het ondersteunen van verenigingen op diverse punten, inwoners in beweging krijgen en houden, uitvoering geven aan het Sport- en GALA akkoord, voorbereidingen nieuwbouw Sportpaleis en nieuwbouw sportcomplex Hoornse Vaart.

Gemeentelijke bijdrage
In de begroting 2027 is voor de uitvoerende taken door Alkmaar Sport een bedrag opgenomen van € 12.979.000 (begroting 2027: € 12.691.000), exclusief BTW, inclusief gestegen energielasten. Door verruiming van de sportvrijstelling is BTW op het gelegenheid geven tot sportbeoefening niet meer verhaalbaar. De gemeentelijke bijdrage aan Alkmaar Sport NV wordt daardoor met circa € 2,0 miljoen verhoogd. Via de Specifieke Uitkering stimulering Sport (SPUK-regeling) ontvangt de gemeente een compensatie voor deze extra lasten. Het risico bestaat dat de vergoeding lager is dan 100% of dat er meer bijdrage aan Alkmaar Sport nodig is om de BTW te compenseren. Gemeente Alkmaar loopt risico dat zij de BTW moet compenseren omdat de SPUK-uitkering niet toereikend is, wanneer het subsidieplafond eerder bereikt is.

Welke producten worden geleverd
Programma 2 Vitaliteit
- Thema 2.1 Onderwijs
- Thema 2.3 Sport
- Thema 2.7 Diversiteit

Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord N.V. (ONHN)

Het doel van het Ontwikkelingsbedrijf (ONHN) is een positief vestigings- en ondernemersklimaat in Noord-Holland Noord verder te ontwikkelen met als resultaat meer investeringen in de regio Noord-Holland Noord en handhaving, en mogelijk uitbreiding, van werkgelegenheid.
Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord is een economische uitvoeringsorganisatie voor de regio met als doel het bevorderen van de economische ontwikkeling van Noord-Holland Noord vanuit het perspectief van brede welvaart.
Gemeente Alkmaar is samen met de provincie Noord-Holland en de gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder. Het Ontwikkelingsbedrijf is in 2006 opgericht en op 1 januari 2007 van start gegaan. In 2023 is de samenwerking geëvalueerd, waarna voor de jaren 2025- 2031 een nieuwe dienstverleningsovereenkomst wordt aangegaan. Alkmaar bezit 3.723 aandelen met een nominale waarde van € 1,00.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de geformuleerde speerpunten op:
- Het ondersteunen van een aantrekkelijk vestigingsklimaat;
- Het ondersteunen van MKB-bedrijven;
- Het aantrekken en faciliteren van nieuwe bedrijven;

- Het betrekken van bedrijven uit de regio bij regionale en provinciale opgaven;
- Het faciliteren van de Stichting Administratiekantoor Aandelen Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest.

Binnen de kaders van de dienstverleningsovereenkomst en het meerjarenplan wordt driejaarlijks een activiteitenplan opgesteld welke leidend is voor de uitvoering. Dit activiteitenplan wordt opgesteld in samenspraak met de gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeentelijke bijdrage in 2027 is € 303.000. (bijdrage 2026 was € 282.000 plus indexatie 7,6% conform de FUGR).

Welke producten worden geleverd
Programma 3 Bedrijvigheid:
- Thema 3.1 Economie en toerisme

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) InWest B.V.

De ROM InWest B.V. is op 8 oktober 2021 opgericht, samen met de gemeenten uit Noord-Holland Noord, het Rijk, de provincie en de MRA-gemeenten. Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen. De Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord (STAK) beheert de aandelen van de gemeenten in Noord-Holland Noord. Daarbij heeft Alkmaar zich verbonden tot inleg van € 3.930.690 in het fondskapitaal. Via capital calls wordt in de komende jaren om storting gevraagd. De aandelen hebben een nominale waarde van € 1,00. De gemeente betaalt jaarlijks een bijdrage in de exploitatiekosten.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Op basis van het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan ROM wordt ingezet op het ondersteunen van (innovatief) MKB én versnelling van de groene transitieopgaven door inzet van menskracht, netwerk en middelen. De ontbrekende elementen in het ecosysteem worden ingevuld door de ROM en haar beschikbare fondskapitaal van circa € 160 miljoen (inclusief rijksbijdrage), het creëren van een thuisbasis voor de uitvoering van rijksregelingen en het versterken van business development in de regio en samenwerking in het ecosysteem. Daarbij wordt ingezet op het aantrekken van (herstel)middelen van de Europese Unie, het Rijk en Invest NL.

Gemeentelijke bijdrage
Bijdrage in de exploitatiekosten voor 2027 bedraagt € 40.000. Inleg in het fondskapitaal vindt plaats op basis van capital calls.

Welke producten worden geleverd
Programma 3 Bedrijvigheid:
- Thema 3.1 Economie en toerisme

Alkmaar Duurzaam Vastgoed (ADV) BV

Op 9 december 2020 is ADV BV opgericht. Doel van de BV is het beheren, ontwikkelen en verduurzamen van (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV (ADV) is voornemens in 2026 een gefaseerde inventarisatie uit te voeren van het maatschappelijk vastgoed waarvan zij eigenaar is, waaronder scholen, culturele instellingen en parkeergarages. Deze gebouwen vervullen een publieke functie en dienen, naast hun gebruikswaarde, bij te dragen aan de gemeentelijke ambities op het gebied van duurzaamheid en energie-efficiency. De inventarisatie vindt plaats in twee fasen:

- In fase 1 wordt de huidige duurzaamheidsstatus van de betreffende panden in kaart gebracht. Uitgangspunt hierbij is de demarcatie van de meerjarige onderhoudsplannen waarin is opgenomen voor welk deel ADV in haar rol als eigenaar verantwoordelijk is en wat toehoort aan de verantwoordelijkheid van huurder (gemeente).
- In fase 2 wordt beoordeeld welke verduurzamingsmaatregelen haalbaar en wenselijk zijn. Voor iedere verduurzamende maatregel die in aanmerking komt voor uitvoering, wordt vooraf zowel inzicht gegeven in de verwachte investeringskosten, als in de baten op de (middel)lange termijn. Bijvoorbeeld lagere exploitatiekosten, energiebesparing, waardebehoud of -stijging van het vastgoed en mogelijke maatschappelijke opbrengsten. Met deze aanpak beoogt ADV een bijdrage te leveren aan de verduurzaming van de gebouwde omgeving en de toekomstbestendigheid en waarde van het maatschappelijk vastgoed te versterken.

Gemeentelijke bijdrage
Geen.

Welke producten worden geleverd
Programma 4 Leefbaarheid:
- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK)

Stichting RIJK geeft inkoopadvies zonder winstoogmerk aan gemeenten en uitvoeringsorganisaties van gemeenten in de provincies Zuid- en Noord-Holland en Utrecht. RIJK is in 2008 opgericht door een aantal gemeenten met de ambitie om hun inkoop te professionaliseren. Inmiddels is Stichting Rijk uitgegroeid tot 18 deelnemende organisaties. Op deze manier draagt RIJK als inkooppartner bij aan het selecteren van opdrachtnemers waarmee zij het verschil kunnen maken in de prestaties voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Alkmaar is bij dit collectief aangesloten in 2022.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
Stichting RIJK levert dienstverlening conform afspraak. Stichting Rijk begeleidt aanbestedingstrajecten en voert het contractmanagement voor de gezamenlijke aanbesteding ‘Uitzenden & Payrolling’. Het is een flexibele schil en kennispartner wat als dienst wordt afgenomen door Alkmaar.

Gemeentelijke bijdrage
De gemeente draagt jaarlijks bij aan Stichting RIJK via een deelnemersbijdrage. In 2026 was dit € 342.000. De begrote deelnemersbijdrage voor 2027 bedraagt € 347.000.

Welke producten worden geleverd:
Programma 6 Financiën
- Thema 6.1 Overzicht Overhead

Coöperatie Congestiemanagement Boekelermeer Haven

Medio juli 2025 is de coöperatie congestiemanagement Boekelermeer opgericht met als doel om de exploitatie van de batterij. De coöperatie wordt op dit moment aangestuurd door 2 bestuursleden. In de loop van 2026 treden er meer leden toe bij afname van de kavels aan de haven Boekelermeer. Aan de verkoop van de kavel zit een verplichting om toe te treden tot de coöperatie.

Beleidsvoornemens en ontwikkelingen
In overeenstemming met opdracht is er een batterij gerealiseerd om de aangelegde kavels aan de haven Boekelermeer te voorzien voor stroom. De batterij is inmiddels opgeleverd en heeft de testfase goed doorstaan. Hiermee hebben de toekomstige bedrijven zekerheid van stroom en een garantie dat er stroom geleverd wordt.

Welke producten worden geleverd:
Programma 4 Leefbaarheid
- Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Overzicht verbonden partijen

Overzicht Verbonden Partijen 2026										
(Bedragen x € 1.000)										
				Financieel belang/		Peildatum 1-1-2025		Peildatum 31-12-2025		
Nr.	Naam	Vestigings-plaats	Openbaar belang (doel)	Participanten	bijdrage 2027	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat 2025
Gemeenschappelijke regelingen										
1	Zaffier	Alkmaar	Het uitvoeren van wetten inzake participatie en inkomensvoorzieningen.		11.119	2.751	24.446	3.809	24.644	-84
2	Recreatiegebied Alkmaarder- en Uitgeestermeer	Velsen-Zuid	Wij ontwikkelen en beheren een aantrekkelijke groene omgeving. Centraal daarbij staat een goede balans tussen natuur en recreatie die de totale kwaliteit van de omgeving ten goede komt.		108	1.452	1.634	1.506	6.175	-
3	Recreatieschap Geestmerambacht	Haarlem	Als gemeenschappelijk openbaar lichaam invulling te geven aan: het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie; het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu; het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het hiervoor geformuleerde. Het gebied is aangegeven in de regeling.		706	2.003	507	1.277	1.186	-
4	Verbrandingsinstallatie Alkmaar e.o. (VVI)	Alkmaar	Het behartigen van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Afvalstoffenwet verkregen afvalstoffen.		54	24	1.023	24	705	-
5	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	Alkmaar	Het laten uitvoeren van de wettelijk verplichte taak tot beheer van het gemeentearchief.		1.416	396	1.228	362	1.121	-2
6	GGD Hollands Noorden	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezond-heid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		10.631	1.910	28.055	1.658	24.649	-146
7	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Alkmaar	Het gezamenlijk behartigen van belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.		11.965	5.137	48.109	6.161	44.905	947
8	Omgevingsdienst Noord Holland Noord	Hoorn	De regeling is getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De taken betreffen in elk geval taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht genoemde wetten.		2.393	3.566	6.759	2.461	5.866	184
9	Cocensus	Alkmaar	Uitvoeren van de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) alsmede de heffing en de invordering van diverse gemeentelijke belastingen.		2.154	177	16.004	116	13.399	-61
10	GISD	Alkmaar								

Overzicht Verbonden Partijen 2026										
(Bedragen x € 1.000)										
				Financieel belang/		Peildatum 1-1-2025		Peildatum 31-12-2025		
Nr.	Naam	Vestigings-plaats	Openbaar belang (doel)	Participanten	bijdrage 2027	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Resultaat 2025
Vennootschappen en coöperaties										
11	Bank Nederlandse Gemeenten	Den Haag	Uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van de overheden.		-	4.777.000	123.164.000	4.863.000	110.701.000	172.000
12	Alliander NV	Amsterdam	Uitoefening van het energienetwerkbedrijf met het zorgen voor een betaalbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. De aandeelhouders zijn gemeenten en provincies.		-	6.038.000	6.918.000	6.203.000	7.960.000	289.000
13	Stadswerk NV	Alkmaar	Het inrichten, beheren en onderhoud van de openbare ruimte en afvalinzameling en -verwerking, en zorgen voor snelle, adequate en efficiënte dienstverlening.		41.028	*)	*)	*)	*)	*)
14	Alkmaar Sport NV	Alkmaar	Uitvoeren van het sportbeleid van de gemeente Alkmaar en beheren van de sportaccommodaties.		12.979	*)	*)	*)	*)	*)
15	Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV	Alkmaar	Het versterken van de strategische organisatie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord ten einde een positief vestigings- en onder-nemersklimaat in Noord-Holland Noord te ontwikkelen. Het bevorderen van samenhang in Noord-Holland Noord zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkings-mogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.		303	1.225	4.252	1.622	2.751	397
16	Regionale Ontwikkelings-maatschappij InWest B.V.	Alkmaar	Het doel is om binnen het werkgebied bij te dragen aan het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland, alsmede aan het realiseren van de transitieopgaven op energie en aan circulariteit, door onder meer het begeleiden van ondernemingen, het stimuleren en faciliteren van innovatie alsmede het verstrekken van financiële ondersteuning voor deze doelen.		40	*)	*)	*)	*)	*)
17	Alkmaar Duurzaam Vastgoed B.V.	Alkmaar	Alkmaar Duurzaam Vastgoed BV beheert, ontwikkelt en verduurzaamt het (maatschappelijk) vastgoed van de gemeente.		-	*)	*)	*)	*)	*)
18	Stichting Regionaal Inkoopbureau IJ-mond en Kennemer-land	Heemstede	RIJK geeft inkoopadvies zonder winstoogmerk aan gemeenten en uitvoeringsorganisaties van gemeenten in de provincies Zuid- en Noord-Holland en Utrecht.		347	1.005	626	*)	*)	*)
19	Coöperatie Conges-tiemanagement Boe-kelermeer Haven	Alkmaar	De coöperatie congestiemanagement Boekelermeer is opgericht met als doel exploitatie van de batterij.		-	*)	*)	*)	*)	*)

*) ten tijde van het opmaken van de programmabegroting (september 2026) waren deze gegevens (nog) niet bekend.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, lokale economie, natuur en groen, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te verwezenlijken. Grondbeleid is dus niet leidend maar volgend op deze ruimtelijke doelstellingen. De gemeentelijke kosten voor inzet van mensen en onderzoek, de uitvoering van werken en de aanleg van de openbare ruimte in een plangebied worden geadministreerd in een grondexploitatie, net als de opbrengsten uit gronduitgifte, subsidies en bijdragen. Omdat de kosten vaak vele jaren voor de opbrengsten uitgaan, komen ook de kosten van voorfinanciering, rentelasten en tijdelijk beheer voor rekening van de grondexploitatie. Een uitgebreide visie op het Alkmaarse grondbeleid is terug te vinden in de Nota Grondbeleid 2022. Daarin staat dat de gemeente kijkt naar de invloed die we willen uitoefenen om een bepaalde gewenste ontwikkeling te realiseren en de mogelijkheden en omstandigheden die we daarvoor hebben. We zien de noodzaak om in te spelen op lokale omstandigheden en behoeften. Om die reden kiezen we voor een grondbeleid dat niet primair actief of primair faciliterend is. We kiezen voor een situationeel grondbeleid. Dat bevat een afwegingskader om te komen tot een passende rolkeuze bij ruimtelijke ontwikkelingen. Deze paragraaf geeft inzicht in de geraamde eindresultaten van de gemeentelijke grondexploitaties.

De Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) 2026 geeft een meer uitgebreide analyse van de Alkmaarse grondexploitaties. In de MPG wordt teruggekeken op het afgelopen jaar en vooruitgekeken naar de komende jaren. De te verwachten ontwikkelingen zijn financieel vertaald. De begroting voor het grondbeleid 2026 is gebaseerd op de prognoses van kosten en baten uit de MPG 2026. De MPG is separaat aan uw raad aangeboden en op 21 mei 2026 vastgesteld.

Deze paragraaf Grondbeleid bevat de meest essentiële elementen met betrekking tot het grondbeleid/de grondexploitaties. Een meer gedetailleerde toelichting op de ontwikkelingen binnen het Alkmaars Kanaal is opgenomen in thema 4.6 Alkmaars Kanaal.

Grondbeleid in Alkmaar

De gemeente heeft in 2027 twee actieve grondexploitaties voor woningbouw: Picassolaan en Jaagpad Oost. Daarnaast heeft de gemeente een actieve grondexploitatie voor het bedrijventerrein Boekelermeer Zuid.

Picassolaan
Voor de locatie Picassolaan is op 16 april 2026 de grondexploitatie vastgesteld. Binnen deze grondexploitatie zal de gemeentegrond verkopen aan twee partijen; aan een ontwikkelaar en aan een corporatie. De ontwikkelaar bouwt het gehele bouwplan, richt de openbare ruimte in en zorgt voor de herontwikkeling van een gedeelte van de Picassolaan. De corporatie neemt de sociale huurwoningen en middensegmenthuurwoningen af van de ontwikkelaar.

Jaagpad Oost
De woningbouw in Jaagpad Oost gebeurt door en voor rekening en risico van de ontwikkelaar. De huidige en toekomstige economische situatie op de woningmarkt heeft daarom geen invloed op deze grondexploitatie.

Boekelermeer Zuid
Boekelermeer Zuid is een grote en langlopende actieve grondexploitatie die naar verwachting nog tot 2036 loopt. Het totale gebied is 160 hectare waarvan 148 hectare niet in eigendom van de gemeente was. Inmiddels is vrijwel alle grond minnelijk door de gemeente verworven. Van de 90 hectare uitgeefbare kavels, moet nog ca. 25% worden verkocht. Momenteel wordt de voortgang belemmerd door geluid(zonering), netcongestie en stikstofproblematiek. De gemeente merkt dat afnemers van grond een pas op de plaats maken. Zij hebben namelijk moeite om hun financiering bij de bank rond te krijgen zolang er geen garantie is op elektriciteit. In het net gerealiseerde havengebied is een tijdelijke oplossing voor de netcongestie in de vorm van een batterij en energiecoöperatie.

Nieuwe ambities, zoals bijvoorbeeld de transformatie van het Alkmaars Kanaal en de stationsgebieden, zullen op gemeentegrond leiden tot nieuwe actieve grondexploitaties. Pas zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen over de ruimtelijke ontwikkeling van een kavel of exploitatiegebied, kan (gelijktijdig) een grondexploitatie worden vastgesteld waarin de kosten en opbrengsten vanaf dat moment kunnen worden verantwoord. De gemeente heeft daarnaast grondpositie in de potentiële woningbouwlocatie Stompetoren West. Woningbouw is hier vooralsnog niet mogelijk omdat dit gebied de status 'beschermd landschap' heeft. De provincie heeft de gemeente toegestaan een zogenaamd maatwerkvoorstel voor deze locatie in te dienen op basis waarvan van die status kan worden opgeheven. Bij herontwikkeling zal ook voor dit gebied een actieve grondexploitatie worden opgesteld.

Om de woningbouwontwikkeling te stimuleren kan gebruik worden gemaakt van wettelijk instrumentarium voor actief grondbeleid. In het deelgebied Overdie (Alkmaars Kanaal) is eind 2025 voorkeursrecht gevestigd. In dit gebied is de eerste aankoop gerealiseerd en de tweede aankoop is in een vergevorderd stadium. De gemeente zal daar waar kan en nodig is strategische posities gaan innemen.

Landelijke problematiek speelt een rol bij gebiedsontwikkelingen. Zo leidt met name het tekort aan capaciteit in het elektriciteitsnetwerk tot een risico van uitstel van productie. Hiermee kan de enorme opgave waar Nederland voor staat op het gebied van de energietransitie, verduurzaming, woningbouw en mobiliteit in de knel komen. Ook het vraagstuk m.b.t. de stikstofproductie leidt nog steeds tot onzekerheid over het wel/niet door kunnen gaan van woningbouwproductie. Daarnaast staat de investeringscapaciteit van woningcorporaties onder druk, waardoor de nieuwbouw van sociale huurwoningen ook onder druk komt te staan. Deze zaken kunnen van invloed zijn op gebiedsontwikkelingen in Alkmaar.

Subsidies
Het kabinet stelde in 2019 een bedrag van € 1 miljard beschikbaar voor het versnellen van de bouw, het vergroten van het aantal nieuwbouwwoningen in een project of het vergroten van de betaalbaarheid van die woningen voor starters en mensen met een middeninkomen. Aan de gemeente Alkmaar zijn de afgelopen jaren onderstaande subsidies toegekend:
- vanuit de Woningbouwimpuls € 6,0 miljoen voor Overstad (2020 tranche 1) en € 2,4 miljoen voor Kantorenpark Viaanse Molen (2021 tranche 3);
- vanuit de Woningbouw op Korte Termijn (WOKT 2023) een bedrag van € 11,4 miljoen voor de gebieden Station & Binnenstad;
- vanuit de Startbouwimpuls € 2,3 miljoen voor Jaagpad fase 1B en € 1,0 miljoen voor Buitenvaart fase 1;
- vanuit de Tijdelijke regeling specifieke uitkeringen gebiedsbudget (onderdeel van Alkmaar grootschalig) € 6,5 miljoen, bedoeld om gemeenten in staat te stellen gebiedsmaatregelen te realiseren die als randvoorwaarden noodzakelijk zijn om op een woningbouwlocatie woningbouw plaats te laten vinden;
- vanuit de Realisatiestimulans een bedrag van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart.

Gebiedsoverstijgende voorzieningen

Op basis van de Nota Gebiedsoverstijgende Voorzieningen (vastgesteld eind 2023 en geactualiseerd in 2025) dragen projecten waarbij nieuw vastgoed wordt ontwikkeld volgens een eenduidige methode bij aan de financiering van gebiedsoverstijgende voorzieningen (in een bedrag per te ontwikkelen m^2).
De te ontvangen bijdragen voor gebiedsoverstijgende voorzieningen worden in de bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen gestort. De reserve bevat bijdragen van zowel private initiatiefnemers als vanuit gemeentelijke grondexploitatie-projecten. De storting van de bijdragen vanuit de actieve grondexploitaties gebeurt jaarlijks op basis van een expliciet besluit van de gemeenteraad bij de vaststelling van de MPG.
Informatie over het gemeentelijk grondbeleid, de Nota Gebiedsoverstijgende Voorzieningen en nadere informatie per project is opgenomen in de MPG 2026. In deze paragraaf Grondbeleid zijn, naast de (verplichte) cijfermatige overzichten, alleen de actualiteiten per plan gemeld. De risico's omtrent grondexploitaties zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

BBV-regels

Eind 2023 is de notitie ‘Grondbeleid in begroting en jaarstukken’ verschenen. In de notitie is opgenomen hoe in de begroting en jaarrekening gerapporteerd dient te worden over grondexploitaties en faciliterend grondbeleid en geeft verder nadere uitleg over tussentijds winstnemen en het verwerken van onderhanden-werk grondexploitaties. De notitie bevat ook hoofdstukken over het belang van grondbeleid voor raadsleden en over de paragaaf grondbeleid.

Geraamde eindresultaten Grondexploitaties/Bouwgrond in Exploitatie (BIE)

De gemeente heeft in 2026 drie (reeds vastgestelde) actieve grondexploitaties met de volgende geraamde planresultaten (excl. tussentijdse winstnemingen):

Exploitatieresultaat	EW	CW	Afsluiting
Boekelermeer Zuid	14.157.000	11.386.000	2036
Jaagpad Oost	0	0	2027
Picassolaan	73.000	68.000	2029
Totaal	14.230.000	11.454.000	
EW = Eindwaarde, CW = Contante waarde per 01-01-2026			

Eventueel nieuwe grondexploitaties gaan pas onderdeel uitmaken van de financiële overzichten nadat deze door uw raad zijn vastgesteld.

Reserves, voorzieningen en langlopende verplichtingen

Voor het grondbeleid worden de volgende reserves en voorzieningen aangehouden (zie jaarrekening 2025).

Reserve grondexploitatie Boekelermeer	€ 3.014.000.
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	€ 1.783.000.
Voorziening Stompetoren-West	€ 445.800.

Risico's

Naast onzekerheden in de ramingen en parameters, kunnen er andere oorzaken zijn die gevolgen hebben voor het resultaat en/of de doorlooptijd van grondexploitaties. Deze worden opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing waarin het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt bepaald. In de laatste MPG, die in het voorjaar van 2026 is vastgesteld door de gemeenteraad, is het bedrag aan risico’s verlaagd naar nihil. De risico’s hadden voornamelijk te maken met de grondvoorraad en de uitgifte daarvan in de bedrijfslocatie Boekelermeer.

ACTUALITEITEN PER PLAN

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

- Boekelermeer Zuid 2

De grondexploitatie gaat voor de totale resterende planperiode (t/m 2036) uit van een gemiddelde grond-uitgifte van 2,2 hectare per jaar. Tot en met februari 2026 is al bijna 0,8 hectare verkocht. Op het moment van schrijven van deze paragraaf is er één koopovereenkomst voor in totaal 2,1 hectare ondertekend (maar nog niet notarieel geleverd) en zit er nog ca. 1,5 hectare in de pijplijn aan reserveringen en opties. De realisatie van het havengebied in het zuidoostelijk plandeel is medio 2024 afgerond. Er is één bouwkavel in het havengebied verkocht en over de uitgifte van de overige bouwkavels worden gesprekken gevoerd. De gemeente is op zoek naar een exploitant voor de overslagkade

- Jaagpad Oost
Dit betreft een particuliere ontwikkeling op grotendeels particuliere grond. Met de eigenaar/ontwikkelaar is een koop-/exploitatieovereenkomst gesloten waarbij uitgangspunt is dat alle kosten van de gemeente op de ontwikkelaar worden verhaald. De ontwikkelaar is in 2021 gestart met de eerste fase woningbouw. Oplevering van de 68 sociale huurwoningen vond plaats in oktober 2024. De overige 160 huurwoningen zijn in 2025 opgeleverd. De oplevering van de koopwoningen is gepland in 2027 (fase 1b ca. 185 woningen). Voor fase 1b heeft de gemeente subsidie ontvangen in het kader van de Startbouwimpuls.

- Picassolaan
Op 20 november 2025 heeft de raad positief geadviseerd over het afwijken van het omgevingsplan om maximaal 340 woningen te kunnen realiseren op het terrein van het voormalige asielzoekerscentrum aan de Picassolaan. Onderdeel van dit raadsvoorstel is de “Onderbouwing stedenbouw en uitgangspunten gebiedsontwikkeling Picassolaan” waar de grondexploitatie op is gebaseerd. Dit ruimtelijk kader (eerste fase BOPA) voorziet in de nieuwbouw van circa 331 woningen en een bedrijfsruimte.

Uitgenomen bestemmingsplannen (UBP)

Eind 2025 is voor 1 uitgenomen bestemmingsplan een bedrag opgenomen voor nog te maken kosten cq. nog te ontvangen bijdragen:
Vroonermeer Noord € 25.000
De verwachting is dat deze UBP in 2026 besteed wordt en daarna vervalt.

Facilitaire grondexploitaties

Daar waar de gemeente niet zelf ontwikkelt, maar het private initiatiefnemers mogelijk maakt grond te exploiteren, is sprake van een facilitaire grondexploitatie. Deze zijn als aparte categorie in de administratie opgenomen.

De gemeente is op basis van de Omgevingswet verplicht om de kosten van bepaalde ruimtelijke plannen te verhalen bij die partijen die baat hebben bij de ruimtelijke ontwikkeling. In de meeste gevallen verhaalt de gemeente deze kosten middels een privaatrechtelijk spoor. Dit wordt een anterieure overeenkomst genoemd. Daarbij wordt een exploitatiebijdrage berekend voor ambtelijke plankosten. Werkzaamheden die de ontwikkelaar zelf uitvoert (bijvoorbeeld het opstellen van een bestemmingsplan), worden in mindering gebracht. Daarnaast wordt een inschatting gemaakt van de toerekenbare kosten van investeringen in de openbare ruimte, die (mede) veroorzaakt worden door de ontwikkeling en die de ontwikkelaar niet zelf realiseert. Die investeringen worden ook bij de initiatiefnemer in rekening gebracht. Dat geldt ook voor een mogelijke bijdrage die voortvloeit uit de Nota Gebiedsoverstijgende Voorzieningen.

De gemeentelijke kosten en opbrengsten worden in deze gevallen verantwoord in een facilitaire grondexploitatie. Omdat het kostenverhaal uitsluitend mag gaan over het verhalen van werkelijk gemaakte of te maken kosten, en bijvoorbeeld niet over het afromen van baat/winst, hebben facilitaire grondexploitaties per definitie een neutraal exploitatieresultaat.

Op moment van schrijven van deze paragraaf zijn er ca. 38 facilitaire grondexploitaties als zodanig in de administratie verwerkt (incl. Alkmaars Kanaal). In 2025 zijn drie facilitaire grondexploitaties administratief afgesloten. In de jaren ervoor zijn er 11 facilitaire grondexploitaties administratief afgesloten. Voor al deze projecten zijn anterieure overeenkomsten gesloten op basis waarvan de ontwikkelende partijen een exploitatiebijdrage betalen voor onder andere de gemeentelijke plankosten. Op basis van deze anterieure overeenkomsten worden ruim 4.100 woningen gerealiseerd. Informatie over de facilitaire grondexploitaties wordt jaarlijks opgenomen in de verantwoording bij de MPG.

Voorafgaand aan de anterieure overeenkomst wordt bij grotere ontwikkelingen (in ieder geval bij ontwikkelingen binnen het Alkmaars Kanaal) een afsprakenbrief opgesteld. In deze afsprakenbrief worden nadere afspraken gemaakt over de uitgangspunten voor de ontwikkeling. Ook wordt al een deel van de plankosten in rekening gebracht. Op het moment van schrijven van deze paragraaf zijn er ca. 10 afsprakenbrieven getekend. Afsprakenbrieven worden vanwege het kostenverhaal ook als facilitaire grondexploitatie in de administratie verwerkt

Alkmaars Kanaal

Grootschalige gebiedsontwikkelingen
Voor de grootschalige gebiedsontwikkelingen langs het Alkmaars Kanaal en de beide stationsgebieden is in de begroting een apart thema 4.6 opgenomen in het programma Leefgebied. Voor de deelgebieden in het Alkmaars Kanaal zijn in 2024 en 2025 ontwikkelkaders opgesteld. Voor station Alkmaar is in 2026 een ontwikkelkader opgesteld. Een ontwikkelkader vormt het uitgangspunt voor de ruimtelijke aspecten binnen de deelgebieden. Het gaat daarbij om de stedenbouwkundige opzet, programmatische invulling, de meest optimale ontsluiting en parkeeroplossingen, de plek waar de (maatschappelijke) voorzieningen komen, de landschappelijke invulling en de aansluiting op de oevers van het Noordhollandsch Kanaal. Daarnaast is een ontwikkel- en uitvoeringsstrategie per deelgebied/ontwikkeling bepaald. Deze gaan over de inzet van planologie, te hanteren (financiële) spelregels en kostenverhaal, maar ook over eventuele samenwerkingsvormen en de wijze waarop deze ontwikkelgebieden ontwikkeld worden.

In de verschillende ontwikkelgebieden zullen investeringen nodig zijn in de openbare ruimte om aantrekkelijke en toekomstbestendige woonwijken te maken. Daarom wordt naast een bijdrage in de plankosten, de financiële bijdrage o.b.v. de Nota Gebiedsoverstijgende Voorzieningen ook een financiële bijdrage gevraagd van ontwikkelaars voor de investeringen in de openbare ruimte binnen het deelgebied (de gebiedseigen kosten).

Op het moment van schrijven van deze paragraaf zijn binnen het Alkmaars Kanaal 14 anterieure overeenkomsten afgesloten met ontwikkelende partijen, waarvan 3 al administratief is afgerond (en afgesloten in de MPG 2025 en 2026). In deze anterieure overeenkomsten is opgenomen dat ruim 2.800 woningen gerealiseerd worden. Binnen Alkmaars Kanaal zijn 9 afsprakenbrieven getekend.

Paragraaf Openbaarheid

Toelichting

De Wet open overheid (Woo) is sinds 2022 in werking. De wet kent twee soorten openbaar maken: actief en passief (op verzoek). Daarnaast verlangt de Woo dat de gemeente zijn informatiehuishouding op orde brengt en geeft daar tot en met 2027 de tijd voor. De Woo is onderdeel van het in 2024 gestarte programma Open Overheid.

Actief in gemeente Alkmaar
De verplichting om bepaalde informatie actief openbaar te maken wordt door het Rijk gefaseerd ingevoerd. Op 1-11-2024 werden de eerste vijf informatiecategorieën (voor de gemeenten kwam dat uit op vier categorieën) verplicht gesteld om openbaar te maken. Het merendeel van die categorieën werden al door Alkmaar openbaar gemaakt. Het college stelt zich namelijk proactief op als het gaat om de Woo. De informatiecategorieën die per 1-11-2024 verplicht werden om te openbaren zoals raadsagenda, raadsbesluiten en raadsstukken van onze gemeente zijn al lange tijd openbaar en voor eenieder beschikbaar. In werking treden van tranche 2, 3 en 4 is door het Rijk keer op keer uitgesteld in verband met technische problemen met de invoering van een landelijke Generieke Woo Voorziening (GWV) en de verwachting is nu -medio 2026 - dat die tranches vanaf tweede helft van 2027 verplicht gesteld gaan worden.

Passief in gemeente Alkmaar
In 2025 kwamen er 79 Woo-verzoeken binnen die voor 80% binnen de wettelijke afhandeltermijn worden behandeld. Afgehandelde Woo-verzoeken in 2025 een totaal van 98 (optelsom van verzoeken uit 2025 en van nog lopende zaken die uit 2024 kwamen).

Informatiehuishouding
In 2024-2025 werd het publicatieplatform Open.Alkmaar verder uitgebreid met de (nog niet verplichte) informatiecategorieën Woo-verzoeken en convenanten. Ook zijn we in 2025 gestart met het actief openbaar maken van thema-dossiers zoals de Woo (3.3) voorschrijft. Aangezien we vele Woo-verzoeken kregen over het nieuwe Erfpachtbeleid, is besloten om alle documenten inzake dit dossier openbaar te maken op Open.Alkmaar. We zagen daarna een vermindering aan Woo-verzoeken over thema Erfpacht. Alle informatiecategorieën zullen als de GWV in werking is - verwachting is 2029 - gelinkt worden met dit landelijke platform.

II. Financiële begroting

II.1. Financiële beleidskaders

II.2. Diverse overzichten

1. Begroting 2027 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren
2. Toelichting per programmaoverzicht
3. Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves naar programma
4. Incidentele baten en lasten
5. EMU-saldo
6. Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves
7. Geprognosticeerde balans 2027-2030

II.1 Financiële beleidskaders

Uitgangspunten gemeentelijk financieel beleid

De gemeente Alkmaar is financieel gezond en dat willen wij graag zo houden.
Bij het opstellen van de begroting zijn de volgende spelregels uit het coalitieakkoord “Vertrouwen in Alkmaar, verschil mag er zijn” toegepast om tot een gezond en verantwoord financieel beleid te komen:

- **Sluitende begroting**: de gemeente geeft niet meer uit dan zij binnenkrijgt. De begroting moet structureel in balans zijn.
- **Tekorten opvangen**: tekorten moeten zo min mogelijk effect hebben op andere taken van de gemeente. Tegenvallers worden binnen het product, of in elk geval binnen het programma, opgelost.
- **Gemeentelijke lasten**: de voorgestelde aanpassingen van de gemeentelijke lasten zijn structureel. Boven op deze aanpassingen worden de lasten niet verhoogd, behalve met de noodzakelijke indexatie. Voor lasten met wettelijk geregelde componenten kiezen we voor kostendekkende tarieven.
- **Meevallers**: meevallers (onderuitputting) vloeien terug naar de algemene middelen.
- **Nieuw voor oud**: voor nieuw beleid wordt eerst oud beleid geschrapt om dit te bekostigen.
- **Bestemmingsreserves**: elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen. Met het middel bestemmingsreserves wordt spaarzaam omgegaan.
  - *Sociaal domein*: de bestemmingsreserve sociaal domein blijft behouden met een plafond van € 2 miljoen. Overschotten worden hieraan toegevoegd en tekorten hieraan onttrokken. Het sociaal domein omvat jeugd, Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en participatie.
  - *Bestemmingsreserve Armoede*: Vanuit de algemene reservering wordt € 2,6 miljoen vrijgemaakt voor een bestemmingsreserve Armoede. Hiermee geven we een impuls aan het armoedebeleid de komende vier jaar.
- **Alkmaars Groeikader**: we houden vast aan de financiële spelregels zoals vastgesteld binnen het Alkmaars Groeikader.
- **Structurele dekking**: structurele uitgaven worden uitsluitend met structurele middelen bekostigd. Alleen incidenteel beleid mag met incidenteel geld worden gedekt.
- **Financiële normen**: we hanteren de volgende financiële normen:
  - *Weerstandsvermogen minimaal 1,5*
  - *Solvabiliteit minimaal 20%*
  - *Netto schuldquote kleiner dan 120%*
  - *Structureel exploitatiesaldo groter dan 0%*
  - *Grondexploitatieratio tussen de 10% en 20%*

De Programmabegroting 2027 die nu voor ligt is gebaseerd op de Kaderbrief 2027-2030, aangevuld met een actualisatie van de begroting 2026 en met toepassing van de onderstaan de uitgangspunten:

- Looncompensatie 3,5%.
- Prijscompensatie 3,5%.
- Sociaal domein 4,2%
- Indexatie gemeenschappelijke regelingen 7,6%.
- Renteomslagpercentage 1,25% en een rekenrente van 3,0% voor nieuwe investeringen na 2026.
- Generieke stijging opbrengsten van tarieven 4,1%.
- Volume-, prijs- en loonstijging gerelateerd aan afvalstoffenheffing en rioolrechten worden kostendekkend in de begroting verwerkt.

Duurzaam financieel evenwicht

De provincie Noord-Holland, onze toezichthouder, hanteert als criteria voor een duurzaam en reëel (financieel) evenwicht:

- Een reëel sluitende begroting voor het begrotingsjaar en het meerjarenperspectief.
- De risico's die de gemeente loopt in verhouding tot het weerstandsvermogen.

Realistische ramingen met een transparant onderscheid tussen incidentele en structurele lasten en baten.

Structureel evenwicht

Bedragen x € 1.000 + = baten/voordeel, - = lasten/nadeel	2027	2028	2029	2030	Bron
Totaal geraamde baten	584.458	527.648	524.759	547.850	Financieel kader
Totaal geraamde lasten	587.650	544.226	543.713	563.647	Financieel kader
A: saldo baten en lasten	-3.193	-16.578	-18.954	-15.796	
Totaal onttrekkingen aan reserves	9.772	6.121	6.278	5.591	Overzicht IV.2
Totaal toevoegingen aan reserves	6.579	8.353	8.349	8.349	Overzicht IV.2
B: saldo toevoegingen en ontrekkingen aan reserves	3.194	-2.232	-2.071	-2.758	
Totaal incidentele baten	6.134	1.187	1.539	861	Overzicht III.2.4
Totaal incidentele lasten	6.669	1.657	1.917	1.143	Overzicht III.2.4
C: saldo incidentele baten en lasten	-534	-470	-378	-282	
Structureel saldo A+B-C	**535**	**-18.340**	**-20.647**	**-18.272**	
Structureel evenwicht	ja	nee	nee	nee	

II.2 Diverse overzichten

II.2.1 Begroting 2027 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren

II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht

II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma

II.2.4 Incidentele baten en lasten

II.2.5 EMU-saldo

II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

II.2.7 Geprognosticeerde balans 2027-2030

II.2.1 Begroting 2027 naar programmabegroting inclusief vergelijking met voorgaande jaren

		Rekening 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
(Bedragen x € 1.000)		Totaal lasten	Totaal baten	Saldo	Totaal lasten	Totaal baten	Saldo	Totaal lasten	Totaal baten	Saldo
1 Inwoner en bestuur	1.1 Algemeen bestuur	7.007	609	-6.398	38.406	32.500	-5.906	38.134	32.500	-5.634
	1.2 Dienstverlening	7.573	3.185	-4.387	7.284	2.277	-5.007	7.613	2.297	-5.316
	1.3 Regionale samenwerking	1.177	850	-327	944	537	-407	920	556	-365
1 Inwoner en bestuur		**15.756**	**4.644**	**-11.112**	**46.634**	**35.314**	**-11.321**	**46.667**	**35.353**	**-11.314**
2 Vitaliteit	2.1 Onderwijs	12.122	8.403	-3.719	11.981	7.642	-4.339	11.883	7.645	-4.238
	2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	24.065	898	-23.167	24.457	36	-24.421	24.737	27	-24.710
	2.3 Sport	15.314	2.563	-12.751	14.814	659	-14.155	15.038	28	-15.010
	2.4 Maatschappelijke ondersteuning	81.525	4.089	-77.436	86.895	4.584	-82.311	89.333	1.899	-87.435
	2.5 Jeugd	70.850	2.406	-68.443	66.524	2.323	-64.201	64.771	52	-64.719
	2.6 Iedereen doet mee	108.147	66.586	-41.561	93.530	53.872	-39.658	96.946	56.400	-40.546
	2.7 Diversiteit	807	55	-751	736	0	-736	1.050	2	-1.048
	2.8 Vluchtelingen en Migratie *	0	0	0	0	0	0	1.980	1.528	-452
2 Vitaliteit		**312.828**	**85.000**	**-227.828**	**298.938**	**69.116**	**-229.822**	**305.738**	**67.581**	**-238.157**
3 Bedrijvigheid	3.1 Economie en toerisme	8.036	865	-7.170	8.749	1.358	-7.391	9.856	1.363	-8.493
	3.2 Citymarketing en Evenementen	203	1	-202	249	0	-249	92	0	-92
3 Eedrijvigheid		**8.239**	**866**	**-7.373**	**8.998**	**1.359**	**-7.639**	**9.948**	**1.363**	**-8.585**
4 Leefbaarheid	4.1 Veiligheid	19.045	617	-18.428	19.233	397	-18.836	20.510	404	-20.106
	4.2 Bereikbaarheid	24.026	811	-23.216	24.789	668	-24.122	26.704	520	-26.184
	4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	52.427	33.344	-19.083	53.161	32.914	-20.248	68.894	47.470	-21.424
	4.4 Wonen	2.299	150	-2.149	2.603	94	-2.509	1.054	83	-972
	4.5 Parkeren	8.276	11.444	3.168	9.151	12.195	3.044	8.706	13.148	4.443
	4.6 Alkmaars Kanaal	3.399	1.059	-2.340	5.807	2.181	-3.626	4.146	1.036	-3.110
4 LeefEaarheid		**109.472**	**47.425**	**-62.047**	**114.746**	**48.448**	**-66.298**	**130.014**	**62.661**	**-67.353**
5 Duurzaamheid	5.1 Leefomgeving	63.040	41.242	-21.798	56.851	40.146	-16.704	52.566	36.818	-15.748
	5.2 Energietransitie en klimaatadaptatie *	0	0	0	0	0	0	6.603	181	-6.422
5 Duurzaamheid		**63.040**	**41.242**	**-21.798**	**56.851**	**40.146**	**-16.704**	**59.169**	**37.000**	**-22.169**
Programma's		**509.335**	**179.177**	**-330.158**	**526.166**	**194.382**	**-331.784**	**551.536**	**203.957**	**-347.579**
6 Financiën	6.1 Overhead	34.136	1.790	-32.347	31.739	1.696	-30.044	34.143	1.900	-32.243
	6.2 Algemene dekkingsmiddelen	2.017	363.444	361.426	2.440	352.642	350.202	1.971	378.601	376.630
	6.3 Onvoorzien	0	0	0	1	0	-1	1	0	-1
	6.4 Heffing voor de Vennootschapsbelasting	-293	0	293	0	0	0	0	0	0
6 Financiën		**35.861**	**365.233**	**329.373**	**34.180**	**354.337**	**320.157**	**36.114**	**380.501**	**344.386**
Saldo van baten en lasten totaal		**545.196**	**544.410**	**-785**	**560.346**	**548.719**	**-11.627**	**587.650**	**584.458**	**-3.193**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves		21.452	26.593	5.141	477	12.104	11.628	6.579	9.772	3.194
Gerealiseerd/verwacht resultaat		**566.648**	**571.003**	**4.355**	**560.823**	**560.824**	**1**	**594.229**	**594.230**	**1**

* Vanaf de programmabegroting 2027 is dit een apart thema

II.2.2 Toelichting per programmaoverzicht

Programma 1 Inwoner en bestuur

Programma 1 Inwoner en bestuur (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Algemeen bestuur	7.007	38.406	38.134	8.664	14.296	17.439
Dienstverlening	7.573	7.284	7.613	7.542	7.517	7.617
Regionale samenwerking	1.177	944	920	920	920	920
Totaal lasten	*15.756*	*46.634*	*46.667*	*17.127*	*22.734*	*25.977*
Algemeen bestuur	609	32.500	32.500	3.257	8.889	12.032
Dienstverlening	3.185	2.277	2.297	2.291	2.291	2.291
Regionale samenwerking	850	537	556	556	556	556
Totaal baten	*4.644*	*35.314*	*35.353*	*6.103*	*11.735*	*14.878*
Totaal saldo voor bestemming	**-11.112**	**-11.321**	**-11.314**	**-11.024**	**-10.999**	**-11.099**
Algemeen bestuur	0	0	3.691	8.000	8.000	8.000
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*3.691*	*8.000*	*8.000*	*8.000*
Algemeen bestuur	1.601	1.224	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*1.601*	*1.224*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**1.601**	**1.224**	**-3.691**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
Totaal saldo na bestemming	**-9.511**	**-10.097**	**-15.005**	**-19.024**	**-18.999**	**-19.099**

Toelichting per thema

1.1 Algemeen bestuur

Thema Algemeen bestuur (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestuur en internationale contacten	4.849	4.626	4.761	4.761	4.761	4.761
Bestuursondersteuning	1.001	725	742	742	742	742
Algemene activiteiten	1.156	33.055	32.631	3.161	8.793	11.936
Totaal lasten	*7.007*	*38.406*	*38.134*	*8.664*	*14.296*	*17.439*
Bestuur en internationale contacten	17	0	0	0	0	0
Bestuursondersteuning	2	0	0	0	0	0
Algemene activiteiten	589	32.500	32.500	3.257	8.889	12.032
Totaal baten	*609*	*32.500*	*32.500*	*3.257*	*8.889*	*12.032*
Totaal saldo voor bestemming	**-6.398**	**-5.906**	**-5.634**	**-5.407**	**-5.407**	**-5.407**
Algemene activiteiten	0	0	3.691	8.000	8.000	8.000
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*3.691*	*8.000*	*8.000*	*8.000*
Algemene activiteiten	1.601	1.224	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*1.601*	*1.224*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**1.601**	**1.224**	**-3.691**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
Totaal saldo na bestemming	**-4.797**	**-4.682**	**-9.325**	**-13.407**	**-13.407**	**-13.407**

Thema 1.1 Algemeen bestuur	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kaderbrief 2027-2030: vrijval stelpost loon- en prijscompensatie	424	V
Loon- en prijscompensatie	184	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	32	V
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Toevoegingen reserves:		
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: verbeteren financiële positie	3.691	N
Onttrekkingen reserves:		
In de Programmabegroting 2025 en de Kadernota 2026-2029 zijn voor de jaren 2025 en 2026 onttrekkingen van aan de algemene reserve geraamd ter dekking van de incidentele lasten in deze jaren. Vanaf 2027 vervalt deze onttrekking in de meerjarenraming.	1.224	N

1.2 Dienstverlening

Thema Dienstverlening (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Voorlichting, communicatie en stadsprom	611	610	580	576	576	576
Burgerdiensten	6.962	6.673	7.033	6.966	6.941	7.041
Totaal lasten	*7.573*	*7.284*	*7.613*	*7.542*	*7.517*	*7.617*
Voorlichting, communicatie en stadsprom	2	1	2	0	0	0
Burgerdiensten	3.184	2.276	2.295	2.291	2.291	2.291
Totaal baten	*3.185*	*2.277*	*2.297*	*2.291*	*2.291*	*2.291*
Totaal saldo voor bestemming	**-4.387**	**-5.007**	**-5.316**	**-5.252**	**-5.227**	**-5.327**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-4.387**	**-5.007**	**-5.316**	**-5.252**	**-5.227**	**-5.327**

Thema 1.2 Dienstverlening	Bedrag	N/V
Lasten:		
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit inclusief dekking: structurele borging digitale tweeling en digitale autonomie.	360	N
Kaderbrief 2027-2030: toename adresonderzoeken	160	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	191	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	20	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

1.3 Regionale samenwerking

Thema Regionale samenwerking (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Regionale samenwerking	1.177	944	920	920	920	920
Totaal lasten	*1.177*	*944*	*920*	*920*	*920*	*920*
Regionale samenwerking	850	537	556	556	556	556
Totaal baten	*850*	*537*	*556*	*556*	*556*	*556*
Totaal saldo voor bestemming	**-327**	**-407**	**-365**	**-365**	**-365**	**-365**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-327**	**-407**	**-365**	**-365**	**-365**	**-365**

Thema 1.3 Regionale samenwerking	Bedrag	N/V
Lasten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	24	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	19	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

Programma 2 Vitaliteit

Programma 2 Vitaliteit (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onderwijs	12.122	11.981	11.883	11.478	11.330	11.330
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	24.065	24.457	24.737	25.561	25.562	25.464
Sport	15.314	14.814	15.038	15.289	16.473	16.323
Maatschappelijke ondersteuning	81.525	86.895	89.333	91.910	86.239	86.149
Jeugd	70.850	66.524	64.771	64.341	64.341	64.341
Iedereen doet mee	108.147	93.530	96.946	96.379	95.021	94.867
Diversiteit	807	736	1.050	1.031	1.031	1.031
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.980	1.929	1.930	1.931
Totaal lasten	*312.828*	*298.938*	*305.738*	*307.918*	*301.926*	*301.435*
Onderwijs	8.403	7.642	7.645	7.645	7.645	7.645
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	898	36	27	27	27	27
Sport	2.563	659	28	26	26	26
Maatschappelijke ondersteuning	4.089	4.584	1.899	2.838	2.838	2.838
Jeugd	2.406	2.323	52	42	42	42
Iedereen doet mee	66.586	53.872	56.400	56.397	56.397	56.397
Diversiteit	55	0	2	0	0	0
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.528	1.525	1.525	1.525
Totaal baten	*85.000*	*69.116*	*67.581*	*68.500*	*68.500*	*68.500*
Totaal saldo voor bestemming	**-227.828**	**-229.822**	**-238.157**	**-239.418**	**-233.426**	**-232.935**
Onderwijs	246	0	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	223	0	0	0	0	0
Jeugd	1.719	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	6.433	0	2.600	0	0	0
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*8.641*	*20*	*2.600*	*0*	*0*	*0*
Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	225	63	63	63	63	63
Sport	199	6	0	0	0	0
Maatschappelijke ondersteuning	807	1.240	860	263	0	0
Jeugd	6.044	0	0	0	0	0
Iedereen doet mee	8.128	2.751	2.600	0	0	0
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Vluchtelingen en migratie	0	0	896	888	888	888
Totaal onttrekkingen reserves	*15.423*	*4.080*	*4.419*	*1.214*	*951*	*951*
Totaal mutaties reserves	**6.782**	**4.060**	**1.819**	**1.214**	**951**	**951**
Totaal saldo na bestemming	**-221.046**	**-225.762**	**-236.338**	**-238.204**	**-232.476**	**-231.984**

Toelichting per thema

2.1 Onderwijs

Thema Onderwijs (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Voorzieningen	1.871	2.330	2.328	2.328	2.328	2.328
Educatie	7.782	7.361	7.289	6.884	6.736	6.736
Voortijdig schoolverlaten	2.469	2.289	2.266	2.266	2.266	2.266
Totaal lasten	*12.122*	*11.981*	*11.883*	*11.478*	*11.330*	*11.330*
Voorzieningen	17	0	0	0	0	0
Educatie	6.750	6.406	6.409	6.409	6.409	6.409
Voortijdig schoolverlaten	1.636	1.236	1.236	1.236	1.236	1.236
Totaal baten	*8.403*	*7.642*	*7.645*	*7.645*	*7.645*	*7.645*
Totaal saldo voor bestemming	**-3.719**	**-4.339**	**-4.238**	**-3.833**	**-3.685**	**-3.685**
Voorzieningen	60	0	0	0	0	0
Educatie	186	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*246*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-246**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-3.965**	**-4.339**	**-4.238**	**-3.833**	**-3.685**	**-3.685**

Thema 2.1 Onderwijs	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kaderbrief 2027-2030: Besparing gemeentelijke peutermiddelen	382	V
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	217	N
Loon- en prijscompensatie	170	N
Onderbesteding onderwijs: Budgetten Leerlingenvervoer en Schoolzwemmen worden vanwege structurele onderbesteding verlaagd	122	V
Onderbesteding onderwijs: Budget voortijdig schoolverlaten verzuimcoach wordt vanwege structurele onderbesteding verlaagd	35	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	98	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	3	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed

Thema Cultuur, kunst en cultureel erfgoed (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Cultuur en kunst	19.984	20.703	20.943	21.768	21.768	21.668
Monumentenzorg en Archeologie	2.834	2.432	2.377	2.377	2.377	2.379
Regionaal historisch centrum	1.247	1.322	1.417	1.417	1.417	1.417
Totaal lasten	*24.065*	*24.457*	*24.737*	*25.561*	*25.562*	*25.464*
Cultuur en kunst	864	0	0	0	0	0
Monumentenzorg en Archeologie	34	36	27	27	27	27
Regionaal historisch centrum	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*898*	*36*	*27*	*27*	*27*	*27*
Totaal saldo voor bestemming	**-23.167**	**-24.421**	**-24.710**	**-25.534**	**-25.535**	**-25.436**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Cultuur en kunst	225	63	63	63	63	63
Totaal onttrekkingen reserves	*225*	*63*	*63*	*63*	*63*	*63*
Totaal mutaties reserves	**225**	**63**	**63**	**63**	**63**	**63**
Totaal saldo na bestemming	**-22.942**	**-24.358**	**-24.647**	**-25.471**	**-25.472**	**-25.373**

Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie Theater de Vest en Stedelijk Museum	710	N
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	650	V
Loon- en prijscompensatie	515	N
Budget versterken lokaal bibliotheekstelsel liep tot en met 2026	330	V
Stimuleren Jongeren Cultuur liep tot en met 2026 en de aanvraag coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit 2027 wordt gedekt binnen eigen middelen	300	V
Cultuur – groeiagenda	250	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	85	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	9	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

2.3 Sport

Thema Sport (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Sport en recreatie	15.314	14.814	15.038	15.289	16.473	16.323
Totaal lasten	*15.314*	*14.814*	*15.038*	*15.289*	*16.473*	*16.323*
Sport en recreatie	2.563	659	28	26	26	26
Totaal baten	*2.563*	*659*	*28*	*26*	*26*	*26*
Totaal saldo voor bestemming	**-12.751**	**-14.155**	**-15.010**	**-15.264**	**-16.447**	**-16.297**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Sport en recreatie	199	6	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*199*	*6*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**199**	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-12.552**	**-14.150**	**-15.010**	**-15.264**	**-16.447**	**-16.297**

Thema 2.3 Sport	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon- en prijscompensatie Alkmaar Sport NV	905	N
Meerjarige rijkssubsidieregelingen Brede Spuk combinatiefuctionarissen en GALA lopen tot en met 2026	630	V
Budget voor Olga Commandeurtuinen liep tot en met 2026	100	V
Loon- en prijscompensatie algemeen	70	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	21	V
Baten:		
Meerjarige rijkssubsidieregelingen Brede Spuk combinatiefuctionarissen en GALA lopen tot en met 2026	630	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Thema Maatschappelijke ondersteuning (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Preventie en innovatie	3.780	3.926	3.869	4.189	4.189	4.189
Versterken sociale Kracht van de Stad	13.351	14.316	10.018	10.448	10.448	10.448
Maatwerkvoorzieningen	38.162	37.562	45.896	45.896	39.925	39.835
Bijzondere ondersteuning	26.233	31.092	29.550	31.377	31.677	31.677
Totaal lasten	*81.525*	*86.895*	*89.333*	*91.910*	*86.239*	*86.149*
Preventie en innovatie	22	0	0	0	0	0
Versterken sociale Kracht van de Stad	2.195	2.808	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen	1.071	1.073	1.155	2.094	2.094	2.094
Bijzondere ondersteuning	801	703	743	743	743	743
Totaal baten	*4.089*	*4.584*	*1.899*	*2.838*	*2.838*	*2.838*
Totaal saldo voor bestemming	**-77.436**	**-82.311**	**-87.435**	**-89.073**	**-83.402**	**-83.312**
Bijzondere ondersteuning	223	23	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*223*	*23*	*0*	*0*	*0*	*0*
Versterken sociale Kracht van de Stad	294	500	0	0	0	0
Bijzondere ondersteuning	513	740	860	263	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*807*	*1.240*	*860*	*263*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**584**	**1.217**	**860**	**263**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-76.852**	**-81.094**	**-86.575**	**-88.810**	**-83.402**	**-83.312**

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Lasten:		
De specifieke uitkeringen Brede Spuk en IZA eindigen na 2026 (zie baten voor het-zelfde bedrag)	2.810	V
Loon- en prijscompensatie	2.530	N
Incidentele onderbesteding Beschermd Wonen	2.470	V
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	2.400	N
Meicirculaire 2026: budgetverhoging Beschermd Wonen	1.015	N
Kaderbrief 2027-2030: Effecten Kostprijs onderzoek begeleiding	800	N
Lasten budget Wijkaanzet tot en met 2026 (zie ook bij lagere onttrekking reserve, neutraal)	500	V
Kaderbrief 2027-2030: Doorwerking jaarrekening huishoudelijke hulp	470	N
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Woonzorgagenda, Fetura-extra, Skeave Huse, Combineren zorg en veiligheid, aanpak dakloosheid	430	N
Meicirculaire 2026: budgetverhoging Vrouwenopvang	290	N
Kaderbrief 2027-2030: Doorwerking Jaarrekening Begeleiding	280	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	3	N
Baten:		
De specifieke uitkeringen Brede spuk en IZA eindigen na 2026 (zie lasten voor het-zelfde bedrag)	2.810	N
Indexatie van de baten	80	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	45	V
Toevoegingen reserves:		
Op 18 juni 2024 is het college akkoord gegaan met het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming waarin een dotatie aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds is verwerkt.	23	V
Onttrekkingen reserves:		
Geen onttrekking Wijkaanzet (zie ook bij lasten, per saldo geen effect)	500	N

Thema 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	Bedrag	N/V
Op 18 juni 2024 is het college akkoord gegaan met het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, waarin een onttrekking aan de bestemmingsreserve Taakmutaties Gemeentefonds is verwerkt.	120	V

2.5 Jeugd

Thema Jeugd (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Jeugd	70.850	66.524	64.771	64.341	64.341	64.341
Totaal lasten	*70.850*	*66.524*	*64.771*	*64.341*	*64.341*	*64.341*
Jeugd	2.406	2.323	52	42	42	42
Totaal baten	*2.406*	*2.323*	*52*	*42*	*42*	*42*
Totaal saldo voor bestemming	**-68.443**	**-64.201**	**-64.719**	**-64.299**	**-64.299**	**-64.299**
Jeugd	1.719	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*1.719*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Jeugd	6.044	400	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*6.044*	*400*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**4.325**	**400**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-64.119**	**-63.801**	**-64.719**	**-64.299**	**-64.299**	**-64.299**

Thema 2.5 Jeugd	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	3.350	V
Kaderbrief 2027-2030: Jeugd zorg in natura, doorwerking jaarrekening	3.100	N
Loon- en prijscompensatie algemeen	2.130	N
Geen inkooporganisatie contractmanagement Jeugd en Wmo in 2027: dit is een GR geworden (zie ook baten, neutraal)	1.780	V
Verhoging taakstelling kosten jeugdhulp	1.200	V
Lager budget inhuur personeel, wordt opgevangen met bestaand personeel	700	V
Loon- en prijscompensatie gemeenschappelijke regelingen	380	N
Lager innovatiebudget	250	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	83	V
Baten:		
Geen inkooporganisatie contractmanagement Jeugd en Wmo in 2027: dit is een GR geworden (zie ook lasten, neutraal)	1.780	N
Brede Spuk jeugd Rijksbijdrage liep af in 2026	470	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	21	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
In 2026 was er een onttrekking uit de algemene reserve ter dekking van incidenteel hogere kosten jeugdhulp. Deze vervalt in 2027	400	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	76	V

2.6 Iedereen doet mee

Thema Iedereen doet mee (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Inkomensondersteuning	71.989	68.849	72.369	72.281	72.272	72.289
Participatie	26.045	22.545	24.578	24.098	22.750	22.578
Projecten ASON	10.112	2.136	0	0	0	0
Totaal lasten	*108.147*	*93.530*	*96.946*	*96.379*	*95.021*	*94.867*
Inkomensondersteuning	49.516	52.344	55.889	55.889	55.889	55.889
Participatie	3.047	0	510	508	508	508
Projecten ASON	14.023	1.528	0	0	0	0
Totaal baten	*66.586*	*53.872*	*56.400*	*56.397*	*56.397*	*56.397*
Totaal saldo voor bestemming	**-41.561**	**-39.658**	**-40.546**	**-39.981**	**-38.624**	**-38.469**
Inkomensondersteuning	191	0	2.600	0	0	0
Participatie	1.482	0	0	0	0	0
Projecten ASON	4.760	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.433*	*0*	*2.600*	*0*	*0*	*0*
Inkomensondersteuning	2.210	690	2.600	0	0	0
Participatie	1.085	0	0	0	0	0
Projecten ASON	4.833	2.061	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*8.128*	*2.751*	*2.600*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**1.695**	**2.751**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-39.866**	**-36.907**	**-40.546**	**-39.981**	**-38.624**	**-38.469**

Thema 2.6 Iedereen doet mee	Bedrag	N/V
Lasten:		
Actualisatie budgetten gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz (zie baten voor gelijk bedrag, neutraal)	4.035	N
Het product Projecten ASON is per 2027 verplaatst naar Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie (zie Thema 2.8)	2.135	V
Loon- en prijscompensatie gemeenschappelijke regelingen	1.340	N
Actualisatie budget lasten WSW conform ontwikkeling rijksbudget	1.100	V
Meicirculaire 2026: Actualisatie Participatie budget en Participatiewet in balans	1.095	N
Extra budget Alkmaar Pas met dekking uit de reserve Tijdelijke Ondersteuning vervalt in 2027	690	V
Meicirculaire 2026: Impulsbudget sociale infrastructuur	500	N
Verlaging stelpost negatief bedrijfsresultaat werkbedrijf op basis van resultaten afgelopen jaren	500	V
Loon- en prijscompensatie algemeen	470	N
Meicirculaire 2026: Re-integratiedienstverlening gericht op jongeren	260	N
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	45	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	96	N
Baten:		
Actualisatie budgetten gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz (zie lasten voor gelijk bedrag, neutraal)	4.035	V
Het product Projecten ASON is per 2027 verplaatst naar Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie (zie Thema 2.8)	1.528	N
Loon- en prijscompensatie	70	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	49	N

Thema 2.6 Iedereen doet mee	Bedrag	N/V
Toevoegingen reserves:		
Vorming bestemmingsreserve Armoede door storting in deze nieuwe reserve	2.600	N
Onttrekkingen reserves:		
Onttrekking uit de Algemene reserve t.b.v. vorming bestemmingsreserve Armoede	2.600	V
Het product Projecten ASON krijgt per 2027 een eigen Thema 2.8 Projecten ASON, het betreft met name baten voor Project Robonsbosweg (zie Thema 2.8)	2.061	N
In 2026 was de laatste onttrekking uit de reserve Bijzonder Bijstand ten behoeve van de AlkmaarPas.	690	N

2.7 Diversiteit

Thema Diversiteit (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Diversiteit	807	736	1.050	1.031	1.031	1.031
Totaal lasten	*807*	*736*	*1.050*	*1.031*	*1.031*	*1.031*
Diversiteit	55	0	2	0	0	0
Totaal baten	*55*	*0*	*2*	*0*	*0*	*0*
Totaal saldo voor bestemming	**-751**	**-736**	**-1.048**	**-1.031**	**-1.031**	**-1.031**
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*20*	*20*	*0*	*0*	*0*	*0*
Diversiteit	20	20	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*20*	*20*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-751**	**-736**	**-1.048**	**-1.031**	**-1.031**	**-1.031**

Thema 2.7 Diversiteit	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	240	N
Budget Toegankelijkheid senioren	60	N
Loon- en prijscompensatie	34	N
Budget Meicirculaire 2026 Preventieve antidiscriminatievoorzieningen	16	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	36	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	2	V
Toevoegingen reserves:		
Geen toevoeging bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds in 2027	20	V
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

2.8 Vluchtelingen en migratie

Thema Vluchtelingen en migratie (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.980	1.929	1.930	1.931
Totaal lasten	*0*	*0*	*1.980*	*1.929*	*1.930*	*1.931*
Vluchtelingen en migratie	0	0	1.528	1.525	1.525	1.525
Totaal baten	*0*	*0*	*1.528*	*1.525*	*1.525*	*1.525*
Totaal saldo voor bestemming	**0**	**0**	**-452**	**-404**	**-405**	**-406**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Vluchtelingen en migratie	0	0	896	888	888	888
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*896*	*888*	*888*	*888*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**896**	**888**	**888**	**888**
Totaal saldo na bestemming	**0**	**0**	**444**	**484**	**483**	**482**

Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie	Bedrag	N/V
Lasten:		
Het product Projecten ASON is per 2027 verplaatst van Thema 2.6 Iedereen doet mee naar Thema 2.8 Vluchtelingen en migratie (zie Thema 2.8). De lasten bedroegen in de primaire begroting 2026 € 2.136.000 (zie Thema 2.6) en zijn in 2027 afgenomen met € 156.000 tot € 1.980.000. Het betreft met name fasering in de huisvestingslasten voor Project Robonsbosweg. *(De mutatie in de kolom bedrag is t.o.v. 2026 voor dit thema, hier was echter nog niets begroot)*	1.980	N
Baten:		
De baten bedroegen in de primaire begroting 2026 € 1.528.000 (zie Thema 2.6) en zijn in 2027 gelijk gebleven. *(De mutatie in de kolom bedrag is tov 2026 voor dit thema, hier was echter nog niets begroot)*	1.528	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
De onttrekking aan de bestemmingsreserve Robonsbosweg bedroeg in de primaire begroting 2026 € 2.061.000 (zie Thema 2.6) en is in 2027 afgenomen met € 1.165.000 tot € 896.000. Het betreft met name een actualisatie van de startbegroting van het Project Robonsbosweg. Deze reserve heeft het karakter van een egalisatiereserve. *(De mutatie in de kolom bedrag is t.o.v. 2026 voor dit thema, hier was echter nog niets begroot)*	896	V

Programma 3 bedrijvigheid

Programma 3 Bedrijvigheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Economie en toerisme	8.036	8.749	9.856	9.735	9.737	9.741
Citymarketing en Evenementen	203	249	92	92	92	92
Totaal lasten	*8.239*	*8.998*	*9.948*	*9.827*	*9.829*	*9.833*
Economie en toerisme	865	1.358	1.363	957	687	687
Citymarketing en Evenementen	1	0	0	0	0	0
Totaal baten	*866*	*1.358*	*1.363*	*957*	*687*	*687*
Totaal saldo voor bestemming	**-7.373**	**-7.640**	**-8.585**	**-8.869**	**-9.142**	**-9.146**
Economie en toerisme	83	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*83*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Economie en toerisme	48	51	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*48*	*51*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-35**	**51**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-7.407**	**-7.589**	**-8.585**	**-8.869**	**-9.142**	**-9.146**

Toelichting per thema

3.1 Economie en toerisme

Thema Economie en toerisme (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Economie en industrie	4.277	5.353	6.060	6.033	6.035	6.037
Markten en evenementen	1.826	1.442	2.672	2.577	2.578	2.580
Toerisme	1.933	1.954	1.125	1.124	1.124	1.124
Totaal lasten	*8.036*	*8.749*	*9.856*	*9.735*	*9.737*	*9.741*
Economie en industrie	164	695	680	275	5	5
Markten en evenementen	682	653	679	679	679	679
Toerisme	19	11	3	3	3	3
Totaal baten	*865*	*1.358*	*1.363*	*957*	*687*	*687*
Totaal saldo voor bestemming	**-7.170**	**-7.391**	**-8.493**	**-8.778**	**-9.050**	**-9.054**
Economie en industrie	83	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*83*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Economie en industrie	38	51	0	0	0	0
Toerisme	10	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*48*	*51*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-35**	**51**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-7.205**	**-7.340**	**-8.493**	**-8.778**	**-9.050**	**-9.054**

Thema 3.1 Bedrijvigheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	696	N
Coalitieakkoord Nieuwjaarsviering	300	N

Thema 3.1 Bedrijvigheid	Bedrag	N/V
Loon- en prijscompensatie	291	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	170	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	5	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	51	N

3.2 Citymarketing en evenementen

Thema Citymarketing en Evenementen (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Citymarketing en Evenementen	203	249	92	92	92	92
Totaal lasten	*203*	*249*	*92*	*92*	*92*	*92*
Citymarketing en Evenementen	1	0	0	0	0	0
Totaal baten	*1*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal saldo voor bestemming	**-202**	**-249**	**-92**	**-92**	**-92**	**-92**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-202**	**-249**	**-92**	**-92**	**-92**	**-92**

Thema 3.2 Citymarketing en evenementen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische actualisatie kostenverdeelstaat	105	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	52	V
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		

Programma 4 Leefbaarheid

Programma 4 Leefbaarheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Veiligheid	19.045	19.233	20.510	20.146	20.109	19.994
Bereikbaarheid	24.026	24.789	26.704	27.210	28.173	29.712
Ruimtelijke ontwikkeling	52.427	53.161	68.894	50.903	48.379	64.670
Wonen	2.299	2.603	1.054	1.054	1.054	1.054
Parkeren	8.276	9.151	8.706	8.801	9.000	9.212
Alkmaars Kanaal	3.399	5.807	4.146	3.612	3.635	3.638
Totaal lasten	*109.472*	*114.746*	*130.014*	*111.727*	*110.351*	*128.281*
Veiligheid	617	397	404	394	394	394
Bereikbaarheid	811	668	520	511	513	513
Ruimtelijke ontwikkeling	33.344	32.914	47.470	28.501	25.430	40.599
Wonen	150	94	83	83	83	83
Parkeren	11.444	12.195	13.148	13.665	13.665	13.665
Alkmaars Kanaal	1.059	2.181	1.036	343	343	343
Totaal baten	*47.425*	*48.448*	*62.661*	*43.496*	*40.427*	*55.596*
Totaal saldo voor bestemming	**-62.047**	**-66.298**	**-67.353**	**-68.231**	**-69.924**	**-72.685**
Veiligheid	90	30	0	0	0	0
Bereikbaarheid	13	13	13	13	13	13
Ruimtelijke ontwikkeling	5.103	329	228	302	302	302
Wonen	288	85	47	38	34	34
Alkmaars Kanaal	683	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.177*	*457*	*288*	*353*	*349*	*349*
Veiligheid	33	30	0	0	0	0
Bereikbaarheid	642	613	611	322	124	118
Ruimtelijke ontwikkeling	7.269	5.531	4.079	4.181	4.841	4.211
Wonen	190	130	130	130	130	130
Alkmaars Kanaal	214	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*8.347*	*6.305*	*4.820*	*4.632*	*5.095*	*4.459*
Totaal mutaties reserves	**2.170**	**5.848**	**4.532**	**4.279**	**4.747**	**4.110**
Totaal saldo na bestemming	**-59.877**	**-60.450**	**-62.821**	**-63.951**	**-65.177**	**-68.575**

Toelichting per thema

4.1 Veiligheid

Thema Veiligheid (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Integraal veiligheidsbeleid	7.511	7.028	7.300	7.257	7.211	7.081
Brandweer	906	1.079	945	945	953	968
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	10.628	11.126	12.265	11.945	11.945	11.945
Totaal lasten	*19.045*	*19.233*	*20.510*	*20.146*	*20.109*	*19.994*
Integraal veiligheidsbeleid	617	397	404	394	394	394
Brandweer	0	0	0	0	0	0
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*617*	*397*	*404*	*394*	*394*	*394*
Totaal saldo voor bestemming	**-18.428**	**-18.836**	**-20.106**	**-19.753**	**-19.715**	**-19.600**
Integraal veiligheidsbeleid	90	30	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*90*	*30*	*0*	*0*	*0*	*0*
Integraal veiligheidsbeleid	33	30	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*33*	*30*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-57**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-18.485**	**-18.836**	**-20.106**	**-19.753**	**-19.715**	**-19.600**

Thema 4.1 Veiligheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Loon en prijscompensatie	1.123	N
Ontwikkelopgave brandweer fasering budget vanuit Kadernota 2025-2028	254	N
Onderbesteding onderhoudslasten brandweergarage	100	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	7	N
Toevoegingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	30	V
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	30	N

4.2 Bereikbaarheid

Thema Bereikbaarheid (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Verkeer en vervoer	3.981	4.080	3.884	3.940	3.944	4.087
Beheer infrastructuur	20.046	20.709	22.820	23.270	24.229	25.625
Totaal lasten	*24.026*	*24.789*	*26.704*	*27.210*	*28.173*	*29.712*
Verkeer en vervoer	213	4	2	2	2	2
Beheer infrastructuur	598	663	517	508	511	511
Totaal baten	*811*	*668*	*520*	*511*	*513*	*513*
Totaal saldo voor bestemming	**-23.216**	**-24.122**	**-26.184**	**-26.699**	**-27.660**	**-29.199**
Beheer infrastructuur	13	13	13	13	13	13
Totaal toevoegingen reserves	*13*	*13*	*13*	*13*	*13*	*13*
Verkeer en vervoer	50	0	0	0	0	0
Beheer infrastructuur	592	613	611	322	124	118
Totaal onttrekkingen reserves	*642*	*613*	*611*	*322*	*124*	*118*
Totaal mutaties reserves	**629**	**601**	**598**	**309**	**112**	**105**
Totaal saldo na bestemming	**-22.586**	**-23.521**	**-25.586**	**-26.390**	**-27.549**	**-29.094**

Thema 4.2 Bereikbaarheid	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kaderbrief 2027-2030: Onderhoudsniveau wegen op onderhoudsniveau A/C	2.030	N
Loon- en prijscompensatie	994	N
Technische verschuiving: lasten energieleverend geluidscherm naar thema 4.3 (saldoneutraal)	448	V
Kaderbrief 2027-2030: Veilig houden dijk en polderwegen	400	V
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Veilig verkeer	150	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	411	V
Baten:		
Technische verschuiving: baten energieleverend geluidscherm naar thema 4.3 (saldoneutraal)	167	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	19	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	2	V

4.3 Ruimtelijke ontwikkeling

Thema Ruimtelijke ontwikkeling (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Ruimtelijk beleid	4.737	5.662	5.492	5.864	5.914	5.914
Bouwen	5.924	5.264	6.574	5.524	5.524	5.524
Grond- en accommodatiebeheer	31.929	33.037	31.421	30.608	32.091	33.213
Grondexploitaties	9.836	9.198	25.406	8.908	4.850	20.019
Totaal lasten	*52.427*	*53.161*	*68.894*	*50.903*	*48.379*	*64.670*
Ruimtelijk beleid	796	1.143	242	25	25	25
Bouwen	3.175	4.071	4.774	3.574	3.574	3.574
Grond- en accommodatiebeheer	20.075	19.120	17.859	16.805	17.791	17.791
Grondexploitaties	9.299	8.580	24.595	8.097	4.039	19.208
Totaal baten	*33.344*	*32.914*	*47.470*	*28.501*	*25.430*	*40.599*
Totaal saldo voor bestemming	**-19.083**	**-20.248**	**-21.424**	**-22.403**	**-22.950**	**-24.071**
Ruimtelijk beleid	509	0	0	0	0	0
Grond- en accommodatiebeheer	4.394	236	228	302	302	302
Grondexploitaties	200	93	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*5.103*	*329*	*228*	*302*	*302*	*302*
Ruimtelijk beleid	373	400	0	0	0	0
Grond- en accommodatiebeheer	6.896	5.131	4.079	4.181	4.841	4.211
Totaal onttrekkingen reserves	*7.269*	*5.531*	*4.079*	*4.181*	*4.841*	*4.211*
Totaal mutaties reserves	**2.166**	**5.202**	**3.851**	**3.879**	**4.539**	**3.909**
Totaal saldo na bestemming	**-16.917**	**-15.046**	**-17.573**	**-18.524**	**-18.410**	**-20.162**

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag	N/V
Lasten:		
Hogere lasten grondexploitatie, per saldo neutraal (zie baten). Voor de toelichting van dit bedrag wordt verwezen naar de MPG (raad 12 mei 2026) en de overige vastgestelde raadsbesluiten (waaronder Picassolaan). In de MPG worden de lasten en baten van de grondexploitaties bijgesteld naar de meest recente stand van zaken.	16.015	N
Lagere afschrijvingslasten door aanpassing afschrijvingstermijn gebouwen van 40 naar 50 jaar	2.988	V
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	1.355	N
Loon en prijsindexatie	1.094	N
Verkoop Elgerweg 101 (lasten in 2026, voordeel t.o.v. 2027)	1.082	V
Kaderbrief 2027-2030: structurele stijging kosten klein- en groot onderhoud als gevolg van wettelijke verplichtingen, marktontwikkelingen en verduurzaming	976	N
Lagere kosten notaris project erfpacht (en daarmee ook lagere onttrekking uit reserve)	700	V
Technische verschuiving: lasten energieleverend geluidscherm vanuit thema 4.2 (saldoneutraal)	448	N
Incidentele verlaging budget uitbesteed werk vanuit de flexibele schil bereikbare steden	400	V
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Tijdelijke inzet afhandelen extra omgevingsvergunningen (versnellen woningbouw), zie ook baten.	400	N
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Capaciteit voor het op te richten subsidiebureau inkomende subsidies	200	N
Overige actualisatie: kapitaalslasten	181	N
Kaderbrief 2027-2030: exploitatiebudget onderwijshuisvesting uitvoering IHP	150	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	84	N

Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling	Bedrag	N/V
Baten:		
Hogere baten grondexploitatie, per saldo neutraal. Voor de toelichting van dit bedrag wordt verwezen naar de MPG (raad 12 mei 2026) en de overige vastgestelde raads-besluiten (waaronder Picassolaan).	16.015	V
Incidentele verkoopopbrengst Elgerweg 101 in 2026, zie ook lasten	1.227	N
Structurele aframing subsidie flexibele schil Bereikbare steden	1.116	N
Indexatie tarieven huren en omgevingsvergunningen	804	V
Kaderbrief 2027-2030: aanpassing huurbaten i.v.m. prijsstijgingen, met name bij sportaccommodaties, die we niet door kunnen berekenen aan huurders	750	N
Extra leges omgevingsvergunningen: in begroting 2026 was hiervoor eenmalig 800 opgenomen, nu 1.200	400	V
Incidentele dekking vanuit de realisatiestimulans voor subsidiebureau inkomende subsidies	200	V
Sloop Letterbak, lagere huurbaten vanaf 2027	184	N
Technische verschuiving: baten energieleverend geluidscherm vanuit thema 4.2 (saldoneutraal)	167	V
Doorbelasting werkelijke gebruikerslasten in huur/servicekosten gymzalen	100	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	147	V
Toevoegingen reserves:		
In 2026 is € 93.000 gestort in de bestemmingsreserve voor een gebiedsoverstijgende voorziening (Afsprakenbrief Het lood 2026).	93	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	8	V
Onttrekkingen reserves:		
Er vindt geen onttrekking aan de bestemmingsreserve Dorpenagenda meer plaats binnen dit thema.	400	N
Lagere kosten notaris project erfpacht (en daarmee ook lagere onttrekking uit re-serve)	700	N
Lagere onttrekking uit bestemmingsreserves (Bruto Activeringsreserves), omdat de afschrijvingslasten lager zijn door verlengen afschrijvingstermijn gebouwen	396	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	44	V

4.4 Wonen

Thema Wonen (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Wonen	2.299	2.603	1.054	1.054	1.054	1.054
Totaal lasten	*2.299*	*2.603*	*1.054*	*1.054*	*1.054*	*1.054*
Wonen	150	94	83	83	83	83
Totaal baten	*150*	*94*	*83*	*83*	*83*	*83*
Totaal saldo voor bestemming	**-2.149**	**-2.509**	**-972**	**-972**	**-972**	**-972**
Wonen	288	85	47	38	34	34
Totaal toevoegingen reserves	*288*	*85*	*47*	*38*	*34*	*34*
Wonen	190	130	130	130	130	130
Totaal onttrekkingen reserves	*190*	*130*	*130*	*130*	*130*	*130*
Totaal mutaties reserves	**-98**	**45**	**83**	**92**	**96**	**96**
Totaal saldo na bestemming	**-2.247**	**-2.464**	**-889**	**-880**	**-876**	**-876**

Thema 4.4 Wonen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	1.496	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	53	V
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	11	N
Toevoegingen reserves:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	38	N
Onttrekkingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		

4.5 Parkeren

Thema Parkeren (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Parkeren	8.276	9.151	8.706	8.801	9.000	9.212
Totaal lasten	*8.276*	*9.151*	*8.706*	*8.801*	*9.000*	*9.212*
Parkeren	11.444	12.195	13.148	13.665	13.665	13.665
Totaal baten	*11.444*	*12.195*	*13.148*	*13.665*	*13.665*	*13.665*
Totaal saldo voor bestemming	**3.168**	**3.044**	**4.443**	**4.864**	**4.665**	**4.453**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**3.168**	**3.044**	**4.443**	**4.864**	**4.665**	**4.453**

Thema 4.5 Parkeren	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	533	V
Loon en prijscompensatie	252	N
Actualisatie kapitaallasten en verlengen afschrijvingstermijn naar 50 jaar	179	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	15	N
Baten:		
Kaderbrief 2027-2030: realistisch ramen parkeerinkomsten	317	N
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: hogere parkeeropbrengsten straatparkeren, vergunningen en garages door extra tariefstijgingen (per 1 mei 2027).	795	V
Reguliere indexatie parkeertarieven	487	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag.	12	N
Toevoegingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		

4.6 Alkmaars kanaal

Thema Alkmaars Kanaal (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Grondexploitaties Alkmaars Kanaal	108	1.737	736	0	0	0
Alkmaars Kanaal	3.291	4.070	3.410	3.612	3.635	3.638
Totaal lasten	*3.399*	*5.807*	*4.146*	*3.612*	*3.635*	*3.638*
Grondexploitaties Alkmaars Kanaal	1.054	1.692	692	0	0	0
Alkmaars Kanaal	5	489	344	343	343	343
Totaal baten	*1.059*	*2.181*	*1.036*	*343*	*343*	*343*
Totaal saldo voor bestemming	**-2.340**	**-3.626**	**-3.110**	**-3.269**	**-3.292**	**-3.295**
Grondexploitaties Alkmaars Kanaal	515	0	0	0	0	0
Alkmaars Kanaal	168	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*683*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Alkmaars Kanaal	214	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*214*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-469**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-2.810**	**-3.626**	**-3.110**	**-3.269**	**-3.292**	**-3.295**

Thema 4.6 Alkmaars kanaal	Bedrag	N/V
Lasten:		
Op de grondexploitaties binnen het Alkmaars Kanaal worden de lasten en de baten vanuit het kostenverhaal geboekt. Dit zijn budgettair neutrale posten. In 2026 zijn diverse afsprakenbrieven en anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars afgesloten. Hiervoor worden zowel kosten als opbrengsten begroot. In 2027 wordt de begroting aangepast als overeenkomsten gesloten worden.	1.001	V
Er is in 2027 een lager budget voor inhuur in de begroting opgenomen. Dit is omgezet naar inzet van bestaande medewerkers	362	V
De lasten voor inzet van medewerkers uit de organisatie is verlaagd	300	V
Baten:		
Zie toelichting bij de lasten.	1.000	N
Binnen het Alkmaars Kanaal is een stelpost opgenomen voor te ontvangen inkomsten uit kostenverhaal bij ontwikkelaars. Deze opbrengsten worden gerealiseerd in de facilitaire grondexploitaties (zie product grondexploitaties) en dekken daarmee de opgenomen stelpost. Deze stelpost is in 2027 verlaagd. Dit is mede mogelijk doordat er in 2027 minder inhuur is geraamd.	145	N
Toevoegingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		

Programma 5 Duurzaamheid

Programma 5 Duurzaamheid (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Leefomgeving	63.040	56.851	52.566	52.921	53.266	53.871
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	6.603	7.152	7.295	7.380
Totaal lasten	*63.040*	*56.851*	*59.169*	*60.074*	*60.561*	*61.251*
Leefomgeving	41.242	40.146	36.818	37.252	37.515	37.791
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	181	140	3	3
Totaal baten	*41.242*	*40.146*	*37.000*	*37.392*	*37.518*	*37.794*
Totaal saldo voor bestemming	**-21.798**	**-16.704**	**-22.169**	**-22.682**	**-23.043**	**-23.457**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Leefomgeving	400	45	292	256	213	163
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	19	19	19	18
Totaal onttrekkingen reserves	*400*	*45*	*310*	*275*	*232*	*182*
Totaal mutaties reserves	**400**	**45**	**310**	**275**	**232**	**182**
Totaal saldo na bestemming	**-21.398**	**-16.660**	**-21.859**	**-22.407**	**-22.812**	**-23.275**

Toelichting per thema

5.1 Leefomgeving

Thema Leefomgeving (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Afvalinzameling en -verwerking	18.493	17.566	18.410	18.515	18.430	18.453
Beheer groenvoorzieningen	16.308	14.082	16.500	16.509	16.541	16.454
Begraafplaatsen	1.456	1.677	1.561	1.553	1.555	1.559
Waterhuishouding	1.745	686	744	758	775	797
Riolering	9.182	9.326	10.023	10.300	10.798	11.443
Stadsreiniging	673	848	925	923	922	920
Milieubeheer	14.499	12.062	3.593	3.553	3.435	3.436
Dierenwelzijn	684	603	810	810	810	810
Totaal lasten	*63.040*	*56.851*	*52.566*	*52.921*	*53.266*	*53.871*
Afvalinzameling en -verwerking	21.381	21.648	23.110	23.300	23.300	23.300
Beheer groenvoorzieningen	4	41	9	9	9	9
Begraafplaatsen	574	907	587	587	587	587
Waterhuishouding	14	0	0	0	0	0
Riolering	12.204	12.466	13.093	13.341	13.604	13.880
Stadsreiniging	0	0	0	0	0	0
Milieubeheer	7.059	5.084	18	14	14	14
Dierenwelzijn	6	0	1	1	1	1
Totaal baten	*41.242*	*40.146*	*36.818*	*37.252*	*37.515*	*37.791*
Totaal saldo voor bestemming	**-21.798**	**-16.704**	**-15.748**	**-15.669**	**-15.751**	**-16.080**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Afvalinzameling en -verwerking	26	26	26	26	26	25
Beheer groenvoorzieningen	0	0	266	230	187	138
Waterhuishouding	104	0	0	0	0	0
Milieubeheer	270	19	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*400*	*45*	*292*	*256*	*213*	*163*
Totaal mutaties reserves	**400**	**45**	**292**	**256**	**213**	**163**
Totaal saldo na bestemming	**-21.398**	**-16.660**	**-15.456**	**-15.413**	**-15.538**	**-15.917**

Thema 5.1 Leefomgeving	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische verschuiving lasten energietransitie en klimaatadaptie naar thema 5.2	6.353	V
Loon- en prijscompensatie	2.578	N
Decentralisatie Capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	1.982	V
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	1.086	V
Incidentele verlaging groenvoorzieningen in 2026	1.000	N
Gestegen lasten van afvalinzameling- en verwerking	446	N
Onkruidbeheersing op verharding	364	N
Actualisatie kapitaallasten	296	N
Investering RegioGroen	266	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	186	N
Baten:		
Lagere rijksbijdrage voor de specifieke uitkering lokale isolatie aanpak	2.767	N
Decentralisatie Capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	1.982	N
Stijging tarieven afvalstoffenheffing	1.462	V
Stijging tarieven rioolrecht	627	V

Thema 5.1 Leefomgeving	Bedrag	N/V
Amortisatiefonds graf- en onderhoudsrechten	350	N
Technische verschuiving: baten energietransitie en klimaatadaptie naar thema 5.2	200	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	118	N
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Investering RegioGroen	266	V
Technische verschuiving onttrekking reserves energietransitie en klimaatadaptie naar thema 5.2	19	N

5.2 Energietransitie en klimaatadaptie

Thema Energietransitie en klimaatadaptatie (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	6.603	7.152	7.295	7.380
Totaal lasten	*0*	*0*	*6.603*	*7.152*	*7.295*	*7.380*
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	181	140	3	3
Totaal baten	*0*	*0*	*181*	*140*	*3*	*3*
Totaal saldo voor bestemming	**0**	**0**	**-6.422**	**-7.012**	**-7.292**	**-7.377**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Energietransitie en klimaatadaptatie	0	0	19	19	19	18
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*19*	*19*	*19*	*18*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**19**	**19**	**19**	**18**
Totaal saldo na bestemming	**0**	**0**	**-6.403**	**-6.994**	**-7.274**	**-7.358**

Thema 5.2. Energietransitie en klimaatadaptie	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische verschuiving: lasten energietransitie en klimaatadaptie van thema 5.1	6.353	N
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	545	N
Optimalisatie Agenda Duurzaam Alkmaar	200	V
Weggeefactie bomen	114	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	19	N
Baten:		
Technische verschuiving baten energietransitie en klimaatadaptie van thema 5.1	181	V
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Technische verschuiving onttrekking reserves energietransitie en klimaatadaptie van thema 5.1	19	V

Programma 6 Financiën

Programma 6 Financiën (Bedragen x € 1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Overhead	34.136	31.739	34.143	33.982	34.004	34.045
Algemene dekkingsmiddelen	2.017	2.440	1.971	3.571	4.307	2.824
Onvoorzien	0	1	1	1	1	1
Heffing voor de vennootschapsbelasting	-293	0	0	0	0	0
Totaal lasten	*35.861*	*34.180*	*36.114*	*37.554*	*38.312*	*36.870*
Overhead	1.790	1.696	1.900	1.886	1.886	1.886
Algemene dekkingsmiddelen	363.444	352.642	378.601	369.314	364.006	368.509
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*365.233*	*354.337*	*380.501*	*371.200*	*365.892*	*370.395*
Totaal saldo voor bestemming	**329.373**	**320.157**	**344.386**	**333.646**	**327.580**	**333.525**
Algemene dekkingsmiddelen	6.551	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.551*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overhead	774	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*774*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-5.777**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**323.595**	**320.157**	**344.386**	**333.646**	**327.580**	**333.525**

Toelichting per thema

6.1 Overzicht Overhead

Thema overzicht Overhead (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Overhead	34.136	31.739	34.143	33.982	34.004	34.045
Totaal lasten	*34.136*	*31.739*	*34.143*	*33.982*	*34.004*	*34.045*
Overhead	1.790	1.696	1.900	1.886	1.886	1.886
Totaal baten	*1.790*	*1.696*	*1.900*	*1.886*	*1.886*	*1.886*
Totaal saldo voor bestemming	**-32.347**	**-30.044**	**-32.243**	**-32.096**	**-32.118**	**-32.159**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Overhead	774	0	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves	*774*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**774**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**-31.573**	**-30.044**	**-32.243**	**-32.096**	**-32.118**	**-32.159**

Thema 6.1 Overzicht Overhead	Bedrag	N/V
Lasten:		
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	1.908	N
Besparingen overhead	1.500	V
Loon- en prijscompensatie	1.107	N
Kaderbrief 2027-2030: gegevensbescherming, onderhoudsvoorziening en bijdrage GGU VNG	742	N
Coalitieakkoord Vol Vertrouwen Vooruit: Manieren van meedoen en toename overheadkosten	269	N

Thema 6.1 Overzicht Overhead	Bedrag	N/V
Actualisatie kapitaallasten	239	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000 totaalbedrag	117	N
Baten:		
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	204	V
Toevoegingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		

6.2 Algemene dekkingsmiddelen

Thema overzicht Algemene dekkingsmiddelen (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Ov belastingen en alg inkomsten	1.940	1.424	1.851	1.820	1.820	1.820
Algemene uitkering	0	0	0	0	0	0
Financiering en treasury	77	1.015	119	1.752	2.487	1.004
Totaal lasten	*2.017*	*2.440*	*1.971*	*3.571*	*4.307*	*2.824*
Ov belastingen en alg inkomsten	36.075	34.593	39.466	39.731	39.731	39.731
Algemene uitkering	324.131	315.481	333.484	326.282	320.974	325.477
Financiering en treasury	3.238	2.568	5.651	3.301	3.301	3.301
Totaal baten	*363.444*	*352.642*	*378.601*	*369.314*	*364.006*	*368.509*
Totaal saldo voor bestemming	**361.426**	**350.202**	**376.630**	**365.743**	**359.699**	**365.685**
Algemene uitkering	6.551	0	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	*6.551*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**-6.551**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**354.875**	**350.202**	**376.630**	**365.743**	**359.699**	**365.685**

Thema 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag	N/V
Lasten:		
Kaderbrief 2027-2030: actualisatie rentelasten en voorziening dubieuze belastingdebiteuren	646	V
Technische wijziging: rentebijschrijving aan voorzieningen	189	V
Technische wijziging: herverdeling budget bijdrage aan GR Cocensus	122	N
Indexatie bijdrage aan GR Cocensus	98	N
Technische wijziging: actualisatie kostenverdeelstaat	88	N
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	58	N
Baten:		
Toename inkomsten uit gemeentefonds meicirculaire 2026	17.045	V
Toename inkomsten uit dividend	2.565	V
Coalitieakkoord 2026-2030: verhoging inkomsten uit OZB niet-woningen met 12,5%	2.155	V
Kaderbrief 2027-2030: toeristenbelasting, dividend en dekking uitstel inkomensafhankelijke eigen bijdrage hulp bij huishouden via algemene uitkering	1.639	V
Rekenkundige uitgangspunten 4,1% prijsindexatie belastinginkomsten	1.415	V
Hogere OZB-inkomsten voor areaaluitbreiding 2027 en inhaal areaaluitbreiding 2026	890	V
Toename van inkomsten uit precario	300	V

Thema 6.2 Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	Bedrag	N/V
Lagere heffing OZB niet-woningen gebruikersdeel als gevolg van contractuele afspraken met Ondernemersfonds	165	N
Coalitieakkoord 2026-2030: verhoging inkomsten uit forensenbelasting met 30%	76	V
Overige mutaties t.o.v. begroting 2026 kleiner dan € 100.000, totaalbedrag	39	V
Toevoegingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		
Onttrekkingen reserves:		
Geen afwijkingen t.o.v. begroting 2026		

6.3 Onvoorzien

Thema Onvoorzien (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Onvoorzien	0	1	1	1	1	1
Totaal lasten	*0*	*1*	*1*	*1*	*1*	*1*
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal saldo voor bestemming	**0**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**0**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**	**-1**

Thema 6.3 Onvoorzien	Bedrag	N/V
Lasten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		

6.4 Heffing voor de vennootschapsbelasting

Thema Heffing voor de vennootschapsbelasting (Bedragen x €1.000)	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Heffing voor de vennootschapsbelasting	-293	0	0	0	0	0
Totaal lasten	*-293*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Heffing voor de vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal saldo voor bestemming	**293**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal toevoegingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal onttrekkingen reserves	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal saldo na bestemming	**293**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Thema 6.4 Heffing vennootschapsbelasting	Bedrag	N/V
Lasten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Baten:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Toevoegingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		
Onttrekkingen reserves:		
Geen wijzigingen t.o.v. de begroting 2026.		

II.2.3 Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma

(Bedragen x € 1.000)		2027	2028	2029	2030
	Toevoegingen	3.691	8.000	8.000	8.000
	Onttrekkingen	223	0	0	0
1 Inwoners en bestuur	**Totaal resultaatbestemming**	**-3.468**	**-8.000**	**-8.000**	**-8.000**
	Toevoegingen	2.600	0	0	0
	Onttrekkingen	4.419	1.214	951	951
2 Vitaliteit	**Totaal resultaatbestemming**	**1.819**	**1.214**	**951**	**951**
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
3 Bedrijvigheid	**Totaal resultaatbestemming**	**0**	**0**	**0**	**0**
	Toevoegingen	288	353	349	349
	Onttrekkingen	4.820	4.632	5.095	4.459
4 Leefbaarheid	**Totaal resultaatbestemming**	**4.532**	**4.279**	**4.747**	**4.110**
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	310	275	232	182
5 Duurzaamheid	**Totaal resultaatbestemming**	**310**	**275**	**232**	**182**
	Toevoegingen	0	0	0	0
	Onttrekkingen	0	0	0	0
6 Financiën	**Totaal resultaatbestemming**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal		**3.194**	**-2.232**	**-2.071**	**-2.758**

II.2.4 Incidentele baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma/ Thema	Omschrijving	2027 Lasten	2027 Baten	2028 Lasten	2028 Baten	2029 Lasten	2029 Baten	2030 Lasten	2030 Baten
1.2	Toename adresonderzoeken	160							
Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:									
1.2	Laagdrempelig digitaal en persoonlijk contact	100		75					
1.2	Digitale autonomie	50							
Totaal programma 1 Inwoner en Bestuur		**310**	**0**	**75**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
2.4	Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming	597							
Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:									
2.2	Alkmaarse kunstroute			100		100			
2.3	Ondersteuning sportverenigingen	50							
2.3	Proeflidmaatschap sport			30					
2.4	Woonzorgagenda	100							
2.4	Fetura extra	100							
2.4	Evaluatie en visie buurt- en dorpshuizen	70							
2.8	Tijdelijke of flexwoningen	40							
Totaal programma 2 Vitaliteit		**957**	**0**	**130**	**0**	**100**	**0**	**0**	**0**
	Programma 3: geen incidentele lasten of baten								
Totaal programma 3 Bedrijvigheid		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
4.1	Personen met verward gedrag	327							
4.3	Aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht	500		500		500		500	
4.3	Afboeken boekwaarde Hoornse Vaart					852		223	
4.4	Wet Betaalbare huur	47		38		34		34	
Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:									
4.1	Ask for Angela	25							
4.2	Loopbeleid			50					
4.2	Onderzoek Halvemaensbrug verbreden			50					
4.3	Versnellen woningbouw	1.200	1.200						
4.3	Onderzoek Westrand woningbouw					50		50	
Totaal programma 4 Leefbaarheid		**2.099**	**1.200**	**638**	**0**	**1.436**	**0**	**807**	**0**
5.1	Herstelplan Poly	140		95		45			
5.1	Afvalinzameling (onderzoek Stadswerk072 NV)			100					
Totaal programma 5 Duurzaamheid		**140**	**0**	**195**	**0**	**45**	**0**	**0**	**0**
6.1	Storting onderhoudsvoorziening Facilitair	288		279					
Totaal programma 6 Financiën		**288**	**0**	**279**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
	<u>Algemene reserve</u>								
2.4	Dekking lasten samenwerkingsovereenkomst toekomstscenario's		514						
4.3	Verplaatsing tiny houses Zeswielen	9							
4.3	Dekking afboeken boekwaarde Hoornse Vaart						852		223
5.1	Dekking lasten RegioGroen 2026-2030		266		230		187		138
	<u>Bestemmingsreserves</u>								
2.4	Dekking lasten Huis en Haard uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		263		263				
2.4	Dekking lasten samenwerkingsovereenkomst toekomstscenario's uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		83						
4.2	Dekking onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK		485		194				

Programma/ Thema	Omschrijving	2027 Lasten	2027 Baten	2028 Lasten	2028 Baten	2029 Lasten	2029 Baten	2030 Lasten	2030 Baten
4.3	Toevoeging aan bestemmingsreserve Verkoop gemeentelijke eigendommen van opbrengst project oneigenlijk grondgebruik	219		302		302		302	
4.3	Dekking aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht uit bestemmingsreserve afkoopsommen		500		500		500		500
4.4	Dekking lasten Wet betaalbare huur uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds	47		38		34		34	
Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:									
1.1	Vrijval bestemmingsreserve In 't Houten Huis		223						
2.6	Dekking bestemmingsreserve Armoede uit algemen reserve		2.600						
2.6	Vorming bestemmingsreserve Armoede	2.600							
Incidentele mutaties reserves		**2.875**	**4.934**	**340**	**1.187**	**336**	**1.539**	**336**	**861**
Totaal		**6.669**	**6.134**	**1.657**	**1.187**	**1.917**	**1.539**	**1.143**	**861**

Toelichting incidentele posten

Uitgangspunt voor de gemeentelijke begroting is dat lasten en baten structureel van aard zijn: de gemeente voert structurele taken uit, incidentele posten zijn uitzondering. Van doorslaggevend belang voor de beoordeling of posten incidenteel of structureel zijn, is de aard van betreffende post. De aard van de baten en lasten betekent dat de soort of de eigenschap van een begrotingspost binnen een taakveld in eerste instantie bepalend is of een post als incidenteel of structureel aangemerkt wordt. Fluctuaties in naar hun aard structurele budgetten zijn daarom niet aan te merken als incidentele posten. Baten en lasten zijn incidenteel als deze voor bepaalde tijd geraamd zijn en er een onvoorwaardelijke einddatum bekend is: na die datum stopt het beleid. Reservemutaties zijn in principe incidenteel. Onttrekkingen aan reserves zijn naar hun aard incidenteel, vanwege de eindigheid van een reserve. Stortingen in reserves kunnen structureel zijn vanwege de oneindigheid van de exploitatie.

Programma 1 Inwoner en bestuur

Toename adresonderzoeken, lasten € 160.000 in 2027

De gemeente is verantwoordelijk voor een actuele, juiste en betrouwbare registratie van persoonsgegevens van ingezetenen in de Basisregistratie Personen (BRP). Om de kwaliteit van de adresgegevens in de BRP zo hoog mogelijk te houden geeft de wet een hoge prioriteit aan adresonderzoek. Bij de Kaderbrief 2027-2030 is eenmalig € 160.000 beschikbaar gesteld om de achterstand weg te werken, die is ontstaan op het beoordelen van de signalen, het uitvoeren van heronderzoeken, om de onderzoeken juist, tijdig en volledig uit te kunnen voeren en om de leegstand in kaart te brengen.

Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:

Laagdrempelig digitaal en persoonlijk contact, lasten € 100.000 in 2027 en € 75.000 in 2028

We willen dat Alkmaar een gemeente is die werkt vanuit nabijheid en vertrouwen, en op diverse manieren toegankelijk is. Digitale mogelijkheden worden verder ontwikkeld en we houden oog voor inwoners voor wie dit geen optie is. Persoonlijk contact blijft altijd een optie om zo toegankelijk mogelijk te zijn voor alle inwoners en/of hun wettelijke vertegenwoordigers. Voor 2027 is € 100.000 aan implementatiekosten opgenomen voor een nieuw klantgeleiding-systeem en de ondersteuning van de vernieuwde omgeving Mijn Overheid. Voor 2028 is € 75.000 aan implementatiekosten opgenomen voor de inzet van een chatbot en een IVR-telefoonmenu (geautomatiseerd systeem dat bellers begroet en via toetskeuzes direct naar de juiste afdeling of medewerker leidt), waaronder ondersteuning voor anderstalige inwoners.

Digitale autonomie, lasten € 50.000 in 2027

We stimuleren digitale autonomie door te kiezen voor interoperabele systemen en waar mogelijk open source oplossingen. We beperken de afhankelijkheid van buitenlandse leveranciers. Dit budget biedt ruimte om de benodigde beleidsmatige uitwerking, verkenningen, kennisontwikkeling en overige activiteiten uit te voeren die nodig zijn om ingezette ontwikkelingen voort te zetten en de vervolgstappen voor de jaren daarna beter te kunnen onderbouwen. Op basis van deze uitwerking kan vervolgens worden bepaald welke structurele inzet en middelen in de opvolgende jaren passend zijn.

Programma 2 Vitaliteit

Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, lasten € 597.000 in 2027
Op 28 maart 2023 is het college akkoord gegaan met de opdracht voor de invulling van het landelijk programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming Noord-Holland Noord. Belangrijk uitgangspunt is dat er voor kind en gezin één vast contactpersoon is vanuit de lokale teams, die nauw samenwerkt met een Regionaal Veiligheidsteam. In het regionale veiligheidsteam worden functies van de Gecertificeerde Instellingen, Veilig Thuis en de Raad voor de Kinderbescherming samengebracht. Het is een tijdelijke inspanning van vier jaar om de ketensamenwerking te verbeteren en opnieuw in te richten.
Voor Noord-Holland Noord ontvangen Alkmaar en Den Helder als centrumgemeente van het Rijk middelen om toe te werken naar een werkwijze zoals die in het Toekomstscenario wordt voorgestaan.

Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:
Alkmaarse kunstroute, lasten € 100.000 in 2028 en 2029
In samenwerking met inwoners, lokale makers en gevestigde namen creëren we op blinde muren een kunstroute door de stad die de geschiedenis en de toekomst van Alkmaar in kunst vangen. Dat kan zijn in graffiti, muurschilderingen, poëzie en anderszins. Onder artistieke regie zorgen we ervoor dat het verhaal van Alkmaar levendig wordt verteld, dat meer bezoekers Alkmaar vinden en ontdekken, dat er meer kunst in de openbare ruimte komt en dat makers nieuw werk kunnen maken.

Ondersteuning sportverenigingen, lasten € 50.000 in 2027
We ondersteunen sportverenigingen actief via verenigingsmanagers die helpen bij administratie, subsidieaanvragen en vrijwilligersbeleid.

Proeflidmaatschap sport, lasten € 30.000 in 2028
We onderzoeken, in samenwerking met sportclubs, een proeflidmaatschap voor jongeren tot en met 21 jaar: de eerste drie maanden bij een sportvereniging worden vergoed. Zo maken we sporten zo laagdrempelig mogelijk. Het budget is bedoeld om de haalbaarheid, doelgroepbereik, uitvoeringswijze en financiële consequenties in beeld te laten brengen door een hierin gespecialiseerde partij.

Woonzorgagenda, lasten € 100.000 in 2027
Het gaat bij dit budget om een ontwikkelagenda woonoplossingen voor bijzondere doelgroepen. Daaronder vallen in ieder geval:

1. Uitstroom 18-/18+ uit jeugdzorg, waarvoor geen zorginhoudelijke basis is voor beschermd wonen, maar waarvoor terugkeer naar de thuissituatie niet mogelijk is
2. De ontwikkeling van Skaeve Huse
3. De ontwikkeling van een eventuele jongerenopvang
4. Fetura extra
5. Vast en Verder (herlocatie en uitbreiding)
6. Overige woonoplossingen die bij de verdere uitwerking naar voren komen

De ontwikkelagenda moet inzicht geven in de diversiteit en complexiteit van de verschillende doelgroepen. Ook moet duidelijk worden welke voorzieningen ontwikkeld of uitgebreid moeten worden om te kunnen voorzien in passend woonaanbod. De oplossingen binnen de ontwikkelagenda worden afzonderlijk en als geheel voorzien van een financieel kader. Zo blijft inzichtelijk wat de kosten voor specifieke projecten zijn en wat de kosten voor het geheel van de voorzieningen zijn. Het is daarbij ook belangrijk om de maatschappelijke waarde en mogelijke besparingen in het financieel kader mee te nemen en te monitoren.

Fetura extra, lasten € 100.000 in 2027
Fetura Extra bij de Omval wordt gerealiseerd. De realisatie van Fetura Extra vraagt in de plan- en voorbereidingsfase om aanvullende inzet van de gemeente. Het gaat hierbij onder meer om participatietrajecten, de begeleiding van ruimtelijke procedures, vergunningverlening, afhandeling van Woo-verzoeken en projectcoördinatie. Deze werkzaamheden vallen grotendeels buiten de reguliere capaciteit en worden slechts beperkt verhaald op de ontwikkelaar.

Evaluatie en visie buurt- en dorpshuizen, lasten € 70.000 in 2027
We evalueren de huidige praktijk van buurt- en dorpshuizen en gebruiken deze evaluatie voor een herijkte visie op wijk- en buurcentra, zodat deze voorzieningen ook in de toekomst voor wijkbewoners op peil kunnen blijven. Hierbij wordt ook gekeken naar mogelijkheden voor het combineren van functies in deze centra, zoals praktijkruimten voor huisartsen, fysiotherapeuten of anderen. Gezien de omvang en complexiteit van deze opgave, waaronder het onderzoek naar multifunctioneel gebruik van accommodaties, is de inzet van aanvullende externe expertise noodzakelijk.

Tijdelijke of flexwoningen, lasten € 40.000 in 2027
Voor de groepen Alkmaarse jongeren, spoedzoekers en statushouders wordt gebruik gemaakt van tijdelijke of flexwonen-oplossingen, zodat de reguliere Alkmaarse woningvoorraad niet wordt verminderd. Spreiding over locaties ligt hier voor de hand. We onderzoeken daartoe:

1. Hoe in reguliere woningbouwplannen in de toekomst eventueel meer structurele (flex-) oplossingen zijn te vinden;
2. Hoe om te gaan met handhaving van de tijdelijkheid bij huur langer dan 2 jaar en de nieuwe regiewet; en
3. Hoe de definitie spoedzoeker het beste kan gaan voldoen aan de Alkmaarse vraag om woningen.

Het budget is nodig voor externe onderzoeks- en adviescapaciteit.

Programma 3 Bedrijvigheid

Geen incidentele lasten of baten.

Programma 4 Leefbaarheid

Personen met verward gedrag, lasten € 327.000 per jaar in 2027
De Veiligheidsregio NHN voert sinds 2022 werkzaamheden uit op het vlak van "mensen met onbegrepen gedrag" en brengt hiervoor kosten in rekening bij de gemeente Alkmaar als centrumgemeente. Het Rijk heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld tot en met 2027, welke de gemeente Alkmaar nog niet heeft vertaald naar een uitgavenbudget.

Aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht, lasten € 500.000 per jaar t/m 2032
Vergoeding van de aktekosten voor het vastleggen van de canonherziening en de gewijzigde erfpachtvoorwaarden van ongeveer 6.000 erfpachtadressen. Conform de huidige algemene erfpachtbepalingen is de gemeente namelijk verplicht om deze aktekosten voor haar rekening te nemen.

Afboeken boekwaarde Hoornse Vaart, lasten € 852.000 in 2029 en € 223.000 in 2030
In het raadsbesluit van 20 maart 2025 is besloten over het scenario toekomst sportcomplex de Hoornse Vaart. Bij punt 5 va het raadsbesluit wordt aangegeven dat de dan aanwezige boekwaarde bij sloop afgewaardeerd moet worden. Omdat op 20 maart 2025 niet precies duidelijk was wanneer de sloop (en de daarmee samenhangende boekwaarde) zou plaatsvinden, is de boekwaarde van 31-12-2025 aangehouden. Inmiddels is er meer zicht over eventuele afwaardering van de boekwaarde bij sloop. De bouw en sloop gebeurt in fases. In jaar 2029 zal € 852.000 afgewaardeerd worden en in jaar 2030 € 223.000. De dekking vindt plaats door onttrekking uit de algemene reserve.

Wet betaalbare huur, lasten € 47.000 in 2027, € 38.000 in 2028, € 34.000 in 2029 en € 34.000 in 2030
De Wet goed verhuurderschap is op 1 juli 2023 ingegaan en heeft als doel om ongewenste verhuurpraktijken te voorkomen en tegen te gaan, en om huurders te beschermen. Hiervoor hebben gemeenten een meldpunt Goed verhuurderschap moeten inrichten, waar huurders terecht kunnen met vragen en klachten over verhuurders. Op 1 juli 2024 is eveneens de Wet betaalbare huur ingegaan. De Wet betaalbare huur vergroot de reikwijdte van de Wet goed verhuurderschap. De gemeente heeft een nog grotere rol gekregen in het voorkomen van ongewenste verhuurpraktijken. Vanaf 1 januari 2025 moeten gemeenten in actie komen als de verhuurder een onredelijke huurprijs vraagt. Gemeenten hebben de bevoegdheid om te handhaven wanneer verhuurders van woningen in het sociale- en middenhuursegment zich niet houden aan de volgende regels over huurprijsbescherming. Het budget is bedoeld voor implementatie van de wet.

Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:
Ask for Angela, lasten € 25.000 in 2027
De campagne “Ask for Angela” wordt onderdeel van de vergunningverlening, vergezeld van een communicatiecampagne. Hiermee gaan we onveiligheid in horeca en bij evenementen tegen.

Loopbeleid, lasten € 50.000 in 2028
We stellen een loopbeleid op. Hiermee pakken we gevaarlijke verkeerssituaties aan, verbeteren oversteekplaatsen en maken stoepen beter toegankelijk.

Onderzoek Halvemaensbrug verbreden, lasten € 50.000 in 2028
Op termijn verbreden we de Halvemaensbrug. Voor de verbreding van de Halvemaensbrug is eerst nader onderzoek nodig naar de noodzaak, haalbaarheid en gewenste scope van de maatregel. De provincie is verantwoordelijk voor de brug, terwijl de gemeente de lokale verkeerskundige behoefte en meerwaarde van een verbreding moet onderbouwen.

Versnellen woningbouw, lasten 1.200.000 en baten 1.200.000 in 2027
De afgelopen jaren zijn grote stappen gezet in de transformatie van het Alkmaars Kanaal en de bouw van 15.000 woningen tot 2040. Het Rijk heeft Alkmaar aangewezen als grootschalige woningbouwlocatie. Die belofte maken we waardoor maximaal in te zetten op versnelling van de woningbouw langs het Alkmaars Kanaal. We verwachten in 2027 extra veel aanvragen voor omgevingsvergunningen, met name door de blijvende vraag naar woonruimte. Voor de benodigde vergunningverlening is tijdelijke extra inzet nodig is om deze binnen de wettelijke termijnen te verstrekken en de dienstverlening op peil te houden. Dit is een 'flexibele schil', waar naar behoefte gebruik van wordt gemaakt. Dekking van de lasten komt uit meer te ontvangen bouwleges.

Onderzoek Westrand woningbouw, lasten € 50.000 in 2029 en 2030
We starten een onderzoek naar de voorwaarden waaronder permanente woningbouw in de Westrand mogelijk gemaakt kan worden.

Programma 5 Duurzaamheid

Herstelplan Storm Poly, lasten € 140.000 in 2027, € 95.000 in 2028 en € 45.000 in 2029
In 2024 is incidenteel opdracht verleend aan Stadswerk072 voor uitvoering van het Herstelplan Poly. Ter voltooiing van de dit plan wordt de financiële dekking geborgd. De raad is via een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld van dit plan en de bijbehorende kosten.

Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:
Afvalinzameling (onderzoek Stadswerk072 NV), lasten € 100.000 in 2028
We onderzoek of de afvalinzameling terug kan worden teruggehaald naar Stadswerk072 NV. Een besluit hierover wordt in de komende raadsperiode voorgelegd aan de raad.

Programma 6 Financiën

Storting onderhoudsvoorziening panden Facilitair
Het MJOP-gebouwen Facilitair is geactualiseerd, rekening houdend met de voorschriften in de notitie Materiële Vaste Activa 2020 van het BBV. Diverse posten zijn op basis van deze notitie aangemerkt als groot onderhoud in plaats van investering. Door de omzetting van investeringen naar groot onderhoud neemt de storting in de onderhoudsvoorziening toe en nemen de kapitaallasten in de toekomst af. Dit leidt tot een tijdelijk tekort in het budget voor toevoegingen aan de onderhoudsvoorziening Facilitair.

Mutaties met reserves

Algemene reserve:

- Dekking lasten Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, onttrekking € 514.000 in 2027;
- Storting € 9.000 ter dekking van € 53.000 in 2024 voor de verplaatsing van tiny houses Zeswielen (Collegebesluit 05-12-2023);

- Dekking lasten raadsbesluit Investeringen RegioGroen 2026-2030, onttrekking € 266.000 in 2027, € 230.000 in 2028, € 187.000 in 2029 en € 138.000 in 2030.
- Dekking afboeking boekwaarde Hoornse Vaart, onttrekking € 852.000 in 2029 en € 223.000 in 2030. Zie toelichting bij programma 4 Leefbaarheid.

Bestemmingsreserves:
Dekking lasten Huis en Haard uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 263.000 per jaar in 2027 en 2028
Uit de evaluatie komt naar voren dat de bewoners van Huis en Haard met de juiste begeleiding en ondersteuning meer stabiliteit en structuur in een veilige omgeving krijgen. Ook hebben we meer zicht gekregen op de kwaliteit van de zorg die wordt geleverd. Voor de toekomst zien we daarom dat een voorziening zoals Huis en Haard een aanvulling is op het bestaande aanbod van beschermd wonen aanbieders. Het Leger des Heils is al gecontracteerd voor beschermd wonen en dus hebben we de mogelijkheid binnen het bestaande contract. De huidige contracten binnen de Wmo lopen nog tot en met 2026. Daarnaast wordt Huis en Haard op een nieuwe locatie uitgebreid met minimaal 10 Wlz-bedden waardoor de bewoners naar overgang naar de Wlz niet hoeven te verhuizen. Het aantal bedden vanuit de Wmo wordt begrensd op 14 bedden.

Samenwerkingsovereenkomst Alkmaar – Den Helder voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 83.000 in 2027
Zie toelichting bij programma 2 Vitaliteit.

Dekking van onderhoudslasten overgedragen wegen HHNK, onttrekking € 485.000 in 2027 en € 194.000 in 2028 aan bestemmingsreserve Overdracht wegen HHNK
Bij de overdracht van enkele wegen in het buitengebied aan de gemeente Alkmaar heeft het HHNK een bedrag ter compensatie van het onderhoud gestort, dit bedrag is gestort in een bestemmingsreserve. Jaarlijks wordt € 485.000 onttrokken ter dekking van de onderhoudslasten totdat de bestemmingsreserve leeg is (in 2028).

Toevoeging aan bestemmingsreserve Verkoop gemeentelijke eigendommen, storting € 219.000 in 2027 en € 302.000 per jaar in 2028 t/m 2030
Met partijen die oneigenlijk gebruik maken van grond die in bezit is van de gemeente Alkmaar, wordt contact opgenomen om tot teruggave, verhuur of verkoop van deze grond te komen. De opbrengsten van een overeenkomst tot verkoop komt ten goede aan de bestemmingsreserve Verkoop gemeentelijke eigendommen.

Dekking aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht uit bestemmingsreserve afkoopsommen erfpacht, onttrekking € 500.000 per jaar t/m 2032
Zie de toelichting bij programma 4 Leefbaarheid, aanbesteding projectnotaris canonherziening erfpacht.

Dekking lasten Wet betaalbare huur uit bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds, onttrekking € 47.000 in 2027, € 38.000 in 2028, € 34.000 in 2029 en 2030
Zie toelichting bij programma 4 Leefbaarheid, Wet betaalbare huur.

Alkmaars coalitieakkoord: Vol vertrouwen vooruit:
Vrijval bestemmingsreserve In 't Houten Huis, onttrekking € 223.000 in 2027
Elke bestemmingsreserve moet een duidelijk doel dienen. Met het middel bestemmingsreserves wordt spaarzaam omgegaan. De bestemmingsreserve renteloze lening museum In 't Houten Huis valt vrij.

Vorming bestemmingsreserve Armoede
Vanuit de algemene reservering wordt € 2,6 miljoen vrijgemaakt voor een bestemmingsreserve Armoede. Hiermee geven we een impuls aan het armoedebeleid de komende vier jaar.

II.2.5 EMU-saldo

Centraal Bureau voor de Statistiek

	Omschrijving	2026 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2026, aangevuld met raming resterende periode	2027 x € 1000,- Volgens begroting 2027	2028 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2027
1	**Exploitatiesaldo vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-15.235	-3.193	-16.578
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	20.941	18.433	19.595
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie minus de vrijval van de voorzieningen ten bate van de exploitatie	4.607	5.286	5.518
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	68.888	64.198	83.074
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord			
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)			
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord			
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen			
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11	Verkoop van effecten:	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
	Berekend EMU-saldo	**-58.574**	**-43.672**	**-74.539**

Ruimte voor toelichting

II.2.6 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

	2027			2028			2029			2030		
(Bedragen x € 1.000)	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo	Structurele onttrekking	Structurele toevoeging	Saldo
Algemene reserve	0	-3.691	3.691	0	-8.000	8.000	0	-8.000	8.000	0	-8.000	8.000
1 Inwoner en bestuur	**0**	**-3.691**	**3.691**	**0**	**-8.000**	**8.000**	**0**	**-8.000**	**8.000**	**0**	**-8.000**	**8.000**
Reserve bruto activering Poppodium	63	0	63	63	0	63	63	0	63	63	0	63
Bestemmingsreserve Robonsbosweg	896	0	896	888	0	888	888	0	888	888	0	888
2 Vitaliteit	**959**	**0**	**959**	**951**	**0**	**951**	**951**	**0**	**951**	**951**	**0**	**951**
Bestemmingsreserve afkoopsommen Erfpacht	2.449	0	2.449	2.545	0	2.545	2.545	0	2.545	2.545	0	2.545
Bestemmingsreserve betaalbare woningen starters	130	0	130	130	0	130	130	0	130	130	0	130
Bestemmingsreserve civieltechnische kunstwerken 2012	0	-13	-13	0	-13	-13	0	-13	-13	0	-13	-13
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	462	0	462	462	0	462	462	0	462	462	0	462
Reserve bruto activering AFC'34 kunstgrasveld 2016	14	0	14	14	0	14	14	0	14	14	0	14
Reserve bruto activering Cai buitenkldk. H.Vaart	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
Reserve bruto activering Cai spiegelzaal H.Vaart	7	0	7	7	0	7	7	0	7	7	0	7
Reserve bruto activering Campus de Hoef	18	0	18	18	0	18	18	0	18	18	0	18
Reserve bruto activering dorpshuis Schermerhorn	4	0	4	4	0	4	4	0	4	4	0	4
Reserve bruto activering Energieleverend geluidscherm	74	0	74	75	0	75	74	0	74	70	0	70
Reserve bruto activering Geert Groteplein	37	0	37	37	0	37	36	0	36	34	0	34
Reserve bruto activering gymlokaal Snaarmanslaan	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
Reserve bruto activering Herinrichting Laat-West	3	0	3	3	0	3	3	0	3	3	0	3
Reserve bruto activering Herinrichting station Alkmaar	12	0	12	12	0	12	12	0	12	11	0	11
Reserve bruto activering Kardinaal de Jong school	13	0	13	13	0	13	12	0	12	11	0	11
Reserve bruto activering Masterplan Basisonderwijs	55	0	55	55	0	55	53	0	53	54	0	54
Reserve bruto activering Nachtopvang Helderseweg	9	0	9	9	0	9	9	0	9	8	0	8
Reserve bruto activering POCITYF / SMART WKO	146	0	146	148	0	148	0	0	0	0	0	0
Reserve bruto activering POCITYF / WKO regular	52	0	52	53	0	53	54	0	54	54	0	54
Reserve bruto activering prijsstijging huisvesting primair onderwijs	20	0	20	21	0	21	20	0	20	18	0	18
Reserve bruto activering school Vroonermeer	85	0	85	85	0	85	85	0	85	85	0	85
Reserve bruto activering Spinaker	53	0	53	54	0	54	51	0	51	52	0	52
Reserve bruto activering sportcomplex SV Graftdijk	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve bruto activering Sportgebouw-kantine Vaart	18	0	18	18	0	18	18	0	18	17	0	17
Reserve bruto activering van der Meij College	115	0	115	117	0	117	106	0	106	109	0	109
Reserve bruto activering Verbouwing CJG Alkmaar-zuid	11	0	11	12	0	12	11	0	11	10	0	10
Reserve bruto activering wijkcentrum De Oever	18	0	18	18	0	18	16	0	16	17	0	17
Reserve bruto activering wijkcentrum MareNostrum	24	0	24	24	0	24	0	0	0	0	0	0
4 Leefbaarheid	**3.835**	**-13**	**3.822**	**3.938**	**-13**	**3.925**	**3.743**	**-13**	**3.731**	**3.736**	**-13**	**3.723**
Reserve bruto activering ondergrondse containers centrum	26	0	26	26	0	26	26	0	26	25	0	25
Reserve bruto activering Vergroenen en biodiversiteit	19	0	19	19	0	19	19	0	19	18	0	18
5 Duurzaamheid	**44**	**0**	**44**	**45**	**0**	**45**	**45**	**0**	**45**	**44**	**0**	**44**
Totaal	**4.838**	**-3.704**	**8.516**	**4.934**	**-8.013**	**12.921**	**4.739**	**-8.013**	**12.726**	**4.730**	**-8.013**	**12.717**

II.2.7 Geprognosticeerde balans 2027-2030

Bedragen x € 1.000.000	Ultimo	Ultimo	Ultimo	Ultimo
Activa	2027	2028	2029	2030
(Im)materiële vaste activa	604,7	668,2	717,6	757,4
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	3,5	4,1	4,4	4,6
Financiële vaste activa: Leningen	22,4	20,4	21,4	23,4
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal Vaste Activa	**630,7**	**692,7**	**743,3**	**785,4**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	15,3	11,5	8,1	5,6
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	2,0	1,8	2,1	2,3
Uitzettingen <1 jaar	66,8	63,8	57,7	60,7
Liquide middelen	0,6	0,8	0,7	0,8
Overlopende activa	18,3	19,2	17,4	17,8
Totaal Vlottende Activa	**103,0**	**97,1**	**86,0**	**87,3**
Totaal Activa	**733,6**	**789,8**	**829,3**	**872,7**
Passiva				
Eigen vermogen	141,5	124,9	105,9	90,1
Voorzieningen	22,4	23,5	25,2	27,5
Vaste schuld	399,4	479,1	534,9	587,9
Totaal Vaste Passiva	**563,3**	**627,4**	**666,0**	**705,4**
Vlottende schuld	67,7	65,7	63,7	61,7
Overlopende passiva	102,6	96,7	99,7	105,6
Totaal Vlottende Passiva	**170,3**	**162,4**	**163,3**	**167,3**
Totaal Passiva	**733,6**	**789,8**	**829,3**	**872,7**

III. Bijlagen

III.1 Investeringsplan 2027-2030

III.2 Overzicht reserves en overzicht voorzieningen

III.3 Overzicht taakvelden

III.4 Begrotingssubsidies

III.5 Subsidieplafonds

III.6 Overzicht stelposten

III.7 BBV verplichte indicatoren

III.8 Lijst met afkortingen

III.1 Investeringsplan 2027-2030

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2027	2028	2029	2030	TOTAAL
Reguliere investeringen									
4	4.2	M	Realiseren tunnel Helderseweg onder spoor door	40	3.000	14.000	15.000	10.000	**42.000**
4	4.2	M	Rotonde Zeswielen / Hertog Aalbrechtweg	40	-	-	-	5.400	**5.400**
4	4.2	M	Uitvoeringsplan Mobiliteit	30	500	500	500	500	**2.000**
4	4.2	M	Fietspaden	40	150	265	265	265	**945**
4	4.2	M	Verbeteren van hoofdfietsroutes van en naar de	30	250	250	250	250	**1.000**
4	4.2	M	Vervangen verkeersregelinstallaties	15	205	205	213	213	**836**
4	4.2	M	Uitvoeringslan Alkmaar Fietst	15	200	200	200	200	**800**
4	4.2	M	Herinrichting Kanaalkade tussen Friesebrug en Tesselsebrug	40	150	450	450	-	**1.050**
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Rijnstraat	40	50	100	424	-	**574**
4	4.2	M	Kruising Nieuwe Schermerweg / Saturnusstraat	40	50	100	424	-	**574**
4	4.2	M	Afrit Helderseweg / Havinghastraat	40	50	150	1.400	-	**1.600**
4	4.2	M	Aanleg vrije rechtsafstrook in combinatie met de herinrichting van het kruispunt Nollenweg – Herenweg.	40	-	-	-	250	**250**
4	4.2	M	Bestevaerbrug	40	200	400	2.490	11.360	**14.450**
4	4.2	M	Wegen: Reconstructie van wegen	40	4.911	4.506	5.449	4.140	**19.006**
4	4.2	M	Wegen: Huiswaard maaiveld inrichting	40	2.275	2.075	-	-	**4.350**
4	4.2	M	Wegen: Dijk- en polderwegen landelijk gebied	40	2.000	1.755	1.755	1.755	**7.265**
4	4.2	M	Aanpak knelpunten Alkmaarse deel van de doorfietsroute Heerhugowaard - Uitgeest (incl. herinrichting nabij NWZ)	30	500	-	-	-	**500**
4	4.2	M	Civieltechnische kunstwerken, vervangingsinvesteringen	40	2.224	2.224	2.224	2.224	**8.895**
4	4.2	M	Civieltechnische kunstwerken, asfalteringen	20	463	463	463	463	**1.853**
4	4.2	M	Kademuur Tuingracht	40	3.340	-	-	-	**3.340**
4	4.2	M	Openbare verlichting armaturen 20 jaar	20	510	510	609	590	**2.219**
4	4.2	M	Openbare verlichting masten 40 jaar	40	367	367	248	145	**1.127**
4	4.2	M	Openbare verlichting kabels 60 jaar	60	181	181	181	115	**658**
4	4.2	M	Openbare verl voedingskasten 25 jaar	25	42	42	62	80	**226**
4	4.2	M	Hoogwaardige Kanaaloevers	20	1.666	1.666	1.666	1.666	**6.664**
4	4.2	M	Nieuwe oeververbinding Overstad - Centrum LV brug (beweegbaar)	40	-	-	-	5.900	**5.900**
4	4.2	M	WBI Nieuwe oeververbinding Overstad - Centrum LV brug (beweegbaar)	40	-	-	-	-1.100	**-1.100**
4	4.2	M	Nieuwe fietsbrug Viaanse Molen - Alkmaar Noord	40	-	-	-	-	**-**
Totaal thema 4.2 Bereikbaarheid					**23.284**	**30.409**	**34.273**	**44.416**	**132.383**
4	4.3	E	School Bergermeer Nicolaas Beets	40	1.201	-	-	-	**1.201**
4	4.3	E	Huisvesting school De Zes Wielen Saturnusstraat	40	1.215	-	-	-	**1.215**
4	4.3	E	Huisvesting school Bergermeer Rank	40	-	1.422	-	-	**1.422**
4	4.3	E	Rudolf Steinerschool	40	-	1.216	-	-	**1.216**
4	4.3	E	School De Spinaker SO	40	1.000	4.082	1.774	-	**6.856**
4	4.3	E	School Liereland/Cilinder	40	580	1.350	3.906	-	**5.836**
4	4.3	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Oudorp	40	-	400	1.740	3.012	**5.152**
4	4.3	M	School Ontwikkeling Alkmaars Kanaal Viaanse Molen	40	-	400	1.730	3.012	**5.142**
4	4.3	E	School (ver)nieuwbouw De Mare	40	-	400	1.730	3.012	**5.142**
4	4.3	E	Verduurzaming schoolgebouwen en verbetering binnenklimaat om in een gezonde omgeving onderwijs te volgen	40	-	-	-	4.432	**4.432**
4	4.3	E	Programma huisvesting onderwijs (VVHO)	15	714	714	714	714	**2.856**
4	4.3	E	Groene schoolpleinen (uitvoering motie raad)	5	125	125	125	125	**500**
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn - bouwkundig	40	480	-	-	-	**480**
4	4.3	E	Dorpshuizen realiseren Schermerhorn - installaties	15	413	-	-	-	**413**
4	4.3	E	Renovatie/nieuwbouw Hoornse Vaart	40	21.500	29.500	18.000	1.600	**70.600**
4	4.3	E	renovatie kunstgras sportvelden 10 jaar	10	1.030	760	760	760	**3.310**
4	4.3	E	renovatie gras, hybride en overige sportvelden 15 jr	15	220	220	220	220	**880**
4	4.3	E	renovatie fundering sportvelden 30 jaar	30	170	170	170	170	**680**
4	4.3	E	Verduurzamen gemeentelijk Vastgoed	40	1.230	-	2.720	2.950	**6.900**
4	4.3	E	Nieuwbouw (herbouw) Sportpaleis	40	8.500	20.000	4.125	1.500	**34.125**
4	4.3	E	Aanleg nieuwe zwemsteiger in de Rijp	20	-	-	60	-	**60**
Totaal thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling					**38.378**	**60.759**	**37.774**	**21.507**	**158.418**

Programma	Thema	Soort nut	Investering (bedragen x 1000)	looptijd	2027	2028	2029	2030	TOTAAL
Reguliere investeringen									
4	4.5	E	Optimalisatie en uitbreiding Kanaalschiereiland	40	1.312	500	-	-	**1.812**
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen overig (6)	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Vervangen stadsafsluitingen busbaan (3)	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Camera's toegangssysteem binnenstad Parkeren	5	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Parkeervoorziening Parcade	40	-	-	-	3.600	**3.600**
4	4.5	E	5-jaarlijks vervangen ICT onderdelen in de 6 parkeergarages (servers, camera's e.d.)	5	-	-	300	-	**300**
4	4.5	E	Parkeersystemen 6 garages vervangen	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Karperton	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	ParkeerRouteInformatieSysteem (2031)	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Apparatuur straatparkeren (incl. uitdunning, nu 125-->75->40)	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage Kanaaleiland	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Installaties fietsenstallingen	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Afsluiten ondergrondse parkeergarages	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Vervangen installaties parkeergarage de Kazerne	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Renovatie beheerdersloges fietsenstallingen	10	-	-	-	-	**-**
4	4.5	E	Aanvullend voorbereidingsbudget Karpertongarage	40	200	-	-	-	**200**
Totaal thema 4.5 Parkeren					**1.512**	**500**	**300**	**3.600**	**5.912**
Totaal programma 4 Leefbaarheid					**63.174**	**91.668**	**72.347**	**69.523**	**296.713**
5	5.1	EH	Afvalbeleidsplan ondergrondse betonputten	30	131	131	131	131	**523**
5	5.1	M	Reconstructie Openbaar Groen	20	911	911	911	531	**3.264**
5	5.1	M	Vervangen/uitbreiden speelwerktuigen	15	230	230	230	230	**920**
5	5.1	M	Watergangen	35	238	238	238	238	**952**
5	5.1	EH	Riolering vervangingsinvesteringen	60	7.341	8.837	8.837	7.139	**32.153**
5	5.1	M	Maatregelen wateroverlast binnenstad	40	-	420	-	-	**420**
5	5.1	M	Reconstructie groen dmv 5.000 bomen planten per jaar	20	500	500	500	500	**2.000**
5	5.1	M	Vergroeningsopgave Alkmaar	20	570	-	-	-	**570**
5	5.1	M	Uitvoeringsprogramma ADA	40	-	625	625	-	**1.250**
Totaal thema 5.1 Leefomgeving					**9.921**	**11.892**	**11.471**	**8.769**	**42.053**
Totaal programma 5 Duurzaamheid					**9.921**	**11.892**	**11.471**	**8.769**	**42.053**
6	6.1	E	Vervanging Devices	4	250	250	250	250	**1.000**
6	6.1	E	Meerjaren onderhoudsplan Facilitair	div.	245	-	-	216	**461**
Totaal thema 6.1 Overzicht Overhead					**495**	**250**	**250**	**466**	**1.461**
Totaal programma 6 Financiën					**495**	**250**	**250**	**466**	**1.461**
Totaal reguliere investeringen					**73.590**	**103.810**	**84.069**	**78.758**	**340.227**
Alkmaars Kanaal									
4	4.6	M	Upgraden Helderseweg Noord deel Kantorenpark, incl. afr	40	-	500	500	-	**1.000**
4	4.6	M	Upgraden Helderseweg Noord deel excl. Kantorenpark	40	-	1.500	1.500	-	**3.000**
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie Helderseweg deel	40	-	-1.500	-1.500	-	**-3.000**
4	4.6	M	Aanleg verhardingen Kantorenpark	40	-	-	-	500	**500**
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie verhardingen Kantorenpark	40	-	-	-	-500	**-500**
4	4.6	M	Aanleg groene buitenrand Kantorenpark	40	-	-	-	-	**-**
4	4.6	M	Bijdrage/subsidie Buitenrand Kantorenpark	40	-	-	-	-	**-**
4	4.6	M	Doorgaand fietspad Viaanse molen	40	-	300	500	-	**800**
4	4.6	M	Aanleg Kanaalpark Viaanse molen	40	-	-	-	-	**-**
Totaal Alkmaars Kanaal					**-**	**800**	**1.000**	**-**	**1.800**
Gebiedsoverstijgende voorzieningen									
4	4.6	M	Stelpost Gebiedsoverstijgende voorzieningen (dekking kapitaallasten)	-	-	-700	-700	-750	**-2.150**
Totaal stelpost Gebiedsoverstijgende voorzieningen					**-**	**-700**	**-700**	**-750**	**-2.150**
Totaal Meerjaren Investeringsprogramma 2027-2041					**73.590**	**103.910**	**84.369**	**78.008**	**339.877**
4	**4.3**	**E**	**Budget strategische aankopen panden en gronden**		**30.000**	**30.000**	**30.000**	**30.000**	**120.000**

III.2 Overzicht reserves en overzicht voorzieningen

(Bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo 31-12-2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Mutaties 2028	Saldo 31-12-2028	Toevoegingen 2029	Onttrekkingen 2029	Mutaties 2029	Saldo 31-12-2029	Toevoegingen 2030	Onttrekkingen 2030	Mutaties 2030	Saldo 31-12-2030
Algemene reserve	**64.078**	3.701	3.380	321	**64.399**	8.000	19.040	-11.040	**53.360**	8.000	22.064	-14.064	**39.296**	8.000	18.915	-10.915	**28.381**
Bestemmingsreserve afkoopsommen erfpacht	**18.911**	0	2.949	-2.949	**15.962**	0	3.045	-3.045	**12.917**	0	3.045	-3.045	**9.872**	0	3.045	-3.045	**6.827**
Bestemmingsreserve Armoede	**-**	2.600	0	2.600	**2.600**	0	0	0	**2.600**	0	0	0	**2.600**	0	0	0	**2.600**
Bestemmingsreserve betaalbare woningen starters	**1.137**	0	130	-130	**1.007**	0	130	-130	**877**	0	130	-130	**747**	0	130	-130	**617**
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	**1.943**	0	0	0	**1.943**	0	0	0	**1.943**	0	0	0	**1.943**	0	0	0	**1.943**
Bestemmingsreserve civieltechische kunstwerken 2012	**968**	13	0	13	**981**	13	0	13	**993**	13	0	13	**1.006**	13	0	13	**1.019**
Bestemmingsreserve Dorpenagenda	**418**	0	0	0	**418**	0	0	0	**418**	0	0	0	**418**	0	0	0	**418**
Bestemmingsreserve Energie	**900**	0	0	0	**900**	0	0	0	**900**	0	0	0	**900**	0	0	0	**900**
Bestemmingsreserve grondexploitatie Boekelermeer	**3.014**	0	0	0	**3.014**	0	0	0	**3.014**	0	0	0	**3.014**	0	0	0	**3.014**
Bestemmingsreserve Kanaalzone	**2.594**	0	0	0	**2.594**	0	0	0	**2.594**	0	0	0	**2.594**	0	0	0	**2.594**
Bestemmingsreserve overdracht wegen HHNK	**679**	0	485	-485	**194**	0	194	-194	**-**	0	0	0	**-**	0	0	0	**-**
Bestemmingsreserve renteloze lening museum	**223**	0	223	-223	**-**	0	0	0	**-**	0	0	0	**-**	0	0	0	**-**
Bestemmingsreserve Robonsbosweg	**12.783**	0	896	-896	**11.888**	0	888	-888	**11.000**	0	888	-888	**10.112**	0	888	-888	**9.224**
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	**1.639**	0	0	0	**1.639**	0	0	0	**1.639**	0	0	0	**1.639**	0	0	0	**1.639**
Bestemmingsreserve stimuleringregeling woningbouwprojecten	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**	0	0	0	**7**
Bestemmingsreserve taakmutaties gemeentefonds	**3.290**	47	346	-299	**2.991**	38	263	-225	**2.766**	34	0	34	**2.800**	34	0	34	**2.834**
Bestemmingsreserve Transitiekosten Zaffier	**18**	0	0	0	**18**	0	0	0	**18**	0	0	0	**18**	0	0	0	**18**
Bestemmingsreserve Uitvoeringkosten Tozo	**2.004**	0	0	0	**2.004**	0	0	0	**2.004**	0	0	0	**2.004**	0	0	0	**2.004**
Bestemmingsreserve Wij(k) aan zet_Regiodeal_Bestevaerbrug	**706**	0	0	0	**706**	0	0	0	**706**	0	0	0	**706**	0	0	0	**706**
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed	**7.109**	0	462	-462	**6.647**	0	462	-462	**6.185**	0	462	-462	**5.723**	0	462	-462	**5.262**
Egalisatiereserve verkoop gem eigendom	**183**	219	0	219	**402**	302	0	302	**704**	302	0	302	**1.006**	302	0	302	**1.308**
Diverse bruto activeringsreserves	**22.043**	0	902	-902	**21.141**	0	909	-909	**20.232**	0	714	-714	**19.517**	0	706	-706	**18.812**
Totaal gemeentelijke reserves	**144.647**	**6.580**	**9.772**	**3.193-**	**141.454**	**8.353**	**24.931**	**16.578-**	**124.876**	**8.349**	**27.303**	**18.954-**	**105.922**	**8.349**	**24.145**	**15.796-**	**90.126**

NB Het verwachte onverdeelde resultaat van het betreffende begrotingsjaar is opgenomen in het verloop van de Algemene Reserve

Toelichting reserves

Hieronder worden de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves in 2027 die groter zijn dan € 100.000 toegelicht.

Algemene reserve		
Onttrekkingen:		
Onttrekking voor de vorming van de bestemmingsreserve Armoede	€	2.600.000
Onttrekking als dekking lasten samenwerkingsovereenkomst toekomstscenario's	€	514.000
Onttrekking als dekking voor Investeringen RegioGroen	€	266.000
Toevoeging:		
Toevoeging saldo begroting 2027 in verband met het verbeteren van de financiële positie	€	3.691.000
Bestemmingsreserve Afkoopsommen erfpacht		
Onttrekking:		
Afgekochte erfpachtcanons worden in de reserve gestort. Jaarlijks valt hiervan een bedrag vrij ten gunste van de algemene middelen	€	2.948.695
Bestemmingsreserve Armoede		
Toevoeging:		
Vorming bestemmingsreserve Armoede	€	2.600.000
Bestemmingsreserve Betaalbare woningen starters		
Onttrekking:		
Doel van de reserve is om de kansen voor starters op een eigen woning te vergroten door middel van subsidiëring van nieuwbouw en door het verstrekken van startersleningen	€	130.000
Bestemmingsreserve overdracht wegen HHNK		
Onttrekking:		
Dekking kosten beheer en onderhoud wegen buiten de bebouwde kom	€	485.000
Bestemmingsreserve renteloze lening museum		
Onttrekking:		
Vrijval reserve conform collegebesluit	€	223.309
Bestemmingsreserve Robonsbosweg		
Onttrekking:		
Dekking exploitatielasten Robonsbosweg	€	895.715
Bestemmingsreserve Taakmutaties gemeentefonds		
Onttrekking:		
Onttrekking als dekking voor lasten project Huis en Haard	€	263.000
Egalisatiereserve Duurzaam Vastgoed		
Onttrekking:		
De overdracht van vastgoed aan ADV B.V. is budgettair neutraal verwerkt. Voor- en nadelen worden verrekend met een egalisatiereserve. Het verwachte tekort in 2027 is	€	462.000

Egalisatiereserve verkoop gemeentelijke eigendommen
Toevoeging:
Het college heeft op 19 januari 2021, ingestemd met het besluit voor de aanpak van oneigenlijk gebruik gemeentegrond. Voor de uitvoering hiervan wordt een bedrag beschikbaar gesteld.
De verwachte opbrengsten worden in 2027 toegevoegd aan de reserve € 219.000

Bestemmingsreserve bruto activering POCITYF/SMART WKO
Onttrekking:
Dekking van de kapitaallasten POCITYF/SMART WKO € 146.146

Bestemmingsreserve bruto activering Van der Meij College
Onttrekking:
Dekking van de kapitaallasten Van der Meij College (masterplan voortgezet onderwijs)
€ 115.070

(Bedragen x € 1.000)	Saldo eind 2025	Toevoegingen 2026	Onttrekkingen 2026	Mutaties 2026	Saldo eind 2026	Toevoegingen 2027	Onttrekkingen 2027	Mutaties 2027	Saldo eind 2027	Toevoegingen 2028	Onttrekkingen 2028	Mutaties 2028	Saldo eind 2028	Toevoegingen 2029	Onttrekkingen 2029	Mutaties 2029	Saldo eind 2029	Toevoegingen 2030	Onttrekkingen 2030	Mutaties 2030	Saldo eind 2030
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																					
Voorziening wachtgeld wethouder	**70**	0	0	0	**70**	0	0	0	**70**	0	0	0	**70**	0	0	0	**70**	0	0	0	**70**
Voorziening APPA	**5.259**	252	0	252	**5.511**	252	0	252	**5.763**	252	0	252	**6.015**	252	0	252	**6.267**	252	0	252	**6.519**
Voorziening verlofsparen	**1.714**	0	0	0	**1.714**	0	0	0	**1.714**	0	0	0	**1.714**	0	0	0	**1.714**	0	0	0	**1.714**
Voorziening RVU Regeling Vervroegd Uittreden	**302**	0	0	0	**302**	0	0	0	**302**	0	0	0	**302**	0	0	0	**302**	0	0	0	**302**
Voorziening nog te maken kosten ubp's	**25**	0	0	0	**25**	0	0	0	**25**	0	0	0	**25**	0	0	0	**25**	0	0	0	**25**
Totaal voorzieningen voor verplichtingen,verliezen en risico's	**7.370**	**252**	**0**	**252**	**7.622**	**252**	**0**	**252**	**7.874**	**252**	**0**	**252**	**8.126**	**252**	**0**	**252**	**8.378**	**252**	**0**	**252**	**8.630**
Onderhoudsegalisatievoorzieningen																					
Voorziening onderhoud interieur panden Facilitair	**883**	413	61	352	**1.234**	94	61	33	**1.268**	94	61	33	**1.301**	372	61	312	**1.613**	372	61	312	**1.924**
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke objecten	**4.218**	2.112	3.513	-1.401	**2.817**	2.872	3.700	-828	**1.989**	2.891	3.600	-709	**1.281**	2.891	3.200	-309	**972**	2.891	2.600	291	**1.264**
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	**5.100**	**2.524**	**3.573**	**-1.049**	**4.051**	**2.966**	**3.761**	**-795**	**3.257**	**2.985**	**3.661**	**-675**	**2.581**	**3.264**	**3.261**	**3**	**2.585**	**3.264**	**2.661**	**603**	**3.188**
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting																					
Ripping Bunnik Fonds	**332**	0	0	0	**332**	0	0	0	**332**	0	0	0	**332**	0	0	0	**332**	0	0	0	**332**
Voorziening parkeerfonds Overstad	**2.449**	0	0	0	**2.449**	0	0	0	**2.449**	0	0	0	**2.449**	0	0	0	**2.449**	0	0	0	**2.449**
Voorziening afkoopsommen begrafenisrecht	**2.678**	424	400	24	**2.702**	137	400	-263	**2.439**	137	400	-263	**2.176**	137	400	-263	**1.913**	137	400	-263	**1.650**
Voorziening afvalstoffenheffing *	**960**	0	0	0	**960**	0	0	0	**960**	0	0	0	**960**	0	0	0	**960**	0	0	0	**960**
Voorziening Stichting Life 072 /Drietien	**6**	0	0	0	**6**	0	0	0	**6**	0	0	0	**6**	0	0	0	**6**	0	0	0	**6**
Totaal door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	**6.425**	**424**	**400**	**24**	**6.449**	**137**	**400**	**-263**	**6.186**	**137**	**400**	**-263**	**5.923**	**137**	**400**	**-263**	**5.660**	**137**	**400**	**-263**	**5.397**
Voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven																					
Voorziening riolering GRP (egalisatiedeel) *	**1.748**	0	10	-10	**1.738**	0	0	0	**1.738**	0	0	0	**1.738**	0	0	0	**1.738**	0	0	0	**1.738**
Voorziening rioolheffing (spaardeel) *	**0**	1.672	0	1.672	**1.672**	1.707	0	1.707	**3.380**	1.707	0	1.707	**5.087**	1.707	0	1.707	**6.794**	1.707	0	1.707	**8.502**
Totaal voorzieningen voor bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven	**1.748**	**1.672**	**10**	**1.662**	**3.410**	**1.707**	**0**	**1.707**	**5.118**	**1.707**	**0**	**1.707**	**6.825**	**1.707**	**0**	**1.707**	**8.532**	**1.707**	**0**	**1.707**	**10.240**
Totaal	**20.644**	**4.872**	**3.983**	**889**	**21.533**	**5.062**	**4.161**	**902**	**22.435**	**5.082**	**4.061**	**1.021**	**23.456**	**5.360**	**3.661**	**1.700**	**25.156**	**5.360**	**3.061**	**2.300**	**27.455**

* Deze voorziening muteert bij de jaarrekening op basis van de werkelijk gemaakte lasten

III.3 Overzicht taakvelden

(Bedragen x € 1.000)			2027			2028			2029			2030
Taakvelden	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**
Bestuur en ondersteuning												
T0.1 Bestuur	556	5.727	-5.171	556	5.727	-5.171	556	5.727	-5.171	556	5.727	-5.171
T0.2 Burgerzaken	2.307	7.051	-4.745	2.303	6.985	-4.682	2.303	6.960	-4.657	2.303	7.060	-4.757
T0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	12.385	18.061	-5.676	10.838	16.714	-5.877	11.831	16.937	-5.106	11.831	17.539	-5.708
T0.4 Overhead	1.902	35.465	-33.562	1.886	35.300	-33.414	1.886	35.322	-33.436	1.886	35.363	-33.477
T0.5 Treasury	5.651	119	5.532	3.301	1.752	1.549	3.301	2.487	814	3.301	1.004	2.297
T0.61 OZB woningen	12.992	585	12.407	13.092	585	12.507	13.092	585	12.507	13.092	585	12.507
T0.62 OZB niet-woningen	23.358	991	22.368	23.523	991	22.533	23.523	991	22.533	23.523	991	22.533
T0.63 Parkeerbelasting	13.095	-	13.095	13.543	-	13.543	13.543	-	13.543	13.543	-	13.543
T0.64 Belastingen overig	2.007	260	1.747	2.007	228	1.778	2.007	228	1.778	2.007	228	1.778
T0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	333.484	-	333.484	326.282	-	326.282	320.974	-	320.974	325.477	-	325.477
T0.8 Overige baten en lasten	32.500	32.632	-132	3.257	3.162	95	8.889	8.794	95	12.032	11.937	95
T0.10 Mutaties reserves	9.772	6.579	3.194	6.121	8.353	-2.232	6.278	8.349	-2.071	5.591	8.349	-2.758
Veiligheid												
T1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-	12.919	-12.919	-	12.599	-12.599	-	12.607	-12.607	-	12.622	-12.622
T1.2 Openbare orde en veiligheid	518	9.839	-9.321	508	9.796	-9.287	508	9.750	-9.242	508	9.620	-9.111
Verkeer, vervoer en waterstaat												
T2.1 Verkeer en vervoer	484	28.467	-27.983	475	28.963	-28.489	477	29.927	-29.450	477	31.464	-30.987
T2.2 Parkeren	24	6.544	-6.520	92	6.675	-6.582	92	6.873	-6.781	92	7.085	-6.993
T2.4 Economische havens en waterwegen	125	885	-759	125	898	-773	125	916	-791	125	940	-814
T2.5 Openbaar vervoer	-	0	-0	-	0	-0	-	0	-0	-	0	-0
Economie												
T3.1 Economische ontwikkeling	680	3.184	-2.503	275	3.080	-2.805	5	3.081	-3.077	5	3.083	-3.079
T3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.575	4.813	-238	3.728	3.965	-238	4.019	4.257	-238	19.188	19.426	-238
T3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	16	2.521	-2.505	16	2.521	-2.505	16	2.521	-2.505	16	2.521	-2.505
T3.4 Economische promotie	1.627	3.881	-2.254	1.627	3.864	-2.237	1.627	3.864	-2.237	1.627	3.864	-2.237
Onderwijs												
T4.1 Openbaar basisonderwijs	-	90	-90	-	90	-90	-	90	-90	-	90	-90
T4.2 Onderwijshuisvesting	1.901	9.178	-7.277	2.397	9.467	-7.071	2.392	9.940	-7.549	2.392	10.632	-8.240
T4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	7.645	11.793	-4.148	7.645	11.388	-3.743	7.645	11.240	-3.595	7.645	11.240	-3.595

(Bedragen x € 1.000)			2027			2028			2029			2030
Taakvelden	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**	**Baten**	**Lasten**	**Totaal**
Sport, cultuur en recreatie												
T5.1 Sportbeleid en activering	28	3.242	-3.214	26	3.123	-3.097	26	4.040	-4.014	26	3.890	-3.864
T5.2 Sportaccommodaties	3.368	15.242	-11.874	3.366	15.828	-12.462	3.364	16.881	-13.518	3.364	16.711	-13.347
T5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-	12.845	-12.845	-	12.945	-12.945	-	12.945	-12.945	-	12.845	-12.845
T5.4 Musea	76	7.397	-7.321	76	7.397	-7.321	76	7.398	-7.322	76	7.399	-7.323
T5.5 Cultureel erfgoed	-	137	-137	-	137	-137	-	137	-137	-	137	-137
T5.6 Media	-	3.860	-3.860	-	4.585	-4.585	-	4.585	-4.585	-	4.585	-4.585
T5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	109	16.504	-16.395	109	16.513	-16.404	109	16.545	-16.436	109	16.458	-16.349
Sociaal domein												
T6.1 Samenkracht en burgerparticip.	1.606	17.557	-15.951	1.601	18.487	-16.887	1.601	18.488	-16.887	1.601	18.489	-16.888
T6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	-	141	-141	-	141	-141	-	141	-141	-	141	-141
T6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-	1.494	-1.494	-	881	-881	-	881	-881	-	881	-881
T6.3 Inkomensregelingen	55.889	72.088	-16.199	55.889	72.001	-16.111	55.889	71.991	-16.102	55.889	72.008	-16.119
T6.4 Begeleide participatie	2	14.672	-14.669	-	14.104	-14.104	-	13.925	-13.925	-	13.616	-13.616
T6.5 Arbeidsparticipatie	508	10.554	-10.046	508	10.642	-10.134	508	9.473	-8.965	508	9.611	-9.103
T6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	133	6.352	-6.218	133	6.352	-6.218	133	6.352	-6.218	133	6.352	-6.218
T6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	-939	12.605	-13.544	-	12.605	-12.605	-	6.634	-6.634	-	6.544	-6.544
T6.712 Begeleiding (WMO)	1.961	16.754	-14.793	1.961	16.754	-14.793	1.961	16.754	-14.793	1.961	16.754	-14.793
T6.713 Dagbesteding (WMO)	-	1.346	-1.346	-	1.346	-1.346	-	1.346	-1.346	-	1.346	-1.346
T6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	-	1.202	-1.202	-	1.202	-1.202	-	1.202	-1.202	-	1.202	-1.202
T6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	-	1.383	-1.383	-	1.583	-1.583	-	1.583	-1.583	-	1.583	-1.583
T6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	-	50.743	-50.743	-	49.880	-49.880	-	49.880	-49.880	-	49.880	-49.880
T6.792 PGB Jeugd	-	461	-461	-	461	-461	-	461	-461	-	461	-461
T6.811 Beschermd wonen (WMO)	571	13.980	-13.409	571	16.450	-15.879	571	16.450	-15.879	571	16.450	-15.879
T6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	138	17.102	-16.964	138	17.072	-16.934	138	17.372	-17.234	138	17.372	-17.234
T6.91 Coördinatie en beleid WMO	-	7.808	-7.808	-	7.808	-7.808	-	7.808	-7.808	-	7.808	-7.808
T6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	10	1.547	-1.537	-	1.530	-1.530	-	1.530	-1.530	-	1.530	-1.530
Volksgezondheid en milieu												
T7.1 Volksgezondheid	-	6.141	-6.141	-	6.141	-6.141	-	6.141	-6.141	-	6.141	-6.141
T7.2 Riolering	13.093	10.023	3.070	13.341	10.300	3.041	13.604	10.798	2.807	13.880	11.443	2.438
T7.3 Afval	23.110	18.410	4.700	23.300	18.515	4.785	23.300	18.430	4.870	23.300	18.453	4.847
T7.4 Milieubeheer	205	10.405	-10.200	160	10.915	-10.755	22	10.940	-10.917	22	11.024	-11.002
T7.5 Begraafplaatsen en crematoria	587	1.712	-1.125	587	1.704	-1.117	587	1.706	-1.119	587	1.710	-1.123
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
T8.1 Ruimtelijke ordening	1.272	8.633	-7.360	362	8.472	-8.110	362	8.472	-8.110	362	8.472	-8.110
T8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	20.020	21.627	-1.607	4.369	5.975	-1.606	20	1.699	-1.679	20	1.702	-1.682
T8.3 Wonen en bouwen	4.878	8.681	-3.804	3.678	7.630	-3.953	3.678	7.630	-3.953	3.678	7.630	-3.953
Eindtotaal	**594.230**	**594.229**	**1**	**533.769**	**552.579**	**-18.810**	**531.037**	**552.062**	**-21.025**	**553.442**	**571.995**	**-18.554**

III.4 Begrotingssubsidies

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

		2027
Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Stichting Media Platform Alkmaar	€	178.309
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.2 Cultuur, kunst en cultureel erfgoed		
Theater De Vest/Grote Sint Laurens Kerk	€	€ 6.583.000
Stedelijk Museum Alkmaar	€	€ 4.072.760
Bibliotheek Kennemerwaard	€	€ 3.820.000
Artiance	€	€ 1.805.000
Poppodium Alkmaar (Poppodium Victorie)	€	€ 1.675.000
Karavaan Exeptionelle	€	€ 336.000
Beeldende Kunst NK (Kunstuitleen)	€	€ 124.000
Museum In 't Houten Huis	€	€ 119.000
Filmhuis Alkmaar	€	€ 107.000
Grafisch Atelier	€	€ 105.000
8 October Vereeniging Alkmaars Ontzet	€	€ 60.000
Unieke Zaken	€	€ 40.000
Thema 2.3 Sport		
Sport N.V.: structurele subsidie (excl. BTW)	€	12.978.580
Thema 2.6 Iedereen doet mee		
Stichting Hart van Noord-Holland: AlkmaarPas Kooppas	€	91.000
Thema 2.7 Diversiteit		
Art. 1 NHN	€	90.964

Subsidie die wordt toegekend voor activiteiten die door maximaal 2 partijen kunnen worden uitgevoerd. Hier is sprake van grote instellingen en aanvragers waarvoor geen concurrentie is. Dergelijke subsidies worden direct in de begroting genoemd en heten daarom begrotingssubsidies.

		2027
Thema 3.1 Economie en toerisme		
Stichting Ondernemersfonds	€	2.323.824
Stichting Hart van Noord-Holland: merkontwikkeling/merkbewaking, promotie/productontwikkeling en stimuleren/ondersteunen initiatieven	€	451.302
Stichting Hart van Noord-Holland: VVV	€	99.025
Stichting Doesgoed	€	60.510
Investa	€	55.788
Stichting Kaeskoppenstad	€	60.000
5 mei comité	€	51.750
New Energy Coalition	€	35.000
Stichting Midwinterfeest	€	23.871
Gondelvaart Koedijk	€	21.259
Stichting Alkmaar Agrarisch Centrum	€	11.635
Stichting VVV De Rijp/Land van Leeghwater	€	7.833
Stichting Intocht Sint Nicolaas Alkmaar	€	3.000
Programma 4: Leefbaarheid		
Thema 4.3 Ruimtelijke ontwikkeling		
Federatie van Amateurtuindersverenigingen Alkmaar e.o.	€	23.732
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
New Energy Coalition	€	50.000
Stichting Animo	€	22.672

III.5 Subsidieplafonds

Subsidieplafonds zijn gebaseerd op artikel 5 van de Algemene subsidieverordening Alkmaar 2019.

		2027
Programma 1: Inwoner en bestuur		
Thema 1.2 Dienstverlening		
Nadere Regels Subsidie Bewonersinitiatieven-platform	€	160.000
Nadere Regels Subsidie Bewonersorganisatie	€	15.694
Programma 2: Vitaliteit		
Thema 2.3 Sport		
Nadere Regels Subsidie verenigingsaccommodaties buitensport	€	275.000
Programma 5: Duurzaamheid		
Thema 5.1 Leefomgeving		
Nadere regels subsidie Verduurzamen	€	326.000
Subsidie Groene daken Alkmaar	€	60.000
Nadere regels Isolatiemaatregelen lage inkomens Alkmaar	€	375.000

III.6 Overzicht stelposten

Programma 1 Inwoner en bestuur

Thema 1.1 Algemeen bestuur

Omschrijving *Bedragen x € 1.000*	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Stelpost groeikader toename exploitatielasten 60%	-	-1.954	-5.333	-7.219
Stelpost groeikader sparen 20%	-	-651	-1.778	-2.406
Stelpost groeikader kapitaallasten 20%	-	-651	-1.778	-2.406
Stelpost groeikader toename baten	-	3.257	8.889	12.032
Totaal 1.1 Algemeen bestuur	**-**	**-**	**-**	**-**

In de begroting 2026 zijn de uitgangspunten en cijfers van het zogenaamde groeikader voor het eerst opgenomen. Het groeikader maakt inzichtelijk met hoeveel toekomstige baten en lasten we naar verwachting rekening kunnen houden als gevolg van een groeiend aantal inwoners. De cijfers van het groeikader zijn bij de Kaderbrief 2027-2030 geactualiseerd op basis van de meest recente woningbouwprognose. Conform de uitgangspunten van het groeikader hanteren we een voorzichtigheidsmarge dat 75% van deze prognose wordt gerealiseerd binnen de planperiode. Daarbij houden we rekening met een dalende (landelijke) trend van de bezetting per woning.

Conform de uitgangspunten van het groeikader wordt 60% gereserveerd voor de stijging van de exploitatielasten, 20% voor de kapitaallasten en 20% als aanvulling op de reserves. Zowel de baten als lasten worden (saldoneutraal) op een stelpost in de begroting opgenomen.

Programma 4 Leefbaarbeid

Thema 4.2 Bereikbaarheid

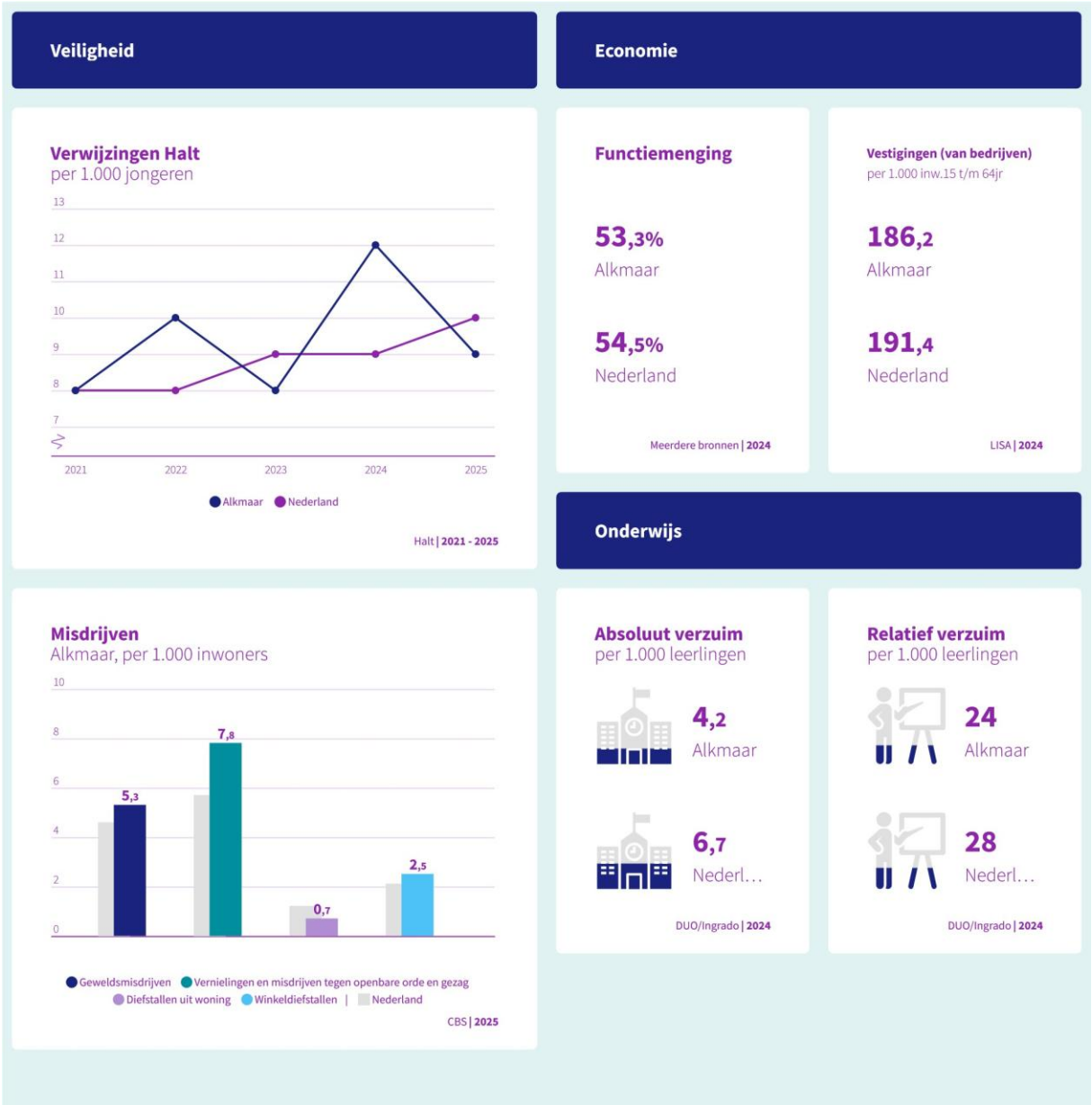
Omschrijving *Bedragen x € 1.000*	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Bijstelling kapitaallasten	500	500	500	500
Totaal 4.2 Bereikbaarheid	**500**	**500**	**500**	**500**

De afgelopen jaren heeft de gemeente Alkmaar structureel een onderbesteding op de kapitaallasten. Dit komt doordat om diverse redenen de geplande investeringen niet volledig worden gerealiseerd en vervolgens deels doorschuiven naar latere jaren. Deze ruimte wordt nu benut om realistischer te begroten en daarmee een bijdrage te leveren aan een sluitend financieel kader.

III.7 BBV verplichte indicatoren

BBV verplichte indicatoren

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

2,7% Alkmaar

2,3% Nederland

DUO/Ingrado | **2024**

Sport, cultuur en recreatie

Niet-sporters

38,3% Alkmaar

42,5% Nederland

Gezondheidsmonitor | **2024**

Sociaal domein

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

853,7 Alkmaar

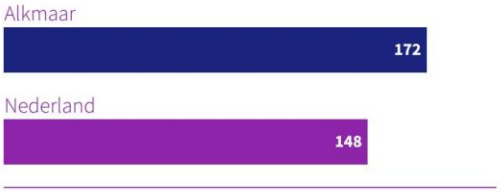
850,2 Nederland

Meerdere bronnen | **2024**

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

CBS | **2024**

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

112,3% Alkmaar

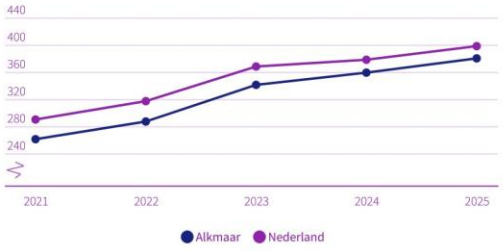
40,0% Nederland

Klimaatmonitor | **2023**

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

CBS | **2021 - 2025**

Jongeren met een delict voor de rechter

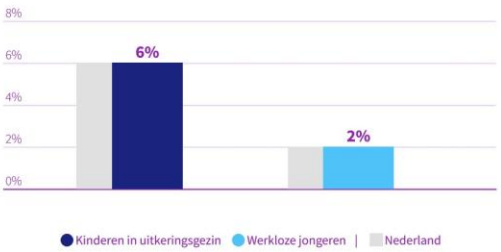
1% Alkmaar

1% Nederland

CBS | **2023**

Achterstand onder jeugd

Alkmaar

CBS | **2024**

Netto arbeidsparticipatie

73,0% Alkmaar

73,2% Nederland

CBS | **2025**

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

CBS | **2025**

Nieuw gebouwde woningen
per 1.000 woningen

15,0 Alkmaar

8,4 Nederland

BAG/ABF | 2024

Lopende re-integratievoorzieningen
per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

166,7 Alkmaar

203,1 Nederland

CBS | 2024

Demografische druk

CBS - ABF | 2025

Jongeren met jeugdhulp
% van alle jongeren tot 18 jaar

CBS | 2025

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 719 Alkmaar

€ 957 Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdbescherming

1,3% Alkmaar

1,0% Nederland

CBS | 2025

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 874 Alkmaar

€ 1.050 Nederland

COELO | 2025

Jongeren met jeugdreclassering

0,5% Alkmaar

0,4% Nederland

CBS | 2025

Cliënten met een maatwerkvoorziening Wmo
per 10.000 inwoners

680 Alkmaar

720 Nederland

CBS GMSD Wmo | 2025

III.8 Lijst met afkortingen

A

A&O (fonds)	Arbeidsmarkt- en opleidingsfonds
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ADA	Agenda Duurzaam Alkmaar
ADV	Alkmaar Duurzaam Vastgoed
AEC	Afvalenergiecentrale
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AKV	Amateurkunstvergoeding
ALV	Algemene Ledenvergadering
APPA	Algemene Pensioenwet politieke Ambtsdragers
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene reserve
ASNV	Alkmaar Sport NV
ASON	Asielzoekers, statushouders, ontheemden en noodopvang
AUM	Alkmaarder- en Uitgeestermeer
AvA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders
AZ	Alkmaar-Zaanstreek-combinatie
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord

B

B&W	Burgemeester en wethouders
BBP	Bruto binnenlands product
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BCF	BTW Compensatie Fonds
BEC	Bio-energiecentrale
BG	Begeleiding
BHV	Bedrijfshulpverlening
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BKOR	Beeldende Kunst en Openbare Ruimte
Bldo	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Bestuurlijk Overleg
BOA	Buitengewoon opsporingsambtenaar
BRP	Basisregistratie Personen
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BUCH	Bergen, Uitgeest, Castricum en Heiloo
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
Burap	Bestuursrapportage
BV	Besloten Vennootschap
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
BW	Beschermd Wonen, ook: bovenwettelijk verlof
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

C

c.a.	cum annexis (wat erbij hoort)
Cai	Centrale antenne inrichting
CAK	Centraal Administratiekantoor
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat en Energiebeleid
CE	Conformité Européenne
CISO	Chief Information Security Officer
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
CJZ	Complexe Jeugdzaken
CmK	Cultuureducatie met Kwaliteit
CO2	Koolstofdioxide
COA	Centraal orgaan Opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van Lagere Overheden
COP	Community of Practice
COVID-19	Coronavirus Disease 2019
c.q.	casu quo ('in welk geval', 'in dat geval' of 'of anders')
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek
CV	Commanditaire Vennootschap, ook: centrale verwarming
CW	Contante waarde

D

D&I	Diversiteit & Inclusie
DAEB	Diensten van algemeen economisch belang
DHV	Digitaal Hulpverlener
DigiD	Digitale Identiteit
DJC	Digitaal Jongeren Centrum
DMJOP	Duurzaam Meerjaren Onderhoudsprogramma
DO	Definitief ontwerp
DSA	Data Science Alkmaar
DuMaVa	(Subsidie) duurzaam maatschappelijk vastgoed
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVO	Dienstverleningsovereenkomst

E

ECB	Europese Centrale Bank
EFRO	Europees fonds voor regionale ontwikkeling
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EW	Eindwaarde

F

FCP	Fonds voor Cultuurparticipatie
FG	Functionaris gegevensbescherming
Fido	Wet financiering decentrale overheden
FMI	Functiemengingsindex
FMIS	Facility Management Informatie Systeem
Fte	Fulltime-equivalent
FUGR	Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen

G

G40	Stedennetwerk van 40 (middel)grote Nederlandse steden
GA!	Gezond en Actief Leven Akkoord
GAB	Geestmerambacht
GALA	Gezond en Actief Leven
GF	Gemeentefonds
GFT	Groente-, fruit- en tuinafval

GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
GGO	Grootschalige gebiedsontwikkeling
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GI	Gecertificeerde instelling
GISD	Gemeenschappelijke Inkoop Sociaal Domein
GLI	Gecombineerde leefstijl interventie
GNM	Gemeentelijk Netwerk voor Mobiliteit en Infrastructuur
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GRP	Gemeentelijk rioleringsplan

H

HALT	Het ALTernatief
HbA	Holland boven Amsterdam
HCA	Human Capital Agenda
HH	Huishoudelijke hulp
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HHNK	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
HIOR	Handboek Inrichting Openbare Ruimte
HIRB	Herstructurering en Intelligent Ruimtegebruik Bedrijventerreinen
HN	Hollands Noorden
Hof	(Wet) Houdbare overheidsfinanciën
HVC	Huisvuilcentrale
HVO	Hypotheekfonds Overheidspersoneel

I

I&W	(Ministerie van) Infrastructuur en Waterstaat
IBAO	Integraal bestuurlijk afstemmingsoverleg (Noord-Holland Noord)
IBP	Interbestuurlijk programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IDEA	Incubator Duurzame Energie Alkmaar
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IKC	Integraal Kind Centrum
Ioaw	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
Ioaz	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPS	Individuele plaatsing en steun
ISM	Integrated Service Management
IT	Informatietechnologie
ITGC	IT General Controls
IVN	Instituut voor Natuurbeschermingseducatie
IVO	Intergemeentelijk Verkeersoverleg
IZA	Integraal Zorg Akkoord

J

JIKP	Jongeren in Kwetsbare Positie
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
JPF	Jongeren Perspectief Fonds

K

K&L	Kabels en leidingen
KCC	Klantcontactcentrum

KGV	Kunstgrasveld
KIAV	Knooppunt informatie en analyse veiligheid
KNM	Kennis van de Nederlandse maatschappij
KOT	Kinderopvangtoeslagaffaire
KPI	Kritische prestatie-indicator
kWh/kWu	kiloWatt uur

L

LED	Light-emitting diode
LEV-WN	Liefde en Vertrouwen West-Nederland
LHBTI+	Lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender-, intersekse en queer personen
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LLO	Leven Lang Ontwikkelen
LPO	Loon- en prijsontwikkelingen

M

MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
MIP	Meerjareninvesteringsprogramma
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJOP	Meerjarig Onderhoudsplan
MKB	Midden- en kleinbedrijf
Mkwh	Miljoen kilowattuur
MLF	My Learning Factory
MMA	Meld Misdaad Anoniem
MO	Maatschappelijke ondersteuning
MPG	Meerjaren Prognose Grondexploitaties
MPvE	Mobiliteitsprogramma van Eisen
MRA	Metropoolregio Amsterdam
MRAe	MRA elektrisch
Msn(huisjes)	midden spanning transformatorhuisjes
MVA	Materiële vaste activa
MVOI	Maatschappelijk verantwoord ondernemen en inkoop

N

NAVO	Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NEN	Nederlandse Norm
NFIA	Netherlands Foreign Investment Agency
NH	Noord-Holland(s)
NHG	Nationale Hypotheek Garantie
NHN	Noord-Holland Noord
NIS2	Network en Information Security Directive
NK	Noord-Kennemerland
NL	Nederland
NME	Natuur en Milieu Educatie
NNN	Natuurnetwerk Nederland
NORA	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur, ook: Netwerkorganisatie regio Alkmaar
NOVEX	Nationale OmgevingsVisie EXecutiekracht
NPO	Nationaal Programma Onderwijs, ook: Nederlandse Publieke Omroep
NPR	Nationaal Parkeer Register
NS	Nederlandse Spoorwegen
NV	Naamloze Vennootschap
NVO	Natuurvriendelijke oever
NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet

NWB	Nederlandse Waterschapsbank
NWZ	Noordwest Ziekenhuisgroep

O

O/G	Opgenomen geld
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OBS	Openbare basisschool
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OD	Omgevingsdienst
OD NHN	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
OGGZ	Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
OM	Openbaar Ministerie
OMM	Opvang Slachtoffers Mensenhandel Multiproblematiek
ONHN	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
ONO	Operationeel Nuts Overleg
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OV	Openbaar Vervoer
OZB	Onroerendezaakbelasting

P

P&C	Planning & Control
P+R	Park and Ride
PCC	Petrus Canisius College
PEN	Provinciaal Elektriciteitsbedrijf Noord-Holland
PF	Provinciefonds
PGB	Persoonsgebonden budget
PIP	Persoonlijk Integratie Plan
PM	Pro memorie, ook: particulate matter (fijnstof)
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankenkartons
PO	Primair onderwijs
PoC	Percentage of completion
POCITYF	Positive Energy City Transformation Framework
POH	Praktijkondersteuner bij de huisarts
PvE	Programma van eisen
PVO	Platform Veilig Ondernemen
PVVB	Provinciaal Verkeer en Vervoer Beraad
PWN	Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland

Q

QR code	Quick Response code

R

RAA	Regionaal Archief Alkmaar
RAUM	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer
RAV	Regionale Ambulancevoorziening
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
RCO	Regionale Cliënten Organisatie
REFORMERS	Regional Ecosystems FOR Multiple-Energy Resilient System
RES	Regionale Energiestrategie
RGT	(Wet) revitalisering generiek toezicht
RHCA	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
RIA	Regionale investeringsagenda
RIB	Raadsinformatiebrief
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

RMP	Regionaal Mobiliteitsprogramma
RMT	Regionaal Mobiliteitsteam
RNI	Registratie niet ingezetenen
ROC	Regionaal opleidingencentrum
ROK	Richtlijnen Ontwerp Kunstwerken
ROM	Regionale Ontwikkelingsmaatschappij
RPAnhn	Regionaal Platform Arbeidsmarktbeleid Noord-Holland Noord
RPO	Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen
RRE	Regeling Reductie Energiegebruik
RTC	Regionaal Trainingscentrum
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RWC	Regionaal Wooncentrum
RWS	Rijkswaterstaat
RWZI	Rioolwaterzuiveringsinstallatie

S

SAKS	Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen
SDG	Sustainable Development Goals
SHPV	(Coöperatie) Servicehuis Parkeer- en Verblijfsrechten
SIO	Strategisch informatie-overleg
SiSa	Singel information, single audit
SMI	Sociaal Medische Indicatie
SMP	Soortenmanagementplan
SO	Speciaal onderwijs
SOED	Scholen onder één dak
SOOS	Sterke Ondersteuning op School
SORA	Sociale Onderneming Regio Alkmaar
SROI	Social Return On Investment
SSB	Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven
SSV	Schermer Sport Vereniging
STAK	Stichting Administratiekantoor Noord-Holland Noord
SPUK	Specifieke uitkering sport
SV	Sportvereniging
SW	Sociale Werkvoorziening, ook: Stadswerk
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid

T

TC	Tennisclub
TMG	Telegraaf Media Groep
Tonk	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TPV	Tennis en Padelvereniging
TWh	Terawattuur

U

U&H-strategie	Handhavings- en Uitvoeringsstrategie
UA	Uitgesloten Aansprakelijkheid
UBP	Uitgenomen bestemmingsplannen
Ufdo	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
U/G	Uitgeleend geld
UP	Uitvoeringsplan
UvW	Unie van Waterschappen
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen

V

V&D	Vroom & Dreesmann
VAST	(team) Veilige Aanpak Stevige Toon
VBT	(Subsidie voor) voorbereiding, begeleiding, toezicht (op de uitvoering van een saneringsprogramma)
VE	Voorschoolse educatie
VFI	Vernieuwing Financieel Informatiesysteem
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent het Gedrag
VONK	Vitaal Oud in Noord-Kennemerland
Vpb	Vennootschapsbelasting
VPNG	Vereniging Projectmanagement Nederlandse Gemeenten
VRNHN	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
VRO	(ministerie van) Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
VSV	Vroegtijdig schoolverlaten
VTH	Vergunningen, Toezicht en Handhaving
VU	Vrije universiteit
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie, ook: Vereniging van eigenaren
VVHO	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs
VVI	Vuilverbrandingsinstallatie
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport

W

WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAMS	Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs
Wet Hof	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen
WEQ	Woningequivalent
WGM	Wet Marktordening Gezondheidszorg
WKB	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKO	Warmte-en koudeopslag
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WNT	Wet Normering Topinkomens
WO	Wetenschappelijk onderwijs
Woo	Wet open overheid
WOZ	Waardering Onroerende Zaken
Wpg	Wet publieke gezondheid
WSP	Werkgeversservicepunt
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening, ook: Waarborgfonds Sociale Woningbouw
WVG	Wet voorkeursrecht gemeenten

Z

ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel